

ИНСТИТУТ
ЗА ШУМАРСТВО
11030 Београд
Кнеза Вишеслава 3
Србија

INSTITUTE
OF FORESTRY
11030 Belgrade
Kneza Višeslava 3
Serbia

Т е л е ф о н:
Директор: +381 11 3553-454
Централа: +381 11 355-33-55
Тел/факс: +381 11 2545-969
E-mail: institut@forest.org.rs

Текући рачун: 200-2421190101871-12

Управа за шуме: 840-30723-12

Наш знак:

Датум: 1. 12. 2017. године

ПИБ: 103292177

МБ: 17541102

Предмет: „Послови од јавног интереса у области дијагностике штетних организама и заштите здравља шумског биља“ - ИЗВЕШТАЈ ЗА 2017. ГОДИНУ

**МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
Управа за шуме**

11000 БЕОГРАД

У складу са Уговором број 401-00-598/2015-10 од 21. априла 2015. године, и његовим Анексом II (број 401-00-598/1/2015-10 од 30. јануара 2017. године), закљученим између **Републике Србије Министарства пољопривреде и заштите животне средине**, Управа за шуме, Нови Београд, Омладинских бригада бр. 1, коју представља в.д. директор Саша Стаматовић, по овлашћењу министра Министарства пољопривреде и заштите животне средине број 119-01-13/16/2015-09 од 23.02.2015. године, као наручилац посла с једне стране, и **Института за шумарство**, Београд, Кнеза Вишеслава бр. 3, ког заступа директор др Љубинко Ракоњац, као извршиоц посла с друге стране и чланом 1. **ПРЕДМЕТА УГОВОРА** који се односи на обављање послова од јавног интереса у области дијагностике штетних организама и заштите здравља шумског биља на територији Републике Србије, без територије Аутономне Покрајине Војводине у периоду 2015-2019. години, чије финансирање обезбеђује Република Србија и чланом 4. из дела **ОБАВЕЗЕ УГОВОРНИХ СТРАНА**, подносимо следећи

ИЗВЕШТАЈ

О ОБАВЉЕНИМ ПОСЛОВИМА ОД ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА У ОБЛАСТИ ДИЈАГНОСТИКЕ ШТЕТНИХ ОРГАНИЗАМА И ЗАШТИТЕ ЗДРАВЉА ШУМСКОГ БИЉА НА ТЕРИТОРИЈИ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, БЕЗ ТЕРИТОРИЈЕ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ, У 2017. ГОДИНИ

У 2017. години испитивана је појава, распрострањеност и интензитет напада најважнијих фитопатогених врста гљива, паразитских цветница и штетних инсеката у семенским састојинама, расадницима, културама и природним шумским састојинама, а према усвојеном Програму рада за 2017. годину, у коме су до детаља разрађени задаци по временским интервалима. Програм рада је реализован у целости, а његови резултати наведени су у овом Извештају.

У току године, свим референтима за гајење и заштиту шума у шумским газдинствима ЈП Србијашуме, ЈП НП Ђердап, Копаоник и Тара, управницима манастирских шума

Српске православне цркве – Епархији Шабачкој, Ваљевској, Крушевачкој, Браничевској, Нишкој, Врањској, Жичкој, Шумадијској, Тимочкој, Милешевској, ЈП за газдовање заштитним шумама Врњачке Бање Шуме-Гоч, ЈП ЕПС-у РБ Колубари, ЈКП Зеленилу Београд, те Шумарском факултету у Београду, достављена су упутства за откривање појава, детерминацију и контролу бројности најважнијих штетних организама, као и детаљно упутство за контролу бројности губара. Упутства и календари су објављени на сајту Института за шумарство у датотеки Публикације, и доступни су свим заинтересованим лицима.

Половином јануара, свим корисницима шума дистрибуирано је Упутство са критеријумима за избор и број локалитета са којих треба доставити узорке хрстових граница, а којим је одређен скуп података који треба да прате сваки достављен узорак, да би се у лабораторијама Института могла извршити анализа присуства хрстових дефолијатора.

Почетком године, свим корисницима шума у централној Србији, упућен је захтев да, у складу са усвојеним програмом рада, до краја маја, утврде бројност хрстових дефолијатора на терену и изврше постављање контролних и ловних стабала, или феромонских клопки, и редовно прате интензитет убушивања, или улова, појединих врста поткорњака, односно да утврде интензитет напада, те да, као и обично, обаве контролу присуства најзначајнијих економски штетних инсеката (*Diprion pini*, *Neodiorion sertifer*, *Cryptococcus fagisuga*), и контролу присуства економски штетних гљива (*Mycosphaerella pini*, *Sphaeropsis sapinea* и *Lophodermium* врста).

У извештајном периоду одржано је више радних састанака везаних за послове од јавног интереса у области дијагностике штетних организама и заштите здравља шумског биља заједно са Министарством пољопривреде и заштите животне средине – Управом за шуме, Генералном дирекцијом Јавног предузећа Србијашуме и другим субјектима у реализацији ових задатака (подручје централне Србије).

Овде посебно треба истаћи два редовна годишња састанка са корисницима и већим сопственицима шума и ресорним министарством - Управом за шуме, одржана 28. фебруара у Институту за шумарство, Београд и 01. марта у Институту за низијско

С циљем спровођења редовних активности у оквиру Послова од јавног интереса у области дијагностике штетних организама и заштите здравља шумског биља, а у намери да унапреди постојећа знања у овој области код носиоца послова заштите шума у јавним и другим предузећима корисника шума, Институт за шумарство, који обавља наведене послове и Министарство пољопривреде и заштите животне средине Републике Србије - Управа за шуме, у сарадњи са јавним предузећима Србијашуме и НП Ђердап, организовали су едукацију која је спроведена у оквиру дводневних семинара и радионица. Едукација се изведена у складу са прихваћеним Програмом рада и оперативним планом Послова од јавног интереса у области дијагностике штетних организама и заштите здравља шумског биља за 2017. годину.

Теме семинара-радионице:

1. Законска регулатива и примена прописа из области заштите здравља биља
2. ХРАСТОВИ ДЕФОЛИЈАТОРИ: Дијагностика економски штетних, градогених, врста; методе рада; начин прикупљања података на терену и њихова обрада од стране стручних служби

Република Србија
Институт за шумарство

ПОСЛОВА ОД ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА У ОБЛАСТИ ДИЈАГНОСТИКЕ ШТЕТНИХ ОРГАНИЗАМА И ЗАШТИТЕ ЗДРАВЉА ШУМСКОГ БИЉА

Прикупљање и обрада података за потребе дијагностике економски штетних врста дефолијатора из реда *Lepidoptera* у храстовим шумама

СЕМИНАР И РАДИОНИЦА

Др. Зоран Табољанић-Табан, научни савесник
Милорад Јаковљевић, стручни сарадник
Београд, октобар 2017. године

ЗДРАВСТВЕНИ ПРЕГЛЕД ШУМСКИХ САСТОЈИНА

ЦИЉЕВИ:

1. Утврђивање присуства штетних организама
2. Окупације и субјективна, ошамб. бројности
3. Одређивање степена опасности којим су шуме угрожене
4. Одређивање популационе густине - односа штетне врсте
5. Реално ошамб. степена угрожености шуме

Применом се разне, специјализоване за поједине групе штетних организама, методе квантитативних популационих истраживања

ОПШТЕ МЕТОДЕ ПРЕГЛЕДА ШУМСКИХ САСТОЈИНА

I. МЕТОДЕ РЕКОНОСТИРАЊА

а) Планирански визуелни прегледи

- Брзи преглед што већим површинама
- На издацима (важни, километар, војничким летелицама, авионима)
- Са земље (која већ изнадорске висине, равне врсте осматраначна)
- Сушине, топограф. изолације, листопа, промена боја вегетационих органа и сл.

б) Систематични или маршутни прегледи

- Детаљни увид у стању шуме
- Шуме од 3-5 класова
- Класична променајница, у дубоку адром, паралелно (ширина од 5 до 10 м)
- Преглед се изводи стабло које се иде на путу
- Да би се добило у форми (преглед неке детаљне) обраде се поклопа са на нацртању, најчешће видљиве (успутне) методе, или оне које су карактеристичне за одређене посебно значајну, врсту штетног организма

При прегледу, потребно је одређености оптималног броја стабала које прегледу, једна човече (дефинитивно) које узрок

ц) Прегледи у крутовима

- Детаљни увид у стању шуме
- Одређивање постојеће крутове (на који годишње јединице или дрво већа крутове)
- На контрастности површних, одређивање или групе одређене истих карактеристика, поставља се по 5 минак (10 стабала) или већим (50 стабала) крутовима
- преглед се изводи на свако стабло
- Да би се добило у форми, обрада се поклопа са на нацртању, најчешће видљиве (успутне) методе, или оне које су карактеристичне за одређене, посебно значајну, врсту штетног организма

ТЕРЕНСКИ ДНЕВНИК

ОПШТИ ПОДАЦИ

- Датум прегледа
- Назив локалитета
- Назив, окупација, издворске висине, геолошка подлога, тип земљишта
- Врста, старост и класификација
- Величине прегледне површине
- Број прегледних стабала

РЕЗУЛТАТИ ПРЕГЛЕДА

- Штетне врсте набује приликом прегледа
- За сваку врсту наводи се старост стабала, биљна врста, класификација, класификација Библије
- Ако се врста не може идентификовати на терену, сакупља се или већи број јединки, правично пакује, мешама и шаље у Институт на идентификацију - детерминацију
- По завршеним прегледу, сумирају се резултати изписа

МЕТОДЕ КВАНТИТАТИВНИХ ПОПУЛАЦИОНИХ ИСТРАЖИВАЊА

а) Ставне огледне површине

- Одређивање популационих нивоа - бројности најзначајнијих врста инсеката
- На сваком 30 хектара - оптимално (25x25 м, 30x30 м, 50x50 м)
- Границе обележавају крутовима око стабала, на трајној висини
- Обележити сва стабла унутар границе стабле огледне површине
- Формирају базу података за свако огледно поље, по могућности у електронској и папирној форми (класификација, ГПС координате, издворске висине, тип, геолошка подлога, тип земљишта, фитоценолошки састав, старост састојке, ошамб. здравствено стање, посебно значајне које могу бити битне за појаву појединих штетних врста инсеката)
- Прегледати најмање 2-3 пута годишње - различито фенологија појединих врста које се контролишу
- Фиксациони или поклопа (ако је могуће) поклопа постојећа површина бројности појединих врста и придржавање датих датума

- На 30 стабала, на трајној висини, постављају се водонике надре (којима мерење мор или јутане краја, димензије 20 x 40 см)
- Иницијалним надре се постављају током дана, крајем јуна, јулима редом поклопа (за окупацију се парентенте)

МЕТОДЕ КВАНТИТАТИВНИХ ПОПУЛАЦИОНИХ ИСТРАЖИВАЊА

б) Планиранске огледне површине

- Одређивање степена опасности у појединим деловима шуме
- 30 x 30 м
- Обележавају се као стабле огледне површине
- Формирају се базе података за свако огледно поље, по могућности у електронској и папирној форми (класификација, ГПС координате, издворске висине, тип, геолошка подлога, тип земљишта, фитоценолошки састав, старост састојке, ошамб. здравствено стање, посебно значајне које могу бити битне за појаву појединих штетних врста инсеката)
- Прегледати сваког фенологија врста које се контролишу
- При контроли бројности, придржавање датума придржавање за поједине групе економски штетних инсеката
- Након завршене обраде и ошамбе, резултати уносе у базу података

МЕТОДЕ КВАНТИТАТИВНИХ ПОПУЛАЦИОНИХ ИСТРАЖИВАЊА РАНИХ ХРАСТОВИХ ДЕФОЛИЈАТОРА ИЗ РЕДА ЛЕПТИРА

а) Методе прегледа зимских узорака граница краста

- Одређивање бројности у специјалним јулета и зорне
- На стабилним огледним површинама одабере се 5 стабала са којих се одвајају зимске гране димензије око 80-80 см (по 8 из кроа, средине и основе кроања)
- Узори гране не истог дела кроања свих 5 стабала се узимају у амбу
- На сваком штабу изабери елементи са највишом делом кроања на којег су гране узорачене (круп, средина, основа кроања)
- Да након достављања у Институт, узори се држе у хладној просторици, најдуже 2 дана

ЛАБОРАТОРИЈСКИ МИКРОСКОПСКИ ПРЕГЛЕД ЗИМСКИХ УЗОРАКА ГРАНИЦА КРАСТА - УТВРЂИВАЊА ВРСТА ПОСРЕДНИХ СТАЈА ГРАДОГЕНИХ ВРСТА РАНИХ ХРАСТОВИХ ДЕФОЛИЈАТОРА

- Границе - красте се режу, виноградарским ножевима, на сегменте дугине око 10-15 см и пакују у најчисти папир
- Да преглед се изводи у фрижидору на 4°C, како би се спречило пољупање поклопа
- При прегледу сваког сегмента границе - красте се поклопа, а затим се, помоћу специјалне бинокларне лупе, утврђује број лезиолинах јулет раних храстових дефолијатора
- За рачунање просечног броја јулет (укупан) на 1000 листопа, број набује поклопа се израчунава са 4 (на сваког поклопа се развија 3-5 листопа - укупан се израчунава вредност)

Tortrix viridana L.-Зелени хрстов савијач

- Летница: предња крила зелена, задња светложута
- Распон крила 15-24 mm
- Гусеница: дужине до 20 mm, зелена, глава смеђа-црно, леђа брао, црних појасова (штитица) две испод тела

Зелени хрстов савијач

- Путка: дужине до 10 mm, тамно смеђа до црна, без кокања; налази се у савијеном листу
- Јаја: величине 0.4 mm, црночаста, обично преривава спирално, спајају се од кором хрста

Зелени хрстов савијач

- Рајаче: од краја маја до јуна
- Активни пред вече и током ноћи, копулирају и полагају јаја
- Зрели јајни кокошки око 40 јаја, по 2 зидана, на границама дубљине 9-30 mm, у горњим партиципацијама
- Јаја остају у диспону (микровакуу) до наредног пролећа
- Са хрстовим пуловома леже до младих гусеница
- Олигофоре: хране се само пшеничарским врстама хрста
- Праселени са 4 пута
- Прелазу у лутку у новем. листу (7-10 дана)

Зелени хрстов савијач

- Прво општећу младих пуловома, затим прелазе на листове
- У III ступњу напуштају први изградни и граде коњи, савијајући један потпуно формиран лист

Aleimma laeflingiana L. Жути хрстов савијач

- Летница: предња крила светложута боје са две неправилне жутобравае појасне пруге, задња крила смеђо-брава
- Распон крила: 15-20 mm
- Гусеница: дужине до 15 mm, прљаво зелена боја, пасоше на гусеницу T. viridana L.

Жути хрстов савијач

- Путка: дужине до 10 mm, црнотомеђа, налази се у савијеном листу, без кокања
- Олигофоре: хране се само пшеничарским врстама хрста
- Животни циклус готово идентичан зеленим хрстовим савијачу и не тако редко, ступа изградни са њим у градину

Archips xylosteana L. Шарени хрстов савијач

- Летница: предња крила светло смеђа, са рјучко смеђим шарима, задња смеђа, са жућкастим врхом код врха
- Распон крила: 18-25 mm
- Гусеница: дужине до 20 mm, смеђо зелена, глава црно, врхатни штит жутосмеђи

Шарени хрстов савијач

- Путка: дужине до 15 mm, светло смеђа, спајајући лутке траје 10-15 дана
- Гусеница: савија један лист, од врха до половине на омотачи

Шарени хрстов савијач

- Рајаче: од краја маја до средине јуна
- Ниски копулирају, јајна кокошка јаја, у малим пакетицама, на врху тамних грана
- Јаја: остају у диспону (микровакуу) до наредног пролећа
- Са хрстовим пуловома, леже до гусеница
- Широк спектар: хране се многим врстама пшеничарских и четинара

Charitoneura hebenstreitella Mull. Велики хрстов савијач

- Летница: предња крила зелено-жуто, са смеђим великим палимама, задња смеђа
- Распон крила: 19-30 mm, неправилнији летница међу савијачима
- Гусеница: дужине до 25 mm, прљаво смеђо-зелена, врхатни штит жуто-смеђи, глава, груди и штитица по телу, црни
- Путка: дужине до 25 mm

Велики хрстов савијач

- Рајаче се савија од краја маја до краја јуна
- Или половином јаја се током јуна легла гусеница, која преливају
- Широк спектар: хране се многим врстама пшеничарских и четинара, најчешће хрстом
- Гусеница први изградни од врха листова
- Различити изградни кокошки
- Спајајући лутке траје 10-15 дана

Eudemis profundana Den Schiff. Хрстов савијач цигараш

- Летница: предња крила тамно смеђа, задња смеђо-брава
- Распон крила: 15-20 mm
- Гусеница: дужине до 15 mm, смеђо-зелена, са црно-бравоим главом, на бравоима има по једну црну пету, врхатни штит је 80% темн
- Путка: дужине до 10 mm, смеђа

Хрстов савијач цигараш

- Рајаче: од почетка јуна до краја јуна
- Или половином јаја се током јуна легла гусеница, која преливају
- Полифаге: хране се многим врстама пшеничарских и четинара
- Гусеница: савија више листова у ролну или глатану нарав (цигару)
- Различити изградни кокошки

Опште одлике фамилије Geometridae

- У свету је познато око 35 000 врста, у Србији живи око 300
- Боја летница прилагођена околини, распон крила 10-50 mm
- Предња крила троугласта, са неправилним шарима, задња већомеђунија и једнобојна
- Јаја: савиља, ситна, половака у ланцама различитог облика
- Гусеница: издужена, око 25 mm, има 2 пара грудних и 3 пара трбушних ногу
- Гусеница се креће привремено задњим ногама преривим, грабљивим са (грба, меканима)
- Путка: напред заобљена, постоји кокањско сукчење, налази се у ниско изградној од чистих зелених

Operaphthera brumata L.-Мали мрзавац

- Израчки диморфизам
- Мужјак: предња крила жућкасто смеђа, задња смеђа, распон крила 15-20 mm
- Жена: крила мекрјалата, смеђа смеђа, нога дуга

Мали мрзавац

- Јаја: полагају на малим гранама од по 2-3 кокања, јуна 120-130
- Раје се у новембру и децембру (мрзавац)
- Гусеница: дужине 25-30 mm, смеђо зелена, са белочастим пругама дуж тела
- Путка: у земљи у кокоњу, смеђа
- Трајање мрзаваца до 17 месеци

Erannis defoliaria Cl. Велики мрзавац

- Израчки диморфизам
- Мужјак: предња крила жућкасто-смеђа, задња смеђа смеђа, распон крила 40 mm
- Жена: потпуно беличаста, белочуто-глава, са црним акарма, дужине око 15 mm, полагају јаја у малим пругама од по 2-3 кокања, јуна 200-300

Велики мрзавац

- Гусеница: дужине 30-40 mm, смеђа, боја варијабилна, од жућкаста до тамно браво
- Путка: у земљи, у кокоњу, смеђа
- Раје се у октобру и новембру

Остали дефолијатори совице Noctuidae

- У свету је познато око 20 000 врста, у Србији живи око 800
- Активне су ноћу, распон крила 30-65 mm
- Раје се од марта до октобра
- Предња крила неправилно смеђо-смеђа, задња крила и краје од предњих једнобојна
- Јаја: савиља, ситна, савиљена бела кокања са тем половака
- Жена: полагају кокошке, иста у ланцама, и преко 1 000 кокања
- Гусеница: величине, тамна, савиљена око 50 mm, боја прилагођена околини, једнобојна, половака са шаркастошаром
- Полифаге
- Путка: уље у ниско изградној од чистих зелених

Amphiphya piramidea L.

Malacosoma neustria L. (Lasiocampidae) Кукавичја суза

- Летница жућкасто боја, са две пруге, распон крила 30-40 mm
- Гусеница: дужине 45-50 mm, са глатком главом са две црне пете, поседује пруге са леђне стране
- Путка: тамно смеђа у белочастом кокоњу

Кукавичја суза

- Јаја: сребрњаста, бурљаста, заглављена у више редова око гранаца, бела кокања су тем половака
- Жена: полагају од 250 до 500 јаја
- Полифаге: копулирају сав пшеничарских и четинара
- Раје се у јулу и јулу

Кукавичја суза

- Летници преко дана мирују, ноћу су активни
- Првакми у спадијуму јајата, јаја су велика отворна на ниској температури (до -35°C)
- Гусеница: излазе у пролеће наредне године, почетком и средном априла
- Када прелазе у лутку, испуштају посебне кокања у савијеном листу
- Спадијум лутке траје око две недеље
- Ниско добила по изгледу једног листа (због расе лим на луку)

Thaumetopoea processionea L. (Thaumetopoeidae) Хрстов четњин

- Летница смеђо смеђа, предња крила тамно, троугласта, задња бела са црним у основи, распон крила 25-35 mm
- Гусеница: дужине 30-35 mm, црнотомеђа, поседује беле длачице дуж тела, које се при додиру забораду у коњу и изазивају сироб
- Путка: у ниској, савија у посебној кокоњу, дужине 15-20 mm

Хрстов четник

- Јаја: положена у лангима, на јади хрста, глатка, покривена спиралом и дугулицама од стране венце
- Женка положи 100-200 јаја
- Оплођене: хрне се разним врстама хрстова
- Неме дебеле на површину тусеница (споцифреним претеноу у редовима, увек једна или друге)

Хрстов четник

- Зимује у стадијуму јајета
- Тусеница потпуно јаке лаког савијеног облика
- Живе у заједницама (леткима), оплеме су набу, надолу хрне
- Целокупно развиће траје 60-90 дана
- Између 6 ступења
- Стадијум лутке траје око 2 недеље

Euproctis chrysosarothoa L. (Erebidae) Жутотрба

- Лептир бело боје, надра крила бело се налази на крају трубаца жуте боје, распон крила око 20 cm
- Губарици дужине 30-40 mm, црвенкасто, поседују куте длачине дуж тела
- На 9 и 10 сегменту носе по жућкастојавно брадавичу, онебавају жарким длачицама, који се при додиру забављају у каву и изазивају свраб

Жутотрба

- Јаја: положена у лангима, правилно дугулицама
- Женка положи 300-400 јаја
- Полифера: хрне се свим листоверима, нарочито хрстовима
- Лутке: око 20 mm дужине, смештене у коначно у гнезда

Жутотрба

- Рајана у јуну и траје 20-30 дана
- Ноћу активни, фототропни
- У пролеће годишњи проливи се слабо прелетима, до јуна су већ формирале логне и улазе у фазу зимоване до пролеће
- Умљене бело пилеца, у хрстовима стобала
- Имеју 6 ступења
- Стадијум лутке траје око 15-25 дана

Lymantia dispar L. (Erebidae) Губар

- Лептир: Искрено различит у изгледу мужјак и женке
- Код мужјака, предња крила браонкаста, са припопазљивим кривинама, у облику латиничног слова V, а који се налази у горњем углу крила; задња крила светлија са тамним појасом; распон 35 mm
- Код женки, предња и задња крила белкаста боје, у распону су 60-70 mm, такође са кривинама. Високи троим трубац, са длачицама, слезби су латени

Губар

- Тусеница: мења боју и шире такои ролаци. Пре пролеће праслапољна, једнобојна, шне, се длачицама. На главни се увек јавља више или мање изражен куте дрце, одрасло дужине 30-40 mm
- Полифера: хрне се свим листоверима, нарочито хрстовима

Губар

- Женка положи 300-400 (1200) јаја
- Лутка: тамно смеђе, око 20 mm (мужјак), омионо 30 mm (женка)

Губар

- Рајана у јуну и јулу
- Јаја: легла бело, поглавница, округла, овална, кружаста, прекривена длачицама
- У полованим јајима, одмах почине ембрионално развиће и траје око 25 дана, након чега се зауставља. Наредног пролеће наставља се развиће
- Почетком опрела лутке се јављају (максимум док) Хрне се са отприце до краја пролеће, јуна
- При морисању: брзности, тресе, скривања места за прелетом и стадијум лутке, који траје 15-25 дана

Првог дана, кроз предавања, обрађене су претходно наведене теме (семинар), а друго је, у групама, обављен теренски рад на практичној примени смерница обрађених тема из претходног дана (радионица). Семинарима и радионицама присуствовали су самостални референти за гајење и заштиту шума и реверни инжењери из свих шумских управа и других организационих јединица корисника шума.

ПОСЛОВИ ОД ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА У ОБЛАСТИ ДИЈАГНОСТИКЕ ШТЕТНИХ ОРГАНИЗАМА И ЗАШТИТЕ ДРВАМА ШУМСКОГ БИЉА

ДИЈАГНОСТИКА И МОНИТОРИНГ НАЧЕШТАХ ЕКОНОМСКИ ШТЕТНИХ ДЕФОБИОТОРА ИЗ РЕДА ЛЕРИДОТЕРВА У ХРСТОВИМ ШУМАМА

СЕМИНАР И РАДИОНИЦА

Државни Музеј, 26-27. април 2017.

Бр.	Име и адреса учесника (адреса и контакт)	Продукција
1	Милош Јаковљевић, Јаковљевић	М.П. Титомир, Јуно, Београд
2	Вук Милошевић, Милошевић	М.П. Титомир, Јуно, Београд
3	Владимир Милошевић, Милошевић	М.П. Титомир, Јуно, Београд
4	Милош Милошевић, Милошевић	М.П. Титомир, Јуно, Београд
5	Срђан Милошевић, Милошевић	М.П. Титомир, Јуно, Београд
6	Драго Милошевић, Милошевић	М.П. Титомир, Јуно, Београд
7	Кристина Милошевић, Милошевић	М.П. Титомир, Јуно, Београд
8	Зоран Милошевић, Милошевић	М.П. Титомир, Јуно, Београд
9	Милош Милошевић, Милошевић	М.П. Титомир, Јуно, Београд
10	Јан Милошевић, Милошевић	М.П. Титомир, Јуно, Београд
11	Борис Милошевић, Милошевић	М.П. Титомир, Јуно, Београд
12	Драго Милошевић, Милошевић	М.П. Титомир, Јуно, Београд
13	Борис Милошевић, Милошевић	М.П. Титомир, Јуно, Београд
14	Борис Милошевић, Милошевић	М.П. Титомир, Јуно, Београд
15	Борис Милошевић, Милошевић	М.П. Титомир, Јуно, Београд
16	Борис Милошевић, Милошевић	М.П. Титомир, Јуно, Београд
17	Борис Милошевић, Милошевић	М.П. Титомир, Јуно, Београд
18	Борис Милошевић, Милошевић	М.П. Титомир, Јуно, Београд
19	Борис Милошевић, Милошевић	М.П. Титомир, Јуно, Београд
20	Борис Милошевић, Милошевић	М.П. Титомир, Јуно, Београд
21	Борис Милошевић, Милошевић	М.П. Титомир, Јуно, Београд
22	Борис Милошевић, Милошевић	М.П. Титомир, Јуно, Београд
23	Борис Милошевић, Милошевић	М.П. Титомир, Јуно, Београд
24	Борис Милошевић, Милошевић	М.П. Титомир, Јуно, Београд

Други семинар и радионица: 3. и 4. маја у Институту за шумарство Београд и ЈП Србијашуме, ШГ Београд, ШУ Земун, а за ЈП НП Тара, ЈП Србијашуме – Генералну дирекцију и шумска газдинства Борања Лозница, Београд, Манастирске шуме - ДОО Лозница, ЈКП Зеленило Београд, ЈП ЕПС РБ Колубара.

ТЕКОВНО ОДЛАНЉЕ ИНТЕРЕСА У ОБЛАСТИ ДИЈАГНОСТИКЕ ШТЕТНИХ ОРГАНИЗАМА И ЗАШТИТЕ ЗДРАВЉА ШУМОЛОГ БИЈЕЛА

ДИЈАГНОСТИКА И МОНИТОРИНГ НАРЕДНИХ ЕКОНОМСКИ ШТЕТНИХ ДЕФОЛИЈАТОРА ИЗ РЕДА ЛЕПОПРЕГА У КРАСТВИМ ШУМАМА

СЕМИНАР И РАДИОНИЦА

Београд, 3-4. мај 2017.

Бр	Име и презиме учесника (институционална организација и адреса)	Презимце
1	Јана Милић	Ј. Милић
2	Снежана Милић	С. Милић
3	Марија Милић	М. Милић
4	Марија Милић	М. Милић
5	Марија Милић	М. Милић
6	Марија Милић	М. Милић
7	Марија Милић	М. Милић
8	Марија Милић	М. Милић
9	Марија Милић	М. Милић
10	Марија Милић	М. Милић
11	Марија Милић	М. Милић
12	Марија Милић	М. Милић
13	Марија Милић	М. Милић
14	Марија Милић	М. Милић
15	Марија Милић	М. Милић
16	Марија Милић	М. Милић
17	Марија Милић	М. Милић
18	Марија Милић	М. Милић
19	Марија Милић	М. Милић
20	Марија Милић	М. Милић
21	Марија Милић	М. Милић
22	Марија Милић	М. Милић
23	Марија Милић	М. Милић
24	Марија Милић	М. Милић

Трећи семинар и радионица: 9. и 10. маја у сали расадника Наупаре у ШГ Расина Крушевац ЈП Србијашуме, за ЈП НП Копаоник, ЈП Србијашуме – Генералну дирекцију и шумска газдинства Расина Крушевац, Столови Краљево и Топлица Куршумлија, ЈП за газдовање заштитним шумама Врњачке Бање „Шуме - Гоч“, Шумарски факултет - Наставна база Гоч.

ПОСЛОВИЦА ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА У ОБЛАСТИ ДИЈАГНОСТИКЕ ШТЕТНИХ ОРГАНИЗАМА И ЗАШТИТЕ ДРЕВНИХ ЦЕЛОВОГ БИЉА

ДИЈАГНОСТИКА И МОНИТОРИНГ НАЧЕШТИХ ЕКЗНОМНОР ШТЕТНИХ ДЕФОРМАТОРА ИЗ РЕДА ЦЕРКОПТЕЛА У ХРАСТОВИМ ШУМАМА

СЕМИНАР И РАДИОНИЦА

Пирот (Пиротски), 9.05.мај 2017.

№	Име и презиме учесника (шумарског радника и посетиоца)	Град/школа
1	Милосавић Гордан	Ниш, ШГ Шума Криваца
2	Шибанковић Горан	Шибановић, ШГ Шума Криваца
3	Зечевић Мило	ШГ Шума Криваца
4	Алики Милош	ШГ Шума Криваца
5	Алики Милош	ШГ Шума Криваца
6	Вукчић Данијел	ШГ Шума Криваца
7	Вукчић Данијел	ШГ Шума Криваца
8	Вукчић Данијел	ШГ Шума Криваца
9	Вукчић Данијел	ШГ Шума Криваца
10	Вукчић Данијел	ШГ Шума Криваца
11	Вукчић Данијел	ШГ Шума Криваца
12	Вукчић Данијел	ШГ Шума Криваца
13	Вукчић Данијел	ШГ Шума Криваца
14	Вукчић Данијел	ШГ Шума Криваца
15	Вукчић Данијел	ШГ Шума Криваца
16	Вукчић Данијел	ШГ Шума Криваца
17	Вукчић Данијел	ШГ Шума Криваца
18	Вукчић Данијел	ШГ Шума Криваца
19	Вукчић Данијел	ШГ Шума Криваца
20	Вукчић Данијел	ШГ Шума Криваца
21	Вукчић Данијел	ШГ Шума Криваца
22	Вукчић Данијел	ШГ Шума Криваца

Четврти семинар и радионица 11. и 12. маја у ШГ Шума Лесковац ЈП Србијашуме, за ЈП Србијашуме – Генералну дирекцију и шумска газдинства Шума Лесковац, Врање, Ниш, Пирот.

ПОСЛОВИ ОД МИШЉИ ИНТЕРЕСА У ОБЛАСТИ ДИЈАГНОСТИКЕ ШТЕТНИХ ОРГАНИЗАМА И
 АКТИВНЕ ДЕЈАВЉА ШУМСКОГ БИЉА

ДИЈАГНОСТИКА И МОНИТОРИНГ НАРЕЏЕНИХ ЕКОНОМСКИ ШТЕТНИХ
 ДЕЖУРАТОРА ИЗ РЕДА ЦЕРИФТЕЛА У ХРАСТОВИМ ШУМАМА

БЕЗБОРНИ И РАДНОНИЦИ
 Апатин, 11-12. мај 2017.

№	Име у првом и другом презиме имени и презиме	Позивница
1	Иван Сандић - Ј. Шко	Ш.Г. Шко - Апатин
2	Снежана Шко	Ш.Г. Шко - Апатин
3	Драгош Шко	Ш.Г. Шко - Апатин
4	Татјана Радојевић - Шко	Ш.Г. Шко - Апатин
5	Марија Радојевић - Шко	Ш.Г. Шко - Апатин
6	Мирјана Кривић - Шко	Ш.Г. Шко - Апатин
7	Велика Радојевић - Шко	Ш.Г. Шко - Апатин
8	Владим Радојевић - Шко	Ш.Г. Шко - Апатин
9	Снежана Радојевић - Шко	Ш.Г. Шко - Апатин
10	М. Шко	Ш.Г. Шко - Апатин
11	Зоран Радојевић	Ш.Г. Шко - Апатин
12	Марија Радојевић	Ш.Г. Шко - Апатин
13	Александра Радојевић	Ш.Г. Шко - Апатин
14	Марија Радојевић	Ш.Г. Шко - Апатин
15	Марија Радојевић	Ш.Г. Шко - Апатин
16	Марија Радојевић	Ш.Г. Шко - Апатин
17	Марија Радојевић	Ш.Г. Шко - Апатин
18	Марија Радојевић	Ш.Г. Шко - Апатин
19	Марија Радојевић	Ш.Г. Шко - Апатин
20	Марија Радојевић	Ш.Г. Шко - Апатин
21	Марија Радојевић	Ш.Г. Шко - Апатин
22	Марија Радојевић	Ш.Г. Шко - Апатин
23	Марија Радојевић	Ш.Г. Шко - Апатин
24	Марија Радојевић	Ш.Г. Шко - Апатин
25	Марија Радојевић	Ш.Г. Шко - Апатин

Пети семинар и радионица: 31. маја и 1. јуна у сали ловачке куће Мојсиње у ШУ Чачак - ШГ Голија Ивањица ЈП Србијашуме, за ЈП Србијашуме – Генералну дирекцију и шумска газдинства Пријепоље, Крагујевац, Ужице, Шумарство Рашка и Голија.

ПОСЛОВИ ОД ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА У ОБЛАСТИ ДИЈАГНОСТИКЕ ШТЕТНИХ ОРГАНИЗАМА И ЗАШТИТЕ ДЕЛАВА ШУМСКОГ СИЛА

ДИЈАГНОСТИКА И МОНИТОРИНГ НАЈВЕЋИХ ЕКОНОМСКИ ШТЕТНИХ ДЕФOLIЈАТОРА ИЗ РЕДА ЦЕФОРТЕРА У ХРАСТОВИМ ШУМАМА

СЕМИНАР И РАДИОНИЦА

Мојсиње (Чачак), 31. мај - 1. јун 2017.

№	Име и презиме учесника (установно звање) и адреса	Предмет
1	Владимир Ракић	ШГ „Мојсиње“
2	Борис Јаков	ШГ „Чачак“
3	Зоран Јаков	ШГ „Чачак“
4	Борис Милић	ШГ „Чачак“
5	Јулија Милић	ШГ „Чачак“
6	Борис Милић	ШГ „Чачак“
7	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
8	Драгољуб Јаков	ШГ „Чачак“
9	Драгољуб Јаков	ШГ „Чачак“
10	Стефан Јаков	ШГ „Чачак“
11	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
12	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
13	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
14	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
15	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
16	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
17	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
18	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
19	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
20	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
21	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
22	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
23	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
24	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
25	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
26	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
27	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
28	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
29	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
30	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
31	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
32	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
33	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
34	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
35	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
36	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
37	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
38	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
39	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
40	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
41	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
42	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
43	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
44	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
45	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
46	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
47	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
48	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
49	Милош Јаков	ШГ „Чачак“
50	Милош Јаков	ШГ „Чачак“

За све учеснике припремљене су фототаблице најважнијих врста дфолијатора храста из реда лептира и компакт дискови са одржаним презентацијама.

На крају семинара и радионица, а после провере усвојених знања, свим учесницима додељени су посебно припремљени сертификати о учешћу.

У току редовних теренских активности, стручњаци из Института за шумарство, задужени за поједине делове или цела јавна предузећа и друге организације корисника шума, кроз мини радионице и теренске обуке, учествовали су директно у одабиру и постављању сталних и привремених огледних поља, давању инструкције о томе како се утврђује присуство појединих штетних организама, на који начин се узоркује, пакује и доставља сумљиви материјал и сл.

Законом о заштити биља, а у оквиру ПОСЛОВА ОД ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА У ОБЛАСТИ ДИЈАГНОСТИКЕ ШТЕТНИХ ОРГАНИЗАМА И ЗДРАВЉА ШУМСКОГ БИЉА, предвиђене су и следеће, обавезне, активности: припрема научне основе за доношење превентивних мера и Програма мера заштите здравља шумског биља; примењена и друга истраживања у области дијагностике штетних организама и заштите здравља шумског биља, давање стручних мишљења у области дијагностике штетних организама и заштите здравља шумског биља; припремање научне основе за израду прописа у области дијагностике штетних организама и заштите здравља шумског биља.

Да би се квалитетно и стручно обављали наведени послови, неопходна је стална комуникација, радни договори и заједнички рад са експертима колегама и руководиоцима истих послова у другим европским земљама. Такође, сваке године се организују састанци експерата из области дијагностике штетних организама и заштите здравља шумског биља, где се договарају заједничке акције, будући да штетни организми не поштују државне границе, па самим тим је праћење њиховог кретања и бројности немогуће само у оквирима појединачних државних територија. У првој половини 2017. године обављен је низ разговора, консултација и размена мишљења са колегама из Хрватске, Аустрије, Бугарске, Молдавије, Македоније, Босне и Херцеговине, Словеније, Црне Горе, Мађарске, Чешке, Немачке, Словачке, а који руководе истим пословима у својим земљама.

Овде посебно треба истаћи сарадњу са Агенцијом за заштиту шума Министарства пољопривреде и хране Републике Бугарске и учешће у тродневном састанак одржаном у Годлеву – НП Пирин, а на тему дијагностике штетних организама и заштите здравља шумског биља и сушења шума.

Други догађај који заслужује посебну пажњу је учешће руководиоца Послова од јавног интереса у области дијагностике штетних организама и заштите здравља шумског биља, научног саветника др. Маре Табаковић-Тошић, у раду Forest Invasive Species Network for Europe and Central Asia (REUFIS) Meeting, од 17. до 19. октобра у Будимпешти (Мађарска).

Сви стручњаци из области заштите шума активно су учествовали у припремама научне основе за доношење превентивних мера и Програма мера заштите здравља шумског биља, примењеним и другим истраживањима у области дијагностике штетних организама и заштите здравља шумског биља, давању стручних мишљења, те припремању научне основе за израду прописа из ове области.

МЕТОДЕ УТВРЂИВАЊА ПРИСУСТВА И ДЕТЕРМИНАЦИЈЕ ГЉИВА НА УЗОРЦИМА БИЉНИХ ДЕЛОВА

Да би било могуће утврдити присуство патогених организама и епиксилних гљива, потребно је извршити лабораторијска испитивања узорака. Узорци су сакупљани директно на терену (прописаним методама и у одређеном временском периоду) од стране референата за гајење и заштиту у шумским газдинствима и достављани Институту за шумарство, или су овлашћени стручњаци Института, по позиву из

газдинстава и других организационих јединица предузеће корисника шума, одлазили на терен и сами вршили узорковање и процењивање интензитета и површина под нападом.

Испитиване су гране (са четинама или лишћем), некротирани делови коре, корена или стабла . Пре сетве је вршена анализа заражености семена. Детерминација прикупљеног материјала је вршена, када је то било могуће, макроскопски, као и микроскопски и то на два начина:

- прављењем препарата од ткива биљних делова, њиховим бојењем анилинским бојама и прегледом под микроскопом,
- стандардним фитопатолошким методама постављањем фрагмената узорака на хранљиву подлогу или влажан филтер папир (ако је у питању испитивање семена), а детерминација је вршена са направљених микроскопских препарата из развијених култура патогена.

МЕТОДЕ КОЈЕ СЕ НАЈЧЕШЋЕ КОРИСТЕ ПРИЛИКОМ УЗОРКОВАЊА, ИЗОЛАЦИЈЕ И ИДЕНТИФИКАЦИЈЕ ГЉИВИЧНИХ ОРГАНИЗАМА

Задатак мониторинга појаве биљних болести је сагледавање тренутног стања на терену у циљу превенције појава жаришта, спречавања ширења опасних болести и могућег уланчавања штета (развоја и других штетних организама). Правилним мониторингом појава и развоја болести стварају се услови за дуготрајну рационалну експлоатацију здравих шумских ресурса. Резултати теренских и лабораторијских анализа омогућавају благовремено превентивно деловање и предузимање мера у оквиру интегралне заштите шума.

Рано откривање, брза дијагноза и процена стања на терену су неопходни предуслови за успешно сузбијање болести. Зато су сви радници у шумарству који раде на пословима заштите шума обучени да препознају постојање проблема у шуми и да одмах јављају специјалистима који у најкраћем могућем року постављају процену стања, дају дијагнозу и предлажу мере сузбијања. Због тога се врши координација са шумским газдинствима, односно сарадња са референтима задуженим за регистровање и правовремену дојаву свих промена на терену.

Учесталост узорковања биљног материјала за лабораторијске анализе зависи од низа фактора, у првом реду од климатских прилика које су погодне или непогодне за развој патогена, јачине напада, као и негованости и хигијене састојина, односно предиспозиције за појаву болести и евентуални настанак епифитоција.

У зависности од природе проблема који се испитује, зависе и технике које ће бити примењене приликом истраживања.

Методe сакупљања узорака

Обзиром да се гљиве могу развијати у разним екосистемима, успех истраживања о присуству различитих врста и њиховој распрострањености, у многоме зависи од правилности избора и прикладности метода њиховог сакупљања. Због тога је неопходно претходно познавање њиховог начина живота (у првом реду исхране), односно познавање њихове прилагођености сапрофитном или паразитском начину живота, што је услов успешног сакупљања квалитетних узорака.

Физиолошки услови и спектар биолошких интеракција гљивичних организама могу бити примарни индикатори у процени стања на терену.

Ако су у питању деструктори дрвне масе – епиксилне гљиве, многе врсте није лако ни наћи ни идентификовати на терену, особито у прикривеним и почетним фазама развоја

трулежи, када су спољни симптоми готово неприметни. Због тога је дијагнозу у неким случајевима веома тешко поставити само на основу спољашњих манифестација, без детаљних лабораторијских анализа узорака. За прикупљање гљивичних организама које живе на дрвећу шумских врста, у зависности од врсте узорака (асимилациони органи - четине или лишће, кора, делови корена, грана, дебла итд.) и типа истраживања, користи се неки од оштрих предмета - сечка, тестера, секирица, виноградарске маказе, нож, скалпел и сл. У неким случајевима (за детаљнија истраживања појединих врста гљива из класе *Basidiomycotina* – рецимо испитивање биоэколошких карактеристика гљива са одређених подручја) потребно је да дикариона мицелија буде изолована директно из формиране карпофоре, па се у ту сврху врши сакупљање плодноносних тела епиксилних гљива. Тај поступак захтева пажљиви транспорт и складиштење карпофора, како би се до момента изолације сачувале све њихове неопходне дистинктне карактеристике.

Узорци са терена сакупљају се на могућем месту инфекције и одлажу у папирне или платнене вреће или у стаклене посуде. У оквиру свих фитопатолошких истраживања, за све узорке се уносе подаци који се односе на морфолошке особине прикупљених узорака, као и на постојеће тренутне еколошке факторе спољне средине. Минимална учесталост узорковања је два пута у току календарске године, са различитих локалитета, на којима (по извршеним стручним проценама на основу вишегодишњег истраживања) постоји могућност појава и ширења зараза. Уколико се за то укаже потреба, учесталост узорковања се повећава и горња граница није прописана. Узорковање се изводи у неједнаким временским интервалима и зависи од случаја до случаја.

Од момента узорковања и након адекватног транспортовања, у што краћем временском року, врши се обрада узорака лабораторијским методама у асептичним условима, на основу чега се одређује врста патогена и предлажу евентуалне мере сузбијања или превенције на терену. Сваки узорак се детаљно прегледа визуелно и под стерео микроскопом, ради утврђивања присуства плодноносних органа или спора у оболелом ткиву, а потом се по потреби раде реизолације и испитивање чистих култура. Након обраде, узорци се извесно време чувају и складиште у фрижидеру на температури 4⁰С (време чувања узорака зависи од врсте испитивања).

Методe конзервирања узорака

После прикупљања узорака у неким случајевима је неопходно конзервирање, са циљем да се материјал одржи са најмањим могућим променама. Конзервирање се углавном врши у етил алкохолу и формалдехиду (на 100 ml 50% етил алкохола додаје се 8 ml формалдехида).

Кроз историју су се, упоредо са развојем биологије, развијале и технике конзервације ткива. Хемичар Хофман (*Wilhelm von Hofmann*) је 1863. године довео до нагле експанзије у овој области, тиме што је открио гас који је назвао "мрављи алдехид". Раствор овог гаса у води, масеног удела 40% - формалин, први је као фиксатив искористио Кон (*Ferdinand Julius Cohn*) 1893. године.

Формалдехид (НСНО), метанал или формалин је одличан фиксатив, он очвршћава ткива и истовремено их стерилише, али нема могућност дифузије кроз ткива и зато се користи етанол.

Методe прављења препарата микроскопских структура

Микроскопски препарати служе за посматрање морфолошких карактеристика микроорганизама. По основној подели, деле се на обојене и необојене (нативне). Необојени препарати користе се за микроскопирање живих организама под увеличањем

од 400 пута. Међутим, обзиром да је већина микроорганизама безбојна, да би се лакше могли истраживати светлосним микроскопом, морају се обојити. Обојени препарати омогућавају детаљније и боље уочавање појединих структура микроорганизама (спора) и њихову идентификацију.

Користе се две врсте посупака бојења микроскопских препарата: *Једноставно* (примењује се у случајевима када је довољна једна боја и служи за визуелизацију морфолошког облика) и *диференцијално бојење* (користи се у случајевима када је неопходна употреба две контрастне боје и служи за издвајање из групе, бојење по *Gramи* и визуелизацију структура,(првенствено спора.

Методe изолације и одржавања култура на хранљивим подлогама

Хранљиве подлоге служе за узгој микроорганизама у лабораторијским условима. Својим саставом и карактеристикама, ове подлоге осигуравају микроорганизмима онакве услове живота какве би они имали у природним стаништима. Подлоге се деле према:

1. Начину примене (*обичне подлоге* служе за изолацију и узгој већег броја микроорганизама, *специјалне подлоге* служе за узгој тачно одређене групе микроорганизама),
2. Хемијском саставу (*природне* се припремају од продуката биљног порекла и њихов тачан хемијски састав није познат и *вештачке, синтетичке* које се припремају из чистих хемијских спојева по одређеним рецептурама) и
3. Конзистенцији (*чврсте, течне и полуцврсте*).

За утврђивање специфичности користе се *селективне* и *диференцијалне подлоге*. Селективне хранљиве подлоге имају такав састав који подстиче раст жељених врста, а инхибира раст других.

За сапрофитне и факултативне паразитне гљиве разрађене су неке опште методе издвајања и гајења које се примењују упоредо са методама специфичним само за представнике одређених таксономских или еколошких група.

У литератури је описан велики број хранљивих подлога које се користе за различите намене у проучавању гљивичних организама. Рецимо, само за врсте из рода *Fusarium* у литератури је описано чак 123 различите подлоге. Без обзира на припадност појединој групи набројаних хранљивих подлога, сваки хранљиви супстрат мора имати одређене особине:

- све хранљиве састојке неопходне за раст и развој организма,
- довољну количину воде,
- повољну рН вредност,
- супстрат мора бити стерилан и
- супстрат мора бити прозрочан.

Мерења рН хранљивих супстрата врше се на једну децималу, дигиталним рН метром.

Хранљиве подлоге се праве и на бази природног супстрата (разни биљни делови – дрво, лишће, плодови поврћа и воћа, разна жита, квасац, пептони итд.). Ови додаци се припремају као екстракти или инфузије, а могу се употребљавати и као фрагменти биљака који се након стерилизације инокулишу гљивама чија се репродуктивна тела тешко образују "in vitro". Агаризован земљишни екстракт, парадајз сок-агар и кромпир-шаргарепа-агар су најпознатије хранљиве подлоге неодређеног хемијског састава које се успешно користе за издвајање и гајење гљива.

Методe за издвајање чистих култура

Културе се ради издвајања и проучавања одређених изолата, пресејавају у стерилне, чврсте подлоге у Петри посудама. У Петри посуду отворену само колико је то неходно, на подлогу окренуту наниже, помоћу езе или копљасте игле се наносе споре или делићи агара са мицелијом старе културе. На тај начин подлога се максимално обезбеђује од загађења са стране. Исто тако, под асептичним условима засејавају се културе на коси агар у епрувети. Након инкубације у термостату на одређеној температури и одређено време (варирања зависе од екологије, физиологије и циља испитивања појединих врста), може се приступити опису макроскопских одлика колоније гљиве. Опис колоније обухвата:

1. Пречник колоније (уколико колонија није округла, мери се више пречника),
2. Опис колоније (добро или слабо развијена на одређеној подлози, мицелија обилна или оскудна, паучинаста, вунаста, памучаста, баршунаста, громуљичаста, радијално или концентрично наборана),
3. Одлике руба колоније (руб непрекидан или разгранат, разуђен, раван или испупчен),
4. Боја колоније,
5. Плодоносна тела (присутност или одсутност, творевине за размножавање које доминирају),
6. Ексудација (димензије и боја капљица),
7. Мирис (пријатан, мирис на буђ, мирис на ферментацију јабука и сл.),
8. Наличје колоније (пигмент који гљива испушта у подлогу) итд.

Методe стерилизације

Стерилизација подразумева сваки процес, хемијски или физички, помоћу кога се убијају сви облици живота, нарочито микроорганизми.

Према средству којим се стерилизација врши разликује се више типова:

- 1) *Стерилизација топлотом – сува* (пламеном и сувим врућим ваздухом) и *влажна* стерилизација (кувањем и воденом паром),
- 2) *Стерилизација филтрацијом* под притиском кроз филтре познате величине пора,
- 3) *Стерилизација зрачењем – ултраљубичастим* помоћу кварцних лампи и *јонизујућим* помоћу електромагнетних x зрака, гама зрака и инфрацрвених зрака,
- 4) *Стерилизација ултразвуком* помоћу звучних таласа високе фреквенције,
- 5) *Стерилизација хемијским путем* помоћу десифицијенса и антисептика.

Стерилизација се у фитопатолошкој лабораторији Института за шумарство обавља применом различитих физичких метода (сува или влажна топлота, UV зрачење или ултраљубичасто зрачење), мада се у ту сврху користе и хемијска средства.

Методe микроскопирања

Структуре плесни и поједини делови макрогљива су сувише ситне да би се могле осматрати голим оком и зато је неопходан низ инструмената помоћу којих се добијају њихове увеличане слике.

Постоји велики број разних врста ових инструмената, али се у фитопатолошкој лабораторији најчешће користе лупе (просте, сложене и стерео бинокуларне) и оптички стерео микроскопи са додатним прибором за мерење и прављење микрофотографија.

МЕТОДЕ ИСПИТИВАЊА ПОПУЛАЦИОНЕ ГУСТИНЕ ВРСТА ИЗ ФАМИЛИЈЕ CURCULIONIDAE - ПОДФАМИЛИЈЕ SCOLITINAE (СИПЦИ)

Напад поткорњака откриван је детаљним прегледом "голим оком" и помоћу двогледа, свих одељења у оквиру газдинских јединица, а што је представљало редовну делатност

лугара, техничара и реверних инжењера. Напад је утврђиван на основу следећих симптома:

- промена боје четина (нападнута стабла добију прво бледозелену боју четина, затим оне пожуте и на крају постају црвеносмеђе)
- излив смоле (често се јавља око улазних отвора, утолико јаче, уколико је нападнута стабло било здравије)
- сипљење црвоточине (на дубећим стаблима црвоточина се задржава у пукотинама коре, на лишажевима и маховинама и на другим неравнинама)
- убушни отвори (треба их тражити изнад места где је примећена црвоточина, јер су често скривени испод љуспица коре)
- ако се са нападнутих стабала скине комад коре, откривају се ходници сипаца и сами инсекти
- појачана делатност природних непријатеља.

Бројност сипаца у шуми контролисана је на два начина:

- помоћу контролних ловних стабала
- помоћу клопки са популационим атрактантима

Прогноза штета од најчешћих и најзначајнијих врста поткорњака (*Ips typographus*, *Pityogenes chalcographus*, *Ips sexdentatus*, *Ips acuminatus*, *Pityokteines curvidens*, *Tomicus piniperda*, *Tomicus minor*), може се поставити на основу броја убушних отвора по јединици површине коре контролног стабла, или на основу броја ухваћених имага у феромонску клопку током ројења. У оба случаја јачина напада се сврстава у 3 категорије: слаб, средњи и јак.

Прогноза напада осмозубог смрчиног поткорњака - *Ips typographus*

Прогноза помоћу ловних стабала		Прогноза помоћу феромонских клопки	
Слаб напад	Мање од 0,5 отвора на 1dm ² површине коре	Слаб напад	До 1.000 имага по клопки
Средњи напад	Од 0,5 - 1 отвора на 1dm ² површине коре	Средњи напад	1.000 - 4.000 имага по клопки
Јак напад	Више од 1 отвора на 1dm ² површине коре	Јак напад	Преко 4.000 имага по клопки

Прогноза напада шестозубог смрчиног поткорњака - *Pityogenes chalcographus*

Прогноза помоћу ловних стабала		Прогноза помоћу феромонских клопки	
Слаб напад	Мање од 1 отвора на 1dm ² површине коре	Слаб напад	До 5.000 имага по клопки
Средњи напад	Од 1 – 2 отвора на 1dm ² површине коре	Средњи напад	5.000 - 20.000 имага по клопки
Јак напад	Више од 2 отвора на 1dm ² површине коре	Јак напад	Преко 20.000 имага по клопки

Прогноза напада шестозубог боровог поткорњака - *Ips sexdentatus*

Прогноза помоћу ловних стабала		Прогноза помоћу феромонских клопки (феромон SEXOWIT – нису дефинисане вредности за поједине интензитете напада)	
Слаб напад	Мање од 0,5 отвора на 4dm ² површине коре	Слаб напад	До 1.000 имага по клопки
Средњи напад	Од 0,5 - 1 отвора на 4dm ² површине коре	Средњи напад	1.000 - 4.000 имага по клопки
Јак напад	Више од 1 отвора на 4dm ² површине коре	Јак напад	Преко 4.000 имага по клопки

Прогноза напада трозубог боровог поткорњака - *Ips acuminatus*

Прогноза помоћу ловних стабала		Прогноза помоћу феромонских клопки (феромон ACUWIT – нису дефинисане вредности за поједине интензитете напада)	
Слаб напад	Мање од 0,5 отвора на 1dm ² површине коре	Слаб напад	До 1.000 имага по клопки
Средњи напад	Од 0,5 - 1 отвора на 1dm ² површине коре	Средњи напад	1.000 - 4.000 имага по клопки
Јак напад	Више од 1 отвора на 1dm ² површине коре	Јак напад	Преко 4.000 имага по клопки

Прогноза напада кривоног јелиног поткорњака – *Pityokteines curvidens*

Прогноза помоћу ловних стабала	
Слаб напад	Мање од 1 отвора на 1dm ² површине коре
Средњи напад	Од 1 - 2 отвора на 1dm ² површине коре
Јак напад	Више од 2 отвора на 1dm ² површине коре

Прогноза напада великог боровог срчника – *Tomicus piniperda*

Прогноза помоћу ловних стабала		Прогноза помоћу феромонских клопки (феромон TOMOWIT – нису дефинисане вредности за поједине интензитете напада)	
Слаб напад	Мање од 0,5 отвора на 1dm ² површине коре	Слаб напад	До 1.000 имага по клопки
Средњи напад	Од 0,5 - 1 отвора на 1dm ² површине коре	Средњи напад	1.000- 4.000 имага по клопки
Јак напад	Више од 1 отвора на 1dm ² површине коре	Јак напад	Преко 4.000 имага по клопки

Прогноза напада малог боровог срчника – *Tomicus minor*

Прогноза помоћу ловних стабала	
Слаб напад	Мање од 0,5 отвора на 1dm ² површине коре
Средњи напад	Од 0,5 - 1 отвора на 1dm ² површине коре
Јак напад	Више од 1 отвора на 1dm ² површине коре

МЕТОДЕ ИСПИТИВАЊА БРОЈНОСТИ РИЂЕ (*Neodiprion sertifer* Geoffr.) И ОБИЧНЕ (*Diprion pini* L.) БОРОВЕ ЗОЉЕ

Од 1989. године, када је риђа борова зоља у нашој земљи први пут регистрована после дуже паузе, жаришта су откривена у боровим културама широм Србије. Захваљујући благовремено предузетим мерама борбе (сузбијање у жариштима), није попримила каламитетни карактер. Међутим, како се код нас борове културе налазе на великим површинама, и то у комплексу, њихов преглед се обавља сваке године. Референти за гајење и заштиту у предузећима корисника шума су у више наврата претходних година добијали детаљна упутства на основу којих су током априла-маја (на вишим надморским висинама и у првој половини јуна) прегледали све млађе борове културе и утврдили број колонија пагусеница. На једном локалитету прегледано је најмање 25 стабала, а подаци су унети у достављени образац и враћени у Институт за шумарство на даљу обраду.

Исти метод је примењен и код испитивања бројности обичне борове зоље.

МЕТОДЕ ИСПИТИВАЊА ПОПУЛАЦИОНЕ ГУСТИНЕ ХРАСТОВИХ ДЕФОЛИЈАТОРА

На основу усвојеног Програма обављања Послова од јавног интереса у области дијагностике штетних организама и заштите здравља шумског биља за подручје централне Србије и Оперативног плана за 2016. годину, у јануару, фебруару и марту у лабораторији Института за шумарство извршена је анализа присуства и бројности појединих градогених врста раних храстових дефолијатора на зимским узорцима гранчица храста. Гранчице храста из храстових шума појединих подручја централне Србије, узорковане су и достављене Институту по "**Упутствима за достављање узорака гранчица храста**" од 13. 01. 2016. године, а која су била у електронској и писаној форми дистрибуирана свим корисницима.

За утврђивање популационе густине раних храстових дефолијатора у стадиуму ларве примењен је метод гајења зимских узорака гранчица у лабораторији (значи, пре кретања вегетације и пиљења гусеница у природним условима). Један од недостатака овог метода су отежани услови узимања узорака из различитих делова круне. Обарање стабала није погодно, јер је потребан велики број, а пењање до врха у зимским условима није ни мало лако. Зато се често узорци узимају са доњих грана, на којима су *Geometridae* најбројније, па квалитативни састав дефолијатора не одговара стварном стању у шуми. Осим тога, у току зиме је тешко разликовати витална стабла од оних у различитим фазама сушења. Још један од недостатака је и тај што се узорци грана, због немогућности тренутног транспорта, често више дана држе у неадекватним условима, због чега им слаби виталност па се многи пупољци осуше, а гусенице у њима угину услед недостатка хране.

Детаљни прегледи сталних огледних поља, као и других одељења, обављен је у мају и директно на терену утврђиван је просечног броја гусеница на 1000 листова. Овај метод је најпоузданији, али остаје веома кратак период за организовање и примену евентуалног сузбијања.

Губар (*Lymantria dispar* L.) је врста која у многим деловима свог ареала повремено ступа у пренамножења (градације), када изазива голобрсте шума на великом простору, али и штете у воћњацима и парковима. У протеклих 60 година на подручју Србије губар је 6 пута ступио у градације и то 1945–1950., 1952–1957., 1961–1966., 1995–1999., 2003–2006. и 2009–2014. године. Због горе наведених чињеница, сваке године у свим лишћарским шумама (државним и приватним) се контролише његова бројност, како би се благовременим лоцирањем жаришта и његовим санирањем, спречила већа штета. При контроли бројности користиле су се следеће методе:

- метод сталних огледних површина (25 x 25 м)
- маршрутни метод (користи се у шумским комплексима када је губар у латенци)

На исти начин контролисана је и бројност жутотре (*Euproctis chrysorrhoea* L.).

ПРОБЛЕМ ПРОГНОЗИРАЊА КРЕТАЊА БРОЈНОСТИ, ИНТЕНЗИТЕТА НАПАДА И ПРОСТОРНОГ ШИРЕЊА ЗА ШУМАРСТВО ШТЕТНИХ ОРГАНИЗАМА СА ПОСЕБНИМ ОСВРТОМ НА *Heterobasidion annosum* и ГУБАРА (*Lymantria dispar*)

Масовног сушења шума захватило је цео европски континент. Суше се лишћарске и четинарске врсте дрвећа, али су четинарске врсте нешто угрожене. Ово сушење је резултат дејства абиотичких и биотичких фактора. У абиотичке факторе убрајамо климатске и едафске факторе. Биљке оштећене од ненормалних или екстремних

вредности ових фактора губе виталност и постају осетљиве према биотичким узрочницима штета. Абиотички штетни фактори поред директног неповољног утицаја делују и као фактори предиспозиције.

У биотичке факторе који изазивају паразитске или инфективне болести, спадају гљиве, разне биљке, животиње и вируси. Најчешће болести паразитског порекла јесу оне које проузрокују гљиве. Ове болести се називају микозе. Затим по значају долазе болести које проузрокују бактерије (бактериозе) и најзад болести које изазивају вируси (вирозе).

Последњих година сушење шума је поново изражено и у нашим шумама. Највише се суше четинари (првенствено смрча, јела, бели бор, боровац и дуглазија), а у нешто мањем обиму суше се и храстове и букове шуме.

За веома мали број изазивача болести на шумском дрвећу могуће је предвидети када ће се јавити у епидемијама. Такве прогнозе су најчешће немогуће, јер немамо тачне дугорочне временске прогнозе које би нам показале да ли ће одређени паразит имати погодне услове за свој развој. Епидемије биљних болести се јављају као резултат дејства три главна елемента: осетљива биљка домаћин, вирулентни патоген и повољни услови спољашње средине. За потпуно сагледавање развоја епидемије неопходно је ова три елемента проширити са још два битна фактора: временски и људски. Веома је значајно у ком делу године ће се патоген појавити, као дужина периода у коме ће температура и влажност бити повољни за његово развиће. Човек, такође учествује у развоју болести. Он утиче на избор биљне врсте, број и густину садње и на површину на којој се биљна врста гаји. Такође, биолошким и хемијским мерама које примењује значајно утиче на инокулум самог патогена.

Сигурнија прогноза појаве епифитоција у шумарству могућа је за изазиваче следећих болести: полегања поника у расадницима (*Fusarium*, *Pythium*), изазиваче болести на четинама (*Lophodermium* врсте, *Lophodermella sulcigena*, *Mycosphaerella pini*), као и за храстову пепелницу (*Microsphaera alphitoides*) и изазивача "болести коре букве" (*Nectria coccinea*).

Према досадашњим истраживањима најзначајнији биотички фактор који доводи до сушења четинара су трулежнице корена, првенствено гљива *Heterobasidion annosum* (Fr.) Bref. (стари називи: *Fomes annosus*, *Trametes radiciperda*, *Ungulina annosa*). Ова врста је примарни патоген који слаби дрвеће, омогућује јак напад поткорњака, а у каснијој фази и врста рода *Armillaria*.

Осим што изазива сушење стабала, ова гљива проузрокује трулеж корена и дрвета, при чему знатно умањује вредност дрвета. Код одраслих стабала, услед трулежи корена, долази до извала (посебно током зимских месеци када се на стаблима нахвата влажан, тежак снег који оптерећује круну, а истовремено дувају јаки, олујни ветрови). Штете се испољавају и у томе што је на неким јако угроженим стаништима веома тешко извршити пошумљавање са високо продуктивним али осетљивим врстама дрвећа.

Штете које гљиви *Heterobasidion annosum* изазива код нас су потцењиване. Основни разлог је тај што она карпофоре образује ретко, а остали њени симптоми су најчешће приписивани другим узрочницима (суши, сипцима, другим трулежницама, плитком корену...). Зато се и мере борбе против ове трулежнице код нас још увек не спроводе иако су оне у већини земаља Западне Европе и законски обавезне. То има за последицу нагомилавање огромне количине дрвне масе која је идеална за градацију поткорњака. Ослабела стабла постају подложна и нападу врста рода *Armillaria* што сигурно на крају доводи до пропасти целе састојине. На овом примеру који је тренутно актуелан у

нашим четинарским шумама најбоље се сагледава предност и неопходност примене интегралних мера у заштити шума.

У наредном периоду неопходно је израдити детаљнија упуства и критеријуме на основу којих би једноставно могло да се утврди у којој мери је врста *Heterobasidion annosum* присутна у четинарским културама и састојинама. Такође, неопходно је утврдити и критеријуме на основу којих можемо утврдити степен напада у зависности од старости и врсте четинара. Степен оштећења код борових култура ако је захваћена иста површина је сигурно већи у старости до 20 година него код старијих. Код смрче и јеле (када је захваћена иста површина као код белог бора) штете и опасност од сушења су нешто мање.

У Русији је на основу докумената "Санитарна правила у шумама Руске федерације" и "Основном уредбом о заштити борова, смрче и јеле од коренове гљиве" тачно наведено шта се ради на нападнутој површини.

За третирање пањева у борби против ове гљиве користите се следећи антисептици: 20% раствор карбамида, 10% раствор нитрафена, 10% раствор амонијум сулфата, 5% раствор цинк хлорида, 4% раствор калијум перманганата и 4% раствор боракса.

Ипак, најбољи резултати се постижу ако се пресеци свежих пањева третирају биопрепаратима на бази *Peniophora gigantea*. На бази спора ове гљиве у свету је регистровано неколико биофунгицида (PG Suspension у Енглеској, Penofil у Мађарској и Rotstop у Финској). Садржај ампуле који се помеша са 5 l воде и 5 g неке боје, довољан је за заштиту 100 пањева пречника око 20 cm. Цена ових препарата са апликацијом износи 1-3% вредности посеченог дрвета.

Када је у питању губар и давање средњорочне прогнозе појаве његовог пренамножења, до 2015. године је владало правило и мишљење да је то немогуће, што се може прочитати у приручницима извештајно и дијагностичко прогнозне службе за наш регион, на пример:

Карацић, Д., Мићајловић, Љ., Милановић, С., Станивуковић, З. (2011): Приручник извештајне и дијагностичко прогнозне службе заштите шума. Универзитет у Бањој Луци Шумарски факултет, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Агенција за шуме Републике Српске, Бања Лука, 1-517.

Цитат стр. 471-472:

"Прогноза: Дугогодишњим праћењима стања популација губара постоје доста поуздани параметри за постављање благовремене прогнозе. На основу броја јајних легала по хектару шуме могу се издвојити четири категорије интензитета напада:

Интензитет напада	Број јајних легала по хектару
Слаб напад	До 10 легала
Средњи напад	10-100
Јак напад	100-500
Врло јак	Преко 500

При јаком нападу у шуми се може очекивати голобрст, а при врло јаком (догађа се да по хектару буде преко 50.000 јајних легала), поред голобрста у таквој шуми, могу се очекивати и голобрсти у суседним шумама, јер су гусенице у стању да напусте обрштену шуму и пређу у суседну. Ако је напад слаб и средњи, препоручује се коришћење међанично-физичких мера борбе сакупљања и уништавања јајних легала, или хемијских (премазивање јајних легала инсектицидима). Ако је напад јак или врло јак, мора се применити авиосубјање."

Како је ово све што је написано о прогнози у цитираном приручнику, јасно је да се овде не ради о прогнози кретања бројности губара, нити о прогнози његовог територијалног ширења, већ само о предвиђању дефолијације у састојинама где је утврђено присуство и одређен број новоположених јајних легала.

У 2015. години, када је у питању прогнозирање кретања бројности популација губара у Карпатском региону и предвиђање нових појава градације, ситуација се суштински променила. Резултат заједничког рада ентомолога - експерата за заштиту шума и руководилаца извештајно дијагнозно-прогнозних послова Републике Словачке (Tomáš Hlásny, Milan Zúbrik) Републике Чешке (Tomáš Hlásny, Jaroslav Holuša, Jiří Trombik, Karolína Lukášová, Marek Turčáni, Roman Modlinger), Србије (др Мара Табаковић-Тошић, научни саветник), Мађарске (György Csóka, Anikó Hírka), Украине (Igor Buksha) и Пољске (Magdalena Kasprzyk), је научни рад, објављен у врхунском међународном часопису који се по значају и квалитету, налази на петом месту у свету.

ПРЕГЛЕД КОНСТАТОВАНИХ ШТЕТНИХ ОРГАНИЗАМА НА ПОДРУЧЈУ ЦЕНТРАЛНЕ СРБИЈЕ У 2017. ГОДИНИ

На основу члана 34. став 2. и члана 35. став 2. Закона о здрављу биља ("Службени гласник РС", број 41/09), Министар пољопривреде, трговине, шумарства и водопривреде Републике Србије, Донео је Правилник о листовима штетних организама и листовима биља, биљних производа и прописаних објеката ("Службени гласник РС", број 7/2010), а који садржи:

- 1) Листа IA део I којом се утврђују штетни организми за које није познато да су присутни на територији Републике Србије и чије је уношење и ширење у Републику Србију забрањено;
- 2) Листа IA део II којом се утврђују штетни организми за које је познато да су присутни на ограниченом подручју Републике Србије и чије је уношење и ширење у Републику Србију забрањено;

- 3) Листа IB којом се утврђују штетни организми чије је уношење у одређена заштићена подручја и ширење унутар тих подручја забрањено;
- 4) Листа IIА део I којом се утврђују штетни организми за које није познато да су присутни на територији Републике Србије и чије је уношење и ширење у Републику Србију забрањено, ако су присутни на одређеном биљу, биљним производима и прописаним објектима;
- 5) Листа IIА део II којом се утврђују штетни организми за које је познато да су присутни на ограниченом подручју Републике Србије и чије је уношење и ширење у Републику Србију забрањено, ако су присутни на одређеном биљу, биљним производима и прописаним објектима;
- 6) Листа IIB којом се утврђују штетни организми чије је уношење у одређена заштићена подручја, као и ширење унутар тих подручја забрањено, ако су присутни на одређеном биљу, биљним производима и прописаним објектима.
- 7) Листа IIIА којом се утврђују врсте биља, биљних производа и прописаних објеката чији је увоз забрањен у Републику Србију;
- 8) Листа IIIB којом се утврђују врсте биља, биљних производа и прописаних објеката чије је уношење забрањено у одређено заштићено подручје;
- 9) Листа IVA део I којом се утврђују врсте биља, биљних производа и прописаних објеката за које су прописани специфични фитосанитарни услови при увозу;
- 10) Листа IVA део II којом се утврђују врсте биља, биљних производа и прописаних објеката намењених промету за које су прописани специфични фитосанитарни услови приликом премештања;
- 11) Листа IVB којом се утврђују врсте биља, биљних производа и прописаних објеката за које су прописани специфични фитосанитарни услови при уношењу у одређена заштићена подручја;
- 12) Листа VA део I којом се утврђују врсте биља, биљних производа и прописаних објеката за које је обавезан фитосанитарни преглед, ради издавања биљног пасоша;
- 13) Листа VA део II којом се утврђују врсте биља, биљних производа и прописаних објеката за које је обавезан фитосанитарни преглед, ради издавања биљног пасоша код уношења у заштићено подручје;
- 14) Листа VБ део I којом се утврђују врсте биља, биљних производа и прописаних објеката за које је при увозу обавезан фитосанитарни преглед које мора да прати фитосанитарни сертификат;
- 15) Листа VБ део II којом се утврђују врсте биља, биљних производа и прописаних објеката за које је при увозу у заштићена подручја обавезан фитосанитарни преглед и које мора да прати фитосанитарни сертификат за та подручја;
- 16) Листа VI којом се утврђују врсте биља, биљних производа и прописаних објеката за које се могу применити посебни поступци и фитосанитарне мере.

На основу прегледа шумских објеката и података добијених од шумско-привредних организација на територији централне Србије у 2017. години нису констатовани карантински штетни организми наведени у листама IA део I и IA део II, изузев врста *Gremmeniella abietina* (Lagerb.) Morelet и *Chrysomya pirolata* G.Wint in Ranebh које се налазе на Листи IA део II.

Gremmeniella abietina (Lagerb.) Morelet је једна од најопаснијих патогених гљива која се јавља у културама четинара, а посебно су угрожене *Pinus* врсте. Међу боровима најосетљивија врста је црни бор, а посебно су угрожене културе у старости између 8 и 25 година. Ова гљива је забележена у Србији на црном и белом бору и смрчи, али само у планинским крајевима (Копаоник, Власина, Гоч).

Да би се штете од гљиве *G. abietina* свеле на подношљиву меру, неопходно је предузети следеће мере заштите:

- приликом подизања нових култура (пре свега црног и белог бора), треба избегавати влажна, хладна места и места на којима се у току зиме дуго задржава снег;
- треба избегавати густу садњу и потребно је у највећој могућој мери обезбедити добру циркулацију ваздуха (прозрачност) да би се избегла висока стагнирајућа влажност ваздуха;
- приликом подизања култура треба користити здрав садни материјал и по могућности отпорне провенијенције;
- приликом сакупљања семених шишарица у зараженим подручјима мора се водити рачуна да се преко шишарица ова опасна карантинска болест не пренесе у нова подручја;
- у јако зараженим културама (као на пр. на Копаонику), сва сува стабла треба посећи и уклонити, а преостала стабла треба третирати бакарним фунгицидима.

Локалитет (ГЈ, КО, одељење)	Биљка домаћин и интензитет појаве	Карактеристике објекта
НП Копаоник - Самоковска река одељење 83	бели бор (3)	култура белог бора
Гоч	бели бор	култура белог бора
ШГ Врање, ШУ Сурдулица - Кијевац одељење 139	црни бор (1)	култура црног бора

У састојинама смрче у планинским регионима Србије (Копаоник, Голија и Златар) констатовано је присуство гљиве *Chrysomyxa pirolata* G.Wint in Ranebh. На присуство ове врсте први су указали Караџић и Милијашевић 2003 године.

Гљива је забележена на надморским висинама изнад 1200 метара. Интензитет напада је највећи у природним састојинама смрче и повећава се са порастом надморске висине. *Chrysomyxa pirolata* изазива болест под називом "рђа шишарица смрче". Она је облигатни, хетероксени паразит са потпуним циклусом развића. Спермагоније и ецидије развија на шишарицама смрче, а урединије, телие и базидие развија на наличју *Pyrola* врста. Неопходно је предузети све мере како се болест не би проширила на састојине смрче у другим регионима.

Такође, У складу са Уговором број 321-01-00974/2017-11 од 25. маја 2017. године, закљученим између **Републике Србије, Министарства пољопривреде и заштите животне средине**, Управа за заштиту биља, Београд, Омладинских бригада бр. 1, коју заступа директор Небојша Милосављевић, на основу Решења о овлашћењу министра Министарства пољопривреде и заштите животне средине број 119-01-51/8/2016-09 од 12. 08. 2016. године (наручилац посла) и **Института за шумарство**, Београд, Кнеза Вишеслава бр. 3, који заступа директор др Љубинко Ракоњац (извршиоц посла) и чланом 1. који се односи на предмет Уговора (спровођење посебног надзора у шумским расадницима, шумским подручјима и јавним површинама над штетним организмима *Dryocosmus kuriphilus*, *Anoplophora chinensis* и *Anoplophora glabripennis*), те чланом 2.

(обавезе извршиоца посла, односно корисника), у 2017. години обављени су следећи послови:

Редни број	Место	Објекат	Управљач
Обука о начину прегледа и идентификацији врста <i>Dryocosmus kuriphilus</i> (Yasumatsu, 1951), <i>Anoplophora chinensis</i> (Forster, 1771) и <i>Anoplophora glabripennis</i> (Motschulsky, 1853).			
1	Чачак	Мојсиње, обука референата за заштиту шума и ревидне инжењере из ЈП Србијашуме - шумских газдинстава Голија Ивањица, Ужице, Пријепоље, Крагујевац и Шумарство рашка, те руководиоца сектора шумарство из Генералне дирекције	
2	Пожега	Општина Пожега, обука лица ангажованих на одржавању градског зеленила ЈКП Наш Дом и Општине Пожега	
3	Ужице	обука радника ЈКП Биоктош	
4	Бајина Башта	обука радника ЈКП "12 Септембар"	
<i>Anoplophora chinensis</i> (Forster, 1771) и <i>Anoplophora glabripennis</i> (Motschulsky, 1853) – визуелни прегледи			
1	Доњи Милановац	улица Капетан Мише, двострани дрворед, 24 стабла сребрнолисног јавора <i>Acer saccharinum</i> , 7 стабала јаребике <i>Sorbus aucuparia</i>	ЈП за грађевинско земљиште и путеве, Доњи Милановац
2		улица Стевана Мокрањца, једнострани дрворед, 46 стабала црвеног багрема <i>Robinia hispida</i>	
3		Главни парк, (улица Краља Петра првог), 9 стабала дивљег кестена <i>Aesculus hippocastanum</i> , 12 жалосне врбе <i>Betula pendula</i> , по 10 стабала сребрнолисног јавора <i>Acer saccharinum</i> , беле тополе <i>Populus alba</i> и багрема <i>Robinia pseudoacacia</i> , 5 црвенолисне шљиве <i>Prunus cerasifera</i> 'Pissardii' (<i>Prunus cerasifera</i> 'Nigra') и 6 црвеног храста <i>Quercus rubra</i>	
4	Крушевац	Булевар ЈНА, двострани дрворед, 42 стабла јасенолисног јавора <i>Acer saccharinum</i> , 20 сребрне липе <i>Tilia tomentosa</i>	ЈКП Крушевац, Радна јединица Зеленило
5		Шумадијска улица, двострани дрворед, 110 стабала платана <i>Platanus x acerifolia</i>	
6		Улица стубалских јунака, једнострани дрворед, 17 стабала јасенолисног јавора <i>Acer negundo variegata</i>	
7		Миличиа улица, двострани дрворед, 35 стабала каталпе <i>Catalpa speciosa</i>	
8		Призренска улица, двоструки дрворед, 50 стабала каталпе <i>Catalpa speciosa</i>	
9		Првомајска улица, двострани дрворед, 48 стабала кугластог јасена <i>Fraxinus excelsior globosa</i>	

Редни број	Место	Објекат	Управљач
10		улица Милоја Закића, двострани дрворед, 24 стабла јапанског јавора <i>Acer palmatum</i> и 34 платана <i>Platanus x acerifolia</i>	
11		Парк шума на Багдали, 26 стабала брезе <i>Betula pendula</i> , 35 ситнолисне <i>Tilia cordata</i> , 75 сребрнолисне липе <i>Tilia tomentosa</i> , 2 копривића (кошћеле) <i>Celtis australis</i> , 30 багрема <i>Robinia pseudoacacia</i> , 144 црног јасена <i>Fraxinus ornus</i> , 21 дивљег кестена <i>Aesculus hippocastanum</i> , 5 пјасена <i>Ailanthus altissima</i> , 1 ораха <i>Juglans regia</i> , 2 црвеног багрема <i>Robinia hispida</i> , 14 црвеног храста <i>Quercus rubra</i> , 84 црвенолисне шљиве <i>Prunus cerasifera pissardii</i> и 65 бреста <i>Ulmus sp.</i>	
12		Трг стубалских јунака, по једно стабло брезе <i>Betula pendula</i> и платана <i>Platanus x acerifolia</i> , те по три црног јасена <i>Fraxinus ornus</i> , црвеног багрема <i>Robinia hispida</i> и сребрнолисног јавора <i>Acer saccharinum</i>	
13	Неготин	Улица Милентија Поповића, двоструки дрворед, 37 стабала платана <i>Platanus x acerifolia</i>	ЈКП Бадњево, Радна јединица Зеленило
14		Улица Милентија Поповића (плато – паркинг), 3 стабла ситнолисне <i>Tilia cordata</i> , 35 сребрнолисне липе <i>Tilia tomentosa</i> , 41 копривића <i>Celtis australis</i> , 2 сребрнолисног јавора <i>Acer saccharinum</i> , 4 платана <i>Platanus x acerifolia</i> и 2 сибирског бреста <i>Ulmus pumila</i>	
15		Улица Стојана Нешића, двоструки дрворед 32 стабла копривића <i>Celtis australis</i>	
16		Улица Станка Пауновића, дрворед, 29 стабала кугластог јасена <i>Fraxinus excelsior</i> форма <i>Globosa</i>	
17		Главни парк у улици Краља Петра, 20 стабала сребрнолисне липе <i>Tilia tomentosa</i> , 2 дивљег кестена <i>Aesculus hippocastanum</i> , по 3 брезе <i>Betula pendula</i> и каталпе <i>Catalpa bignonioides</i> , 2 копривића <i>Celtis australis</i> , 4 жалосног дуда <i>Morus alba</i> форма <i>Pendula</i> , 7 платана <i>Platanus x acerifolia</i> , 1 пауловније <i>Paulownia sp.</i> , 6 крупноцветне магнолије <i>Magnolia grandiflora</i> , 2 јапанске трешње <i>Prunus serrulata</i> , 4 јавора млеча <i>Acer platanoides</i> и 2 стабла гинка <i>Ginkgo biloba</i>	
18		Булевар Ђорђа Станојевића, двоструки дрворед, 46 стабла платана <i>Platanus x acerifolia</i> , 8 тулипановог дрвета <i>Liriodendron tulipifera</i> и 8 кугластог јасена <i>Fraxinus excelsior</i> форма <i>Globosa</i>	
19	Сокобања	Бањички парк, велики број стабала различитих врста потенцијалних домаћина стрижибуба, а највише су биле заступљене брезе, платани и липе	ЈП Зеленило

Редни број	Место	Објекат	Управљач
20		Улица Немањина, 7 стабала каталпе <i>Catalpa bignonioides</i> и 5 брезе <i>Betula pendula</i>	
21		Улица 27. марта, једнострани дрворед, 6 стабала кугластог јасена <i>Fraxinus excelsior</i> форма <i>Globosa</i>	
22		Улица Алексе Маркеша, двострани дрворед, 7 стабала липа и 8 кугластог јасена <i>Fraxinus excelsior</i> форма <i>Globosa</i>	
23		Улица Косовски венац, двострани дрворед, 9 стабала сребрнолисне липе <i>Tilia tomentosa</i> , 3 жалосна бреста <i>Ulmus glabra</i> форма <i>pendula</i> и 2 каталпе <i>Catalpa bignonioides</i>	
24		Улица Железничка, двострани дрворед, 48 стабала црвенолисне шљиве <i>Prunus cerasifera</i> варијетет <i>Pissardii</i> , 3 тулипановог дрвета <i>Liriodendron tulipifera</i> и једно јасенолисног јавора <i>Acer negundo</i> форма <i>variegatum</i> .	
25		Улица Жупана Страцимира, двострани дрворед, 14 стабала тулипановог дрвета <i>Liriodendron tulipifera</i> , 6 кугластог јасена <i>Fraxinus excelsior</i> форма <i>Globosa</i> , 10 сребрнолисне липе <i>Tilia tomentosa</i> ., 9 црвенолисне шљиве <i>Prunus cerasifera</i> варијетет <i>Pissardii</i> и једног кугластог јасена <i>Fraxinus excelsior</i> форма <i>Globosa</i>	
26		Карађорђева улица, 9 стабала дивљег кестена <i>Aesculus hippocastanum</i>	
27	Чачак	Улица др Кужеља, двострани дрворед, 12 стабала кугластог јавора <i>Acer platanoides</i> форма <i>Globosum</i> , 13 кугластог багрема <i>Robinia pseudoacacia Umbraculifera</i> и 6 кугластог јасена <i>Fraxinus excelsior</i> форма <i>Globosa</i>	ЈКП Градско зеленило Чачак – Радна јединица Зеленило
28		Градски парк (улице Краља Петра и Веселина Миликића), 70 стабала сребрнолисне липе <i>Tilia tomentosa</i> , 12 јасена <i>Fraxinus</i> sp., 9 шећерног јавора <i>Acer saccharum</i> , по 7 жалосног дуда <i>Morus alba</i> форма <i>Pendula</i> и јавора <i>Acer</i> sp., 6 црвенолисне шљиве <i>Prunus cerasifera</i> варијетет <i>Pissardii</i> , 4 тополе <i>Populus</i> sp., 3 брезе <i>Betula pendula</i> , по 2 копривића <i>Celtis australis</i> , жалосног бреста <i>Ulmus glabra</i> форма <i>Pendula</i> и јасенолисног јавора <i>Acer negundo</i> , те по једно дивљег кестена <i>Aesculus hippocastanum</i> , каталпе <i>Catalpa bignonioides</i> , кугластог јасена <i>Fraxinus excelsior</i> форма <i>Globosa</i> , гинка <i>Ginkgo biloba</i> , црвеног храста <i>Quercus rubra</i> , ораха <i>Juglans regia</i> , амбре <i>Liquidambar styraciflua</i>	
29		Парк Народног музеја, 3 стабла платана <i>Platanus x acerifolia</i> , 6 брезе <i>Betula pendula</i> , 2	

Редни број	Место	Објекат	Управљач
		сребрнолисне липе <i>Tilia tomentosa</i> , 1 црвенолисне шљиве <i>Prunus cerasifera</i> варијетет <i>Pissardii</i> , 3 ораха <i>Juglans regia</i> , 6 јасенолисног јавора <i>Acer negundo</i> и 3 црног јасена <i>Fraxinus ornus</i>	
30	Пожега	Улица Црквена, дрворед, 8 стабала дивљег кестена <i>Aesculus hippocastanum</i>	ЈКП Наш Дом, Сектор хигијене и зеленила
31		Улица Војводе Степе, дрворед, 22 стабла америчког јавора (Негундо) <i>Acer negundo</i>	
32		Улица Краља Александра, двоструки дрворед, 56 стабала кугластог јасена <i>Fraxinus angustifolia</i> форма <i>Globosa</i> , 7 крупнолисне липе <i>Tilia platyphyllos</i> , 4 ситнолисне липе <i>Tilia cordata</i> , 7 црног јасена <i>Fraxinus ornus</i> , те по једног америчког јавора (Негундо) <i>Acer negundo</i> и млеча <i>Acer platanoides</i>	
33		Трг Слободе, 4 стабла каталпе <i>Catalpa bignonioides</i> , 5 тулипановог дрвета <i>Liriodendron tulipifera</i> , 2 јавора млеча <i>Acer platanoides</i> , 8 жалосног дуда <i>Morus alba</i> форма <i>Pendula</i> , 9 бреза <i>Betula pendula</i> и 2 храста <i>Qercus</i> sp.	
34		Улици Књаза Милоша, двоструки дрворед, 43 стабла крупнолисне липе <i>Tilia platyphyllos</i> , 1 јавора млеча <i>Acer platanoides</i> , 35 кугластог јавора <i>Acer platanoides</i> форма <i>Globosum</i> , 3 кугластог јасена <i>Fraxinus excelsior</i> форма <i>Globosa</i> и једног стабла америчког јавора (Негундо) <i>Acer negundo</i>	
35		Улица Димитрија Туцовића, дрворед, 16 стабала јавора млеча <i>Acer platanoides</i>	
36	Улица Краља Петра Првог, дрворед, 17 стабала крупнолисне липе <i>Tilia platyphyllos</i> Scop. и 7 платана <i>Platanus x acerifolia</i>		
37	Мали парк, по 2 стабла крупнолисне липе <i>Tilia platyphyllos</i> и дивљег кестена <i>Aesculus hippocastanum</i> , по једног тулипановог дрвета <i>Liriodendron tulipifera</i> , америчког јавора (Негундо) <i>Acer negundo</i> , брезе <i>Betula pendula</i> , јаребике <i>Sorbus</i> sp. и жалосног бреста <i>Ulmus glabra</i> форма <i>Pendula</i>		
38	Плато испред хотела Златибор, 17 стабала крупнолисне липе <i>Tilia platyphyllos</i>		
39	Плато испред железничке станице, 24 стабла сребрнолисног јавора <i>Acer saccharinum</i> и једног ситнолисне липе <i>Tilia cordata</i>		
40	Трг партизана у Ужицу, 11 стабала крупнолисне липе <i>Tilia platyphyllos</i> , 7 платана <i>Platanus x acerifolia</i> и једног дивљег кестена <i>Aesculus hippocastanum</i>		

Редни број	Место	Објекат	Управљач
41		Трг Светог Саве, 6 стабала дивљег кестена <i>Aesculus hippocastanum</i> , по 3 крупнолисне липе <i>Tilia platyphyllos</i> и шећерног јавора <i>Acer saccharum</i> , 16 јавора млеча <i>Acer platanoides</i> , 4 црног јасена <i>Fraxinus ornus</i> , те по једног каталпе <i>Catalpa bignonioides</i> , црвенолисне шљиве <i>Prunus cerasifera</i> варијетет <i>Pissardii</i> , брезе <i>Betula pendula</i> и жалосног бреста <i>Ulmus glabra</i> форма <i>Pendula</i>	
42	Бајина Башта	Улица Душана Вишића, недавно формиран дрворед, 28 стабала кугластог јасена <i>Fraxinus angustifolia</i> форма <i>Globosa</i> и 14 кугластог багрема <i>Robinia pseudoacacia Umbraculifera</i>	ЈКП 12 Септембар, Радна јединица Зеленило
43		Улица Милана Обреновића (пешачка зона), двострани дрворед, 6 стабала крупнолисне липе <i>Tilia platyphyllos</i> , 12 дивљег кестена <i>Aesculus hippocastanum</i> , 34 ситнолисне липе <i>Tilia cordata</i> и једног кугластог багрема <i>Robinia pseudoacacia Umbraculifera</i> .	
44		Улица Миленка Топаловића, 9 стабала дивљег кестена <i>Aesculus hippocastanum</i> , 3 ситнолисне липе <i>Tilia cordata</i> и 2 брезе <i>Betula pendula</i>	
45		Централни трг, по 3 стабла крупнолисне липе <i>Tilia platyphyllos</i> и дивљег кестена <i>Aesculus hippocastanum</i> , 4 платана <i>Platanus x acerifolia</i> , једног шећерног јавора <i>Acer saccharum</i>	
46	Београд	Дрвене палете – Макси Баново Брдо	?
<i>Dryocosmus kuriphilus</i> Yasumatsu, 1951 - – визуелни преглед			
1	Неготин	Главни парк у Улици Краља Петра, 2 стабла питомог кестена <i>Castanea sativa</i>	ЈКП Бадњево, Радна јединица Зеленило
2	Ниш	Улица Романијска, 4 стабла питомог кестена <i>Castanea sativa</i>	ЈКП Медиана, Одржавање зеленила
3	Чачак	Парк Народног музеја у Чачку, једно стабло питомог кестена <i>Castanea sativa</i>	ЈКП Градско зеленило, Радна јединица Зеленило
4		ГЈ Јелица, одељење 13, вештачки подигнута састојина питомог кестена	ЈП Србијашуме ШГ Голија Ивањица, ШУ Чачак
5	Врање	Локалитет Собина, састојина питомог кестена	ЈП Србијашуме ШГ Врање, ШУ Врање
6		КО Миливојце, група стабала питомог кестена	Приватно власништво
7		Локалитет Трговиште, КО Козји Дол, састојина питомог кестена	ЈП Србијашуме ШГ Врање, ШУ Врање

Редни број	Место	Објекат	Управљач
8	Ужице	Мали парк, једно стабло питомог кестена <i>Castanea sativa</i>	ЈКП Биоктош, Радна јединица Зеленило

Резултати наведених визуелних прегледа и лабораторијских анализа указују на то, да у централној Србији нису присутне врсте *Dryocosmus kuriphilus* (Yasumatsu, 1951), *Anoplophora chinensis* (Forster, 1771), и *Anoplophora glabripennis* (Motschulsky, 1853), над којима је спроведен посебни надзор у 2017. години.

ХРАСТОВИ ДЕФОЛИЈАТОРИ ИЗ РЕДА LEPIDOPTERA (INSECTA)

I/ АНАЛИЗА ПРИСУТНОСТИ РАНИХ ХРАСТОВИХ ДЕФОЛИЈАТОРА ИЗ РЕДА Lepidoptera НА ЗИМСКИМ УЗОРЦИМА ГРАНЧИЦА ХРАСТА И ДАТА ПРОГНОЗА ЊИХОВЕ БРОЈНОСТИ И ШТЕТНИХ ЕФЕКТА У ПРИРОДНИМ ШУМСКИМ ЕКОСИСТЕМИМА У ПРОЛЕЋЕ 2017. ГОДИНЕ

На основу усвојеног Програма обављања Послова од јавног интереса у области дијагностике штетних организама и заштите здравља шумског биља за подручје централне Србије и Оперативног плана за 2016. годину, у јануару, фебруару и марту у лабораторији Института за шумарство извршена је анализа присуства и бројности појединих градогених врста раних храстових дефолијатора на зимским узорцима гранчица храста. Гранчице храста из храстових шума појединих подручја централне Србије, узорковане су на сталним огледним површинама за праћење бројности раних храстових дефолијатора и достављене Институту по "Упутствима за достављање узорака гранчица храста" од 17. 01. 2017. године, а која су била у писаној форми дистрибуирана свим корисницима.

РЕДНИ БРОЈ	КОРИСНИК ШУМА	БРОЈ ИЗВРШЕНИХ ЛАБОРАТОРИЈСКИХ АНАЛИЗА
1	ЈП СРБИЈАШУМЕ, ШГ Београд	23
2	ЈП СРБИЈАШУМЕ, ШГ Борања Лозница	10
3	ЈП СРБИЈАШУМЕ, Северни Кучај Кучево	17
4	ЈП СРБИЈАШУМЕ, ШГ Расина Крушевац	22
5	ЈП СРБИЈАШУМЕ, ШГ Столови Краљево	20
6	ЈП СРБИЈАШУМЕ, ШГ Крагујевац	10
7	ЈП СРБИЈАШУМЕ, ШГ Тимочке шпе Бољевац	33
8	ЈП СРБИЈАШУМЕ, ШГ Јужни Кучај Деспотовац	10
9	ЈП СРБИЈАШУМЕ, ШГ Голија Ивањица	5
10	ЈП СРБИЈАШУМЕ, ШГ Пријепоље	0
11	ЈП СРБИЈАШУМЕ, ШГ Шумарство Рашка	21
12	ЈП СРБИЈАШУМЕ, ШГ Ужице	5
13	ЈП СРБИЈАШУМЕ, ШГ Топлица Куршумлија	19
14	ЈП СРБИЈАШУМЕ, ШГ Ниш	30
15	ЈП СРБИЈАШУМЕ, ШГ Врање	20
16	ЈП СРБИЈАШУМЕ, ШГ Пирот	5
17	ЈП СРБИЈАШУМЕ, ШГ Шума Лесковац	15
ЈП НП ЂЕРДАП		38
ЈП ЗА ГАЗДОВАЊЕ ЗАШТИТНИМ ШУМАМА ВРЂАЧКЕ БАЊЕ ШУМЕ-ГОЧ		12
ЈП ЕПС БЕОГРАД, ОГОНАК РУДАРСКИ БАСЕН КОЛУБАРА		4

РЕДНИ БРОЈ	КОРИСНИК ШУМА	БРОЈ ИЗВРШЕНИХ ЛАБОРАТОРИЈСКИХ АНАЛИЗА
FORNET D.O.O		6
УКУПНО		325

Укупно достављено 325 зимских узорка гранчица храста, са исто толико сталних огледних површина у подручју централне Србије.

На основу усвојеног Програма обављања Послова од јавног интереса у области дијагностике штетних организама и заштите здравља шумског биља за подручје централне Србије и Оперативног плана за 2017. годину, у јануару, фебруару и марту, у лабораторијама Института за шумарство, извршена је анализа присуства и бројности појединих градогених врста раних храстових дефолијатора на зимским узорцима гранчица храста. Сваки узорак је прошао кроз двоструку лабораторијску анализу.

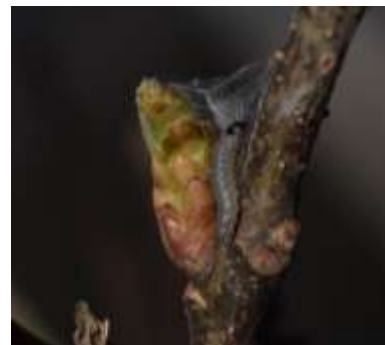
I/ Лабораторијски огледи са зимским узорцима гранчица храста – праћење пиљења из положених јаја

Достављени узорци гранчица су гајени, у стакленим теглама са водом, месец дана на собној температури од 23°C. Узорци су свакодневно контролисани, а након појаве првих партикула екскремената у подножју тегли, вршено је прикупљање, детерминација и евидентирање ларви раних храстових дефолијатора.

На крају лабораторијског огледа, сваки узорак је још једном детаљно прегледан, избројани су сви лисни пупољци и на основу тога израчунат број листова у узорку, (број пупољака је множен са 4).

**ПОСТАВЉЕНИ УЗОРЦИ
ЗИМСКИХ ГРАНЧИЦА
ХРАСТА У ЛАБОРАТОРИЈИ
ИНСТИТУТА ЗА
ШУМАРСТВО И
СВАКОДНЕВНИ ПРЕГЛЕД
ПРИСУСТВА ЛАРВИ
РАНИХ ХРАСТОВИХ
ДЕФОЛИЈАТОРА НА ЊИМА**

III/ Лабораторијски микроскопски преглед зимских узорака гранчица храста ради утврђивања броја положених јаја градогених врста раних храстових дефолијатора

Достављени узорци гранчица су резани виноградарским маказама и паковани у најлон кесе, које су до прегледа држане у фрижидеру на 4°C, како би се спречило пиљење гусеница. Пре прегледа сваког узорка, бројани су пупољци, а затим је, помоћу стерео бинокуларне лупе, утврђиван број положених јаја раних храстових дефолијатора. За рачунање броја јаја (гусеница) на 1000 листова, број нађених пупољака је множен са 4 (из сваког пупољка се развије 3-5 листова - узимана је просечна вредност).

Tortrix viridana

Archips crataegana

Operophtera brumata

Erannis defoliaria

Malacosoma neustria

Један од недостатака овог метода су отежани услови узимања узорака из различитих делова круне. Обарање стабала није погодно, јер је потребан велики број, а пењање до врха у зимским условима није ни мало лако. Зато се често узорци узимају са доњих грана, на којима су *Geometridae* најбројније, па квалитативни састав дефолијатора не одговара стварном стању у шуми. Осим тога, у току зиме је тешко разликовати витална стабла од оних у различитим фазама сушења. Још један од недостатака је и тај што се узорци грана, због немогућности тренутног транспорта, често више дана, до слања, држе у неадекватним условима, због чега им слаби виталност па се многи пупољци осуше, а гусенице у њима угину услед недостатка хране.

ЈП СРБИЈАШУМЕ

1. ШГ Београд

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
ШУ Авала					
Авала	7/d	1,0	1,0	5,0	7,0
	20/e	9,0	0,0	5,0	14,0
	28 (контролни узорак)	6,6	4,1	3,5	14,2
	30/a (контролни узорак)	7,5	2,5	0,0	10,0
Кошутњак	7/c	0,0	0,0	0,0	0,0
	28/a (контролни узорак)	1,7	0,0	1,2	2,0
Макиш Ада	19/a	6,0	0,0	0,0	6,0
Циганлија	2/a	1,6	0,8	0,0	2,4
ШУ Липовица					
Кошутњачке шуме	46/d	0,0	0,0	0,0	0,0
Липовица	31/a	6,5	0,0	0,0	6,5
	11/f	0,0	0,0	0,0	0,0
	41/h	0,0	0,0	0,0	0,0
ШУ Земун					
Драж - Вишњик - Бојчин - Церова Греда – Гибавац	18/a	0,0	2,0	0,0	2,0
	13/a	1,3	5,1	3,9	10,0
	9/a	15,9	51,5	0,0	67,4
Црни Луг	13/c	11,5	47,0	0,0	58,5
Прогар ада – Црни Луг –Зидина– Дренска	23/d	0,0	0,0	0,0	0,0
	4/e	1,3	0,0	1,3	2,6
Шуме сопственика					
КО Бегалица	Манастир Рајиновац	2,6	0,0	6,6	9,2
Миљаковачка шума	Манастир Раковица	0,0	0,0	0,0	0,0
Београд	Чукарица - Рушањ	0,0	0,0	0,0	0,0
	Барајево - Мељак	2,6	5,3	0,0	7,9
	Мала Моштаница	1,2	0,0	3,1	4,3

Шумско газдинство Београд је крајем јануара, у Институт за шумарство, доставило зимске узорке гранчица храста са 20 локалитета из 3 шумске управе (Авала - 5, Липовица - 4, Земун - 6, шуме сопственика - 5). Резултати обављене лабораторијске анализе указивали су на то да су у храстовим шумама овог подручја рани храстови дефолијатори присутни, али како није утврђено повећање њихове бројности (изузев у два одељења газдинских јединица Драж - Вишњик - Бојчин - Церова Греда – Гибавац и Црни Луг, ШУ Земун), у пролећном периоду није се очекивало значајније оштећење лисне масе. Утврђена просечна вредност је доста испод критичног нивоа, али када се узме у обзир да се ради о лабораторијској анализи и релативно малом узорку, у пролеће, приликом утврђивања бројности на терену, просечна вредност ће бити нешто већа. Такође, урађена су и три контролна узорка, која су показала идентичне резултате, када су у питању рани храстови дефолијатори.

2. ШГ Борања Лозница

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
ШУ Ваљево					
Јаутина	16/a	1,4	2,0	1,6	5,0
	контролни узорак	8,8	1,4	1,4	11,6
	15/b	0,0	6,5	0,0	6,5
	контролни узорак	12,5	1,8	0,9	15,2
Подгорина Вис	41/a	3,6	1,2	0,0	4,8
ШУ Шабац					
Цер-Видојевица	2/a	3,2	2,6	0,0	5,8
	17/b	0,9	7,1	0,0	8,0
	29/a	0,0	2,5	0,0	2,5
	85/d	0,0	1,6	0,0	1,6
	174/b	3,6	4,8	2,4	10,8

Почетком фебруара, Шумско газдинство Борања Лозница, доставило је узорке храстових гранчица са 8 локалитета из шумских управа Ваљево и Шабац. Резултати лабораторијске анализе бројности раних храстових дефолијатора, приказани у табели, указивали су на то да се у пролеће, голобрст или значајније просветљавање круна, не треба очекивати у овом подручју.

3. ШГ Северни Кучај Кучево

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
ШУ Мајданпек					
Ујевац	38/a	1,5	3,8	0,0	5,3
Равна река II	116/a	2,9	2,1	0,0	5,0
Равна река I	16/a	0,0	3,5	0,0	3,5
Равна река II	126/a	0,0	1,9	0,5	2,4
Равна река I	57/b	1,6	1,4	0,0	3,0
Пек-Грабова река	35/b	0,0	9,3	0,0	9,3
Пек-Грабова река	51/b	2,7	4,1	0,0	6,8
Тодорова река	1/a	0,0	0,0	0,0	0,0
Мали Пек	83/a	0,0	3,2	0,5	3,7
Мали Пек	86/d	0,5	1,5	0,0	2,0
Мали Пек	69/d	2,1	0,0	0,0	2,1
Прив. шуме	Лесково	0,0	0,3	0,0	0,3
Прив. шуме	Рудна Глава	0,0	0,0	0,0	0,0
Прив. шуме	Црнајка	0,0	0,0	0,0	0,0
ШУ Жагубица					
Бељаница	152/b	0,0	0,0	0,0	0,0
Прив. шуме	М. камен	0,0	0,0	0,0	0,0
Прив. шуме	Крепољин	0,0	0,0	0,0	0,0

Крајем јануара, Шумско газдинство Северни Кучај Кучево, доставило је узорке храстових гранчица са 17 локалитета из шумских управа Мајданпек и Жагубица. Због неповољних климатских услова и неприступачности терена, узорке из шумске управе Кучево није било могуће сакупити у периоду који је био одређен за доставу. Резултати лабораторијске анализе бројности раних храстових дефолијатора, приказани у табели,

указивали су на то да се током ове године не треба очекивати повећана бројност као ни значајније просветљавање круна у овом подручју.

4. ШГ Расина Крушевац

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
ШУ Александровац					
Жупске шуме	130/ f	0,0	0,0	0,0	0,0
	132/d	0,0	0,0	0,0	0,0
	148/b	0,0	0,0	0,0	0,0
	54/a	0,0	0,0	0,0	0,0
Приватне шуме	Г. Вратари	0,0	0,0	0,0	0,0
ШУ Брус					
Бруске шуме	145/a	0,9	4,7	0,0	5,6
	158/a	0,0	0,0	0,0	0,0
Жуњачко - Батотске пл.	188/l	0,0	0,0	0,0	0,0
	212/b	0,0	0,0	0,0	0,0
Приватне шуме	Златари	4,0	21,0	0,0	25,0
ШУ Крушевац					
Јабланичка река	108/b	1,8	1,8	0,0	3,6
Приватне шуме	М. Шиљеговац	0,0	0,0	0,0	0,0
Срндаљска река	124/d	0,0	0,0	0,0	0,0
	110/a	0,0	0,0	0,0	0,0
ШУ Ражањ					
Буковик II	142/b	4,0	11,0	0,0	15,0
Послонске планине	12/a	1,0	37,0	0,0	38,0
	59/a	0,0	0,7	2,1	2,8
Приватне шуме	Шетка	0,0	0,0	0,0	0,0
ШУ Трстеник					
Трстеничке шуме	6/c	0,0	0,0	0,0	0,0
	62/m	0,0	0,0	0,0	0,0
	21/b	0,0	69,0	0,0	69,0
Приватне шуме	Осаоница	0,0	0,0	0,0	0,0

Шумско газдинство Расина Крушевац, доставило је узорке хрстових гранчица са 22 локалитета, из свих 5 шумских управа (Крушевац, Брус, Александровац, Ражањ и Трстеник). Државне шуме обухватају 17 локалитета, а приватне 5. Резултати анализе бројности раних хрстових дефолијатора су приказани у табели и указују на то да се током ове године, значајније оштећење лисне масе може очекивати у ГЈ Трстеничке шуме (од. 21 – 69 гусеница земљомерки/1000 листова) и Послонске планине (од. 12 – 36 гусеница земљомерки/1000 листова). У осталом подручју бројност раних хрстових дефолијатора је у границама нормалног стања.

5. ШГ Столови Краљево

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
ШУ Богутовац					
Троглав	75/a	0,0	3,9	0,7	4,6
Троглав	12/a	0,0	1,8	0,0	1,8
ШУ Краљево					
Гледићке шуме	1/c	0,0	2,1	0,0	2,1

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
Котленик	3/d	0,0	2,9	0,0	2,9
Котленик	33/b	0,0	0,0	1,1	1,1
Котленик	36/b	0,8	1,3	0,0	2,1
Сокоља	14/a	2,9	4,2	0,0	7,1
Сокоља	176/a	3,7	2,9	0,0	6,6
Сокоља	67/a	2,1	2,8	0,0	4,9
Столови Ибар	1/a	3,3	2,9	0,0	6,2
Столови Ибар	5/a	2,4	4,4	0,0	6,8
Столови Ибар	7/a	0,0	2,0	0,0	2,0
Столови Рибница	35/a	2,1	3,6	0,0	5,7
Столови Рибница	57/a	0,0	0,0	0,5	0,5
Столови Рибница	69/b	0,9	3,8	0,0	4,7
Столови Рибница	72/b	1,1	3,2	0,0	4,3
Столови Рибница	82/b	0,0	3,3	0,0	3,3
Приватне шуме	Гледић	0,0	2,7	0,0	2,7
Приватне шуме	Лешево	1,1	0,0	0,0	1,1
ШУ Ушће					
Гокчаница	48/a	0,0	0,0	0,0	0,0

Почетком фебруара, Шумско газдинство Краљево доставило је узорке храстових гранчица са 20 локалитета из шумских управа Богutowaц, Краљево и Ушће. Приватне шуме обухватају 2, а државне 18. Резултати лабораторијске анализе бројности раних храстових дефолијатора, приказани у табели, указују на то да се током ове године не очекује голобрст ни значајније просветљавање круна у овом подручју.

6. ШГ Крагујевац

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
ШУ Крагујевац					
Рогот	8/a	0,0	0,0	0,0	0,0
Рудник I	105/b	0,0	0,0	0,0	0,0
	104d	0,0	0,0	0,0	0,0
Букуља	54/a	0,0	0,0	0,0	0,0
	25/b	4,1	0,0	0,0	4,1
	68/a	0,0	0,0	0,0	0,0
ШУ Горњи Милановац					
Рајац – Островица	57/a	0,0	0,0	0,0	0,0
	37/c	0,0	0,0	0,0	0,0
Рудник II	76/b	0,0	0,0	0,0	0,0
Вујан – Рожањ	59/b	0,0	0,0	0,0	0,0
	64/a	0,0	0,0	0,0	0,0

Шумско газдинство Крагујевац је доставило 10 узорака гранчица из шумских управа Крагујевац и Горњи Милановац и сви су били валидни. Лабораторијском анализом, није утврђена повећана бројност раних храстових дефолијатора, па се у пролећном периоду није очекивало значајније оштећење лисне масе.

7. ШГ Тимочке шуме Бољевац

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
ШУ Зајечар					
Вршка Чука	39/а	0,0	0,0	0,0	0,0
Приватне шуме	Глоговица	0,0	0,0	0,0	0,0
ШУ Доњи Милановац					
Мироч	40/а	0,0	0,0	0,0	0,0
	96/с	0,0	0,0	0,0	0,0
Црни Врх 2	26/ b	4,5	0,0	3,4	7,9
	48/d	0,0	0,0	0,0	0,0
Дели Јован 1	12/ b	0,0	0,0	0,8	0,8
Бољетин П.Бара	15/ b	1,5	0,0	2,2	3,7
Приватне шуме	Клокочевац	0,0	0,0	1,2	1,2
ШУ Бор					
Стол	54/а	3,0	0,0	6,0	9,0
	40/а	0,0	0,0	0,0	0,0
	47/с	0,0	0,0	0,0	0,0
Приватне шуме	Злот III	0,0	0,0	0,0	0,0
	Лука	0,0	0,0	0,0	0,0
	Метовница	0,0	0,0	0,0	0,0
ШУ Бољевац					
Гари - Велики врх	93/а	0,0	0,0	0,0	0,0
Марков камен - Мечији врх	3/а	0,0	0,0	0,0	0,0
Ртањ	10/а	0,0	0,0	0,0	0,0
ШУ Неготин					
Алија-Буково-Вратна	38/а	3,7	0,7	3,7	8,1
	25/g	5,9	0,7	2,2	8,8
	26/с	5,1	0,6	2,6	8,3
	7/а	0,0	0,0	0,0	0,0
	8/а	2,6	0,0	2,6	5,2
	9/а	3,2	1,6	4,0	8,9
Приватне шуме	Плавна	6,2	0,0	4,4	10,6
	Јабуковац	0,0	0,0	0,0	0,0
	Сиколе	2,4	2,4	0,0	4,8
ШУ Књажевац					
Тресибаба	4/а	1,8	0,0	0,0	1,8
	13/а	3,0	49,0	1,5	53,5
	14/а	5,0	2,5	0,0	7,5
Приватне шуме	Жуковац	6,3	6,3	0,0	12,6
ШУ Кладово					
Каменичка река II	51/ b	0,0	9,0	0,0	9,0
	54/ b	0,0	71,0	0,0	71,0

Шумско газдинство Тимочке шуме Бољевац, доставило је узорке храстових гранчица са 33 локалитета из шумских управа Зајечар (2), Доњи Милановац (7), Бор (6), Бољевац (3), Неготин (9), Књажевац (4) и Кладово (2). Резултати лабораториске анализе приказани у табели, указују на то да је у појединим подручјима дошло до значајнијег повећања бројности земљомерки, па су у пролеће очекивана и видљива оштећења лисне масе. Ова прогноза је валидна само у случају да су узорци гранчица скидани са стабала

која се налазе дубље у састојини. Ако се радило о рубним стаблима, или подмладку, онда резултати анализе не могу бити основа за давање прогнозе за шире подручје.

8. ШГ Јужни Кучај Деспотовац

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
ШУ Ћуприја					
Сењско-Стубичке шуме	43/о	0,0	1,9	0,0	1,9
ШУ Јагодина					
Јухор II	12/е	0,0	2,4	0,0	2,4
Левачке шуме- Царина	23/а	0,0	0,0	0,9	0,9
Левачке шуме- Царина	5/б	0,0	0,3	0,0	0,3
Приватне шуме	Д. Штипље	0,0	0,0	0,0	0,0
ШУ Параћин					
Честобродица	69/с	0,8	3,4	0,0	4,2
ШУ Деспотовац					
Деспотовачке шуме	31/б	0,0	0,7	0,0	0,7
Деспотовачке шуме	51/г	1,9	1,1	0,0	3,0
Приватне шуме	Тропоње	0,0	2,4	0,0	2,4
Приватне шуме	Ресавица	0,0	0,0	0,0	0,0

Крајем јануара, Шумско газдинство Јужни Кучај Деспотовац, доставило је узорке храстових гранчица са 10 локалитета из шумских управа Деспотовац, Ћуприја, Параћин и Јагодина. Резултати лабораториске анализе бројности раних храстових дефолијатора, приказани у табели, указали су на то да током ове године не требају очекивати оштећења лисне масе у овом подручју.

9. ШГ Голија Ивањица

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
ШУ Чачак					
Вујан – Буковик	12/а	0,0	0,0	0,0	0,0
Рожањ – Јељен	48/а	0,0	0,0	1,3	1,3
Овчар – Каблар	14/а	0,0	0,0	0,0	0,0
Вујан – Буковик	1/д	0,9	0,0	0,9	1,8
ШУ Ивањица-Кушићи					
Клековица	27/б	0,0	0,0	0,0	0,0

Из подручја ШГ Голија Ивањица прегледано је пет узорака (четири из ШУ Чачак и један из ШУ Ивањица-Кушићи). Резултати лабораторијске анализе прегледаних узорака указују да се у подручју овог газдинства ни у једном случају не очекује повећање бројности храстових дефолијатора током 2017. године.

10. ШГ Пријепоље

ШГ Пријепоље није доставило узорке храстових гранчица на лабораторијску анализу.

11. ШГ Шумарство Рашка

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
ШУ Нови Пазар					
Турјак - Вршине	93/а	0,0	0,0	0,0	0,0

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
	75/б	0,0	0,0	0,0	0,0
	85/d	0,0	0,0	0,0	0,0
	88/с	1,4	0,0	1,4	2,8
	89/б	0,0	0,0	0,0	0,0
	80/с	0,0	0,0	0,0	0,0
	90/а	1,4	0,0	2,8	4,2
	22/б	0,0	0,0	0,0	0,0
ШУ Рашка					
Јадовник	36/а	0,0	0,0	0,0	0,0
Јошаница	93/а	0,0	0,0	0,0	0,0
Буковик-Тлачина-Крстац	33/а	1,2	0,0	3,6	4,8
	30/б	0,0	0,0	0,0	0,0
Диван-Локва-Брезе-Зимовник	26/d	0,0	0,0	0,0	0,0
ШУ Тутин					
Хум	9/а	0,0	0,0	0,0	0,0
	66/а	0,0	0,0	0,0	0,0
	74/а	0,0	0,0	0,0	0,0
	70/б	0,0	0,0	0,0	0,0
	80/а	7,3	0,0	0,0	7,3
Жара-Орљанске шуме	44/а	0,0	0,0	0,0	0,0
	33/а	0,0	0,0	0,0	0,0
Јарут	52/а	0,0	0,0	0,0	0,0

ШГ Шумарство Рашка, доставило је 21 узорак (осам из ШУ Нови Пазар, пет из ШУ Рашка и осам из ШУ Тутин), хрстових гранчица. Током 2017.године, на основу лабораторијске анализе прегледаних узорака, ни у једном случају се не очекује повећање бројности хрстових дефолијатора. У подручју овог газдинства у периоду 2015-2016. године дошло је до пренамножења жутотрбе *Euproctis chrysorrhoea* L., па су на достављеним узорцима хрстових гранчица из ГЈ Турјак-Вршине, одељења 75/б, 85/d и 89/б (ШУ Нови Пазар), евидентирана нова и стара легла просечне величине 3x2 cm. У лабораторисјким условима, из једног легла испилело се 75 гусеница, врло виталних, али нису завршиле развиће. И ове године треба обратити посебну пажњу на испитивање њене виталности и репродуктивне способности.

12. ШГ Ужице

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
ШУ Ужице					
Бела Земља	11/а	0,0	0,0	0,0	0,0
Букови	34/а	0,0	0,0	0,0	0,0
Јелова Гора	48/а	0,0	0,0	0,0	0,0
Јеље-Тавник	29/б	0,0	0,0	0,0	0,0
Голубац-Дубовац	6/с	0,0	0,0	0,0	0,0

Из подручја ШГ Ужице прегледано је пет узорака. Резултати лабораторијске анализе указују да се на подручју овог газдинства ни у једном случају не очекује повећање бројности хрстових дефолијатора током 2017. године.

13. ШГ Топлица Куршумлија

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
ШУ Блаце					
Јаворац	36/d	3,2	0,8	0,0	4,0
Приватне шуме	Пребрза	0,0	0,0	0,0	0,0
Велики Јастребац	12/a	1,5	3,8	0,0	5,3
	48/b	0,0	0,0	0,0	0,0
	63/a	0,0	0,0	0,0	0,0
ШУ Куршумлија					
Краваре	19/a	5,2	0,0	0,0	5,2
Приватне шуме	Љуша	3,0	0,0	0,0	3,0
	Самоково	0,0	0,0	0,0	0,0
	Шатра	2,7	0,0	0,0	2,7
Рударе	3/a	2,4	0,0	0,0	2,4
	98/a	0,0	0,0	0,0	0,0
Соколовица	4/h	2,5	1,7	4,2	8,4
Бабица	29/b	1,7	0,8	1,7	4,2
ШУ Прокупље					
Пасјача	119/a	0,0	0,0	0,0	0,0
Видојевица	7/a	2,4	0,0	2,4	4,8
Мали Јастребац	19/c	2,7	0,0	0,0	2,7
Приватне шуме	Д. Коњуша	0,0	0,0	0,0	0,0
	Бејашница	2,6	1,7	3,4	7,7
	Доротић	0,0	0,0	0,0	0,0

ШГ Топлица Куршумлија доставило је узорке хрстових гранчица са 19 локалитета из 3 шумске управе (Прокупље, Блаце, Куршумлија). Дванаест узорака је пореклом са локалитета из државних, а преосталих 7 је из шума сопственика. Резултати анализе бројности раних хрстових дефолијатора су приказани у табели и указују на то да се током ове године ни голобрст, ни значајније просветљавање круна не очекује. Поређењем добијених резултата са подацима из претходне три године, може се закључити да је бројност раних хрстових дефолијатора на истом нивоу.

14. ШГ Ниш

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
ШУАлексинач					
Мали Јастребац I	12/a	13,7	10,3	0,0	24,0
	10/a	0,0	35,9	0,0	35,9
Мали Јастребац II	22/b	4,8	2,4	0,0	7,2
	20/b	8,3	0,0	0,0	8,3
Обла Глава	108/b	3,0	3,0	0,0	6,0
Приватне шуме	Вакуп	0,0	0,0	0,0	0,0
ШУ Ниш - Бела Паланка					
Каменички Вис I	27/a	0,0	0,0	0,0	0,0
Селичевица Коритник	37/a	0,0	0,0	0,0	0,0
	7/d	28,2	10,2	0,0	38,4
Приватне шуме	Мокра	0,0	4,8	0,0	4,8
Бабичка гора	10/e	0,0	0,0	0,0	0,0
Селичевица-Коритник	38/a	0,0	3,0	0,0	3,0

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
Каменички Вис I	26/е	0,0	5,6	0,0	5,6
ШУ Сокобања					
Ртањ	22/а	3,7	0,0	0,0	3,7
Обла Глава	15/а	0,0	0,0	0,0	0,0
Буковик - Мратиња	65/б	15,8	0,0	0,0	15,8
	113/б	0,0	0,0	0,0	0,0
	116/б	0,0	0,0	0,0	0,0
	15/б	0,0	0,0	0,0	0,0
	66/б	5,4	0,0	0,0	5,4
Шуме сопственика	Поружница	1,7	0,0	0,0	1,7
	Трубаревац	2,4	0,0	2,4	4,8
	Шарбановац	0,0	0,0	0,0	0,0
	Бели Поток	0,0	0,0	0,0	0,0
	Сесалац	0,0	0,0	0,0	0,0
	Сесалац	0,0	0,0	0,0	0,0
	Сесалац	0,0	0,0	0,0	0,0
	Шарбановац	0,0	0,0	0,0	0,0
	Врмджа	0,0	0,0	0,0	0,0
Николинац	0,0	0,0	0,0	0,0	

Шумско газдинство Ниш је доставило 30 узорка гранчица из шумских управа Алексинац, Ниш – Бела Паланка и Сокобања и сви узорци су били валидни. Лабораторијском анализом достављених узорка из подручја ШГ Ниш, приказаних у табели 1, утврђена је повишена бројност савијача на подручју шумских управа Алексинац (ГЈ Мали Јастребац I, одељења 12/а и 10/а, где је констатовано 24,0 и 35,9 гусеница/1000 листова), Ниш-Бела Паланка (ГЈ Селичевица-Коритник, од. 7/д – 38,4 гусенице/1000 листова) и Сокобања (ГЈ Буковик Мратиња, одељењу 65/б констатовано је 15,8 гусеница/1000 листова). У приватним шумама ШУ Сокобања, у Трубаревцу и Поружници констатовано је 4,8 и 1,7 гусеница. Важно је напоменути да је на првом наведеном локалитету (ГЈ Мали Јастребац I, одељењу 10/а), на узорцима било присутно јајно легло кукавичије сузе (слике 1, 2 и 3), тако да је повећана бројност гусеница последица тога и не мора да значи да је то општа слика стања у састојини. На наведеним локалитетима могло се очекивати делимично просветљавање круна.

15. ШГ Врање

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
ШУ Бујановац					
Козјак	11/а	0,0	0,0	0,0	0,0
Прешево	144/а	3,1	0,8	0,0	3,9
	46/а	0,0	0,0	0,0	0,0
Трновачка река	50/а	1,3	1,7	0,0	3,0
	87/а	0,9	2,8	0,9	4,6
Приватне шуме	Барљевац	3,2	0,8	0,0	4,0
	Церевајка	1,0	0,0	0,0	1,0
Приватне шуме	Курбалија	5,6	0,0	0,0	5,6
	Спанчевац	2,4	1,2	2,4	6,0
ШУ Сурдулица					
Боровик	72/а	1,7	0,0	0,0	1,7
Варденик	34/с	0,0	1,3	0,0	1,3

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
	61/b	1,8	1,8	0,0	3,6
ШУ Владичин Хан					
Јужна Морава	104/a	0,0	0,0	0,0	0,0
	7/a	0,0	0,0	0,0	0,0
	90/a	0,0	0,0	0,0	0,0
	99/a	0,0	0,0	0,0	0,0
Шуме сопственика	Прибој	0,0	0,0	0,0	0,0
ШУ Врање					
Карпина	56/a	0,0	0,0	0,0	0,0
Петрова Гора	163/d	0,0	0,0	0,0	0,0
Приватне шуме	Преображење	1,6	0,0	0,0	1,6

ШГ Врање доставило узорке хрстових гранчица са 20 локалитета из 4 шумске управе (Бујановац, Врање, Владичин Хан, Сурдулица). Шест узорака је из шума сопственика. Резултати анализе бројности раних хрстових дефолијатора су приказани у табели и указивали су на то да не треба очекивати ни голобрст ни значајније просветљавање круна током ове године.

16. ШГ Пирот

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
ШУ Пирот					
Нишава	19/a	2,4	0,0	0,0	2,4
Видлич	27 а, с	0,0	0,0	0,0	0,0
Српска Православна Црква	Темска	1,2	1,2	1,2	3,6
	Темска I	0,0	2,1	2,1	4,2
Приватне шуме	Церова	3,1	3,1	0,0	6,2

Шумско газдинство Пирот доставило је узорке зимских хрстових гранчица са 5 локалитета. Лабораторијском анализом достављених узорка, утврђено је да нема повећане бројности раних хрстових дефолијатора.

17. ШГ Шума Лесковац

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
ШУ Медвеђа					
Зајчевац-Ајкобила-Шајић	67/d	0,0	0,0	0,0	0,0
Приватне шуме	Медвеђа	3,1	0,0	0,0	3,1
ШУ Вучје					
Свети Јован	1/e	0,0	0,0	0,0	0,0
Приватне шуме	Јашуња	0,0	0,0	0,0	0,0
ШУ Лебане					
Шуме сопственика	Сарце	10,6	0,0	0,0	10,6
	Свињарица	0,0	0,0	0,0	0,0
	Босњаце	5,3	0,0	0,0	5,3
Шиловачке Шуме	24/h	0,0	0,0	0,0	0,0
Пуста река	7/a	0,0	0,0	0,0	0,0
ШУ Предејане					
Приватне шуме	Грабовница	3,1	3,1	0,0	6,2

	Крпејце	6,8	0,0	0,0	6,8
Кукавица II	46/b	0,0	0,0	0,0	0,0
ШУ Власотинце					
Доња Власина	2/c	0,0	0,0	0,0	0,0
	16/a	0,0	0,0	0,0	0,0
	25/a	0,0	0,0	0,0	0,0

Шумско газдинство Лесковац је из шумских управа Вучје, Лебане, Предејане, Власотинце и Медвеђа доставило 15 узорака гранчица. Сви достављени узорци су били валидни. Лабораторијском анализом узорка, чији су резултати приказани у табели 1, утврђено је да нигде нема повећаног броја раних хрстових дефолијатора.

ЛП НАЦИОНАЛНИ ПАРК ЂЕРДАП

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
Реон Доњи Милановац					
Пецка Бара	15/a	0,0	0,0	14,5	14,5
	21/a	4,0	0,0	0,0	4,0
	41/a	0,0	0,0	0,0	0,0
Бољетинка	14/c	1,3	0,0	6,7	9,0
	35/c	3,7	0,0	6,1	9,8
	52/b	1,5	0,0	3,0	4,5
Бољетинска река	10/a	2,0	0,0	2,0	4,0
	44/a	5,5	0,0	5,5	11,0
	64/a	10,5	3,9	6,6	21,0
Црни Врх	13/b	6,3	3,8	11,5	21,6
	24/a	0,0	0,0	0,0	0,0
	59/d	0,0	0,0	0,0	0,0
Златица	3/b	7,2	0,7	5,7	13,6
	58/a	0,0	4,8	4,8	9,6
	102/b	3,8	1,3	1,3	8,9
Поречке шуме	27/b	0,6	0,0	1,1	1,7
	40/c	5,6	1,9	8,5	16,0
	46/b	3,5	1,7	5,2	10,4
	53/a	3,1	1,2	3,1	7,4
	54/b	2,7	0,0	2,0	4,7
Реон Текија					
Ђердап	15a	7,9	1,1	1,1	10,1
	48/b	3,3	1,1	1,1	5,5
Штрбачко Корито	57/a	2,5	3,3	1,6	7,4
Шуме сопственика	Текија	1,5	0,0	0,0	1,5
Реон Добра					
Чезава	37/c	1,8	1,8	1,8	5,4
	38/ c	4,0	0,8	3,2	8,0
Десна река	30/b	3,7	0,0	1,8	5,5
	49/a	3,6	0,0	0,0	3,6
Кожица	28/b	3,9	0,0	0,0	3,9
	35/b	3,2	1,3	1,9	6,4
Лева река	10/b	2,2	2,2	2,2	6,8
	74/b	1,2	1,8	1,8	4,8
Приватне шуме	Добра	2,5	1,3	0,0	3,8

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
	Добра	2,3	0,6	3,4	6,3
	Брњица	3,7	0,7	0,7	5,1
	Брњица	2,6	0,6	2,6	5,8
	Голубац	4,4	1,5	1,9	7,8
	Голубац	0,0	0,0	0,0	0,0

Лабораторијском анализом достављених узорка из подручја ЈП НП Ђердап, утврђена је слична, у односу на претходну годину, бројност раних хрстових дефолијатора. Највећа је забележена у реону Доњи Милановац - газдинске јединице Бољетинка, Поречке шуме и Црни Врх.

ЈП ЗА ГАЗДОВАЊЕ ЗАШТИТНИМ ШУМАМА ВРЊАЧКЕ БАЊЕ ШУМЕ-ГОЧ

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
Грачац	6/b	0,0	2,3	0,0	2,3
	41/c	0,0	4,9	0,0	4,9
	96/a	2,2	0,0	0,7	2,9
	28/a	0,0	0,9	0,0	0,9
Гоч-Станишинци	26/c	1,1	0,0	0,0	1,1
	3/a	4,0	1,3	0,0	5,3
	65/d	0,0	2,3	0,0	2,3
Врњачка Бања	2/d	3,1	3,5	0,0	6,6
	Ново Село	0,8	1,3	0,0	2,1
Шуме сопственика	Станишинци	0,0	2,9	0,0	2,9
	Вранеши	5,9	0,0	0,0	5,9
	Руђенци	0,0	0,0	0,0	0,0

ЈП Борјак Врњачка Бања доставило је узорке хрстових гранчица са 12 локалитета, од чега приватне шуме обухватају 4. Лабораторијска анализа достављених узорка не указује на могућност оштећења лисне масе услед исхране гусеница раних хрстових дефолијатора.

ЈП ЕПС БЕОГРАД, ОГНАК РУДАРСКИ БАСЕН КОЛУБАРА

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
РЕИК Колубара	26/c	3,3	4,2	0,0	7,5
РЕИК Колубара	27/a	0,0	0,0	0,9	0,9
РЕИК Колубара	63/a	0,0	0,0	4,9	4,9
РЕИК Колубара	65/b	3,5	3,1	0,0	6,1

РБ Колубара доставило је узорке хрстових гранчица са 4 локалитета. Лабораторијска анализа не указује на могућност оштећења лисне масе у пролећном периоду.

FORNET D.O.O

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
Боговађа	18/d	0,0	0,0	0,0	0,0
	контролни узорак	2,8	0,0	2,8	5,6
	5/c	0,0	0,0	0,0	0,0

Газдинска јединица	Одељење КО контролни узорак	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
		3,0	6,0	0,0	9,0
21/а контролни узорак	4,6	1,9	1,0	7,5	
	6,7	0,0	0,0	6,7	

У складу са упутствима, консалтинг фирма FORNET D.O.O, 07. 02. 2017. године, доставила је 3 узорка храстових гранчица из ГЈ Боговађа, а за корисника шума Ваљевске епархије, у циљу утврђивња присуства раних храстових дефолијатора. Констатоване вредности су испод прага значајности.

Лабораторијску анализу обавили: научни саветник др Мара Табаковић-Тошић, научни сарадник др Мирослава Марковић, научни сарадник др Златан Радуловић, научни сарадник др Катарина Младеновић, истраживач сарадник Марија Милосављевић, мастер и лаборант - техничар Рајка Домозин.

II/ УТВРЂИВАЊЕ БРОЈНОСТИ ХРАСТОВИХ ДЕФОЛИЈАТОРА НА ТЕРЕНУ И ОДРЕЂИВАЊЕ КОРЕЛАЦИЈЕ СА РЕЗУЛТАТИМА ЛАБОРАТОРИЈСКИХ ОГЛЕДА СА ЗИМСКИМ УЗОРЦИМА ГРАНЧИЦА

II ЗА ГАЗДОВАЊЕ ШУМАМА - СРБИЈАШУМЕ

1. ШГ Београд

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
ШУ Земун					
Бојчинске шуме	24/а	3.1	0.0	5.0	8.1
	24/б	3.7	1.8	1.8	7.8
	22/а	0.8	0.0	1.3	2.1
	22/б	1.6	0.0	0.0	1.6
ШУ Авала					
Авала	31/а	54.8	6.1	28.9	89.8
	31/б	31.0	0.0	1.7	32.7
	30/б	39.2	1.6	9.7	50.5
	30/а	36.1	1.0	3.5	40.6
	30	31.6	0.7	2.6	34.9

Теренским истраживањима у подручју ШГ Београд и анализом узоркованих грана храста, утврђена је повећана бројност храстових дефолијатора у шумама ШУ Авала. Појединачно је утврђено присуство гусенице губара (*Lymantria dispar* L.), али не и легла положених у јесен претходне године. Гусенице су другог и трећег ступња развоја и у Лабораторији Института за шумарство, гајењем у контролисаним услова, завршили су развиће до имага. Нису забележени паразитоиди.

2. ШГ Борања Лозница

У подручју ШГ Борања Лозница, у месеца мају текуће године (Извештај Газдинства број 3955 од 16. 06. 2017.), извршено је утврђивање бројности гусеница храстових дефолијатора и степен оштећења лисне масе, на следећим локалитетима:

Газдинска јединица	одељење /одсек	Врста гусеница	Број гусеница/ 1000 листова	оштећеност лисне масе (%)	површина
ШУ Шабач					

Газдинска јединица	одељење /одсек	Врста гусеница	Број гусеница/ 1000 листова	оштећеност лисне масе (%)	површина
Цер Видојевица	2/a	<i>Tortricidae,</i> <i>Geometridae,</i> остало	5,2	5-10	13,08
	17/b		7,6	10	0,94
	29/a		2,3	5	14,91
	85/d		1,5	0-5	4,38
	174/b	остало	9,5	5-10	7,53
ШУ Ваљево					
Јаутина	16/a	<i>Tortricidae</i> <i>Geometridae</i> остало	4,4	5-10	4,76
	15/b	<i>Geometridae</i>	5,9	5-10	3,1
Подгорина Вис	41/a	<i>Tortricidae</i>	4,4	5-10	21,96

У пдручју шумских управа Шабац и Ваљево, утврђено је мање повећање бројности хрстових дефолијатора у односу на 2016. годину.

Теренсака истраживања бројности хрстових дефолијатора и оштећења лисне масе услед њихове исхране у одабраним хрстовим шумама на територији ШГ Борања Лозница, извршена су у јуну. Екипа у саставу др Катарина Младеновић и мр Владо Чокеша (Института за шумарство), из ШГ Лозница: самостални референт за гајење и заштиту дипл. инж. Наташа Банковић, реверни инжењери дипл. инж. Весна Огњерновић и дипл. инж. Велизар Петровић (ШГ Борања Лозница) и републички шумарски и ловни инспектор дипл. инж. Славка Добрисављевић извршила је детаљни преглед следећих локалитета:

1. ШУ Шабац, ГЈ Цер Видојевица, од. 3/с - Мешовита изданачка шума китњака, површине 2,90 ха. Степен оштећења лисне масе 2%. Утврђена бројност: 5,8 гусеница дефолијатора на 1000 листова храста. Уочено је присуство симптома пепелнице изазваних патогеном гљивом *Microsphaera alphitoides*.
2. ШУ Шабац, ГЈ Цер Видојевица, од. 5/а - Мешовита изданачка шума китњака, површине 18,31 ха.. Степен оштећења лисне масе 5%. Утврђена бројност: 3,9 гусеница дефолијатора на 1000 листова храста. Уочено је присуство симптома пепелнице изазваних патогеном гљивом *Microsphaera alphitoides*.
3. ШУ Шабац, ГЈ Цер Видојевица, од. 17/б - Изданачка шума китњака, површине 6,78 ха, Степен оштећења лисне масе до 10%. Утврђена бројност: 8,5 гусеница дефолијатора на 1000 листова храста. Уочено је присуство симптома пепелнице изазваних патогеном гљивом *Microsphaera alphitoides*.
4. ШУ Шабац, ГЈ Цер Видојевица, од. 25/а - Изданачка шума китњака, површине 16,67 ха. Степен оштећења лисне масе до 2%. Утврђена бројност: 14,4 гусенице дефолијатора на 1000 листова храста. Уочено је присуство појединачних сувих грана и симптома пепелнице, изазваних патогеном гљивом *Microsphaera alphitoides*.
5. ШУ Шабац, ГЈ Цер Видојевица, од. 174/б - Изданачка шума китњака, површине 7,53 ха. Степен оштећења лисне масе до 15%. Утврђена бројност: 11,5 гусеница дефолијатора на 1000 листова храста. Уочено је присуство симптома пепелнице изазваних патогеном гљивом *Microsphaera alphitoides*.
6. ШУ Шабац, ГЈ Цер Видојевица, од. 177/с - Мешовита изданачка шума китњака, површине 4,55 ха. Степен оштећења лисне масе 10-15%. Утврђена бројност: 7,7 гусеница дефолијатора на 1000 листова храста. Уочено је присуство симптома пепелнице изазваних патогеном гљивом *Microsphaera alphitoides*.

3. ШГ Крагујевац

У периоду од 09. до 12. маја 2017. године, екипа у саставу: др Мирослава Марковић и др Снежана Рајковић из Института за шумарство у Београду, Зорица Ђуровић, дипл.инж., шеф шумске управе Горњи Милановац, Славица Радојичић - Антић, дипл. инж. шум., референт за гајење и заштиту из ШГ 'Крагујевац', у присуству републичког шумарског и ловног инспектора Боже Ристовића, дипл. инж. шум., извршила је сакупљање и преглед узорака, а резултати су наведени у табели.

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова								
		<i>Tortricidae</i>		<i>Geometridae</i>		Остало		Укупно		
		ЗУГ	ПУ	ЗУГ	ПУ	ЗУГ	ПУ	ЗУГ	ПУ	
ШУ Крагујевац										
4888000 7509000	Рогот	8/a	0,0	0,8	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	1,6
4883000 7467000	Рудник I	104/d	0,0	3,6	0,0	2,1	0,0	0,7	0,0	6,4
4884000 7466000		105/b	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4907600 7456000 4908700 7457100	Букуља	54/a	0,0	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4
4904000 7462500 4905000 7463300		25/b	4,1	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	4,1	1,4
7477800 4899000		68/a	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	1,4
ШУ Горњи Милановац										
4881500 7459300	Рајац- Острвица	57/a	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	1,6	0,0	2,4
4888000 7450000		37/ b	0,0	1,0	0,0	3,1	0,0	0,0	0,0	4,1
4892000 7459300	Рудник II	76/b	0,0	3,7	0,0	0,0	0,0	0,9	0,0	4,6
		59/b	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-
4873000 7454000	Вујан- Рожањ	64/a	0,0	8,0	0,0	2,0	0,0	4,0	0,0	14, 0
4870350 7452800		59/ b	-	2,7	-	0,9	-	2,7	-	6,3

У току прегледа констатовано је да оштећења лисне масе износе 5 до 10%.

Од осталих штетних инсеката дефолијатора, констатовано је присуство сурлаша, лисних минера, буваћа, те врста из фамилије *Cynipidae*.

Такође, треба напоменути да су у ГЈ Рудник I, одељењу 105/б приликом прегледа констатована јака оштећења лисне масе од мрза и да је у моменту прегледа формирање новог листа било у току.

4. ШГ Столови Краљево

На територији којом газдује ШГ Столови Краљево током пролећа извршено је утврђивање бројности гусеница храстових дефолијатора и степена оштећења лисне масе (Извештај бр. 504/2 од 10. 06. 2017. год.) на следећим локалитетима:

Газдинска јединица	Одељење /одсек	Фамилија дефолијатора	Број гусеница/1000 листова	Оштећеност лисне масе	Површина
ШУ Краљево					
Сокоља	176/a	<i>Geometridae</i>	5	нема	13,45
	14/a		5	нема	17,2
	67/a		5	нема	11,58
Столови Рибница	72/b	<i>Geometridae</i>	13	нема	19,45
	69/b		5	нема	5,3
	82/b		19	нема	16,67
	37/d		5	нема	16,03
	57/a		6	нема	32,20
Столови Ибар	1/a	<i>Tortricidae, Geometridae</i>	14	нема	36,68
	5/a		19	нема	5,69
	7/a		15	нема	27,53
	8/a		8	нема	8,03
Гледићке планине	1/c	<i>Geometridae</i>	5	нема	12,86
Котленик	36/e	<i>Geometridae</i>	10	нема	19,27
	33/b	<i>Geometridae</i>	9,3	нема	9,40

Газдинска јединица	Одељење /одсек	Фамилија дефолијатора	Број гусеница/1000 листова	Оштећеност лисне масе	Површина
	3/d	<i>Geometridae</i>	8	нема	9,30
КО Лешево		<i>Geometridae</i>	9	нема	
КО Гледић		<i>Geometridae</i>	10	нема	
ШУ Богутовц					
Троглав	75/a	<i>Tortricidae,</i>	9	нема	37,17
Дубочица		<i>Geometridae</i>	8		
Троглав	12/a	<i>Geometridae</i>	8,2	нема	28,13
Борошница			14,49		
ШУ Ушће					
Гокчаница	48/a	<i>Geometridae,</i> Остало	0	нема	14.09

У ШУ Краљево извршен је преглед 21 локалитета на којима је утврђено присуство гусеница хрстових дефолијатора, али не и оштећење лисне масе. У већини прегледаних одељења, када је у питању ова група економски штетних шумских инсеката, бројност је нешто виша у односу на претходну годину. Изузетак су приватне шуме у КО Лешево и КО Гледић.

Екипа у саставу др Катарина Младеновић (Институт за шумарство), руководилац Одсека за израду основа и планова газдовања дипл. инж. Даринка Воркапић (ШГ Краљево) и Републички шумарски и ловни инспектор дипл. инж. Бранислав Шарчевић, у јуну текуће године обавила је теренска истраживања бројности хрстових дефолијатора и процена оштећења лисне масе услед њихове исхране, на следећим локалитетима:

1. ШУ Краљево, ГЈ Котленик, од. 16/a - Издавачка шума цера и сладуна, површине 15,67 ha. Степен оштећења лисне масе до 2%. Утврђена бројност: 0,7 гусеница дефолијатора на 1000 листова храста. Уочено је присуство симптома пепелнице изазваних патогеном гљивом *Microsphaera alphitoides*.

2. ШУ Краљево, ГЈ Котленик, од. 7/c - Издавачка шума цера и китњака, површине 1,0 ha. Степен оштећења лисне масе до 2%. Утврђена бројност: 1,2 гусенице дефолијатора на 1000 листова храста. Уочено је присуство симптома пепелнице изазваних патогеном гљивом *Microsphaera alphitoides*.

3. ГЈ Котленик, ШУ Краљево, од. 7/e - Издавачка шума сладуна и цера, површине 0,47 ha. Степен оштећења лисне масе до 2%. Утврђена бројност: 0,3 гусенице дефолијатора на 1000 листова храста.

ГЈ Котленик, одељење 7/e - сладун без приметних оштећења

5. ШГ Северни Кучај Кучево

У подручју ШГ Северни Кучај Кучево, а према Извештају бр. 01/3843 од 29.05.2017. године, током маја, на 19 локалитета у шумским управама Кучево, Мајданпек и Жагубица, извршено је утврђивање бројности гусеница хрстових дефолијатора и процена степена оштећења лисне масе:

Газдинска јединица Катастарска општина	Одељ/одсек Место звано	Површина ha	Фамилија дефолијатора	Број гусеница на 1000 листова	оштећеност лисне масе %
ШУ Кучево					
Железник	95/a	4,21	<i>Geometridae,</i> <i>Tortricidae,</i> остало	54,1	10
	109/a	20,19		56,7	10
ШУ Мајданпек					
Равна Река I	57/c	14,15	<i>Geometridae,</i> <i>Tortricidae,</i> остало	14,0	1-5
	16/a	13,62	<i>Tortricidae</i>	7,8	1-5
Равна Река II	126/b	27,4	<i>Tortricidae</i>	4,5	1-5
	116/b	18,34	<i>Tortricidae</i>	10,4	1-5
Мали Пек	83/a	26,81	<i>Tortricidae</i>	11,9	1-3
	86/d	2,74	<i>Tortricidae</i>	6,2	1-3
	69/b	8,33	<i>Geometridae</i>	5,4	1-3
Тодорова река	1/b	9,96	<i>Tortricidae</i>	14,9	1-3
Ујевац	3/b	15,92	остало	9,9	1-3
	38/a	25,38	<i>Tortricidae</i>	10,8	1-3
Пек-Грабова река	35/a	31,04	<i>Tortricidae</i>	14,1	1-3
	51/b	25,87	<i>Tortricidae</i>	5,5	1-3
КО Лесково	шуме сопственика	1,23	<i>Tortricidae</i>	6,4	1-3
КО Рудна глава	шуме сопственика	0,85	<i>Tortricidae</i>	5,4	1-3
КО Црнајка	шуме сопственика	0,72	<i>Tortricidae</i>	6,9	1-3
ШУ Жагубица					
Бељаница	152/d	2,00	/	0	0
	153/d	2,12	/	0	0

У подручју ШУ Кучево, ГЈ Железник од. 95/a и 109/a, утврђено је вишеструко повећање бројности гусеница дефолијатора у односу на 2016. годину, а на шта нису указивали резултати лабораторијске анализе зимских узорака гранчуца, нити утврђени проценти оштећења лисне масе. У ШУ Мајданпек, такође, нешто је повећана бројност у односу на предходну годину уз степен оштећења лисне масе од 3 до 5%. У ШУ Жагубица није утврђено присуство дефолијатора. У овој години није утврђено присуство гусеница губара.

Екипа у саставу др Катарина Младеновић и мр Владо Чокеша (Институт за шумарство), самостални референт за гајење и заштиту шума дипл. инж. Александра Петровић, шеф ШУ Мајданпек дипл. Инж. Дејан Милосављевић, реверни инжењер дипл. инж. Јасна Милошевић (ШГ Северни Кучај Кучево) и републички шумарски и ловни инспектори дипл. инж. Ненад Петровић, и дипл. инж. Иван Ркуловић, обавила је теренска истраживања присуства и бројности хрстових дефолијатора и процену оштећења лисне масе, на следећим локалитетима:

1. ШУ Кучево, ГЈ Железник, од. 96/б - 4924200, 7569180, висока шума китњака, површине 18,31 ха. На 1000 листова утврђено је присуство 18,5 гусеница. Приметна су оштећења настала исхраном ларви хрстовог бувача *Altica quercetorum* Foudr. (Coleoptera, Chrysomelidae).
2. ШУ Кучево, ГЈ Железник, од. 99/б - 4923800, 7570050, висока шума китњака, површине 3,41 ха. Степен оштећења лисне масе до 5%. Пребројавањем и прерачунавањем на 1000 листова, утврђено је присуство 13,1 гусенице.
3. ШУ Кучево, ГЈ Железник, од. 113/с - 4921300, 7568950, висока шума китњака, површине 28,40 ха. Степен оштећења лисне масе до 5%. Пребројавањем и прерачунавањем на 1000 листова, утврђено је присуство 7,5 гусеница.
4. ШУ Мајданпек, ГЈ Равна Река 1, од. 16/а - 4913 585, 7580 316, висока шума китњака, и цера, површине 13,62 ха, 280-420 мнв. Степен оштећења лисне масе мањи од 5%. Пребројавањем и прерачунавањем на 1000 листова, утврђено је присуство 2,4 гусенице.
5. ШУ Мајданпек, ГЈ Равна Река 1, од. 65/а - Висока шума китњака, букве, граба и липе (Висока шума китњака), површине 8,68 ха, 350-540мнв. Степен оштећења лисне масе до 5%. Пребројавањем и прерачунавањем на 1000 листова, утврђено је присуство 2,6 гусенице.
6. ШУ Мајданпек, ГЈ Равна Река 1, од. 67/а - 4920400,58, 7578544,61 - Висока шума китњака, букве, граба и липе (висока шума китњака, граба и липе), површине 9,24 ха, 440-590 мнв. Степен оштећења лисне масе до 2%. Пребројавањем и прерачунавањем на 1000 листова, утврђено је присуство 3,3 гусенице. Уочени су симптоми пепелнице изазвани патогеном гљивом *Microsphaera alphitoides*, као и појединачне суве гране.
7. ШУ Мајданпек, ГЈ Равна Река 1, од. 71/с - 4919550, 7576600, висока шума китњака, букве, граба и липе, површине 5,08 ха, 380-540 мнв. Степен оштећења лисне масе до 2%. Пребројавањем и прерачунавањем на 1000 листова утврђено је присуство 4,6 гусеница. Уочено је присуство симптома пепелнице *Microsphaera alphitoides*. На стаблима храста присутне су и појединачне суве гране.
8. ШУ Мајданпек, ГЈ Равна Река 1, од. 72/б - 4921 192, 7578 465, висока шума китњака, граба и липе, старости 140 година, површине 5,6 ха, 420-550 мнв. Степен оштећења лисне масе мањи од 5%. Пребројавањем и прерачунавањем на 1000 листова, утврђено је присуство 3,4 гусенице.

6. ШГ Јужни Кучај Деспотовац

У подручју ШГ Јужни Кучај Деспотовац, а према Извештају бр. 04-3256 од 01.06.2017. године, током маја, извршено је утврђивање бројности гусеница хрстових дефолијатора и процена степена оштећења лисне масе:

Газдинска јединица Катастарска општина	Одељ/одсек Место звано	Површина ха	Фамилија дефолијатора	Број гусеница на 1000 листова	оштећеност лисне масе %
ШУ Деспотовац					
Деспотовачке шуме	31/б	0,79	<i>Geometridae</i>	0,8	0
	51/и	12,38	<i>Tortricidae</i>	2,7	0
Ресавица	шуме сопственика	35,0	<i>Geometridae,</i> <i>Tortricidae,</i> остало	0	0
Тропоње		4,0	<i>Geometridae</i>	0,9	0
ШУ Ђуприја					

Газдинска јединица Катастарска општина	Одељ/одсек Место звано	Површина ha	Фамилија дефолијатора	Број гусеница на 1000 листова	оштећеност лисне масе %
Сењско Стубичке шуме	43/о	18,13	<i>Geometridae</i>	0,9	0
ШУ Параћин					
Честобродица	69/с	30,64	<i>Geometridae, Tortricidae</i>	0,5	0
ШУ Јагодина					
Левачке шуме Царина	23a	40,87	остало	0,8	0
	5b	36,97	<i>Geometridae, Tortricidae, остало</i>	0	0
Јухор II	12e	3,80	<i>Geometridae</i>	0,9	0
Д. Штипље	шуме сопственика	10,70	<i>Geometridae, Tortricidae, остало</i>	0	0

У подручју ШГ Јужни Кучај Деспотовац, извршена је контрола бројности хрстових дефолијатора на 10 локалитета, у шумским управама Деспотовац, Ћуприја, Параћин и Јагодина. Добијени резултати су веома слични са прошлогодишњим, уз благу тенденцију раста бројности гусеница дефолијатора. У овој години није утврђено присуство гусеница губара.

Теренсака истраживања процене оштећења лисне масе, услед исхране гусеница дефолијатора хрстових шума, и њихова бројност на територији ШГ Деспотовац су извршена у мају. Екипа у саставу др Катарина Младеновић (Институт за шумарство), самостални референт за гајење и заштиту дипл. инж. Милка Караклић (ШГ Јужни Кучај Деспотовац) и дипл. инж. Миленко Ђуровић, републички шумарски и ловни инспектор, обавила је детаљни преглед следећих локалитета:

1. ШУ Ћуприја, ГЈ Сењско Стубичке шуме, од. 43/о - 7544831, 4869383. Изданацка шума цера, површине 17,09 ha,. Није утврђено присуство гусеница дефолијатора, нити оштећења изазвана њиховом исхраном.
2. ШУ Ћуприја, ГЈ Сењско Стубичке шуме, од. 44/с - 7547053, 4868922, Изданацка шума цера и китњака, површине 3,87 ha. Степен оштећења лисне масе до 1%. Пребројавањем и прерачунавањем на 1000 листова, утврђено је присуство 0,5 гусеница хрстових дефолијатора.
3. ШУ Ћуприја, ГЈ Сењско Стубичке шуме, од. 14/с - 7545873, 4872756. Висока шума китњака, површине 3,68 ha,. Степен оштећења лисне масе до 1%. Пребројавањем и прерачунавањем на 1000 листова, утврђено је присуство 0,3 гусенице.
4. ШУ Ћуприја, ГЈ Сењско Стубичке шуме, од. 15/с - 7546446, 4873181. Висока шума китњака, површине 2,47 ha, Степен оштећења лисне масе до 1%. Пребројавањем и прерачунавањем на 1000 листова, утврђено је присуство 0,5 гусенице. Уочено је присуство симптома пепелнице.
5. ШУ Деспотовац, ГЈ Деспотовачке шуме, од. 31/б - 7543750, 4883600. Изданацка шума цера, површине 0,79 ha. Није утврђено присуство гусеница дефолијатора, нити оштећења изазвана њиховом исхраном.
6. ШУ Деспотовац, ГЈ Деспотовачке шуме, од. 3/1ј - 7543468, 4883117. Изданацка шума цера, површине 0,18 ha. Степен оштећења лисне масе до 2%. Пребројавањем и

прерачунавањем на 1000 листова утврђено је присуство 0,7 гусеница хрстових дефолијатора.

7. ШУ Деспотовац, ГЈ Деспотовачке шуме, од. 39/1 - 7546944, 4882596. Изданацка шума цера и сладуна, површине 0,81 ха. Пребројавањем и прерачунавањем на 1000 листова утврђено је присуство 1,5 гусенице.

8. ШУ Деспотовац, ГЈ Деспотовачке шуме, од. 40/а - 7545253, 4883717. Изданацка шума цера, површине 0,34 ха. Није утврђено присуство гусеница дефолијатора, нити оштећења изазвана њиховом исхраном.

7. ШГ Тимочке шуме Бољевац

У периоду од 15. до 19. 05. 2017. године, екипа из Института за шумарство, у саставу мастер инж. шум. Марија Милосаљевић и др Ђорђе Јовић, заједно са референтом за гајење и заштиту шума из ШГ Тимочке шуме Бољевац - Драганом Лазаревић, дипл. инж. шумарства, а у присуству Републичког шумског и ловног инспектора - дипл. инж. Миланом Грбовићем и дипл. инж. Иваном Ркуловићем, обавили су теренска истраживања присуства и бројности најзначајнијих економски штетних врста хрстових дефолијатора и оштећења лисне масе услед њихове исхране, на територији ШГ Тимочке шуме Бољевац. Том прилоком обављена је дијагностика штетних организама у следећим шумским управама: Зајечар, Бор, Бољевац, Неготин, Кладово. У ШУ Доњи Милановац, преглед шумских комплекса на присуство раних хрстових дефолијатора, обавила је екипа из Института за шумарство у саставу др Мара Табаковић –Тошић, руководилац поверених послова на дијагностици штетних организама, и мастер инж. шум. Марија Милосаљевић, дана 27. 04. 2017. године. Поред поменутих лица, редовном пролећном прегледу присуствовали су и запослени реверни инжењери задужени за своје реоне шумских комплекса. Извршен је преглед 25 сталних огледних површина.

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
ШУ Зајечар					
Вршка Чука Баба Јона Трећи Врх	39/а	6,6	0,0	3,6	10,2
Шуме сопственика	Леново	5,3	6,7	18,6	30,6
ШУ Доњи Милановац					
Мироч	5/а	12,9	62,1	1,2	76,2
	13/а	55,1	84,7	5,8	145,6
	28/а	1,6	17,0	2,4	21,0
	35/а	13,5	58,1	1,4	73,0
	81/д	173,8	7,9	2,7	184,4
ШУ Бор					
Стол	47/с	27,6	12,1	19,0	58,7
	47/а	0,0	0,0	0,0	0,0
	Брестовац	0,0	11,7	1,0	12,7
ШУ Бољевац					
Гари Велики Врх	93/а	2,7	2,7	0,0	5,4
Марков камен-Мечији врх	6/а	2,7	1,3	0,0	4,0
Ртањ	10/а	0,0	2,4	0,0	2,4
ШУ Неготин					
Алија-Буково-Вратна	7/а	35,7	0,0	7,9	43,6
	9/а	26,8	0,0	2,7	29,5
	10/а	25,2	0,0	10,8	36,0
	24/а	3,2	0,0	2,4	6,6
	25/с	4,1	0,0	7,9	12,6
	37/а	4,2	0,0	2,7	29,5

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
ШУ Књажевац					
Тресибаба	16/a	3,2	1,9	1,9	7,1
	17/a	2,0	0,0	0,0	2,0
	18/a	0,0	0,0	1,2	1,2
	19/a	0,0	2,6	1,3	3,9
ШУ Кладово					
Каменичка река II	51/ b	113,4	0,0	4,2	117,6
	54/ b	32,7	3,8	15,4	51,9

На контролисаним површинама храстових шума у ШГ Тимочке шуме Бољевац, током 2017. године, утврђена је знатно већа бројност гусеница раних и средње раних храстових дефолијатора, а оштећење лисне масе се кретало од 0% до 45%, па и до скоро 100 %. Најугроженије су храстове шуме ШУ Доњи Милановац, у којима је, заједно са НП Ђердап, ове године градација храстових дефолијатора, од чега су дупло доминатнији дефолијатори из фамилије земљомерки (*Geometridae*). У шумским управама Кладово и Неготин, већа је бројност савијача (*Tortricidae*), а очекује се њено даље повећање и ситуација каква је тренутно у ШУ Доњи Милановац. Свакако, у наредном периоду треба обратити пажњу на полулациону динамику ове економски штетне групе дефолијатора храста.

У складу са упутствима, запослени из ШГ Тимочке шуме Бољевац, учествовали су мониторингу раних храстових дефолијатора и процени оштечења лисне масе услед њихове исхране, у периоду од 08. до 12. 05. 2017. године. Коначну табелу са резултатима доставио је референт за гајење и заштиту шума - Драгана Лазаревић, дипл. инж. шумарства. Обрађени резултати показују јачи напад храстових дефолијатора у ШГ Неготин. Приликом обиласка терена и узорковања од стране Института за шумарство, није евидентиран јак напад као ни дефолијација већа од 35%. Временски услови, као и време узорковања, могу бити разлог у непоклапању резултата. Неопходно је наставити детаљно праћење на овом подручју.

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
ШУ Зајечар					
Вршка Чука Баба Јона Трећи Врх	39/a	4,8	9,6	3,6	18,0
Шуме сопственика	Глоговица	10,2	5,4	2,1	17,7
ШУ Бор					
Стол	40/a	7,1	1,4	0,0	8,5
ШУ Бољевац					
Гари Велики Врх	93/a	3,1	4,6	1,5	9,2
Марков камен-Мечији врх	3/a	6,6	7,6	5,1	20,3
Ртањ	10/a	6,9	9,7	0,0	16,7
ШУ Неготин					
Алија-Буково-Вратна	7/a	83,6	45,9	2,5	132,0
	8/a	97,0	57,9	2,6	157,5
	9/a	92,2	66,7	5,5	164,4
	25/g	76,9	55,7	3,1	135,7
	38/a	81,0	50,0	4,6	135,6
ШУ Књажевац					
Тресибаба	4/a	5,8	3,7	4,2	13,7
	13/a	3,6	0,9	1,3	5,8
	14/a	2,8	7,5	4,4	14,7

Газдинска јединица	Одеље ње КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
	Жуковац		3,4	4,5	6,2
ШУ Кладово					
Каменичка река II	51/b	58,8	32,2	3,4	94,4
	54/a	59,5	32,5	4,0	96,0

ШГ Тимочке шуме Бољевац - хрстови дефолијатори и оштећење лисне масе

8. ШГ Расина Крушевац

Према извештају о бројности гусеница раних хрстових дефолијатора (број 05-2421 од 19. 05. 2017.), које је доставило ШГ Расина Крушевац, стање бројности хрстових дефолијатора је:

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова					Оштећеност лисне масе
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Губар	Остало	УКУПНО	
Жуњачко Батотске планине	212/b	24,8			8,2	33,0	незнатно
	188/l	9,4			4,7	14,1	незнатно
Бруске шуме	145/a	10,1				10,1	незнатно
	158/a	18,0			5,4	23,4	незнатно
Шуме сопственика	Златари	22,5			5,0	27,5	незнатно
Срндаљска река	124/d	3,5	9,5			13,0	незнатно
	110/a	4,7	13,4	0,8		18,9	незнатно
Јабланичка река	108/b	1,9	11,7			13,6	незнатно
Шуме сопственика	Мали Шиљеговац	4,5	10,4	0,6		15,5	незнатно
Жупске шуме	54/a	3,0				3,0	нема
	130	1,1				1,1	нема
	132/6	1,8				1,8	нема

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова					Оштећеност лисне масе
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Губар	Остало	УКУПНО	
	148/f	1,9	0,9	0,9		1,7	нема
Шуме сопственика	Вратари	2,1				2,1	нема
Љубостињске шуме	б/с	23,7	8,2		15,5	30,7	незнатно
	21/6	1,2	23,5		7,1	42,8	незнатно
Трстен. шуме	62/m	10,5	17,2		7,7	35,4	незнатно
Шуме сопственика	Осаоница	19,0	22,0		15,8	56,8	незнатно
Буковик II	142/6	4,3	13,9			18,2	незнатно
Послонске планине	12/a	4,9	4,9			9,8	незнатно
	59/a	10,1				10,1	незнатно
Шуме сопственика	Шетка	-	-	-	-	-	нема

Из приложене табеле се види да нису забележена већа оштећења лисне масе на терену, као и да је присуство губара, најопасније штеточине наших шума, забележено у врло малом броју, на свега три локалитета.

Обиласком терена у периоду од 29. 05. до 02. 06. 2017. год. и прегледом појединих састојина лишћара током вршења редовних послова из области дијагностике штетних организама и заштите здравља шумског биља, у подручју ШГ Расина Крушевац, утврђено је следеће стање бројности хрстових дефолијатора на 1000 листова:

1. ШУ Крушевац, ГЈ Срнаљска река, одељење 110/a - природна шума сладуна и цера, где су стабла цера доминантна. Прегледом састојине је забележено незнатно оштећење лисне масе, при чему је избројано 6,3 хрстових савијача на 1000 листова. Такође, забележено је и присуство хрстовог четника у вишим партијама стабла, а слична ситуација је била у овом одељењу и током прошлогодишњег прегледа када су забележене јединке популације хрстовог четника. Прегледана су детаљно и стабла букве ради утврђивања присуства дефолијатора, али њихово присуство није утврђено на овом домаћину, као ни значајнија оштећења лисне масе. Једино је утврђено повећано присуство штеточине *Mikiola fagi*.

2. ШУ Александровац, КО Рогавчина, приватне шуме сладуна и цера. Прегледом ових састојина није забележено значајније присуство дефолијатора и штеточина. Утврђена је бројност од 4,1 гусеница мразовца и хрстових савијача на 1000 листова сладуна. Такође, присутна је повећана провидност крошњи јасена, о чему ће бити речи касније.

3. ШУ Трстеник, ГЈ Трстеничке шуме, одељење 27 - састојина букве, китњака, и осталих лишћара. Прегледом састојине није забележено значајно просветљавање крошњи здравих стабала, као ни значајније присуство хрстових дефолијатора. Утврђено је присуство 10,2 савијача и 5,1 гусеница мразовца на 1000 листова китњака и сладуна у овој састојини. С друге стране, забележено је појединачно и групимично сушење стабала букве и китњака, као и оштећења од мрза лисне масе букве.

4. ШУ Трстеник, ГЈ Трстеничке шуме, одељење 28 - састојина букве уз присуство осталих лишћарских врста, укључујући и китњак. Прегледом састојине није забележено оштећење лисне масе као ни присуство дефолијатора, како на стаблима букве, тако и на стаблима китњака и других лишћара присутних у овој састојини. Међутим, забележено је оштећење лисне масе узроковано мразом, које је на појединим тачкама било јакно изражено.

5. ШУ Трстеник, КО Брезовица, мешовите састојине сладуна, цера, граба и осталих лишћара. Прегледом ових састојина утврђено је присуство 3,72 мразовца и 1,86 савијача на 1000 листова граба, као и 3,6 савијача и мразоваца на 1000 листова сладуна.

Оштећења лисне масе граба и сладуна у КО Брезовица

9. ШГ Топлица Куршумлија

Према извештају ШГ Топлица Куршумлија, број 2395/1 од 19. 05. 2017. године, стање бројности хрстових дефолијатора у подручју овог газдинстава је:

Газдинска јединица	Одељење/ КО	Број гусеница на 1000 листова					УКУПНО	Оштећеност лисне масе
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	gubar	ostalo			
Рударе	3/а	2,9	2,9	2,9	2,9	11,6	незнатна	
Рударе	98/а	9,4	1,9	0	0	11,3	приметна	
Соколовица	4/б	6,6	0	0	0	6,6	приметна	
Бабица	29/б	3,8	3,8	3,8	0	7,6	незнатна	
Краваре	19/а	12,6	6,3	0	14,7	33,6	приметна	
Шуме сопственика	Шатра	0	0	0	7,5	7,5	незнатна	
	Љуша	0	3,4	0	3,4	6,8	незнатна	
	Самоково	0	2,9	1,4	29,2	33,5	незнатна	
В. Јастребац Блаце I	12/а	5,6	0	0	0	5,6	приметна	
	48/б	2,4	0	0	0	2,4	незнатна	
	63/а	2,8	0	0	0	2,8	приметна	
Јаворац	36/д	0	0	0	0	0	нема	
КО Пребреза		2,3	0	0	0	2,3	незнатна	
Пасјача	119/а	9,0	0	0	0,8	9,8	приметна	
Видојевица	70/а	0	2,8	0,7	2,8	6,3	незнатна	
М.Јастребац	19/ц	5,2	0,9	0	2,6	8,7	незнатна	
Шуме сопственика	Бејашница	1,3	2,0	0,6	2,0	5,9	незнатна	
	Д. Коњуша	0,9	0	0,9	0,9	2,7	незнатна	
	Добротић	1,6	1,6	3,2	4,9	11,3	незнатна	

Обиласком терена у периоду од 23. до 28. 04. 2017. године и прегледом појединих састојина лишћара током вршења редовних послова из области дијагностике штетних организама и заштите здравља шумског биља, у подручју ШГ Топлица Куршумлија, утврђено је следеће стање бројности хрстових дефолијатора на 1000 листова:

1. ШУ Куршумлија, ГЈ Пролом планина, одељење 54, природна састојина букве, уз присуство осталих лишћара. Прегледом састојине утврђено је присуство 0,2 мразоваца и 0,56 савијача на 1000 листова. Оштећења лисне масе од дефолијатора нису била видљива и поред њиховог незнатног присуства, али су зато забележена знатна оштећења услед дејства мраза.

Гусеница мразовца и оштећења лисне масе узрокована дејством мраза

2. ШУ Куршумлија, ГЈ Пролом планина, одељење 55, природна састојина букве уз присуство осталих лишћара. Прегледом састојине није установљено присуство раних хрстових дефолијатора, али су забележена знатна оштећења лисне масе услед мраза.

3. ШУ Куршумлија, ГЈ Пролом планина, одељење 57, природна састојина букве, уз присуство осталих лишћара. Прегледом није установљено присуство дефолијатора у овој састојини, али су забележена знатна оштећења на букви услед дејства мраза. Такође, на лишћу липе су забележена незнатна оштећења у виду изгризлина.

Оштећења лисне масе букве од мраза и липе од инсеката у одељењу 57

4. ШУ Куршумлија, ГЈ Рударе, одељење 99, састојина мешовитих лишћара. Утврђена су приметна оштећења лисне масе и нешто повећан број савијача (10,2 гусеница на 1000 листова) и мразоваца (5,1 гусеница на 1000 листова).

5. ШУ Куршумлија, ГЈ Алиловица, одељење 27, мешовита састојина лишћара. Није установљено присуство дефолијатора и оштећења лисне масе.

6. ШУ Куршумлија, ГЈ Алиловица, одељење 5, мешовита састојина лишћара. Није забележено оштећење лисне масе и присуство раних хрстових дефолијатора.

7. ШУ Куршумлија, ГЈ Ранковица, одељење 50. Састојина храста и друих лишћара. Приликом прегледа, забележена су незнатна оштећења лисне масе, али не и присуство дефолијатора.

8. ШУ Куршумлија, ГЈ Рударе, одељење 12, изданачка састојина сладуна и цара. Није примећено значајније оштећење лисне масе. Утврђено је присуство 4,1 савијача на 1000 листова.

9. ШУ Прокупље, ГЈ Видојевица, одељење 142, састојина сладуна, цара и граба, уз присуство других лишћара. Ова састојина је претрпела јак напад мразоваца у првој половини маја 2016. године, а степен дефолијације на дан прегледа 31. 05. 2016. године је износио око 40%, о чему смо писали у претходним извештајима. Садашњим прегледом састојине забележене су поновне штете у овој састојини, а посебно је било изражено присуство мразоваца са 13,2 гусенице на 1000 листова храста. Штете које су задесиле ове састојине током прошле и ове године ће се свакако одразити на прираст стабала, а постоји и велики ризик од напада хростове пепелнице и патогена слабости коревог система и приданка стабала храста, пре свега *Armillaria* врста и *Gymnopus fusipes* (стари назив *Colybia fusipes*).

Оштећење лисне масе храста и брекиње у одељењу 142

Гусеница мразовца на јасену и грабу

10. ШУ Прокупље, ГЈ Велики Јастребац, одељење 52, састојина храста сладуна, уз присуство других лишћарских врста. Прегледом састојине утврђена су незнатна оштећења лисне масе, док присуство гусеница дефолијатора није забележено.

11. ШУ Прокупље, ГЈ Велики Јастребац, одељење 55, састојина букве и сладуна. Прегледом састојине није утврђено присуство дефолијатора, али су забележена оштећења од мрза.

Незнатна оштећења лисне масе
сладуна у одељењу 55

12. ШУ Прокупље, ГЈ Велики Јастребац, одељење 92, састојина сладуна и цера. Прегледом састојине забележена су блага оштећења од мрзоваца и савијача, при чему није било већег оштећења лисне масе и просветљавањем крошњи. Утврђено је присуство 1,49 савијача и 2,32 мрзоваца на 1000 листова.

13. ШУ Прокупље, КО Велика Плана, мешовите састојине лишћара. Прегледом није утврђено знатно оштећење лисне масе, док је забележен нешто већи број савијача на храсту салдуњу. Незнатне штете од мрзоваца су забележене и на грабу, глогу, липи и другим лишћарским домаћинима.

14. ШУ Блаце, ГЈ Велики Јастребац 1, одељење 44, састојина букве, уз присуство других лишћарских врста. Прегледом састојине није забележено присуство дефолијатора и других штеточина храстова.

15. ШУ Блаце, ГЈ Велики Јастребац II, одељење 38/a, састојина букве. Прегледом састојине није утврђено присуство дефолијатора. Утврђена су блага оштећења од мрза, посебно у доњим деловима.

16. ШУ Блаце, ГЈ Велики Јастребац II, одељење 38/b, састојина китњака и цера. Прегледом састојине је утврђено присуство сушења појединачних стабала, извала и ломова. На лисној маси су забележена средња оштећења од мрза. Установљено је присуство 4,4 савијача на 1000 листова китњака.

Савијач на китњаку и оштећења од мрза на подмладку, у одељењу 38/b

17. ШУ Блаце, ГЈ Велики Јастребац II, одељење 39, састојина сладуна и цера. На лисној маси су забележена блага оштећења лисне од мраза. На сладуну је установљено 0,56 савијача на 1000 листова сладуна, док присуство осталих дефолијатора није забележено.

10. ШГ Ниш

У периоду од 22. до 26. маја 2017. године, екипа у саставу: др Мирослава Марковић и мр Владо Чокеша из Института за шумарство у Београду, дипл. инж. Тања Рдовановић, руководилац службе за планирање и газдовање, дипл. инж. Петар Ђорђевић, реверни инжењер, Саша Станковски, Саша Трпковић, пословођа ловочуварске службе и Саша Нешић, чувар шума из ШГ Ниш, извршила је преглед састојина храста и сакупљање узорака.

Координате	Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова							
			<i>Tortricidae</i>		<i>Geometridae</i>		Остало		Укупно	
			ЗУГ	ПУ	ЗУГ	ПУ	ЗУГ	ПУ	ЗУГ	ПУ
ШУ Алексинац										
4845000 7559500	Мали Јастребац I	12/a	13,7	0,9	10,3	0,0	0,0	0,9	24,0	1,8
4804270 7558870		10/a	0,0	0,7	35,9	0,0	0,0	1,4	35,9	2,1
4807750 7555250	Мали Јастребац II	22/b	4,8	-	2,4	-	0,0	-	7,2	-
4807380 7555640		20/b	8,3	-	0,0	-	0,0	-	8,3	-
4822000 7562000	Обла Глава	108/b	3,0	0,0	3,0	2,9	0,0	0,0	6,0	2,9
4823500 7560000	Приватне шуме	Вакуп	0,0	3,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,2
ШУ Ниш - Бела Паланка										
4806000 7518500	Каменички Вис I	27/a	0,0	0,0	0,0	2,9	0,0	0,0	0,0	2,9
4807200 7578400		26/e	0,0	0,0	5,6	3,9	0,0	2,0	5,6	5,9
4788000 7577000	Селичевица	37/a	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-

Координате	Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова							
			<i>Tortricidae</i>		<i>Geometridae</i>		Остало		Укупно	
			ЗУГ	ПУ	ЗУГ	ПУ	ЗУГ	ПУ	ЗУГ	ПУ
4793329 7593460	Коритник	7/d	28,2	17,6	10,2	2,6	0,0	0,0	38,4	22,8
4788000 7576000		38/a	0,0	-	3,0	-	0,0	-	3,0	-
4785000 7598000	Приватне шуме	Мокра	0,0	-	4,8	-	0,0	-	4,8	-
4778550 7588840	Бабичка гора	10/e	0,0	5,1	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0	7,1
ШУСокобања										
4840900 7574756	Ртањ	22/a	3,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,7	0,0
4831500 7564000	Обла Глава	15/a	0,0	0,0	0,0	1,4	0,0	0,0	0,0	1,4
4842500 7561000	Буковик - Мратиња	65/b	15,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	15,8	0,0
4846531 7562451		113/b	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4846558 7557321		116/b	0,0	0,0	0,0	3,1	0,0	0,0	0,0	3,1
4837506 7557663		15/b	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-
4842653 7561041		66/b	5,4	4,3	0,0	0,0	0,0	4,3	5,4	8,6
4830558 5627190		Поружница	1,7	-	0,0	-	0,0	-	1,7	-
4834830 5608460	Трубаревац	2,4	-	0,0	-	2,4	-	4,8	-	
4840367 5787240	Шарбановац	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	
4837009 5705020	Бели Поток	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	
4839378 5762810	Шуме сопственика	Сесалац	0,0	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9
4836553 5780240			0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-
4836553 5787240			0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-
4835880 5701100	Шарбановац	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,9	0,0	1,9	
4841198 5658550	Врмджа	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-	
4840494 5739190	Николинац	0,0	2,2	0,0	0,0	0,0	6,5	0,0	8,7	

На готово свим прегледаним локалитетима оштећења лисне масе, а која су последица дејства раних хрстових дефолијатора, су била у распону од 5 до 10%. Приметна оштећења регистрована су у ШУ Ниш-Бела Паланка, ГЈ Селичевица-Коритник, од. 7/d, где је констатован и највећи број ових организама – 22,8 гусеница из фамилија *Tortricidae* и *Geometridae* на 1000 листова. На овом локалитету такође су нађене и гусенице губара *Lymantria dispar* L2 ступња развића. Међутим, обзиром да су рани хрстови дефолијатори били већ у завршној фази развића и савијачи почели да формирају лутке, може се рећи да на овом локалитету не треба очекивати даља оштећења лисне масе.

Важно је напоменути да је у ШУ Сокобања, на локалитетима у катастарским општинама Шарбановац и Николинац, констатовано присуство гусеница жутотрбе *Euproctis chrysorrhoea* (Linnaeus, 1758).

Гусеница губара
ГЈ Селичевица-
Коритник, од. 7/д

Гусеница жутогтрбе
КО Николинац

У Извештају ШГ Ниш (број 4286 од 10. 05. 2017.), који се односи на евиденцију раних храстових дефолијатора у састојинама ШУ Сокобања, у пролеће 2017., наведено је да су на свим прегледаним локалитетима (Поружница, Трубаревац, Шарбановац-Лагушевац, Бели Поток, Сесалац-Лом, Сесалац-Бездан, Сесалац-Село, Шарбановац-Стројхинце, Врмца и Николинац) оштећења лисне масе слабо приметна. Од гусеница Најчешће су биле гусенице савијача.

У делу извештаја који се односи на евиденцију раних храстових дефолијатора у ШУ Алексинац, наведено је да су у 5 од 6 прегледаних локалитета оштећења лисне масе приметна (ГЈ Мали Јастребац I, од.12/а, ГЈ Мали Јастребац II, од.20/б, ГЈ Мали Јастребац II, од.22/б, ГЈ Обла Глава, од. 108/б и КО Вакуп), а да само у ГЈ Мали Јастребац I, од.10/а, она нису констатована. И овде су били доминантни савијачи.

У ШУ Ниш - Бела Паланка, у 5 од 7 прегледаних локалитета, оштећења лисне масе су била приметна (ГЈ Каменички Вис I, од.26/б, ГЈ Каменички Вис I, од.27/а, ГЈ Селичевица-Коритник, од.37/а, ГЈ Селичевица-Коритник, од.38/а и КО Бабичка Гора), а у ГЈ Селичевица-Коритник, од.7/д и КО Мокра, нису констатована. Доминантне су биле гусенице из фамилија *Geometridae* и *Noctuidae*. У КО Бабичка Гора, регистровано је присуство мањег броја гусеница губара.

11. ШГ Шума Лесковац

У периоду од 12. до 16. јуна 2017. године екипа у саставу: др Мирослава Марковић из Института за шумарство у Београду, дипл. инж. шум. Биљана Стаменковић-Миленковић, референт за гајење и заштиту из ШГ "Шуме" Лесковац, Синиша Филиповић, реонски шумар на Ивањском реону (ШУ Лебане), дипл. инж. Милан Милић, реверни инжењер (ШУ Предејане) и реонски шумари Дејан Рајковић (ШУ Медвеђа) и Станоје Дисајић (ШУ Вучје), извршила је сакупљање и преглед узорака.

Координате	Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова							
			<i>Tortricidae</i>		<i>Geometridae</i>		Остало		Укупно	
			ЗУГ	ПУ	ЗУГ	ПУ	ЗУГ	ПУ	ЗУГ	ПУ
ШУ Медвеђа										
4733815 7542290	Зајчевац-Ајкобила -Шајић	67/д	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-

Координате	Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова							
			<i>Tortricidae</i>		<i>Geometridae</i>		Остало		Укупно	
			ЗУГ	ПУ	ЗУГ	ПУ	ЗУГ	ПУ	ЗУГ	ПУ
4744500 7549300	Приватне шуме	Медвеђа	3,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ШУ Вучје										
5860000 7730000	Свети Јован	1/е	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4769500 7584000	Приватне шуме	Јашуња	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ШУ Лебане										
5607300 7507600	Шуме сопственика	Сарце	10,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,6	0,0
4561500 5527000		Свињарица	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4563500 5680000		Босњаце	5,3	-	0,0	-	0,0	-	5,3	-
4753190 7558880	Шиловачке Шуме	24/н	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4764370 7546520	Пуста река	7/а	0,0	0,8	0,0	0,8	0,0	0,8	0,0	2,5
ШУ Предејане										
4750000 7583000	Приватне шуме	Грабовница	3,1	-	3,1	-	0,0	-	6,2	-
4744500 7594000		Крпејце	6,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,8	0,0
4746000 7586000	Кукавица II	46/б	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-
ШУ Власотинце										
4765500 7592800	Доња Власина	2/с	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4765500 7598500		16/а	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4768500 7596500		25/а	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Прегледом узорка прикупљеним у ШУ Лебане, констатована је веома мала бројност гусеница *Tortricidae* и *Geometridae*, и то само у газдинској јединици Пуста Река, одељењу 7/а. На овом локалитету утврђена је и активност L4 ступња гусеница губара. Дефолијација је минимална и износи до 2%, а само у одељењу 7/а у ГЈ Пуста Река, оштећења су око 5%.

У узорцима прикупљеним у шумским управама Предејане, Власотинце, Вучје и Медвеђа, није констатовано присуство гусеница раних хрстових дефолијатора, а оштећења лисне масе готово да уопште нема. У ШУ Власотинце, оштећења лисне масе износе до 5%, а на лишћу узорка из од. 2/с, ГЈ Доња Власина, констатовано присуство кошуљица губара.

12. ШГ Врање

У периоду од 29. маја до 02. јуна 2017. године, екипа у саставу др Мирослава Марковић и др Снежана Рајковић из Института за шумарство, дипл. инж. Јовица Стефановић, самостални референт за гајење и заштиту, дипл. инж. Рамиз Ахмети, реверни инжењер, Срђан Петровић, шум. техн. (ШУ Прешево), Славко Илић, шум. техн. (ШУ Владичин Хан), дипл. инж. Мирољуб Банковић, реверни инжењер, Драган Радоичић, реон. шумар (ШУ Сурдулица), Зоран Стојковић, шумарски техничар и Братислав Ивановић (ШГ Врање), извршила је сакупљање и преглед узорака из одабраних изданацких храстових састојина.

Координате	Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова							
			<i>Tortricidae</i>		<i>Geometridae</i>		Остало		Укупно	
			ЗУГ	ПУ	ЗУГ	ПУ	ЗУГ	ПУ	ЗУГ	ПУ
ШУ Бујановац										
	Козјак	11/а	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-
4693320 7554100	Прешево	144/а	3,1	0,7	0,8	0,0	0,0	0,0	3,9	0,7
		46/а	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-
	Трновачка река	50/а	1,3	-	1,7	-	0,0	-	3,0	-
		87/а	0,9	-	2,8	-	0,9	-	4,6	-
4574000 7692000	Приватне шуме	Бараљевац	3,2	3,1	0,8	0,0	0,0	0,6	4,0	4,7
4688350 7547000		Церевајка	1,0	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0	1,0	0,6
4685000 7550000	Приватне шуме	Курбалија	5,6	1,7	0,0	0,6	0,0	0,0	5,6	2,3
4570000 7692000		Спанчевац	2,4	4,4	1,2	0,0	2,4	4,4	6,0	8,8
ШУ Сурдулица										
4725489 7591289	Боровик	72/а	1,7	5,1	0,0	0,0	0,0	2,6	1,7	7,7
	Варденик	34/с	0,0	-	1,3	-	0,0	-	1,3	-
		61/б	1,8	-	1,8	-	0,0	-	3,6	-
ШУ Владичин Хан										
4726886 7587909	Јужна Морава	104/а	0,0	2,4	0,0	0,0	0,0	1,8	0,0	4,2
4719556 7582018		7/а	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0	1,6	0,0	2,4
4733005 7592626		90/а	0,0	11,0	0,0	0,0	0,0	2,2	0,0	13,2
4727222 7589115		99/а	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	1,4
	Шуме сопственика	Прибој	0,0		0,0		0,0		0,0	
ШУ Врање										

Координате	Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова							
			<i>Tortricidae</i>		<i>Geometridae</i>		Остало		Укупно	
			ЗУГ	ПУ	ЗУГ	ПУ	ЗУГ	ПУ	ЗУГ	ПУ
4712080 7568820	Карпина	56/a	0,0	1,3	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0	3,3
	Петрова Гора	163/d	0,0	-	0,0	-	0,0	-	0,0	-
	Приватне шуме	Преображење	1,6	-	0,0	-	0,0	-	1,6	-

У ШУ Владичин Хан, ГЈ Јужна Морава, од. 90/a и у ШУ Бујановац, у СО Бујановац, КО Спанчевац и у СО Прешево, КО Курбалија, оштећења лисне масе су 10 до 20%, што је углавном последица дејства савијача, док су на осталим локалитетима а до 5%.

Од осталих штетних инсеката, констатовани су буваћи, сурлаши, лисни минери, гале *Cynipidae*. Ови инсекти су делом допринели дефолијацији поред раних храстових дефолијатора, али у слабијем обиму.

На локалитету у ШУ Врање, ГЈ Карпина, од. 56/a примећено је присуство гусеница жутотрбе *Euproctis chryorrhoea* (Linnaeus, 1758), па на ову површину треба обратити посебну пажњу, да би се спречило њено ширење.

Гусенице губара *Lymantria dispar* (Linnaeus, 1758) L4 ступња развића, констатоване су у ШУ Владичин Хан, ГЈ Јужна Морава, одељењима 104/a, 90/a и 7/a.

13. ШГ Пирот

Дана 6. и 7. јуна 2017. године, екипа у саставу: др Мирослава Марковић и др Снежана Рајковић из Института за шумарство у Београду и дипл. инж. Вељко Бунчић, руководилац службе за планирање и газдовање шумама из ШГ Пирот, извршила је сакупљање и преглед узорака грана храста.

Координате	Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова							
			<i>Tortricidae</i>		<i>Geometridae</i>		Остало		Укупно	
			ЗУГ	ПУ	ЗУГ	ПУ	ЗУГ	ПУ	ЗУГ	ПУ
ШУ Пирот										
4796467 7627821	Нишава	19/a	2,4	0,0	0,0	0,9	0,0	0,9	2,4	1,8
4783413 7641337	Видлич	27 а, с	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4792939 7627199	Српска Православна Црква	Темска	1,2	-	1,2	-	1,2	-	3,6	-
4792941 7627108		Темска I	0,0	0,4	2,1	0,0	2,1	0,9	4,2	1,3
4796558 7621781	Приватне шуме	Церова	3,1	0,0	3,1	0,0	0,0	0,0	6,2	0,0

Сакупљање узорака

Гусеница губара
и жутотрбе

Координате	Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова							
			<i>Tortricidae</i>		<i>Geometridae</i>		Остало		Укупно	
			ЗУГ	ПУ	ЗУГ	ПУ	ЗУГ	ПУ	ЗУГ	ПУ
ШУ Пирот										
4796467 7627821	Нишава	19/а	2,4	0,0	0,0	0,9	0,0	0,9	2,4	1,8
4783413 7641337	Видлич	27 а, с	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4792939 7627199	Српска Православна Црква	Темска	1,2	-	1,2	-	1,2	-	3,6	-
4792941 7627108		Темска I	0,0	0,4	2,1	0,0	2,1	0,9	4,2	1,3
4796558 7621781	Приватне шуме	Церова	3,1	0,0	3,1	0,0	0,0	0,0	6,2	0,0

У прегледаним састојинама храста, оштећење лисне масе износи 2-5%.

У КО Темска I констатовано је присуство жутотрбе, а у ГЈ Нишава, од. 19/а, губара у L3 ступњу развића.

14. ШГ Пријепоље

У подручју ШГ Пријепоље прегледано је четрест локалитета (осам у ШУ Прибој и шест у ШУ Пријепоље). Приликом теренских истраживања, нису забележене штете узроковане повећаним бројем храстових дефолијатора.

Газдинска јединица	одељење одсек	Координате	Површина (ha)	Доминантна врста дрвећа	Дефолијација (%)
ШУ Прибој					
Црни Врх-Љесковац	13/b	4820000-7834000	18,97	Китњак	0
Прибојска Бања	9/c	4825000-7383000	28,70	Китњак	0
Кијевача	22/a	4821000-6617000	12,00	Китњак	0
Поблаћница II	20/b	4823000-7616000	31,20	Китњак	0
Поблаћница I	33/d	4816000-7605000	4,10	Китњак	0
Челињак Тмор Соколина	53/a	4827000-7609000	35,75	Китњак	0
Лисја Стјена Гусиње	16/a	4822000-7382000	21,06	Китњак	0
Чемерно-Бадњеви	27/d	4813000-6617000	1,83	Китњак	0

Газдинска јединица	одељење одсек	Координате	Површина (ха)	Доминантна врста дрвећа	Дефолијација (%)
ШУ Пријепоље					
Гусиње Суводол	32/с	7387650-4808000	29,26	Китњак	0
Лиса-Јасен	59/а	7897500-3946700	29,17	Китњак	0
Рађеновац-Струг.	50/а	4796600-7392400	52,17	Китњак	0
Власан-Бјелобаба	12/а	4804000-7392000	30,40	Китњак	0
Златар II	34/а	4808700-7394300	22,02	Китњак	0
Златар II	27/с	487000-7391400	11,28	Китњак	0

ЈП БОРЈАК ВРЊАЧКА БАЊА

Према Извештају ЈП Шуме Гоч - Врњачка Бања, бр. 01-609 од 08. 06. 2017. године, током пролећа, извршено је утврђивање бројности гусеница хрстових дефолијатора и процена степена оштећења лисне масе на следећим локалитетима:

Газдинска јединица	Одељење Кординате	Врста гусеница	Број гусеница/1000 листова	Оштећеност лисне масе (%)	Површина
Врњачка Бања	2/d 7494300, 4827000	<i>Geometridae,</i> <i>Tortricidae,</i> остало	23	5	13,75
	65/b 7490750, 4827250	<i>Geometridae,</i> <i>Tortricidae,</i> остало	21	5	14,37
Станишинци 2	26/с 7490900, 4821900		22	5	13,62
Станишинци 1	28/а 7491250, 4820120		19	5	3,55
Грачац	6/b 7481700, 4832800	<i>Geometridae,</i> <i>Tortricidae,</i> остало	15	5	7,01
	66/с 7483000, 4829100		24	5	11,28
	96/а 7490100, 4828000		17	5	23,34
КО Станишинци	Главица 7491500, 4819100	<i>Geometridae,</i> <i>Tortricidae,</i> остало	22	5	
КО Отроци	Равни гај 7482000, 4833800		17	5	
КО Грачац	Јасик 7487000, 4831700		17	5	
КО Ново Село	Чукара 7488400, 4829700	<i>Geometridae,</i> <i>Tortricidae</i>	22	5	

У ЈП Шуме Гоч извршен је преглед 11 локалитетеа, од тога 7 у државном, 4 у приватном власништву. Бројност хрстових дефолијатора је испод критичног нивоа и нешто је већа него предходне године, изузев у газдинским јединицама Гоч Станишинци од 26/с, Грачац 66/с и приватној шуми КО Ново Село, где је она порасла дупло. У овој години није утврђено присуство гусеница губара.

Екипа у саставу др Катарина Младеновић, дипл. инж. заштите биља (Институт за шумарство), Милан Куч, дипл. инж. шумарства (ЈП Шуме Гоч) и републички шумарски и ловни инспектор дипл. инж. Бранислав Шарчевић, у мају текуће године извршила је детаљни преглед следећих локалитета:

1. ГЈ Врњачка Бања, одељење 2/d, изданацка мешовита шума китњака, једнодобна, површине 13,75 ха, старости 75 год., 380-440 мнв. 7494300, 4827000. Степен оштећења лисне масе је мањи од 5%. Пребројавањем и прерачунавањем на 1000 листова, утврђено

је присуство 4,2 гусенице. Уочено је присуство симптома пепелнице изазваних патогеном гљивом *M. alphitoides*.

2. ГЈ Врњачка Бања, одељење 13/b, изданацка мешовита шума сладуна и цера, површине 20,67 ha, експозиција северозапад, старости 85 год., 300-500 мнв. 7492500, 4827900. Степен оштећења лисне масе је до 2%. Пребројавањем и прерачунавањем на 1000 листова, утврђено је присуство 3,1 гусенице.

3. ГЈ Врњачка Бања, одељење 14a, изданацка мешовита шума сладуна и китњака, површине 51,87 ha, експозиција југозапад, старости 75 год., 300-500 мнв. 7493200, 4827500. Степен оштећења лисне масе је мањи од 5%. Пребројавањем и прерачунавањем на 1000 листова утврђено је присуство 3,9 гусеница. Уочено је присуство симптома пепелнице изазваних патогеном гљивом *M. alphitoides*.

4. ГЈ Врњачка Бања, одељење 15a, изданацка мешовита шума сладуна и цера, површине 23,66 ha, експозиција северозапад, старости 70 год., 350-500 мнв. 7493500, 4827000. Степен оштећења лисне масе је мањи од 5%. Пребројавањем и прерачунавањем на 1000 листова, утврђено је присуство 4,5 гусеница

ЈП ЕПС БЕОГРАД, ОГРАНАК РБ КОЛУБАРА

На територији којом газдује ЈП ЕПС Београд, Огранак РБ Колубара, током пролећа, извршено је утврђивање бројности гусеница хрстових дефолијатора и степена оштећења лисне масе (Извештај бр. 04.02-298393/1-17 од 16. 06. 2017. године) на следећим локалитетима:

Газдинска јединица	Одељење /одсек	Фамилија дефолијатора	Број гусеница/1000 листова	Оштећеност лисне масе	Површина
РЕИК Колубара	26/c	/	0	Нема	3,20
	27/a	/	0	Нема	1,33
	63/a	/	0	Нема	4,90
	65/b	/	0	Нема	2,83

Теренска истраживања процене оштећења лисне масе услед исхране гусеница дефолијатора хрстових шума и њихова бројност на територији ЈП ЕПС Београд, Огранак РБ Колубара, су извршена у пролеће текуће године. Испред Института за шумарство је присутна др Катарина Младеновић, дипл. инж. заштите биља, из ЈП ЕПС Београд, Огранак РБ Колубара, Анђелка Васиљевић, дипл. инж. заштите биља и Јулијана Пазиновић, дипл. инж. шумарства и том приликом је извршен детаљни преглед следећих локалитета:

1. ГЈ РЕИК Колубара, од. 26/c, 7450792, 4920828, изданацка шума багрема са црвеним храстом и лужњаком, површине 3,20 ha, надморске висине 180-200 м, експозиција: западна. Није утврђено присуство гусеница дефолијатора нити оштећења од истих.

2. ГЈ РЕИК Колубара, од. 63/a, 7454113, 4916182, вештачки подигнута састојина ариша и лужњака, површине 4,90 ha, надморске висине 190-195 m, Није утврђено присуство гусеница дефолијатора нити оштећења од истих.

ЈП НАЦИОНАЛНИ ПАРК ЂЕРДАП

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
Реон Доњи Милановац					
Поречке	44/a	113.0	79.0	5.0	198.0

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
Реон Доњи Милановац					
шуме	45/a	64.2	38.6	1.1	106.8
	46/a	83.9	54.0	5.8	143.7
	47/a	41.4	25.4	16.0	82.8

Екипа из Института за шумарство, у саставу др Мара Табаковић-Тошић, руководиоца Поверених послова на дијагностици штетних организама и Марија Милосављевић мастр. инж. шумарства, заједно са запосленима из ЈП НП Ђердап, дана 27. 04. 2017. године, извршила је редовни пролећни преглед, и констатовала јак напад раних хрстових дефолијатора, као и присуство гусеница губара (*Lymantria dispar* L.). Испитивање здравственог стања дефолијатора, настављено је у лабораторији Института за шумарство из Београда. Узорци гусеница нису показали велики проценат паразитираности, што указује да се може очекивати јак напад и јак проценат дефолијације и у следећој години.

На сталним огледним површинама, ЈП НП Ђердап, у периоду од 14. до 16. 05. 2017. године, обавило је утврђивање бројности раних хрстових дефолијатора, а добијени резултати су приказани у табели:

Газдинска јединица	Одељење КО	Број гусеница на 1000 листова			
		<i>Tortricidae</i>	<i>Geometridae</i>	Остало	Укупно
Реон Доњи Милановац					
Пецка Бара	15/a	15,0	2,0	2,0	19,0
	21/a	29,0	0,0	2,0	31,0
	41/a	1,0	0,0	2,0	3,0
Бољетинка	35/c	6,0	4,0	3,0	13,0
	52/b	25,0	6,0	3,0	33,0
Болетинска река	10/a	14,0	14,0	8,0	36,0
	44/a	23,0	5,0	2,0	30,0
	64/a	11,0	3,0	1,0	15,0
Црни Врх	13/b	31,0	31,0	8,0	70,0
	24/a	3,0	6,0	12,0	20,0
	59/d	46,0	2,0	17,0	65,0
Златица	3/b	4,0	8,0	0,0	12,0
	58a	5,0	9,0	0,0	14,0
	102/b	7,0	12,0	0,0	19,0
Реон Текија					
Ђердап	15a	4,0	6,0	1,0	11,0
	48/b	2,0	0,0	3,0	5,0
Штрбачко Корито	57/a	2,0	1,0	10,0	13,0
Приватне шуме	Текија	2,0	0,0	2,0	4,0
Реон Добра					
Чезава	37/c	16,0	10,0	16,0	32,0
	38/b	10,0	6,0	6,0	22,0
Десна река	30/b	4,0	1,0	5,0	10,0
	49/a	3,0	2,0	5,0	10,0
Лева река	10/b	1,0	1,0	2,0	4,0
	74/b	1,0	0,0	0,0	1,0

Резултати наведени у табели указују на знатно смањење броја дефолијатора, а разлог томе је и датум узорковања, већи део гусеница завршио је развиће и прешао у наредни

стадијум. Наведене процењене вредности дефолијације се поклапају са резултатима оцене екипе из Института за шумарство.

СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА

1. Манастирске шуме д.о.о.

Према Извештају од 15. 06. 2017. год., на територији Шабачке Епархије, чијим шумама газдује предузеће Манастирске шуме доо Лозница, током пролећа, извршено је утврђивање бројности хрстових дефолијатора и степена оштећења лисне масе, на следећим локалитетима:

Газдинска јединица	Одељење /одсек	Врста гусеница	Број гусеница на 1000 листова	Оштећеност лисне масе %	Површина
Троноша	12/с КО Коренита	<i>Tortricidae,</i> <i>Geometridae,</i>	11,5	15-20	7,06
Троноша	39/б КО Коренита	<i>Tortricidae,</i> <i>Geometridae,</i> остало	14,4	15-20	10,70
Цер - МШ	5/а КО Петковица	<i>Tortricidae</i> <i>Geometridae</i>	13,1	15-20	21,67
Цер - МШ	26/б КО Петковица	<i>Tortricidae</i> <i>Geometridae</i>	13,9	15-20	7,92

СТАЊЕ ПОПУЛАЦИЈА ГУБАРА У ШУМАМА ЦЕНТРАЛНЕ СРБИЈЕ У 2017. ГОДИНИ

ЛП ЗА ГАЗДОВАЊЕ ШУМАМА СРБИЈАШУМЕ

1. ШГ Београд

У извештају Газдинства о контроли бројности губара се наводи да је у ГЈ Кошутњачке шуме, детаљним прегледом, евидентирано 8 легала губара (*Lymantria dispar* L.) на површини од 169,42 ha (0,05 легла/ha). Како је слаб напад до 10 легала по хектару, може се закључити да је тренутни интензитет напада у ГЈ Кошутњачке шуме слаб. Како су ово једини подаци о присуству губара у шумама ШГ Београд, даља препорука јесте контрола бројности, а посебно интензивна треба да буде у ГЈ Кошутњачке шуме. Примећена легла су сакупљена и спаљена.

2. ШГ Северни Кучај Кучево

Према Извештају Газдинства од 29.09.2017, а на основу појединачних Извештаја шумских управа Кучево, Мајданпек, Жагубица и Пожаревац, није примећено присуство јајних легала губара.

Маршрутни метод утврђивања присуства и бројности јајних легала губара примењен је приликом контролног прегледа од стране Института за шумарство, у подручју:

ШУ Кучево - ГЈ Мајдан Кучајна, од. 55/а (висока једнодобна шума букве, површине 13,43 ha, старости 80 година, 350-450 мнв), 46/а (висока једнодобна шума букве, површине 25,62 ha, старости 100 година 350-460 мнв), 47/а (висока једнодобна шума букве, површине 11,37 ha, старости 90 година, 430-470 мнв), 48/а (висока једнодобна

шума букве, површине 21,39 ха, старости 90 година, 320-460 мнв) и 56/а (висока једнодобна шума букве, површине 8,26 ха, старости 80 година, 260-400 мнв); ГЈ Доњи Пек, од. 26/а (изданацка шума букве, површине 26,03 ха, старости 80 година, 440-550 мнв), 28/а (изданацка шума букве, површине 4,23 ха, старости 70 година, 530 мнв) и 21/а (висока једнодобна шума букве, површине 52,08 ха, старости 65 година, 350-510 мнв);

ШУ Мајданпек - ГЈ Равна Река 2, од. 135/а (висока шума китњака, букве, граба и липе, површине 16,37 ха, 330-460 мнв, старост 140 година), 125/а (висока шума китњака, букве, граба и липе, површине 19,94 ха, 320-490 мнв, старост 140 година), 108/а (висока једнодобна шума букве, површине 12,29 ха, 580-710 мнв), 145/д (висока једнодобна шума букве, површине 18,29 ха, 540-610 мнв), 97/а (висока једнодобна шума букве, површине 30,04 ха, 490-700 мнв), 95/а (висока једнодобна шума букве, површине 25,79 ха, 520-740 мнв) и 89/а (висока једнодобна шума букве, површине 14,91 ха, 500-580 мнв); ГЈ Равна Река 1, од. 16/а (висока шума китњака, цера и гараба, површине 13,62 ха, 270-430 мнв, североисток-исток, старост 140 година), 17/а (висока једнодобна шума букве, површине 18,24 ха, старост 90 година 270-450 мнв), 18/б (висока једнодобна шума букве, површине 16,24 ха, старост 90 година 290-450 мнв), 24/а (висока једнодобна шума букве, површине 15,73 ха, старост 90 година 290-430 мнв), 25/а (висока једнодобна шума букве, површине 35,74 ха, старост 90 година 300-610 мнв), 26/а (висока једнодобна шума букве, површине 26,69 ха, старост 100 година 330-630 мнв), 27/а (висока једнодобна шума букве, површине 39,3 ха, старост 90 година 330-620 мнв), 45/а (висока шума китњака, букве, граба и липе, површине 22,4 ха, 320-500 мнв, југ, старост 140 година) и 48/а (висока шума китњака, букве, граба и липе, површине 23,5 ха, 290-470 мнв, југ-југозапад, старост 140 година); ГЈ Мали Пек, од. 67/б (висока једнодобна шума букве са јавором, површине 2,27 ха, 590-630 мнв), 66/а (висока једнодобна шума букве, површине 41,50 ха, 580-730 мнв), 65/б (висока једнодобна шума букве, површине 5,27 ха, 650-680 мнв), 55/а (висока једнодобна шума букве, површине 29,89 ха, 580-700 мнв), 51/а (висока једнодобна шума букве, површине 25,56 ха, 620-700 мнв) и 88/д (висока шума китњака, граба, букве и липе, површине 3,69 ха, 520-530 мнв).

У претходно наведеним одељењима и одсецима, није установљено присуство јајних легала губара, чиме су потврђени резултати мониторинга од стране ШГ Северни Кучај.

3. ШГ Јужни Кучај Деспотовац

Према Извештају бр. 04-5549 од 27.09.2017. године, у подручју ШГ Јужни Кучај Деспотовац, извршен је детаљни преглед државних и шума сопственика, и није утврђено присуство овогодишњих јајних легала губара.

Маршрутни метод утврђивања присуства и бројности јајних легала губара примењен је приликом контролног прегледа од стране Института за шумарство, у подручју:

ШУ Ћуприја - ГЈ Деспотовачке шуме, од. 29/и (изданацка шума цера, 450-480 мнв), 31/б (изданацка шума цера, 340-400 мнв) и 51/и (изданацка мешовита шума сладуна, 290-460 мнв);

ШУ Јагодина - ГЈ Јухор 1, од. 80/а (старост 85 година, буква, површина 15,45 ха), 81/а (старост 95 година, буква, површина 34,00 ха), 82/г (старост 55 година, китњак, површина 1,76 ха), 79/х (старост 90 година, буква, површина 1,42 ха), 78/а (старост 85 година, буква, површина 25,34 ха), 76/с (старост 95 година, буква, површина 6,60 ха), 59/а (старост 85 година, буква, површина 18,39 ха) и 8/а (старост 80 година, буква, површина 16,726 ха); ГЈ Јухор 2, од. 5/а (изданацка шума китњака, површине 9,51 ха), б/а (изданацка шума цера, китњака и букве, површине 17,05 ха), 4/д (изданацка шума цера, китњака и букве, површине 2,85 ха), 12/е (изданацка шума букве, цера и китњака,

површине 12,6 ha, старост 50 година), 20/d (изданацка шума цера и китњака, површине 6,47 ha); ГЈ Левачке шуме Царина, од. 5/б (изданацка шума сладуна и цера, површине 36,97 ha) и 23/а (изданацка шума китњака и цера, површине 40,87 ha).

У претходно наведеним одељењима и одсецима, није установљено присуство јајних легала губара, чиме су потврђени резултати мониторинга од стране ШГ Јужни Кучај.

4. ШГ Борања Лозница

У извештају ШГ Борања Лозница се наводи да је крајем лета извршен детаљни преглед државних и приватних шума и да том приликом није утврђено присуство овогодишњих јајних легала губара.

Маршрутни метод утврђивања присуства и бројности јајних легала губара примењен је приликом контролног прегледа од стране Института за шумарство, у подручју:

ШУ Мали Зворник - ГЈ Торничка Бобија 1, од. 41/h (висока једнодобна шума букве, старости 45 година, површине 1,15 ha, експозиција југ, 1180-1200 мнв), 42/б (изданацка шума букве, старости 45 година, површине 4,95 ha, експозиција северна, 950-1000 мнв), 43/с (висока једнодобна шума букве, старости 75 година, површине 9,49 ha, експозиција север-северозапад, 750-870 мнв), 43/d (изданацка шума букве, старости 45 година, површине 8,87 ha, експозиција северна, 850-990 мнв), 43/e (висока једнодобна шума букве, површине 5,68 ha, експозиција северна, 870-920 мнв); ГЈ Торничка Бонија 2, од. 27/d (висока једнодобна шума букве, старости 65 година, површине 14,21 ha, експозиција северна, 750-860 мнв), 28/а (висока једнодобна шума букве, старости 65 година, површине 28,85 ha, експозиција северна, 740-860 мнв);

ШУ Ваљево - ГЈ Јеље Маглеш, од. 33/а (висока разнодобна шума букве, површине 13,03 ha, експозиција северо исток, 870-900 мнв), 13/f (висока једнодобна шума букве, површине 0,35 ha, експозиција североисток, 960-1000 мнв), 14/а (висока једнодобна шума букве, површине 15,04 ha, експозиција североисток, 840-1120 мнв), 15/б (висока једнодобна шума букве, површине 11,26 ha, експозиција југоисток);

Шуме сопственика - КО Савковић, Горње Кошље и Торник.

У претходно наведеним одељењима, одсецима и катастарским општинама, није установљено присуство јајних легала губара, чиме су потврђени резултати мониторинга од стране ШГ Јужни Кучај.

5. Шумско газдинство Столови Краљево

Према извештају бр. 3596/2 од 04. 10. 2017. године, у подручју ШГ Столови Краљево, извршен је детаљни преглед државних и шума сопственика и том приликом није утврђено присуство овогодишњих јајних легала губара.

Маршрутни метод утврђивања присуства и бројности јајних легала губара примењен је приликом контролног прегледа од стране Института за шумарство, у подручју:

ШУ Краљево - ГЈ Столови Рибница, од. 69/d (изданацка шума китњака, површине 6,54 ha, експозиција северозападна, 310-340 мнв), 70/б (изданацка шума китњака, површине 20,49 ha, експозиција североисток, 290-520 мнв.), 71/а (изданацка шума китњака, површине 21,63 ha, експозиција северна, 330-510 мнв); ГЈ Сокоља, од. 48/а (висока шума букве, површине 31,21 ha, експозиција југ-југоисток, 590-810 мнв), 49/а (висока шума букве, површине 30,96 ha, експозиција југ-југоисток, 640-830 мнв), 52/а (висока шума желе и букве, површине 53,42 ha, експозиција северозапад североисток, 530-840 мнв);

ШУ Ушће - ГЈ Радочело Црепуљник, од. 16/а (висока шума смрче и букве, површине 21,30 ha, експозиција север-северозапад, 1000-1150 мнв).

У претходно наведеним одељењима и одсецима, није установљено присуство јајних легала губара, чиме су потврђени резултати мониторинга од стране ШГ Столови Краљево.

6. ШГ Расина Крушевац

У Извештају Газдинства (број 05-4593, од 22. 09. 2017. Године) се наводи да присуство јајних легала губара није евидентирано у подручју којим управља ШГ Расина Крушевац.

Теренска истраживања Института за шумарство, са циљем утврђивања присуства и бројности губара, али и других штеточина шума, су обављена у периоду од 02-06. 10. 2017. године, при чему је констатовано следеће стање:

- ШУ Брус, ГЈ Бруске шуме, одељење 28 б, вештачки подигнута састојина црног бора уз присуство стабала сладуна, цера и других лишћара у подрасту. Није забележено присуство јајних легала губара.
- ШУ Брус, ГЈ Бруске шуме, одељење 83, мешовита састојина лишћара. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Брус, ГЈ Бруске шуме, одељење 86, мешовита састојина лишћара. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Крушевац, ГЈ Ломничка Река, одељење 47, састојина букве и осталих лишћара. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Крушевац, ГЈ Ломничка Река, одељење 48, састојина китњака, букве и осталих лишћара. Током прегледа није забележено присуство губара;
- ШУ Крушевац, ГЈ Јабланичка Река, одељење 98, састојина букве и осталих лишћара. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Крушевац, ГЈ Срнаљска Река, одељење 110 а, састојина сладуна и цера. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Крушевац, ГЈ Срнаљска Река, одељење 125 а, састојина сладуна и цера. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Крушевац, КО Пољаци, мешовита састојина лишћара. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Крушевац, КО Зубовац, састојина сладуна и цера у приватном власништву. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Крушевац, КО Велики Шиљеговац, мешовите састојине лишћара. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Крушевац, КО Беласица, састојина сладуна и цера уз присуство осталих врста лишћара. Није забележено присуство јајних легала губара, али је присутно сушење појединачних стабала цера.
- ШУ Крушевац, КО Беласица, приватне мешовите шуме лишћара уз значајно учешће сладуна и јасике. Није забележено присуство јајних легала губара, али је присутно сушење појединачних стабала јасике;
- ШУ Крушевац, КО Петина, приватне шуме сладуна и цера. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Ражањ, ГЈ Буковик I, одељење 63, састојина букве уз присуство осталих лишћара. Није забележено присуство јајних легала губара;

- ШУ Ражањ, ГЈ Буковик I, одељење 98, мешовита састојина лишћара. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Ражањ, ГЈ Буковик II, одељење 50, мешовита састојина лишћара. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Трстеник, ГЈ Трстеничке шуме, одељење 27, састојина китњака. Није забележено присуство јајних легала губара. Међутим, у овој састојини је забележено присуство сушења појединачних и група стабала при чему је евидентирано присуство различитих штетних организама;
- ШУ Трстеник, ГЈ Трстеничке шуме, одељење 27, састојина букве. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Трстеник, ГЈ Трстеничке шуме, одељење 38, састојина китњака. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Трстеник, ГЈ Трстеничке шуме, одељење 39, састојина китњака. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Трстеник, КО Брезовица, састојина граба, цера и осталих лишћара. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Трстеник, КО Брезовица, састојина садуна и цера. Није забележено присуство јајних легала губара.

7. ШГ Топлица Куршумлија

У Извештају Газдинства од 28. 09. 2017. године се наводи да присуство јајних легала губара није евидентирано у подручју којим управља ШГ Топлица Куршумлија.

Теренским радовима за потребе дијагностике штетних организама и заштите здравља шумског биља у периоду од 06-10. 11. 2017. године, прегледане су следеће површине:

- ШУ Куршумлија, ГЈ Сагоњевска Црна Чука, одељење 28, мешовита састојина лишћара. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Куршумлија, ГЈ Сагоњевска Црна Чука, одељење 65, мешовита састојина лишћара. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Куршумлија, ГЈ Рударе, одељење 12, састојина сладуна и цера. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Куршумлија, ГЈ Рударе, одељење 48, мешовита састојина лишћара. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Куршумлија, ГЈ Пролом планина, одељење 54, природна састојина букве. Није забележено присуство јајних легала губара.
- ШУ Куршумлија, ГЈ Пролом планина, одељење 57, природна састојина букве, уз присуство осталих лишћара. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Прокупље, ГЈ Пасјача, одељење 74, мешовите састојине лишћара. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Прокупље, ГЈ Видојевица, одељење 7, састојина храстова сладуна и цера. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Прокупље, ГЈ Видојевица, одељење 9, састојина храстова сладуна и цера. Није забележено присуство јајних легала губара;

- ШУ Прокупље, КО Туларе, мешовите приватне састојине лишћара уз значајно уешће црне јове. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Прокупље, КО Велика Плана, мешовите приватне састојине сладуна и цера. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Прокупље, КО Мршељ, мешовите приватне састојине лишћара. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Блаце, ГЈ Велики Јастребац-Блаце I, одељење 47 ј, изданачка састојина сладна и цера. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Блаце, ГЈ Велики Јастребац-Блаце I, одељење 47 и, вештачки подигнута састојина тополе. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Блаце, ГЈ Велики Јастребац-Блаце I, одељење 60, састојина букве. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Блаце, ГЈ Велики Јастребац-Блаце I, одељење 63 а, састојина сладуна и цера. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Блаце, КО Барбатовач, састојина сладуна и цера у приватном власништву. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Блаце, КО Попова, састојина сладуна и цера у приватном власништву. Није забележено присуство јајних легала губара;
- ШУ Блаце, КО Попова, састојина јове и врбе у приватном власништву. Није забележено присуство јајних легала губара.

ЛП ШУМЕ ГОЧ ВРЊАЧКА БАЊА

Према извештају бр. 01-1354 од 30. 10. 2017. године, у подручју ЛП Шуме Гоч није утврђено присуство овогодишњих јајних легала губара.

Обиласком терена на територији ЛП Борјак - Врњачка Бања, користећи маршрутни метод утврђивања присуства и бројности јајних легала губара, није утврђено присуство назначене штеточине у:

1-7. ГЈ Врњачка Бања, одељења 27/а (висока разнодобна шума букве, површине 27,64 ха, експозиција североисток, 580-840 мнв), 39/б (висока разнодобна шума букве, површине 15,52 ха, експозиција северозапад), 40/б (висока разнодобна шума букве, површине 11,80 ха, експозиција северозапад), 43/б (висока разнодобна шума букве, површине 12,45 ха, експозиција север, 850-1080 мнв), 44/а (изданачка шума букве, површине 12,62 ха, експозиција североисток, 670-930 мнв), 44/б (висока разнодобна шума букве, површина 3,1 ха) и 46/а (висока разнодобна шума букве, површине 42,31 ха, експозиција источна, 440-765 мнв);

8. ГЈ Грачац, од. 81/с (висока разнодобна шума букве, површине 16,48 ха, експозиција север, 500-600 мнв) и 82/с (висока разнодобна шума букве, површине 38,53 ха, експозиција север, 770-1100 мнв);

9. ГЈ Гоч Станишинци, од. 22/б (изданачка шума букве, површине 23,05 ха, експозиција исток, 880-1020 мнв) и 23/а (изданачка шума букве, Површина 8,01 ха. Старост 119 год.).

У претходно наведеним одељењима и одсецима, није установљено присуство јајних легала губара, чиме су потврђени резултати мониторинга од стране ЛП Шуме Гоч.

ЈП ЕПС БЕОГРАД, ОГРАНАК РБ КОЛУБАРА

Према извештају ЈП ЕПС РБ Колубара (бр. 04.02-506572/1-17 од 10. 10. 2017. године), на сталним огледним површинама ГЈ РЕИК, одељења 35/б, 267б, 48/б и 25/б, није утврђено присуство овогодишњих јајних легла губара, као ни на територији КО: Араповац, Миросаљци, Зеоке, В. Црљени, Јунковац, Вреоци, Барошевац, Пркосава, М. Борак, Цветовац и Степојевац.

МОНАСТИРСКЕ ШУМЕ ДОО

Према извештају бр. 358 од 25. 10. 2017. године, на територији којом газдују Манастирске шуме доо, Епархија Шабачка, извршен је преглед следећих газдинских јединица: Троноша, површине 1134,11 ха, Цер Манастирске шуме, површине 1183,27 ха и Каона, површине 95,74 ха, при чему није примећено појачано присуство губара.

ФОРНЕТ ДОО

Према извештају бр. 16401/17 од 23. 10. 2017. године, у шумама којима газдује ово предузеће, извршен је преглед следећих подручја:

Браничевска епархија – газдинске јединице Манасија 1- Троглан-Миљково-Томић, Манасија 2- Витановача-Злотска река, Манасија 3- Клочаница, Манасија 4- Валкалуци, Витовница-Нимник, Горњак-Заове и Туманска река. *Овогодишња легла губара утврђена су у ГЈ Туманска река у ниској бројности, на појединачним стаблима.*

Ваљевска епархија - ГЈ Боговађа, где је примећено присуство овогодишњих легала губара у јако малим броју- пар легала на целој територији.

МОНИТОРИНГ ПРИСУСТВА И БРОЈНОСТИ НАЈЧЕШЋИХ ВРСТА ПОТКОРЊАКА У ЧЕТИНАРСКИМ ШУМАМА ЦЕНТРАЛНЕ СРБИЈЕ

У подручју централне Србије, у четинарским шумама, у марту и априлу 2017. године извршено је постављање прве серије контролних и ловних стабала намењених за праћење динамике популација поткорњака, као и клопки са сексуалним атрактантима најштетнијих и најчешћих врста.

ЈП ЗА ГАЗДОВАЊЕ ШУМАМА – СРБИЈАШУМЕ

Ловно стабло

Феромонска клопка

1. ШГ Београд

У 2017. години, ШГ Београд није извршило праћење динамике популација поткоњака ни конвенционалним ловним стаблима, ни методом феромонских клопки, јер се

претходних година није указала потреба за обављањем овог посла, услед смањених површина под четинарским врстама дрвећа.

2. ШГ Крагујевац

Мониторинг поткорњака, у подручју ШГ Крагујевац, обављен је методом ловних стабала, у укупно 44 одсека ШУ Горњи Милановац (ГЈ Суворор - 29 локација, 38 стабала црног бора и 4 смрче; ГЈ Вујан-Рожањ - 6 локација, 12 стабала црног и 2 белог бора; ГЈ Рајац острвица – 2 локације, 3 стабла црног и 1 белог бора; ГЈ Рудник II – 7 локација, 7 стабала црног бора и 1 смрче) и 13 ШУ Крагујевац (ГЈ Рудник I - 5 локација, 4 стабла црног бора и 1 смрче; ГЈ ГЛЈ шуме – 7 локација, 6 стабала црног бора и 1 дуглазије; ГЈ Јешевац – 1 локација, 5 стабала црног бора). Ни на једном од постављених ловних стабала није констатовано присуство поткорњака.

Газдинска јединица одељење, одсек (КО,МЗВ)	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Врста ловног стабла (пречник), број	Датум почетка и завршетка мониторинга	Број убушних отвора по дм ²
ШУ Горњи Милановац				
Вујан-Рожањ 30/б	Антропогена састојина 43 год., црни бор	Црни бор (17, 20 цм), 2	01.02-29.05.	0
Вујан-Рожањ 28/с	Антропогена састојина 47 год., црни бор	Црни бор (15, 18), 2	01.02-29.05.	0
Вујан-Рожањ 39/а	Антропогена састојина 55 год., црни бор	Црни бор (17, 18, 18), 3	01.02-29.05.	0
Вујан-Рожањ 40/а	Антропогена састојина 55 год., црни бор	Црни бор (17, 20, 21), 3	01.02-29.05.	0
Вујан-Рожањ 41/а	Антропогена састојина 45 год., црни бор	Црни и бели бор (17, 17), 2	01.02-29.05.	0
Вујан-Рожањ 41/б	Антропогена састојина 45 год., црни бор	Црни и бели бор (18, 15), 2	01.02-29.05.	0
Рајац-Острвица 44/б	Антропогена састојина 44 год., бели бор	Црни и бели бор (20, 17), 2	10.02-26.05.	0
Рајац-Острвица 43/б	Антропогена састојина 47 год., црни бор	Црни бор (22, 17), 2	10.02-26.05.	0
Рудник II 61/б	Антропогена састојина 60 год., смрча	Смрча (25, 29), 2	08.02-26.05.	0
Рудник II 63/а	Антропогена састојина 55 год., црни бор	Црни бор (20, 22), 2	08.02-26.05.	0
Рудник II 64/д	Антропогена састојина 55 год., црни бор	Црни бор (21, 20), 2	08.02-26.05.	0
Рудник II 67/б	Антропогена састојина 50 год., смрча	Смрча (25), 1	09.02-26.05.	0
Рудник II 80/д	Антропогена састојина 54 год., црни бор	Црни бор (25), 1	09.02-26.05.	0
Рудник II 81/б	Антропогена састојина 54 год., црни бор	Црни бор (19), 1	09.02-26.05.	0
Рудник II 81/с	Антропогена састојина 57 год., црни бор	Црни бор (24), 1	09.02-26.05.	0
Суворор 11/а	Антропогена састојина 48 год., црни бор	Црни бор (18, 16), 2	03.02-30.05.	0
Суворор 12/а	Антропогена састојина 45 год., црни бор	Црни бор (14, 13), 2	03.02-30.05.	0
Суворор 13/а	Антропогена састојина 45 год., црни бор	Црни бор (18), 1	03.02-30.05.	0
Суворор	Антропогена састојина	Црни бор	04.02-30.05.	0

Газдинска јединица одељење, одсек (КО,МЗВ)	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Врста ловног стабла (пречник), број	Датум почетка и завршетка мониторинга	Број убушних отвора по дм ²
15/a	25 год., црни бор	(19), 1		
Сувобор 28/a	Антропогена састојина 50 год., црни бор	Црни бор (17, 16), 2	04.02-30.05.	0
Сувобор 30/a	Антропогена састојина 41 год., црни бор	Црни бор (19, 17), 2	04.02-30.05.	0
Сувобор 31/a	Антропогена састојина 49 год., црни бор	Црни бор (19, 15), 2	04.02-30.05.	0
Сувобор 32/a	Антропогена састојина 49 год., црни бор	Црни бор (15), 1	04.02-30.05.	0
Сувобор 33/e	Антропогена састојина 43 год., црни бор	Црни бор (19), 1	05.02-30.05.	0
Сувобор 34/b	Антропогена састојина 49 год., црни бор	Црни бор (20), 1	05.02-30.05.	0
Сувобор 35/d	Антропогена састојина 53 год., црни бор	Црни бор (22), 1	05.02-30.05.	0
Сувобор 92/b	Антропогена састојина 53 год., црни бор	Црни бор (19), 1	05.02-31.05.	0
Сувобор 94/a	Антропогена састојина 30 год., црни бор	Црни бор (16, 17), 2	05.02-31.05.	0
Сувобор 95/c	Антропогена састојина 30 год., смрча	Смрча (18), 1	05.02-31.05.	0
Сувобор 95/f	Антропогена састојина 30 год., смрча	Смрча (19), 1	05.02-31.05.	0
Сувобор 95/d	Антропогена састојина 30 год., смрча	Смрча (15, 14), 2	05.02-31.05.	0
Сувобор 96/b	Антропогена састојина 30 год., црни бор	Црни бор (19, 18), 2	07.02-31.05.	0
Сувобор 97/a	Антропогена састојина 32 год., црни бор	Црни бор (21), 1	07.02-31.05.	0
Сувобор 100/b	Антропогена састојина 30 год., црни бор	Црни бор (22, 25), 2	08.02-31.05.	0
Сувобор 100/b	Антропогена састојина 30 год., црни бор	Црни бор (25), 1	08.02-31.05.	0
Сувобор 101/a	Антропогена састојина 30 год., црни бор	Црни бор (24), 1	08.02-31.05.	0
Сувобор 64/a	Антропогена састојина 45 год., црни бор	Црни бор (19), 1	09.02-31.05.	0
Сувобор 65/a	Антропогена састојина 45 год., црни бор	Црни бор (18), 1	09.02-31.05.	0
Сувобор 66/a	Антропогена састојина 45 год., црни бор	Црни бор (17, 19), 2	09.02-31.05.	0
Сувобор 85/b	Антропогена састојина 38 год., црни бор	Црни бор (16), 1	07.02-31.05.	0
Сувобор 86/d	Антропогена састојина 38 год., црни бор	Црни бор (16, 17), 2	07.02-31.05.	0
Сувобор 91/a	Антропогена састојина 38 год., црни бор	Црни бор (19, 20), 2	05.02-31.05.	0
Сувобор 108/e	Антропогена састојина 53 год., црни бор	Црни бор (17), 1	09.02-31.05.	0
Сувобор 109/a	Антропогена састојина 53 год., црни бор	Црни бор (15, 21), 2	09.02-31.05.	0
ШУ Крагујевац				
Рудник I	Антропогена састојина	Црни бор	08.02-30.05.	0

Газдинска јединица одељење, одсек (КО,МЗВ)	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Врста ловног стабла (пречник), број	Датум почетка и завршетка мониторинга	Број убушних отвора по дм ²
101/б	58 год., црни бор	(19), 1		
Рудник I 59/б	Антропогена састојина 58 год., црни бор	Црни бор (21), 1	08.02-30.05.	0
Рудник I 112/е	Антропогена састојина 37 год., црни бор	Црни бор (17), 1	08.02-30.05.	0
Рудник I 112/а	Антропогена састојина 38 год., смрча	Смрча (17), 1	08.02-30.05.	0
ГЛЈ шуме 60/а	Антропогена састојина 53 год., црни бор	Црни бор (20), 1	10.02-26.05.	0
ГЛЈ шуме 61/б	Антропогена састојина 53 год., црни бор	Црни бор (21), 1	10.02-26.05.	0
ГЛЈ шуме 65/д	Антропогена састојина 41 год., црни бор	Црни бор (18), 1	10.02-26.05.	0
ГЛЈ шуме 66/б	Антропогена састојина 31 год., црни бор	Црни бор (16), 1	10.02-26.05.	0
ГЛЈ шуме 65/с	Антропогена састојина 33 год., дуглазија	Дуглазија (19), 1	10.02-26.05.	0
ГЛЈ шуме 68/с	Антропогена састојина 31 год., црни бор	Црни бор (15), 1	10.02-26.05.	0
ГЛЈ шуме 73/б	Антропогена састојина 43 год., црни бор	Црни бор (18), 1	10.02-29.05.	0
Јешевац I 47/с	Антропогена састојина 30 год., црни бор	Црни бор (15, 17, 14, 17, 19), 5	07.02-29.05.	0
Рудник I 112/а	култура,38,смрча	Црни бор (19), 1	08.02-30.05.	0

3. ШГ Северни Кучај Кучево

На територији ШГ Северни Кучај Кучево, према Извештајима Газдинства од 12. 06. и 08. 11. 2017. године, у подручју ШУ Мајданпек, током марта, у вештачки подигнутим састојинама црног бора и смрче, постављена је прва серија контролних стабала у ГЈ Равна Река, од. 139/г, 158/б, ГЈ Мали Пек, од. 155/ф и 155/д и ГЈ Мали камен, од. 27/с. Није утврђено убушивање поткорњака.

4. ШГ Борања Лозница

Резултати мониторинга поткорњака методом феромонских клопки:

Газдинска јединица Одељење одсек	Састојинска припадност старост	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада Број уловљених имага поткорњака							
			<i>Ips typographus</i>		<i>Pityogenes chalcographus</i>		<i>Ips sexdentatus</i>		<i>Ips acuminatus</i>	
			Генерација		Генерација		Генерација		Генерација	
			I	II	I	II	I	II	I	II
ШУ МАЛИ ЗВОРНИК										
Торничка Бобија 35/а	антропогена смрча 37	РСИТ Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-	-	-	-
Торничка Бобија 37/ф	антропогена ц. бор 49	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-
Торничка Бобија 38/с	антропогена смрча 35	РСИТ Ecolure	СЛАБ	СРЕ-ДЊИ 2046	-	-	-	-	-	-

Газдинска јединица Одељење одсек	Састојинска припадност старост	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада Број уловљених имага поткорњака							
			<i>Ips typographus</i>		<i>Pityogenes chalcographus</i>		<i>Ips sexdentatus</i>		<i>Ips acuminatus</i>	
			Генерација		Генерација		Генерација		Генерација	
			I	II	I	II	I	II	I	II
Торничка Бобија 38/е	антропогена ц. бор 52	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СРЕ-ДЊИ 1693	-	-
Торничка Бобија 41/б	антропогена смрча 29	PCIT Ecolure	-	СРЕ-ДЊИ 2658	-	-	-	-	-	-
Торничка Бобија 41/г	антропогена ц. бор 52	IAC Ecolure	-	-	-	-	СРЕ-ДЊИ 1003	СРЕ-ДЊИ 3184	-	-
Торничка Бобија 74/д	антропогена смрча 29	PCIT Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-	-	-	-
Торничка Бобија 76/с	антропогена ц. бор 52	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-
Торничка Бобија 28/д	антропогена ц. бор 40	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-
Торничка Бобија 29/а	антропогена ц. бор 39	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-
Торничка Бобија 33/а	антропогена ц. бор 63	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-
Торничка Бобија 34/а	антропогена смрча 38	PCIT Ecolure	СЛАБ	СРЕ-ДЊИ 1113	-	-	-	-	-	-
Торничка Бобија 44/с	антропогена б. бор 38	PCIT Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СРЕ-ДЊИ 2009	-	-
Торничка Бобија 45/д	антропогена смрча 38	PCIT Ecolure	СЛАБ	СРЕ-ДЊИ 3493	-	-	-	-	-	-
Торничка Бобија 50/а	антропогена смрча 40	PCIT Ecolure	СЛАБ	СРЕ-ДЊИ 2561	-	-	-	-	-	-
Торничка Бобија 54/а	антропогена ц. бор 52	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СРЕ-ДЊИ 3466	-	-
Торничка Бобија 66/а	антропогена смрча 40	PCIT Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-	-	-	-
Немић 7/а	антропогена ц. бор 39	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-
Немић 10/а	антропогена ц. бор 53	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-
Немић 11/а	антропогена ц. бор 53	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-
Немић 12/с	антропогена ц. бор 53	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-
И. Борања 5/с	антропогена ц. бор 48	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-
И. Борања 24/б	антропогена смрча 33	PCIT Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-	-	-	-
И. Борања 30/с	антропогена смрча 32	PCIT Ecolure	-	-	-	-	-	-	-	-
И. Борања 58/б	антропогена ц. бор 54	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-
Гучево б/с	антропогена смрча 40	PCIT Ecolure	СРЕ-ДЊИ 1614	СРЕ-ДЊИ 1614	-	-	-	-	-	-
Гучево 11/б	антропогена смрча 40	PCIT Ecolure	СРЕ-ДЊИ 1644	СРЕ-ДЊИ 1644	-	-	-	-	-	-

Газдинска јединица Одељење одсек	Састојинска припадност старост	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада Број уловљених имага поткорњака							
			<i>Ips typographus</i>		<i>Pityogenes chalcographus</i>		<i>Ips sexdentatus</i>		<i>Ips acuminatus</i>	
			Генерација		Генерација		Генерација		Генерација	
			I	II	I	II	I	II	I	II
Гучево 43/d	антропогена ц. бор 81	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-
Гучево 87/f	антропогена смрча 34	PCIT Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-	-	-	-
Гучево 48/d	антропогена ц. бор 68	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-
Гучево 59/c	антропогена ц. бор 76	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-
Гучево 73/c	антропогена смрча 31	PCIT Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-	-	-	-
М. Камен 46/d	антропогена ц. бор 50	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-
М. Камен 48/d	антропогена б. бор 50	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-
М. Камен 51/b	антропогена смрча 20	PCIT Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-	-	-	-
М. Камен 55/c	антропогена ц. бор 55	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-
М. Камен 56/b	антропогена ц. бор 50	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-
3. Борања 34/c	антропогена смрча 30	PCIT Ecolure	СЛАБ	-	-	-	-	-	-	-
3. Борања 36/b	антропогена ц. бор 55	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	-	-	-
3. Борања 51/b	антропогена ц. бор 52	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	-	-	-
3. Борања 55/c	антропогена ц. бор 48	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	-	-	-
3. Борања 90/b	антропогена ц. бор 48	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	-	-	-
3. Борања 101/d	антропогена смрча 17	PCIT Ecolure	СРЕДЊИ 1488	СРЕДЊИ 1488	-	-	-	-	-	-
3. Борања 102/d	антропогена смрча 26	PCIT Ecolure	СРЕДЊИ 2341	СРЕДЊИ 2341	-	-	-	-	-	-
ШУ КРУПАЊ										
Троноша 29/b	антропогена ц. бор 50	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	-	/	-
Троноша 31/f	антропогена ц. бор 54	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	-	СЛАБ	-
Мишковац Жежур 10/f	антропогена смрча 36	PCIT Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-	-
Мишковац Жежур 30/j	антропогена смрча 36	PCIT Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ
И.Борања 91/b	антропогена смрча 36	PCIT Ecolure	СРЕДЊИ 2694	СЛАБ	-	-	-	-	-	-
И.Борања 172/b	антропогена ц. бор 53	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-
И.Борања 173	антропогена смрча 33	PCIT Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-	-	-	-
Т.Планина	антропогена	PCIT	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-	-	-	-

Газдинска јединица Одељење одсек	Састојинска припадност старост	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада Број уловљених имага поткорњака								
			<i>Ips typographus</i>		<i>Pityogenes chalcographus</i>		<i>Ips sexdentatus</i>		<i>Ips acuminatus</i>		
			Генерација		Генерација		Генерација		Генерација		
			I	II	I	II	I	II	I	II	
б/е	смрча 36	Ecolure									
Т.Планина 13/d	антропогена ц. бор 50	IAC Ecolure	-	-	-	-	СРЕДЊИ 1723	СЛАБ	-	-	-
Т.Планина 15/b	антропогена смрча 40	PCIT Ecolure	СРЕДЊИ 1325	СЛАБ	-	-	-	-	-	-	-
Т.Планина 17/b	антропогена смрча 37	PCIT Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-	-	-	-	-
Т.Планина 24/a	антропогена ц. бор 38	IAC Ecolure	-	-	-	-	СРЕДЊИ 1114	СЛАБ	-	-	-
Т.Планина 25/a	антропогена ц. бор	IAC Ecolure	-	-	-	-	СРЕДЊИ 1213	СЛАБ	-	-	-
ШУ ШАБАЦ											
Цер Видојевица 3/е	антропогена смрча	PCIT Ecolure	СРЕДЊИ 1570	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-	-	-
Цер Видојевица 39/f	антропогена смрча	PCIT Ecolure	СРЕДЊИ 1055	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-	-	-
Цер Видојевица 40/h	антропогена ц. бор	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ
Цер Видојевица 46/g	антропогена смрча	PCIT Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-	-	-
Цер Видојевица 96/f	антропогена ц. бор	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ
Иверак 6/b	антропогена смрча	PCIT Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-	-	-
Иверак 14/c	антропогена смрча	PCIT Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-	-	-
Иверак 80/c	антропогена ц. бор	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ
ШУ ВАЉЕВО											
Маљен 1 57/a	антропогена ц. бор 55	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-
Маљен 1 86/a	антропогена ц. бор 40	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-
Маљен 1 93/b	антропогена ц. бор 45	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-
Маљен 2 2/g	антропогена смрча 33	PCIT Ecolure	СРЕДЊИ 2236	СЛАБ	-	-	-	-	-	-	-
Маљен 2 5/f	антропогена смрча 28	PCIT Ecolure	СРЕДЊИ 1580	СЛАБ	-	-	-	-	-	-	-
Маљен 2 10/f	антропогена смрча 28	PCIT Ecolure	СРЕДЊИ 1620	СЛАБ	-	-	-	-	-	-	-
Маље2 37/a	антропогена ц. бор 60	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-
Маљен 2 42/e	антропогена б. бор 30	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-
Маљен 2 60/b	антропогена б. бор 37	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-
Маљен 2	антропогена	IAC	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-

Газдинска јединица Одељење одсек	Састојинска припадност старост	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада Број уловљених имага поткорњака								
			<i>Ips typographus</i>		<i>Pityogenes chalcographus</i>		<i>Ips sexdentatus</i>		<i>Ips acuminatus</i>		
			Генерација		Генерација		Генерација		Генерација		
			I	II	I	II	I	II	I	II	
71/a	ц. бор 82	Ecolure									
Маљен 2 73/b	антропогена ц. бор 82	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-	
Маљен 2 77/b	антропогена ц. бор 82	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-	
МЈР 4/c	антропогена ц. бор 20	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-	
МЈР 5/d	антропогена ц. бор 22	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-	
МЈР 7/d	антропогена б. бор 33	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-	
МЈР 8/d	антропогена ц. бор 40	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-	
МЈР 9/b	антропогена ц. бор	IAC Ecolure	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-	-	
МЈР 11/a	антропогена смрча 22	PCIT Ecolure	СРЕ- ДЊИ 2020	ЈАК 7301	-	-	-	-	-	-	
МЈР 12/b	антропогена смрча 39	PCIT Ecolure	СЛАБ	СРЕ- ДЊИ 2085	-	-	-	-	-	-	
МЈР 93/b	антропогена смрча 37	PCIT Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-	-	-	-	
Јеље – Маг- леш 12/a	антропогена б. бор 50	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-	
Јеље – Маг- леш 57a	антропогена ц. бор	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-	
Јеље – Маг- леш 68/b	антропогена смрча 70	PCIT Ecolure	СРЕ- ДЊИ 1284	СЛАБ	-	-	-	-	-	-	
Јеље – Маг- леш 62/d	антропогена смрча 64	PCIT Ecolure	СРЕ- ДЊИ 1755	СЛАБ	-	-	-	-	-	-	
Јеље – Маг- леш 63/a	антропогена смрча 78	PCIT Ecolure	СРЕ- ДЊИ 2026	СЛАБ	-	-	-	-	-	-	
Јеље – Маг- леш 63/b	антропогена ц. бор 65	IAC Ecolure	-	-	-	-	СРЕ- ДЊИ 1293	СЛАБ	-	-	
Јеље – Маг- леш 69/f	антропогена смрча	PCIT Ecolure	СРЕ- ДЊИ 1128	СЛАБ	-	-	-	-	-	-	
Јеље – Маг- леш 67/a	антропогена смрча 76	PCIT Ecolure	ЈАК 8287	СЛАБ	-	-	-	-	-	-	
Јеље – Маг- леш 72/b	антропогена смрча 76	PCIT Ecolure	ЈАК 4205	СЛАБ	-	-	-	-	-	-	
Јаутина 5/b	антропогена смрча 76	PCIT Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-	-	-	-	
Јаутина 8/c	антропогена ц. бор 42	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-	
Јаутина 16/d	антропогена ц. бор 49	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-	
Рајац – Пештан 28/c	антропогена смрча 31	PCIT Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-	-	-	-	
Подгорина Вис 49/a	антропогена ц. бор 42	IAC Ecolure	-	-	-	-	СЛАБ	СЛАБ	-	-	

5. ШГ Јужни Кучај Деспотовац

На територији ШГ Јужни Кучај Деспотовац, а на основу Извештаја 04-3474 од 12. 06. 2017. године, током фебруара и марта, постављено је 27 контролних и ловних стабала прве серије у газдинским јединицама Деспотовачке шуме, Клочаница (ШУ Деспотовац), Троглан баре, Јабланичке шуме, Сењско Стубичке шуме (ШУ Ћуприја), Јаворак, Игриште Текућа Бара, Честобродица, Буљанско Забрешке шуме (ШУ Параћин), Јухор 1, Јухор 2, Левачке шуме Царина (ШУ Јагодина).

У току контролних прегледа, присуство убушних отвора на стаблима, установљено је у:

1., 2. ШУ Деспотовац, ГЈ Деспотовачке шуме, од 30/f, 24/e, антропогена састојина црног бора. Убушни отвори шестозубог боровог поткорњака *Ips sexdentatus*. Интензитет напада слаб (0,04 отвора/dm²).

3. ШУ Деспотовац, ГЈ Клочаница, од. 20/b, антропогена састојина смрче. Убушни отвори осмозубог смрчиног подкорњака *Ips typographyus*. Интензитет напада слаб (0,03 отвора/dm²).

4. ШУ Ћуприја, ГЈ Троглан баре, од. 46/a, антропогена састојина црног бора, Убушни отвори шестозубог боровог поткорњака *Ips sexdentatus*. Интензитет напада слаб (0,04-0,05 отвора/dm²).

5. ШУ Ћуприја, ГЈ Јабланичке шуме, од. 4/e, антропогена састојина смрче. Убушни отвори осмозубог смрчиног подкорњака *Ips typographyus*. Интензитет напада слаб (0,04 отвора/dm²).

6. ШУ Ћуприја, ГЈ Сењско Стубичке шуме, од. 43/b, антропогена састојина црног бора. Убушни отвори шестозубог боровог поткорњака *Ips sexdentatus*. Интензитет напада слаб (0,03-0,05 отвора/dm²).

7. ШУ Параћин, ГЈ Јаворак, од. 45/a, антропогена састојина смрче. Убушни отвори осмозубог смрчиног подкорњака *Ips typographyus*. Интензитет напада слаб (0,05 отвора/dm²).

8. ШУ Параћин, ГЈ Игриште Текућа Бара, од. 53/h, антропогена састојина смрче и црног бора. Убушни отвори осмозубог смрчиног *Ips typographyus* (0,05 отвора/dm²) и шестозубог боровог поткорњака *Ips sexdentatus* (0,05 отвора/dm²). Интензитет напада слаб.

9. ШУ Параћин, ГЈ Честобродица, од. 31/d и 41/d, антропогене састојине црног бора. Убушни отвори шестозубог боровог поткорњака *Ips sexdentatus*. Интензитет напада слаб (0,06 отвора/dm²)

10. ШУ Параћин, ГЈ Буљанско Забрешке шуме, од. 29/c, 33/a, 34/b, антропогене састојине црног бора. Убушни отвори шестозубог боровог поткорњака *Ips sexdentatus*. Интензитет напада слаб (0,05 отвора/dm²)

11. ШУ Јагодина, ГЈ Јухор 1, од. 53/b, антропогена састојина смрче. Убушни отвори осмозубог смрчиног подкорњака *Ips typographyus*. Интензитет напада слаб (0,05 отвора/dm²).

12. ШУ Јагодина, ГЈ Јухор 2, од. 42/d, антропогена састојина смрче. Убушни отвори осмозубог смрчиног подкорњака *Ips typographyus*. Интензитет напада слаб (0,05 отвора/dm²).

13. ШУ Јагодина, ГЈ Левачке шуме Царина, од. 4/а, антропогена састојина црног бора. Убушни отвори шестозубог боровог поткорњака *Ips sexdentatus*. Интензитет напада слаб (0,05 отвора/dm²)

На основу Извештаја Газдинства, бр. 04-5863 од 11. 10. 2017. године, у подручју ШГ Деспотовац, у јуну је постављено 27 контролних стабала друге серије, на следећим локалитетима: ШУ Деспотовац - ГЈ Деспотовачке шуме, од. 30/f и 24/e, ГЈ Клочаница, од. 20/b; ШУ Ћуприја - ГЈ Троглан баре, од. 46/а, ГЈ Јабланичке шуме, од. 4/e и ГЈ Сењско Стубичке шуме, од. 43/b; ШУ Параћин - ГЈ Јаворак, од. 45/а, ГЈ Игриште Текућа Бара, од. 53/h, ГЈ Честобродица, од. 31/d и 41/d и ГЈ Буљанско Забрешке шуме, од. 29/c, 33/а и 34/b; ШУ Јагодина - ГЈ Јухор 1, од. 53/а, ГЈ Јухор 2, од. 42/d и ГЈ Левачке шуме Царина, од. 4/а.

Извршен је преглед контролних стабала и на свим је утврђено присуство убушних отвора поткорњака. У ШУ Деспотовац, ГЈ Деспотовачке шуме, констатован је слаб напад шестозубог боровог поткорњака *Ips sexdentatus*. У ШУ Ћуприја и Параћин, такође је уочен слаб напад шестозубог боровог поткорњака *Ips sexdentatus*, као и осмозубог смрчиног поткорњака *Ips typographus*.

Такође, мониторинг поткорњак у 2017. години обављан је и помоћу феромонских клопки у којима су апликовани агрегациони феромони за осмозубог смрчиног поткорњака *Ips typographus* (ИТ ЕCOLURE), шестозубог боровог поткорњака *Ips sexdentatus* и трозубог боровог поткорњака *Ips acuminatus* (IAC ЕCOLURE).

Резултати мониторинга поткорњака *Ips sexdentatus*, *Pityogenes chalcographus* и *Ips typographus*, методом феромонских клопки:

Газдинска јединица Одељење одсек	Састојинска припадност старост	Тип клопке Врста феро- мона	Интензитет напада					
			Број уловљених имага поткорњака					
			<i>Ips sexdentatus</i>		<i>Pityogenes chalcographus</i>		<i>Ips typographus</i>	
			Генерација		Генерација		Генерација	
I		II		I		II		
ШУ ДЕСПОТОВАЦ								
Деспотовачке шуме 30/c	антропогена 50 год., ц. бор	Екотрап IAC Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-	-
Деспотовачке шуме 30/f	антропогена 51 год., ц. бор	Екотрап IAC Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-	-
Деспотовачке шуме 29/e	антропогена 31 год., смрча	Екотрап ИТ Ecolure	-	-	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ
Деспотовачке шуме 46/b	антропогена 51 год., ц. бор	Екотрап IAC Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-	-
Клочаница 20/b	антропогена 40 год., смрча	Екотрап ИТ Ecolure	-	-	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ
Соколица Склопови 2/b	антропогена 61 год., ц. бор	Екотрап IAC Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-	-
Соколица Склопови 3/d	антропогена 40 год., ц. бор	Екотрап IAC Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-	-
ШУ ЋУПРИЈА								
Барбушина 28/c	антропогена 37 год., смрча	Екотрап ИТ Ecolure	-	-	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ

Газдинска јединица Одељење одсек	Састојинска припадност старост	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада Број уловљених имага поткорњака					
			<i>Ips sexdentatus</i>		<i>Pityogenes chalcographus</i>		<i>Ips typographus</i>	
			Генерација		Генерација		Генерација	
			I	II	I	II	I	II
Барбушина 19/d	антропогена 35 год., ц. бор	Ekotrap IAC Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-	-
Троглан Баре 48/a	антропогена 78 год., ц. бор	Ekotrap IAC Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-	-
Троглан Баре 55/a	антропогена 78 год., ц. бор, смрча	Ekotrap IT Ecolure	-	-	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ
Сењско Стубичке шуме 16/a	антропогена 42 год., смрча	Ekotrap IT Ecolure	-	-	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ
ШУ ПАРАЋИН								
Честобродица 41/d	антропогена 54 год., ц. бор	Ekotrap IAC Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-	-
Честобродица 31/d	антропогена 59 год., ц. бор	Ekotrap IAC Ecolure	СЛАБ	СЛАБ 782	-	-	-	-
Честобродица 2/d	антропогена 49 год., ц. бор	Ekotrap IAC Ecolure	СЛАБ	СЛАБ 702	-	-	-	-
Буљанско Забрешке шуме 33/a	антропогена 43 год., ц. бор	Ekotrap IAC Ecolure	СРЕД- ЊИ 1672	СЛАБ 730	-	-	-	-
Игриште Текућа бара 31/d	антропогена 20 год., смрча	Ekotrap IT Ecolure	-	-	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ
Игриште Текућа бара 53/h	антропогена 61 год., ц. бор	Ekotrap IAC Ecolure	СРЕД- ЊИ 1253	СЛАБ 811	-	-	-	-
ШУ ЈАГОДИНА								
Јухор 1 52/b	антропогена 40 год., смрча	Ekotrap IT Ecolure	-	-	СЛАБ	СЛАБ	СРЕД- ЊИ 1707	СЛАБ 765
Јухор 1 53/b	антропогена 47 год., смрча	Ekotrap IT Ecolure	-	-	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ
Јухор 1 55/e	антропогена 35 год., смрча	Ekotrap IT Ecolure	-	-	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ 698
Јухор 2 42/d	антропогена 37 год., смрча	Ekotrap IT Ecolure	-	-	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ
Левачке шуме Царина 23/c	антропогена 57 год, ц. бор	Ekotrap IAC Ecolure	СЛАБ	СЛАБ 782	-	-	-	-
Левачке шуме Царина 4/a	антропогена 57 год, ц. бор	Ekotrap IAC Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	-	-	-	-

6. ШГ Расина Крушевац

Према извештајима (број 05-2730 и 05-5449 од 19. 06. и 07. 11. 2017.), о контроли бројности поткорњака методом контролних ловних стабала које је доставило ШГ Расина Крушевац утврђено стање бројности на подручју овог шумског газдинства је:

Газдинска јединица одељење, одсек (КО,МЗВ)	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављеног контролног стабла (N, E)	Врста контролног стабла и пречник	Интензитет напада број убушних отвора по дм ²		Врста поткорњака
				Серија		
				I	II	
ШУ КРУШЕВАЦ						
Срндаљска река 15/h	Антропогена 64 год., црни бор	7541200 4807100	црни бор 27	0	-	-
Срндаљска река 17/b	Антропогена 65 год., црни бор	7541500 4807200	црни бор 28	0	-	-
Срндаљска река 93/d	Антропогена 81 год., смрча	7539100 4809100	смрча 30	0	-	-
Срндаљска река 99/b	Антропогена 81 год., црни бор	7537000 4810000	црни бор 32	0	-	-
Срндаљска река 115/c	Антропогена 82 год., црни бор	7539750 4812150	црни бор 25	0	-	-
Срндаљска река 116/e	Антропогена 91 год., смрча	7538000 4812200	смрча 18	0	-	-
Срндаљска река 123/d	Антропогена 64 год., црни бор	7538050 4812350	црни бор 26	0	-	-
Ломничка река 16/c	Антропогена 73 год., црни бор	7531010 4811350	црни бор 25	0	-	-
Ломничка река 35/c	Антропогена 49 год., смрча	7532158 4809952	смрча 22	0	-	-
Ломничка река 41/b	Антропогена 47 год., б. бор	7532469 4809196	бели бор 21	0	-	-
Ломничка река 63/b	Антропогена 33 год., јела	7532892 4806683	јела 18	0	-	-
Ломничка река 74/e	Антропогена 48 год., смрча	7531194 4807619	смрча 18	0	-	-
Ломничка река 90/e	Антропогена 29 год., смрча	7529700 4807390	смрча 20	0	-	-
Јабланичка река 58/c	Антропогена 69 год., црни бор	7525454 4809953	црни бор 23	0	-	-
Јабланичка река 60/b	Антропогена 49 год., црни бор	7525226 4811557	црни бор 260	0	-	-
Јабланичка река 66/a	Антропогена 44 год., боровац	7524913 4808306	бели бор 22	0	-	-
Јабланичка река 70/b	Антропогена 41 год., бели бор	7525377 4807512	бели бор 21	0	-	-
Јабланичка река 133/b	Антропогена 63 год., црни бор	7520934 4803507	црни бор 24	0	-	-
		7521005 4803850	црни бор 26	0	-	-
Јабланичка река 135/c	Антропогена 63 год., црни бор	7519801 4803337	црни бор 21	0	-	-
ШУ БРУС						

Газдинска јединица одељење, одсек (КО,МЗВ)	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављеног контролног стабла (N, E)	Врста контролног стабла и пречник	Интензитет напада број убушних отвора по дм ²		Врста поткорњака
				Серија		
				I	II	
Ивљак 51/с	Антропогена 49 год., црни бор	43°17'43" 20°57'06"	црни бор 10	ЈАК 2	0	<i>Ips sexdentatus</i>
		43°17'38" 20°57'11"	црни бор 11	ЈАК 2	-	<i>Ips sexdentatus</i>
Ивљак 1/а	Антропогена 38 год., црни бор	43°15'41" 20°58'15"	црни бор 9	0	0	-
		43°15'43" 20°58'08"	црни бор 10	0	-	-
Жуњачко Батотске пл. 41/б	Антропогена 44 год., црни бор	43°20'19,7" 21°12'18,8"	црни бор 20 / 16, 16	ЈАК 4	0	<i>Ips sexdentatus</i>
		43°20'28,1" 21°08'47,4"	црни бор 21 / 19, 14	ЈАК 2	0	<i>Ips sexdentatus</i>
Жуњачко Батотске пл. 69/б	Антропогена 48 год., црни бор	43°19'26,8" 21°09'47,6"	црни бор 23	0	-	-
		43°19'51,7" 21°09'39,8"	црни бор 16	0	-	-
Жуњачко Батотске пл. 91/б	Антропогена 43 год., црни бор	43°19'56,48" N 21°09'43"	црни бор 14 / 10	ЈАК 4	СЛАБ 0,5	<i>Ips sexdentatus</i>
		43°20'26,8" 21°02'24,9"	црни бор 18 / 9	ЈАК 2	СЛАБ 0,5	<i>Ips sexdentatus</i>
Жуњачко Батотске пл. 91/с	Антропогена 42 год., црни бор	43°19'58,2" 21°09'03,6"	црни бор 11	-	СЛАБ 0,5	<i>Ips sexdentatus</i>
Жуњачко Батотске пл. 94/с	Антропогена 63 год., црни бор	43°20'18,9" 21°08'29,3"	црни бор 17 / 16, 15	ЈАК 2	СЛАБ 0,5	<i>Blastophagus piniperda / Ips sexdentatus</i>
Жуњачко Батотске пл. 144/е	Антропогена 63 год., црни бор	43°18'03,3" 21°04'41,8"	црни бор 16	0	-	-
Жуњачко Батотске пл. 144/ф	Антропогена 35 год., црни бор	43°17'47,4" 21°04'58,7"	црни бор 13	0	-	-
Жуњачко Батотске пл. 182/к	Антропогена 40 год., црни бор	43°17'47,4" 21°04'58,7"	црни бор 17	0	-	-
		43°32'15,7" 21°08'31,1"	црни бор 20	0	-	-
Жуњачко Батотске пл. 181/а	Антропогена 35 год., црни бор	43°19'10,0" 21°01'06,0"	црни бор 15	0	-	-
Жуњачко Батотске пл. 11/а	Антропогена 39 год., црни бор	43°22'24,1" 21°12'22,6"	црни бор 18, 22	ЈАК 2	0	<i>Ips sexdentatus</i>
Жуњачко Батотске пл. 12/д	Антропогена 36 год., црни бор	43°22'22,4" 21°12'33,3"	црни бор 19, 15	ЈАК 2	0	<i>Ips sexdentatus</i>

Газдинска јединица одељење, одсек (КО,МЗВ)	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављеног контролног стабла (N, E)	Врста контролног стабла и пречник	Интензитет напада број убушних отвора по дм ²		Врста поткорњака
				Серија		
				I	II	
Блажевске шуме 1/д	Антропогена 35 год., црни бор	43°15'18'' 20°58'44''	црни бор 10 / 10	ЈАК 2	0	<i>Blastophagus minor</i>
Блажевске шуме 3/ф	Антропогена 63 год., црни бор	43°14'02'' 20°58'14''	црни бор 10 / 12	ЈАК 2	0	<i>Blastophagus piniperda</i>
		43°14'04'' 20°58'16''	црни бор 10	ЈАК 2	-	<i>Blastophagus piniperda</i>
Блажевске шуме 102/а	Антропогена 43 год., црни бор	43°15'41'' 20°58'15''	црни бор 9 / 10	ЈАК 2	0	<i>Blastophagus minor</i>
		43°15'12'' 20°56'58''	црни бор 11	ЈАК 2	-	<i>Blastophagus minor</i>
Блажевске шуме 106/а	Антропогена 54 год., црни бор	43°15'11'' 20°55'15''	црни бор 16	0	-	-
Бруске шуме 109/ф	Антропогена 38 год., смрча	43°24'09'' 20°55'01''	смрча 10 / 10, 9, 11	ЈАК 10	0	<i>Ips typographus</i>
		43°23'58'' 20°54'56''	смрча 12 / 10, 9, 11	ЈАК 8	0	<i>Pityogenes chalcographus</i>
Бруске шуме 108/д	Антропогена 38 год., смрча	43°23'56'' 20°55'15''	смрча 10	0	-	-
		43°23'57'' 20°55'13''	смрча 10	0	-	-
Бруске шуме 101/е	Антропогена 28 год., смрча	43°24'14'' 20°57'10''	смрча 9	0	-	-
Бруске шуме 140/д	Антропогена 30 год., бели бор	43°26'09'' 20°59'39''	црни бор 17	0	-	-
Бруске шуме 144/а	Антропогена 60 год., црни бор	43°26'58'' 20°59'26''	црни бор 12	0	-	-
Бруске шуме 144/б	Антропогена 36 год., црни бор	43°27'01'' 20°59'25''	црни бор 12	0	-	-
Бруске шуме 153/е	Антропогена 60 год., бели бор	43°23'43'' 21°02'34''	црни бор 17	0	-	-
Бруске шуме 149/с	Антропогена 42 год., бели бор	43°24'38'' 21°00'11''	бели бор 19	0	-	-
Бруске шуме 16/ф	Антропогена 50 год., црни бор	43°20'42'' 20°47'01''	црни бор 19	0	-	-
Бруске шуме 32/а	Антропогена 47 год., црни и бели бор	43°20'12'' 20°57'01''	бели бор 13	0	-	-
		43°20'14'' 20°57'01''	бели бор 12	0	-	-
Бруске шуме 33/а	Антропогена 42 год., црни бор	43°20'13'' 20°57'02''	црни бор 13	0	-	-
Бруске шуме 33/б	Антропогена 59 год., црни бор	43°20'14'' 20°57'02''	црни бор 16	0	-	-
		43°21'08'' 20°50'01''	црни бор 20	0	-	-
Бруске шуме 58/а	Антропогена 38 год., црни бор	43°21'09'' 20°51'01''	црни бор 15	0	-	-

Газдинска јединица одељење, одсек (КО,МЗВ)	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављеног контролног стабла (N, E)	Врста контролног стабла и пречник	Интензитет напада број убушних отвора по дм ²		Врста поткорњака
				Серија		
				I	II	
		43°21'11'' 20°51'02''	црни бор 18	0	-	-
Бруске шуме 59/а	Антропогена 40 год., црни бор	43°23'13'' 20°02'14''	црни бор 15	0	-	-
Бруске шуме 59/а	Антропогена 40 год., црни бор	43°23'15'' 20°02'16''	црни бор 17	0	-	-
Копаоник 6/а	Антропогена 26 год., бели бор	43°24'24'' 20°53'27''	бели бор 12	0	-	-
		43°24'26'' 20°53'20''	црни бор 10	0	-	-
Копаоник 39/d	Антропогена 34 год., бели бор	43°24'56'' 20°43'22''	црни бор 12	0	-	-
Копаоник 49/d	Антропогена 33 год., смрча	43°24'48'' 20°43'01''	смрча 15	0	-	-
Јеленско осоје 14/а	Висока природна састојина црног бора, 143 год.	43°11'23'' 20°52'36''	црни бор 15 / 12, 12	ЈАК 1,5	0	<i>Ips sexdentatus</i>
				ЈАК 1,5	0	<i>Blastophagus minor</i>
Јеленско осоје 15/b	Антропогена 41 год., црни бор	43°11'40'' 20°53'14''	црни бор 14 / 14	ЈАК 2	0	<i>Blastophagus minor</i>
Јеленско осоје 36/b	Висока природна састојина црног бора, 143 год.	43°10'45'' 20°52'16''	црни бор 12	ЈАК 1,5	-	<i>Ips sexdentatus</i>
				ЈАК 1,5	-	<i>Blastophagus minor</i>
ШУ АЛЕКСАНДРОВАЦ						
Жупске шуме 102/j	Антропогена 30 год., дуглазија	7490050 4812751	дуглазија 22	0	-	-
Жупске шуме 114/b	Антропогена 30 год., смрча	7496030 4816978	смрча 24	СЛАБ 0,1	-	<i>Ips typographus</i>
		7495960 4816978	смрча 22	0	-	-
Жупске шуме 114/f	Антропогена 25 год., црни бор	7495550 4817912	црни бор 21	0	-	-
		7495557 4817910	црни бор 25	0	-	-
Жупске шуме 122/d	Антропогена 30 год., смрча	7496811 4820210	смрча 22	0	-	-
Жупске шуме 130/b	Антропогена 44 год., црни бор	7500340 4812430	црни бор 13	0	-	-
		7500348 4812441	црни бор 14	0	-	-
Жупске шуме 133/c	Антропогена 43 год., боровац	7502350 4811750	боровац 17	0	-	-
		7502359 4811754	боровац 14	0	-	-

Газдинска јединица одељење, одсек (КО,МЗВ)	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављеног контролног стабла (N, E)	Врста контролног стабла и пречник	Интензитет напада број убушних отвора по дм ²		Врста поткорњака
				Серија		
				I	II	
Жупске шуме 150/i	Антропогена 38 год., црни бор	7501700 4816590	црни бор 12	0	-	-
		7501710 4816580	црни бор 14	0	-	-
Жупске шуме 155/h	Антропогена 43 год., смрча	7502450 4818280	смрча 12	0	-	-
		7502430 4818272	смрча 1 2	0	-	-
Жупске шуме 157/e	Антропогена 33 год., дуглазија	7504600 4818180	дуглазија 14	0	-	-
Жупске шуме 131/a	Антропогена 36 год., црни бор	7501400 4811550	црни бор 12цм	0	-	-
Жупске шуме 6/a	Антропогена 30 год., црни бор	7495000 4812321	црни бор 16	0	-	-
		7495050 4812327	црни бор 17	0	-	-
Жупске шуме 49/a	Антропогена 30 год., црни бор	7493345 4815158	црни бор 14	0	-	-
Жупске шуме 55/a	Антропогена 41 год., црни бор	7490370 4817590	црни бор 19	0	-	-
Жупске шуме 98/f	Антропогена 43 год., црни бор	7495188 4813702	црни бор 19	0	-	-
		7495197 4813711	црни бор 18	0	-	-
Жупске шуме 63/c	Антропогена 40 год., црни бор	7488970 4816340	црни бор 17	0	-	-
Жупске шуме 83/c	Антропогена 33 год., црни бор	7491745 4817710	црни бор 19	0	-	-
Жељин 12/a	Антропогена 31 год., црни бор	7484000 4808365	црни бор 15	0	-	-
Жељин 67/e	Антропогена 30 год., црни бор	7489040 4810520	црни бор 14	0	-	-
Жељин 48/c	Антропогена 30 год., црни бор	7488195 4811955	црни бор 15	0	-	-
Жељин 98/e	Антропогена 43 год., црни бор	7487810 4815910	црни бор 11	0	-	-
		7487860 4815920	црни бор 14	0	-	-
Жељин 115/e	Антропогена 45 год., црни бор	7485420 4817530	црни бор 23	СЛАБ 0,2	-	<i>Ips sexdentatus</i>
		7485470 4817560	црни бор 18	0	-	-
Жељин 139/a	Антропогена 37 год., смрча	7485130 4819080	смрча 12	0	-	-
Жељин 143/f	Антропогена 45 год., црни бор	7450300 4819470	црни бор 21	0	-	-

Газдинска јединица одељење, одсек (КО,МЗВ)	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављеног контролног стабла (N, E)	Врста контролног стабла и пречник	Интензитет напада број убушних отвора по дм ²		Врста поткорњака
				Серија		
				I	II	
ШУ РАЖАЊ						
Буковик I 10/e	Антропогена 31 год., црни бор	7549778 4851374	црни бор 20	0	-	-
Буковик I 10/c	Антропогена 29 год., смрча	7549760 4851120	смрча 22	0	-	-
Буковик I 92/a	Антропогена 27 год., смрча	7550 535 4849 937	смрча 25	0	-	-
Буковик I 109/c	Антропогена 52 год., црни бор	7552 405 4847 540	боровац 27	0	-	-
Буковик I 139/a	Антропогена 51 год., црни бор	7551 550 4845457	црни бор 29	0	-	-
Буковик II 5/f	Антропогена 29 год., боровац	7553030 4844800	боровац 12	0	-	-
Буковик II 45/e	Антропогена 38 год., боровац	7553265 4842978	боровац 17	0	-	-
Буковик II 56/d	Антропогена 62 год., црни бор	7554778 4841506	црни бор 24	СЛАБ 0,1	-	<i>Ips sexdentatus</i>
Буковик II 83/d	Антропогена 49 год., црни бор	7551798 4838890	црни бор 20	0	-	-
Буковик II 87/c	Антропогена 57 год., црни бор	7550990 4840723	црни бор 17	0	-	-
Буковик II 110/b	Антропогена 45 год., црни бор	7548755 4839495	црни бор 17	0	-	-
Буковик II 111/f	Антропогена 50 год., црни бор	7548650 4839792	црни бор 21	0	-	-
Послонске планине 10/h	Антропогена 62 год., црни бор	7542250 4837506	црни бор 17	0	-	-
Послонске планине 12/b	Антропогена 42 год., боровац	7542125 4838692	боровац 17	0	-	-
Послонске планине 19/b	Антропогена 29 год., црни бор	7540137 4837800	дуглазија 17	0	-	-
Послонске планине 60/e	Антропогена 32 год., боровац	7543528 4833280	боровац 16	0	-	-
Послонске планине 61/b	Антропогена 36 год., боровац	7543222 4833257	боровац 16	0	-	-
Послонске планине 64/d	Антропогена 52 год., црни бор	7542229 4833397	ц. бор 19	0	-	-
ШУ ТРСТЕНИК						
Трстеничке шуме 7/c	Антропогена 49 год., црни бор	7496080 4823260	црни бор 20	0	-	-
		7496150 4823340	црни бор 22	0	-	-
		7496180 4823300	црни бор 18	0	-	-
		7496140 4823210	црни бор 17	0	-	-

Газдинска јединица одељење, одсек (КО,МЗВ)	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављеног контролног стабла (N, E)	Врста контролног стабла и пречник	Интензитет напада број убушних отвора по дм ²		Врста поткорњака
				Серија		
				I	II	
		7496190 4823220	црни бор 20	0	-	-
Љубостињске шуме 7/a	Антропогена 37 год., бели бор	7498610 4833420	бели бор 17	0	-	-
		7498650 4833421	бели бор 16	0	-	-
		7498610 4833422	бели бор 18	0	-	-
		7498610 4833423	бели бор 20	0	-	-
		7498610 4833424	бели бор 15	0	-	-

Из извештаја се види да је у подручју ШГ Расина Крушевац постављено 134 контролних ловних стабала I серије, у 16 газдинских јединица. Према интензитету, напад се кретао од слабог, као на пример у ШУ Ражањ, ГЈ Буковик 2, ШУ Александровац, ГЈ Жељин и ГЈ Жупске шуме. Јак интензитет напада је присутан на појединим локалитетима у ШУ Брус и то у ГЈ Ивљак, ГЈ Жуњачко Батотске планине, ГЈ Блажевске шуме, ГЈ Бруске шуме и ГЈ Јеленско осоје. Такође, у овој шумској управи су забележени случајеви где није било убушивања, док у ШУ Крушевац и ШУ Трстеник није регистровано убушивање поткорњака. Друга серија од 23 ловна стабала је постављена тамо где је у првој забележен јак интензитет напада (ШУ Брус). Број убушних отвора шестозубог боровог поткорњака *Ips sexdentatus*, по јединици површине, у ГЈ Жуњачко-Батотске планине, одговара слабом интензитету напада.

7. ШГ Топлица Куршумлија

Резултати контроле бројности поткорњака методом феромонских клопки (Извештаји ШГ Топлица Куршумлија од 16. 06. и 24. 10. 2017. године)

Газдинска јединица	Одељење одсек	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате клопке	Тип клопке врста феромона	Интензитет напада Број уловљених имага поткорњака		Врста поткорњака
					Генерација		
					I	II	
ШУ КУРШУМЛИЈА							
Сагоњевска црна чука	28/c	Антропогена 39 год., ц. и б. бор	7511454 4786450	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ 25	СЛАБ 65	<i>Ips sexdentatus</i>
			7511491 4786665		СЛАБ 40	СЛАБ 40	<i>Ips sexdentatus</i>
	47/a	Антропогена 39 год., ц. и б. бор	7520875 4779722	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ 47	СЛАБ 144	<i>Ips sexdentatus</i>
					СЛАБ 13	-	<i>Ips acuminatus</i>
Слепи Јелак	37/a	Висока састојина	7496873	Ecotrap	СЛАБ	СЛАБ	<i>Pityokteines</i>

Газдинска јединица	Одељење одсек	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате клопке	Тип клопке врста феромона	Интензитет напада		Врста поткорњака
					Број уловљених имага		
					Генерација		
				I	II		
	53/b	јеле, смрче, букве, б. бора, доминантна јела	4777029	Curviwit	19	40	<i>curvidens</i>
			7495678	Ecotrap	СЛАБ	СЛАБ	<i>Pityokteines curvidens</i>
			4778910	Curviwit	26	65	<i>Pityokteines curvidens</i>
			7495702	Ecotrap	СЛАБ	СЛАБ	<i>Pityokteines curvidens</i>
	55/b		4779266	Curviwit	30	47	<i>Pityokteines curvidens</i>
			7503619	Theysohn	СРЕД-	СЛАБ	<i>Ips</i>
			4780035	IT Ecolure	ЊИ	316	<i>typographus</i>
			2734				
Луковске шуме	51/a	Антропогена 38 год., смрча, дуглазија	7503722	Theysohn	СЛАБ	0	<i>Pityogenes chalcographus</i>
			4780240	PC Ecolure	63		
ШУ ПРОКУЋЉЕ							
Мали Јастребац	2/a	Антропогена 35 год., ц. бор	7542606 4800430	Ecotrap IAC Ecolure	0	0	<i>Ips sexdentatus</i>
	7/c	Антропогена 35 год., смрча		Ecotrap IT Ecolure	СРЕД-	СЛАБ	<i>Ips</i>
		Антропогена 38 год., смрча	7542817 4802643	Ecotrap PC Ecolure	ЊИ	104	<i>typographus</i>
	31/f	Антропогена 31 год., смрча	7548998 4803650	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	<i>Pityogenes chalcographus</i>
			7548744 4803291	Ecotrap PC Ecolure	880	0	<i>Ips</i>
	46/e	Антропогена 35 год., ц. бор	7550737 4799617	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	<i>Ips</i>
				161	293	<i>sexdentatus</i>	
Велики Јастребац	7/d	Антропогена 37 год., ц. и б. бор	7533149 4800190	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	<i>Ips</i>
	12/b,c	Антропогена, 45 год., смрча, ц. и б. бор	7533112 4801459	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ	0	<i>Ips</i>
	51/a	Антропогена 45 год., ц. бор	7534981 4799306	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ	0	<i>Ips</i>
	52/e	Антропогена 45 год., ц. бор	7535049 4800361	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ	0	<i>Ips</i>
	74/c	Антропогена 45 год., ц. бор	7537428 4802319	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ	0	<i>Ips</i>
	87/a	Антропогена 40 год., ц. бор	7538018 4801391	Theysohn IAC Ecolure	СЛАБ	0	<i>Ips</i>
	93/b	Антропогена 40 год., ц. бор	7538514 4797358	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ	0	<i>Ips</i>
	98/g	Антропогена 50 год., ц. бор	7538548 4801713	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ	0	<i>Ips</i>
	131/h	Антропогена 41 год. смрча	7539999 4801604	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ	0	<i>Ips</i>
				64		<i>sexdentatus</i>	
				104		<i>Ips</i>	
				36		<i>sexdentatus</i>	
				140		<i>Ips</i>	
						<i>typographus</i>	

Газдинска јединица	Одељење одсек	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате клопке	Тип клопке врста феромона	Интензитет напада		Врста поткорњака
					Број уловљених имага		
					Генерација		
				I	II		
			7540087 4801625	Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 263	СЛАБ 129	<i>Pityogenes chalcographus</i>
			133/f	Антропогена 20 год., ц. бор	7539023 4802020	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ 25
	146/c	Антропогена 40 год. смрча	7541736 4800950	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 191	0	<i>Ips typographus</i>
			7541803 4800899	Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 249	СЛАБ 161	<i>Pityogenes chalcographus</i>
Видојевица	13/c	Антропогена 39 год. смрча	7544617 4774768	Ecotrap IT Ecolure	?	0	<i>Ips typographus</i>
			7544531 4774639	Ecotrap PC Ecolure	?	СЛАБ 28	<i>Pityogenes chalcographus</i>
Радан	35/d	Антропогена 43 год. смрча	7539233 4764893	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 961	0	<i>Ips typographus</i>
			7539384 4765055	Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 169	СЛАБ 356	<i>Pityogenes chalcographus</i>
	50/b	Антропогена 38 год., б. бор	7542451 4767308	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ 13	0	<i>Ips sexdentatus</i>
			7542585 4767611	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ 13	0	<i>Ips sexdentatus</i>
Пасјача	1/b	Антропогена 34 год., ц. и б. бор	7546673 4772828	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ 111	0	<i>Ips sexdentatus</i>
	4/a	Антропогена 42 год., ц. бор	7546350 4771561	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ 226	0	<i>Ips sexdentatus</i>
	5/a	Антропогена 42 год., ц. бор	7545958 4771154	Theysohn IAC Ecolure	СЛАБ 98	0	<i>Ips sexdentatus</i>
	71/a	Антропогена 37 год., ц. и б. бор	7556623 4776181	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ 28	0	<i>Ips sexdentatus</i>
	71/b	Антропогена, 34 год., боровац и ц. бор	7556246 4776514	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ 35	0	<i>Ips sexdentatus</i>
ШУ БЛАЦЕ							
Јаворац	51/d	Антропогена 38 год., смрча	7515819 4793654	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 630	0	<i>Ips typographus</i>
			7515551 4793727	Ecotrap PC Ecolure	СРЕД- ЊИ 5530	0	<i>Pityogenes chalcographus</i>
	72/c	Антропогена 42 год., смрча	7517048 4797425	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 200	0	<i>Ips typographus</i>
			7516699 4797038	Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 685	0	<i>Pityogenes chalcographus</i>
Велики Јастребац Блаце I	30/d	Антропогена 36 год., смрча	7519928 4802928	Ecotrap IT Ecolure	СРЕД- ЊИ 1001	0	<i>Ips typographus</i>
			7519869	Ecotrap	СЛАБ	0	<i>Pityogenes</i>

Газдинска јединица	Одељење одсек	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате клопке	Тип клопке врста феромона	Интензитет напада		Врста поткорњака
					Број уловљених имага поткорњака		
					Генерација		
				I	II		
			4803174	PC Ecolure	315		<i>chalcographus</i>
Велики Јастребац Блаце II	65/c,g	Антропогена 34 год., смрча	7529859	Ecotrap	СЛАБ	СЛАБ	<i>Ips typographus</i>
			4802007	IT Ecolure	94	42	
			7529837	Ecotrap	СЛАБ	СЛАБ	<i>Pityogenes chalcographus</i>
4802365	PC Ecolure	966	80				

8. ШГ Тимочке шуме Бољевац

Мониторинг поткорњака методом феромонских клопки:

Газдинска јединица	Одељење одсек	Састојинска припадност старост	Координате клопке	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада		Врста поткорњака
					Просечан број уловљених имага поткорњака		
					Генерација		
				I	II		
ШУ КЊАЖЕВАЦ							
Тупижница	3/c	антропогена ц. бора; 35 г.	7584702 4840217	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ 92	СЛАБ 89	<i>Ips sexdentatus</i>
	3/e	антропогена ц. бора; 35 г.	7584702 4840217	Ecotrap IAC Ecolure	СРЕДЊИ 4335	СЛАБ 57	<i>Ips sexdentatus</i>
	12/d	антропогена смрче; 25 г.	7588393 4839768	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 116	СЛАБ 68	<i>Ips typographus</i>
Заглавак	46/a	антропогена ц. бора; 35 г.	7612250 4833225	Ecotrap IAC Ecolure	ЈАК 21103	ЈАК 12442	<i>Ips sexdentatus</i>
	47/a	антропогена ц. бора; 35 г.	7612743 4833154	Ecotrap IAC Ecolure	ЈАК 36887	ЈАК 12434	<i>Ips sexdentatus</i>
	47/d	антропогена ц. бора; 35 г.	7612573 4833224	Ecotrap IAC Ecolure	ЈАК 8962	ЈАК 11016	<i>Ips sexdentatus</i>
	95/a	антропогена ц. бора; 50 г.	7615257 4822046	Ecotrap IAC Ecolure	СРЕДЊИ 1239	ЈАК 21970	<i>Ips sexdentatus</i>
	96/a	антропогена ц. бора; 70 г.	7616159 4822214	Ecotrap IAC Ecolure	СРЕДЊИ 1604	СЛАБ 459	<i>Ips sexdentatus</i>
	97/a	антропогена ц. бора; 40 г.	7615896 4822973	Ecotrap IAC Ecolure	СРЕДЊИ 1052	СЛАБ 707	<i>Ips sexdentatus</i>
	98/a	антропогена ц. бора; 40 г.	7616084 4823925	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ 105		<i>Ips sexdentatus</i>
	98/d	антропогена ц. бора; 40 г.	7616235 4823287	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ 85		<i>Ips sexdentatus</i>
	99/a	антропогена ц. бора; 42 г.	7615725 4823685	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ 287		<i>Ips sexdentatus</i>
Заглавак 2	25/a	антропогена ц. бора; 40 г.	7615238 4819973	Ecotrap IAC Ecolure	СРЕДЊИ 2426	СРЕДЊИ 1083	<i>Ips sexdentatus</i>
	25/d	антропогена ц. бора; 30 г.	7615137 4818320	Ecotrap IAC Ecolure	СРЕДЊИ 2246	СЛАБ 984	<i>Ips sexdentatus</i>
	26/d	антропогена ц. бора; 50 г.	7614580 4818603	Ecotrap IAC Ecolure	СРЕДЊИ 2950	СРЕДЊИ 1074	<i>Ips sexdentatus</i>
	28/a	антропогена ц. бора; 50 г.	7614570 4818472	Ecotrap IAC Ecolure	СРЕДЊИ 1445	СРЕДЊИ 1408	<i>Ips sexdentatus</i>
	29/d	антропогена ц. бора; 50 г.	7614570 4818472	Ecotrap IAC Ecolure	СРЕДЊИ 1264	СРЕДЊИ 1249	<i>Ips sexdentatus</i>

Газдинска јединица	Одељење Одсек	Састојинска припадност старост	Координате клопке	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада Просечан број уловљених имага поткорњака		Врста поткорњака
					Генерација		
					I	II	
	68/d	антропогена ц. бора; 55 г.	7614580 4818603	Ecotrap IAC Ecolure	СРЕДЊИ 1137	СЛАБ 590	<i>Ips sexdentatus</i>
	69/d	антропогена ц. бора; 50 г.	7619518 4809791	Ecotrap IAC Ecolure	СРЕДЊИ 1376	СЛАБ 287	<i>Ips sexdentatus</i>
	69/e	антропогена ц. бора; 50 г.	7619600 4809934	Ecotrap IAC Ecolure	СРЕДЊИ 2225	СЛАБ 496	<i>Ips sexdentatus</i>
Тресибаба	48/c	антропогена смрче; 45 г	7600810 4814790	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 419	СЛАБ 466	<i>Ips typographus</i>

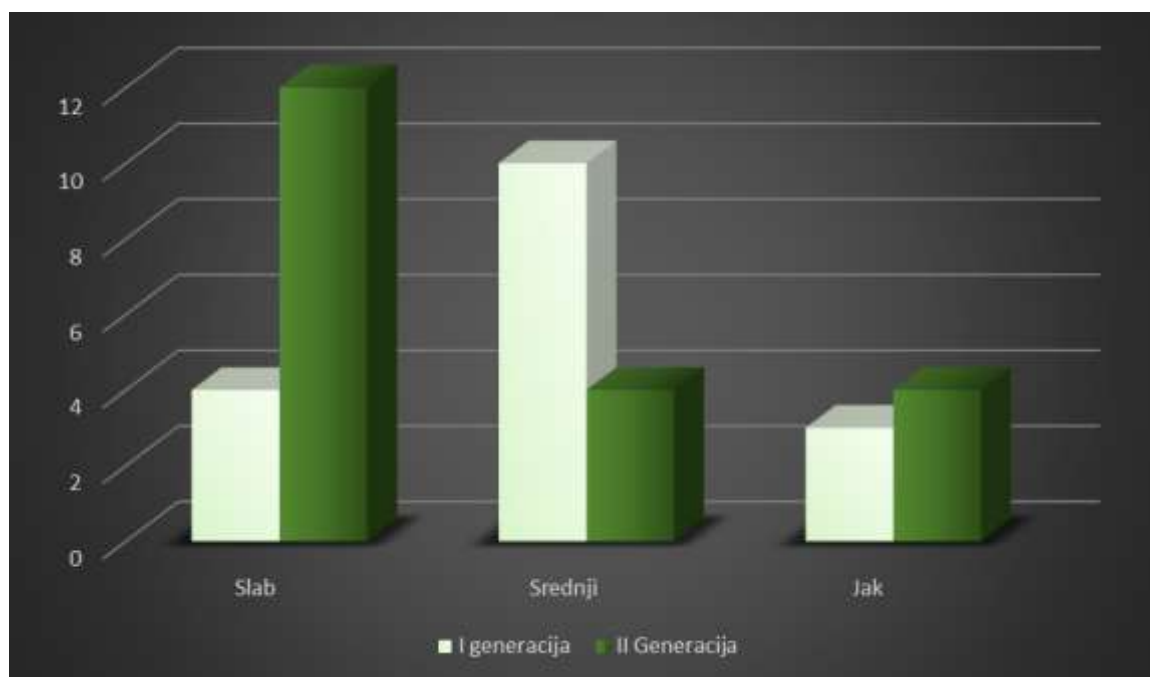
У подручју ШУ Књажевац, за потребе праћења бројности прве генерације поткорњака, у периоду од прве половине априла текуће године, извршено је постављање феромонских клоки типа Ecotrap (Σ 61 ком.) са одговарајућим феромонима (IAC Ecolure и IT Ecolure).

Прва генерација показује пораст бројности шестозубог боровог поткорњака, *Ips sexdentatus* (Voerner) у односу на прву генерацију претходне године. Тако је у ГЈ Заглавак, одељење 47/а, просечна вредност улова износила 36887 јединки *Ips sexdentatus* врсте, док је у истом одељењу претходне године тај број износио свега 88 јединки. Ово повећање може се објаснити погодним утицајем средине за размножавање поткорњака, како је исти локалитет погођен ледоломима у јесен 2014.год., када је процењена штета од 979.682 m³, дрвне масе на целој територији ШГ Тимочке шуме Бољевац. Неприступачни путеви и оборена дрвна маса која се предуго оставља у шуми, постаје погодно тло за градацију поткорњака.

Укупно је уловљено 359.261 јединка шестозубог боровог поткорњака и 535 јединки осмозубог поткорњака смрче (*Ips typographus* L.). Због великог интензитета напада поткорњака клопке из одељења 98 и 99 у ГЈ Заглавак 2, пребачене су у одељења 46, 47 и 49 у ГЈ Заглавак 1. На свим контролисаним локалитетима, у односу на претходну годину, показује се повећање бројности а самим тим и интензитета напада. Примећено је и да се у колекторима феромонских клопки типа Ecotrap задржавају атмосферске падавине, које негативно утичу на праћење бројности, услед накупљања и труљења претходно ухваћених поткорњака, што за последицу има стварање непријатног мириса и одбијања других имага. Мрежица колектора, која управо служи као одвод атмосферилија, након само једне године слаби на рубовима, одлепљује се а запушавање саме мрежице се дешава и сувише брзо. Такође, сами колектори овог типа клопке, у великим интензитетима напада показују још једну негативну особину која се манифестује у недовољном простору, те долази до поновног излетања поткорњака који су имали могућност лаког повратка у природу. Није извршено постављање конвенционалних ловних стабала.

У другој генерацији укупно је уловљено 215.962 јединки поткорњака, од чега је 215.775 *Ips sexdentatus* и 187 *Ips typographus*. Дошло је до смањења броја јединки шестозубог боровог поткорњака, као и осмозубог смрчиног поткорњака. Највећа бројност забележена је у првој контроли 02. 07. 2017. године, када је укупно евидентирано 88.229, од чега је 55 јединки *Ips typographus* и 88.174) *Ips sexdentatus*. Дат је приказ интензитета напада за први и другу генерацију 2017. године, за доминантнију врсту, шестозубог боровог поткорњака. У другој генерацији дошло је до повећања слабијег

интензитета напада у већини контролисаних површина и незнатног повећања јаког интензитета напада (Заглавак 1, 49/б, нова клопка).

Шумска управа Бољевац у 2017. години извршила је постављање феромонских клоки (23 ком.) у првој половини априла. За мониторинг поткорњака, поред Ecotrap баријерних феромонских клопки (15 ком.) коришћене су и цевасте (8 ком.), са одговарајућим феромонима (IAC, PC и IT Ecolure) за мониторинг смрчевих и борових поткорњака (*Ips typographus*, *Pityogenes chalcographus*, *Ips acuminatus*, *Ips sexdentatus*). Просечан број поткорњака у првој генерацији не показује веће повећање у односу на претходну годну. Ни у овој ШУ нису коришћена конвенционална ловна стабла за контролу бројности и сузбијање поткорњака.

Газдинска јединица	Одељење Одсек	Састојинска припадност старост	Координате клопке	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада Просечан број уловљених имага		Врста поткорњака
					Генерација		
					I	II	
ШУ БОЉЕВАЦ							
Боговина I	32/б	антропогена смрча 50 год.	7563360 4870353	Ecotrap	СЛАБ	СЛАБ	<i>Ips typographus</i>
				IT Ecolure	15	260	
	87/а	антропогена смрча 50 год.	7563499 4869625	Ecotrap	СЛАБ	СЛАБ	<i>Ips typographus</i>
				PC Ecolure	340	1273	<i>Pityogenes chalcographus</i>
	87/с	антропогена смрча 40 год.	7562995 4869734	Ecotrap	СЛАБ	СЛАБ	<i>Ips typographus</i>
				IT Ecolure	ЈАК 4556	317	
	87/е	антропогена смрча 35 год.	7562072 4869194	Ecotrap	СЛАБ	СЛАБ	<i>Pityogenes chalcographus</i>
				PC Ecolure	1187	1245	
88/а	антропогена	7560730	Ecotrap	СЛАБ	СЛАБ	<i>Ips typographus</i>	
			IT Ecolure	90	251		
			Ecotrap	СЛАБ	СЛАБ	<i>Pityogenes chalcographus</i>	
			PC Ecolure	457	988		

Газдинска јединица	Одељење Одсек	Састојинска припадност старост	Координате клопке	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада Просечан број уловљених имага		Врста поткорњака
					Генерација		
					I	II	
		смрча 35 год.	4868469	IT Ecolure	18	160	<i>typographus</i>
				Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 247	СЛАБ 720	<i>Pityogenes chalcographus</i>
Јужни Кучај II	77/c	антропогена смрча 50 год.	7562483 4868004	Ecotrap	СЛАБ	СЛАБ	<i>Ips</i>
				IT Ecolure	233	77	<i>typographus</i>
	84/c	антропогена ц.бор 50 год.	7555696 4862108	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	<i>Ips</i>
					1097	78	<i>acuminatus</i>
Ртањ	12/c	антропогена ц.бор 80 год.	7575896 4847803	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ 36	СЛАБ 90	<i>Ips sexdentatus</i>
	16/a	антропогена смрча 50 год.	7577016 4846366	Цеваста PC Ecolure	СЛАБ 37	СЛАБ 73	<i>Pityogenes chalcographus</i>
	16/d	антропогена смрча 50 год.	7576670 4846590	Цеваста PC Ecolure	СЛАБ 40	СЛАБ 80	<i>Pityogenes chalcographus</i>
	31/a	антропогена смрча 50 год.	7575214 4847812	Цеваста PC Ecolure	СЛАБ 43	СЛАБ 108	<i>Pityogenes chalcographus</i>
Гари-Велики врх	118/a	антропогена ц.бор 55 год.	7556729 4855590	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	<i>Ips</i>
					1130	127	<i>acuminatus</i>
					СРЕД-ЊИ	СЛАБ	<i>Ips</i>
					2500	79	<i>sexdentatus</i>
ШУ НЕГОТИН							
Алија – Буково - Вратна	24/d	антропогена боровца; 45 г.	7609949 4904990	Цеваста IAC Ecolure	СЛАБ 24	СЛАБ 21	<i>Ips sexdentatus</i>
	25/a	антропогена ц. бора; 65 г.	7609356 4905071	Цеваста IAC Ecolure	СЛАБ 32	СЛАБ 7	<i>Ips sexdentatus</i>
	25/e	антропогена ц. бора; 45 г.	7609483 4905180	Цеваста IAC Ecolure	СЛАБ 25	СЛАБ 3	<i>Ips sexdentatus</i>
	25/f	антропогена боровца; 45 г.	7609723 4905088	Цеваста IAC Ecolure	СЛАБ 109	СЛАБ 22	<i>Ips sexdentatus</i>
	25/h	антропогена ц. бора; 45 г.	7609977 4804630	Цеваста IAC Ecolure	СЛАБ 73	СЛАБ 13	<i>Ips sexdentatus</i>
	26/i	антропогена ц. бора; 50 г.	7609402 4904749	Цеваста IAC Ecolure	СЛАБ 85	СЛАБ 25	<i>Ips sexdentatus</i>
	26/b	антропогена ц. бора; 55 г.	7609082 4905100	Цеваста IAC Ecolure	СЛАБ 35	СЛАБ 13	<i>Ips sexdentatus</i>
	27/a	антропогена ц. бора; 55 г.	7608471 4904681	Цеваста IAC Ecolure	СЛАБ 31	СЛАБ 27	<i>Ips sexdentatus</i>
	27/b	антропогена ц. бора; 45 г.	7608862 4904626	Цеваста IAC Ecolure	СЛАБ 29	СЛАБ 33	<i>Ips sexdentatus</i>
	28/a	антропогена ц. бора; 45 г.	7607952 4904600	Цеваста IAC Ecolure	СЛАБ 42	СЛАБ 33	<i>Ips sexdentatus</i>
	29	антропогена ц. бора; 45 г.	7607563 4905118	Цеваста IAC Ecolure	СЛАБ 48	СЛАБ 31	<i>Ips sexdentatus</i>
Дели Јован	45/h	антропогена ц. бора; 58 г.	7602108 4898222	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ 46	СЛАБ 49	<i>Ips sexdentatus</i>
	44/c	антропогена ц. бора; 58 г.	7601666 4898695	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ 105	СЛАБ 43	<i>Ips sexdentatus</i>

Газдинска јединица	Одељење Одсек	Састојинска припадност старост	Координате клопке	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада Просечан број уловљених имага		Врста поткорњака
					Генерација		
					I	II	
Газдинска јединица	47/a	антропогена ц. бора; 58 г.	7601215 4898536	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ 195	СЛАБ 39	<i>Ips sexdentatus</i>
	47/b	антропогена ц. бора; 58 г.	7600557 4898831	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ 322	СЛАБ 72	<i>Ips sexdentatus</i>
	49/a	антропогена ц. бора; 58 г.	7601445 4897503	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ 293	СЛАБ 67	<i>Ips sexdentatus</i>
	50/b	антропогена ц. бора; 65 г.	7602500 4897681	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ 240	СЛАБ 85	<i>Ips sexdentatus</i>
	51/a	антропогена ц. бора; 50 г.	7602258 4897148	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ 105	СЛАБ 89	<i>Ips sexdentatus</i>
	52/a	антропогена ц. бора; 55 г.	7601394 4897126	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ 202	СЛАБ 82	<i>Ips sexdentatus</i>
	ШУ ЗАЈЕЧАР						
Шашка	40/c	антропогена ц. бора; 49 г.	7612833 4840825	Ecotrap IAC Ecolure	СРЕД- ЊИ 1199	СЛАБ 189	<i>Ips sexdentatus</i>
	33/a	антропогена ц. бора; 54 г.	7612209 4841841	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ 164	СЛАБ 404	<i>Ips sexdentatus</i>
	33/g	антропогена ц. бора; 54 г.	7612326 4842242	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ 145	СЛАБ 0	<i>Ips sexdentatus</i>
	6/a	антропогена ц. бора; 54 г.	7609491 4848377	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ 167	СЛАБ 0	<i>Ips sexdentatus</i>
Вршка чука	40/j	антропогена ц. бора; 43 г.	7593643 4850031	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ 536	СЛАБ 300	<i>Ips sexdentatus</i>
	40/k	антропогена ц. бора; 53 г.	7593464 4850162	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ 532	СЛАБ 280	<i>Ips sexdentatus</i>
	82/p	антропогена ц. бора; 43 г.	7603594 4.858423	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ 708	СЛАБ 93	<i>Ips sexdentatus</i>
	82/d,f	антропогена ц. бора; 22 г.	7603752 4857640	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ 745	СЛАБ 181	<i>Ips sexdentatus</i>
				Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 24	СЛАБ 0	<i>Pityogenes chalcographus</i>
87/d	антропогена ц. бора; 33 г.	7591026 4854290	Ecotrap IAC Ecolure	СЛАБ 909	СЛАБ 482	<i>Ips sexdentatus</i>	

Као и претходне године, ШУ Неготин, вршила је мониторинг искључиво методом феромонских клопки, и то цевастим и Ecotrap типом. Постављање феромонских клопки извршено је почетком априла. У ГЈ Алија Буково Вратна постављено је 20 цевастих клопки са агрегационим феромоном IAC Ecolure, а у ГЈ Дели Јован 30 Ecotrap клопки. Контролисање и пражњене вршено је у десетодневним интервалима. Интензитет напада био је слаб.

ШУ Зајечар поставила је 18 клопки типа Ecotrap у периоду од 05. до 12. 04. 2017. године. Просечан улов је слабог интензитета осим у ГЈ Шашка чији је просечан број уловљених поткорњака средњег интензитета. Укупан број имага који је уловљен у контроли бројности прве генерације поткорњака износио је 7760 боровог поткорњака и 24 шестозубог поткорњака смрче (Σ 7.790 ком.). Највећа бројност забележена је у контроли 28. 04. 2017. године (2.523 ком.)

Ecotrap феромонска клопка
у састојини црног бора

9. ШГ Ужице

Феромонске клопке у подручју ШГ Ужице постављене су у три управе: Ужице, Златибор и Косјерић. На баријерне клопке аплицирани су агрегациони феромони IAC Ecolure за праћење борових поткорњака и IT Ecolure за смрчине. Резултати мониторинга поткорњака, наведени су у наредној табели.

Газдинска јединица одељење, одсек (КО, МЗВ)	Састојинска припадност и старост	Координате клопке	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада Број уловљених имага поткорњака		Врста поткорњака
				Генерација		
				I	II	
Креманске Косе 4/а	Антропогена, 60 год., ц. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 64		<i>Ips sexdentatus</i>
Креманске Косе 15/а	Антропогена, 60 год., ц. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 37		<i>Ips sexdentatus</i>
Креманске Косе 30/а	природна, 100 год., ц. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 95		<i>Ips sexdentatus</i>
Креманске Косе 37/а	природна саст., 80 год., ц. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 10		<i>Ips sexdentatus</i>
Креманске Косе 44/а	Антропогена, 60 год., ц. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 22		<i>Ips sexdentatus</i>
Шарган 21/а	Природна, 75 год., ц. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 25		<i>Ips sexdentatus</i>
Шарган 24/а	Антропогена, 62 год., ц. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 85		<i>Ips sexdentatus</i>
Шарган 28/а	Природна, 85 год., ц. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 366		<i>Ips sexdentatus</i>
Шарган, 33/а	Природна, 80 год., ц. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 52		<i>Ips sexdentatus</i>
Шарган 48/а	Природна, 70 год., ц. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 27		<i>Ips sexdentatus</i>
Мокра Гора Кршање 1/а	Антропогена, 34 год., ц. бор	7377099 4847451	баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 109		<i>Ips sexdentatus</i>
Мокра Гора Кршање 3/а	Вис. природна, 141 год., ц. бор	7375841 4849538	баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 101		<i>Ips sexdentatus</i>
Мокра Гора Кршање 33/а	шикара	7375442 4850641	баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 77		<i>Ips sexdentatus</i>
Мокра Гора Кршање 45/а	голет	7378230 4852331	баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 136		<i>Ips sexdentatus</i>
Мокра Гора	Антропогена,	73778367	баријерна	СЛАБ		<i>Ips</i>

Газдинска јединица одељење, одсек (КО, МЗВ)	Састојинска припадност и старост	Координате клопке	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада Број уловљених имага поткорњака		Врста поткорњака
				Генерација		
				I	II	
Кршање 50/а	61 год., ц. бор	4852633	ИАС Ecolure	100		<i>sexdentatus</i>
Мокра Гора Пањак 20/а	Антропогена, 40 год., ц. бор	7377862 4847033	баријерна ИАС Ecolure	СЛАБ 105		<i>Ips sexdentatus</i>
Мокра Гора Пањак 25/б	Вис. природна, 25 год., ц. бор	7377571 4847586	баријерна ИАС Ecolure	СЛАБ 133		<i>Ips sexdentatus</i>
Мокра Гора Пањак 26/а	Вис. природна, 110 год., ц. бор	7378560 4847892	баријерна ИАС Ecolure	СЛАБ 77		<i>Ips sexdentatus</i>
Мокра Гора Пањак 40/б	Вис. природна, 70 год., ц. бор	7380579 4849041	баријерна ИАС Ecolure	СЛАБ 151		<i>Ips sexdentatus</i>
Мокра Гора Пањак 49/а	Вис. природна, 140 год., ц. бор	7380930 4848836	баријерна ИАС Ecolure	СЛАБ 152		<i>Ips sexdentatus</i>
Јелова Гора 5/к	Антропогена, 55 год., смрча		баријерна IT Ecolure	СЛАБ 36		<i>Ips sexdentatus</i>
Јелова Гора 6/е	Антропогена, 55 год., смрча		баријерна IT Ecolure	СЛАБ 29		<i>Ips typographus</i>
Бела Земља 28/б	Антропогена, 50 год., ц. бор		баријерна ИАС Ecolure	СЛАБ 69		<i>Ips sexdentatus</i>
Бела Земља 27/б	Антропогена, 40 год., ц. бор		баријерна ИАС Ecolure	СЛАБ 30		<i>Ips sexdentatus</i>
Букови 30/а	Антропогена, 60 год., ц. бор		баријерна ИАС Ecolure	СЛАБ 357		<i>Ips acuminatus</i> <i>Ips sexdentatus</i>
Букови 32/а	Антропогена, 65 год., ц. бор		баријерна IT Ecolure	СЛАБ 487		<i>Ips typographus</i>
Букови 33/б	Антропогена, 64 год., смрча		баријерна IT Ecolure	СЛАБ 512		<i>Ips typographus</i>
Букови 36/б	Антропогена, 50 год., смрча		баријерна ИАС Ecolure	СЛАБ 877		<i>Ips acuminatus</i> <i>Ips sexdentatus</i>
Букови 49/е	Антропогена, 65 год., ц. бор		баријерна IT Ecolure	СЛАБ 615		<i>Ips typographus</i>
Букови 19/е	Антропогена, 50 год., смрча		баријерна ИАС Ecolure	СЛАБ 636		<i>Ips acuminatus</i> <i>Ips sexdentatus</i>
Букови 29/с	Антропогена, 50 год., ц. бор		баријерна IT Ecolure	СЛАБ 424		<i>Ips typographus</i>
Букови 37/а	Антропогена, 30 год., смрча		баријерна IT Ecolure	СЛАБ 119		<i>Ips typographus</i>
Букови 38/ф	Антропогена, 25 год., смрча		баријерна IT Ecolure	СЛАБ 139		<i>Ips typographus</i>
Букови 44/ф	Антропогена, 35 год., смрча		баријерна IT Ecolure	СЛАБ 131		<i>Ips typographus</i>
Јеље Тавник 13/и	Антропогена, 51 год., ц. бор		баријерна ИАС Ecolure	СЛАБ 192		<i>Ips acuminatus</i> <i>Ips sexdentatus</i>
Јеље Тавник 17/с	Антропогена, 33 год., смрча		баријерна IT Ecolure	СЛАБ 137		<i>Ips typographus</i>
Јеље Тавник 21/а	Антропогена, 34 год., смрча		баријерна IT Ecolure	СЛАБ 285		<i>Ips typographus</i>

Газдинска јединица одељење, одсек (КО, МЗВ)	Састојинска припадност и старост	Координате клопке	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада Број уловљених имага поткорњака		Врста поткорњака
				Генерација		
				I	II	
Јеље Тавник 22/б	Антропогена, 33 год., смрча		баријерна IT Ecolure	СЛАБ 117		<i>Ips typographus</i>
Јеље Тавник 24/б	Антропогена, 53 год., ц. бор		баријерна IT Ecolure	СЛАБ 168		<i>Ips typographus</i>
Јеље Тавник 44/б	Антропогена, 39 год., ц. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 150		<i>Ips typographus</i>
Маљен Ридови 49/а	Вис. природна, 103 год., ц. бор		баријерна IT Ecolure	СЛАБ 54		<i>Ips acuminatus Ips sexdentatus</i>
Маљен Ридови 54/б	Вис. природна, 88 год., ц. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 61		<i>Ips acuminatus Ips sexdentatus</i>
Маљен Ридови 69/а	Вис. природна, 78 год., ц. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 69		<i>Ips acuminatus Ips sexdentatus</i>
Маљен Ридови 82/а	Вис. природна, 83 год., ц. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 80		<i>Ips acuminatus Ips sexdentatus</i>
Маљен Ридови 86/с	Вис. природна, 73 год., ц. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 83		<i>Ips acuminatus Ips sexdentatus</i>
Маљен Ридови 100/б	Антропогена, 48 год., ц. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 576		<i>Ips acuminatus Ips sexdentatus</i>
Маљен Ридови 123/б	Антропогена, 41 год., ц. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 130		<i>Ips acuminatus Ips sexdentatus</i>
Маљен Ридови 134/б	Антропогена, 39 год., б. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 155		<i>Ips acuminatus Ips sexdentatus</i>
Голубац Дубовац 3/г	Антропогена, 35 год., јела		баријерна IT Ecolure	СЛАБ 166		<i>Ips typographus</i>
Голубац Дубовац 5/с	Антропогена, 39 г., смрча/јела		баријерна IT Ecolure	СЛАБ 166		<i>Ips typographus</i>
Голубац Дубовац 14/с	Антропогена, 69 год., ц. бор		баријерна IT Ecolure	СЛАБ 14		<i>Ips acuminatus Ips sexdentatus</i>
Шупља Јела 5/с	Антропогена, 35 г., смрча/јела		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 599		<i>Ips acuminatus Ips sexdentatus</i>
Доб. Латв. Шуме 30/а	Антропогена, 51 год., ц. бор		цеваста IAC Ecolure	СЛАБ 42		<i>Ips acuminatus Ips</i>

Газдинска јединица одељење, одсек (КО, МЗВ)	Састојинска припадност и старост	Координате клопке	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада Број уловљених имага поткорњака		Врста поткорњака
				Генерација		
				I	II	
						<i>sexdentatus</i>
Доб. Латв Шуме 31d	Антропогена, 55 год., б. бор		цеваста IAC Ecolure	СЛАБ 33		<i>Ips acuminatus</i> <i>Ips sexdentatus</i>
Смишаљ 7/a	Антропогена, црног бора		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 21		<i>Ips acuminatus</i>
Смишаљ 6/h	Антропогена, 30 год., јела		баријерна IT Ecolure	СЛАБ 20		<i>Ips typographus</i>
Смишаљ 7/f	Антропогена, 50 год., ц. бор		баријерна IT Ecolure	СЛАБ 11		<i>Ips typographus</i>
Инв.Пож. Шума 23/a	Антропогена, 52 год., ц. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 13		<i>Ips acuminatus</i>
Инв.Пож. Шума, 24/d	Антропогена, 56 год., ц. бор		баријерна IT Ecolure	0		<i>Ips typographus</i>
Инв. Пож. Шума, 29/e	Антропогена, 51 год., ц. бор		баријерна IT Ecolure	СЛАБ 10		<i>Ips typographus</i>
Муртеница 6/a	Вис. природна, 140 год., ц. бор		баријерна IT Ecolure	СЛАБ 422		<i>Ips typographus</i>
Муртеница 8/a	Природна, 90 год., јл/см		баријерна IT Ecolure	СЛАБ 642		<i>Ips typographus</i>
Муртеница 11/a	Природна, 70 год., јл/см		баријерна IT Ecolure	СЛАБ 671		<i>Ips typographus</i>
Муртеница 14/a	Природна, 90 г., јл/см/бк		баријерна IT Ecolure	СЛАБ 234		<i>Ips typographus</i>
Муртеница 27/a	Природна, 90 г., јл/см/бк		баријерна IT Ecolure	СЛАБ 260		<i>Ips typographus</i>
Муртеница 31/a	Природна, 80 г., јл/см/бк		баријерна IT Ecolure	СЛАБ 348		<i>Ips typographus</i>
Муртеница 33/a	Природна, 90 г., јл/см/бк		баријерна IT Ecolure	СЛАБ 298		<i>Ips typographus</i>
Муртеница 43/a	Природна, 80 г., јл/см/бк		баријерна IT Ecolure	СЛАБ 298		<i>Ips typographus</i>
Муртеница 48/a	Природна, 70 г., јл/см/бк		баријерна IT Ecolure	СЛАБ 279		<i>Ips typographus</i>
Муртеница 48/a	природна, 80 г., јл/см/бк		баријерна IT Ecolure	СЛАБ 233		<i>Ips typographus</i>
Шљивица 28/a	Вис. природна, 25 год., ц. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 340		<i>Ips sexdentatus</i>
Шљивица 1/b	Вис. природна, 80 год., ц. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 166		<i>Ips sexdentatus</i>
Шљивица 2/a	Вис. природна, 75 год., ц. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 236		<i>Ips sexdentatus</i>
Чавловац 9/b	Вис. природна, 170 год., ц. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 976		<i>Ips sexdentatus</i>
Чавловац 25/a	Вис. природна, 120 год., б. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 557		<i>Ips sexdentatus</i>
Чавловац 27/c	Вис. природна, 40 год., б. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 125		<i>Ips sexdentatus</i>
Семегљевска Гора 13/a	Антропогена, 56 год., ц. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 105		<i>Ips sexdentatus</i>
Семегљевска Гора 15/a	Вис. природна, 31 год., ц. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 293		<i>Ips sexdentatus</i>

Газдинска јединица одељење, одсек (КО, МЗВ)	Састојинска припадност и старост	Координате клопке	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада Број уловљених имага поткорњака		Врста поткорњака
				Генерација		
				I	II	
Семегљевска Гора 16/а	Вис. природна, 26 год., ц. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 106		<i>Ips sexdentatus</i>
Семегљевска Гора 17/а	Вис. природна, 56 год., б. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 156		<i>Ips Sexdentatus</i>
Борова Глава 19/а	Вис. природна, 140 год., ц. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 122		<i>Ips acuminatus Ips sexdentatus</i>
Борова Глава 5/с	Антропогена, 41 год., ц. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 262		<i>Ips acuminatus Ips sexdentatus</i>
Борова Глава 6/с	Антропогена, 41 год., ц. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 118		<i>Ips acuminatus Ips sexdentatus</i>
Борова Глава 48/б	Антропогена, 25 год., ц. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 310		<i>Ips acuminatus Ips sexdentatus</i>
Торник 9/б	Вис. природна, 100 год., ц. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 177		<i>Ips acuminatus Ips sexdentatus</i>
Торник 22/а	Вис. природна, 100 год., б. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 138		<i>Ips acuminatus Ips sexdentatus</i>
Торник 23/д	Вис. природна, 83 год., б. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 137		<i>Ips acuminatus Ips sexdentatus</i>
Торник 33/а	Вис. природна, 48 год., б. бор		баријерна IAC Ecolure	СЛАБ 114		<i>Ips acuminatus Ips sexdentatus</i>

Резултати контроле бројности поткорњака у подручју ШГ Ужице показују да је напад у свим одељењима у којима су постављене клопке слаб.

10. ШГ Голија Ивањица

Газдинска јединица одељење, одсек (КО, МЗВ)	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављеног контролног стабла	Врста контролног стабла и пречник	Интензитет напада број убушних отвора по дм ²	Врста поткорњака
ШУ Сјеница					
Царичина - Жари 40/а	Антропогена црни бор 28 год.	7 411 200	Црни бор 18 см	JAK	<i>Ips sexdentatus</i>
		4 788 000		JAK	
		7 411 200	Црни бор 20 см	JAK	<i>Ips sexdentatus</i>
		4 788 000		JAK	
		7 411 200	Црни бор 17 см	JAK	<i>Ips sexdentatus</i>
		4 788 000		JAK	

Газдинска јединица одељење, одсек (КО, МЗВ)	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављеног контролног стабла	Врста контролног стабла и пречник	Интензитет напада број убушних отвора по дм ²	Врста поткорњака
Дубочица-Баре 10/б	Антропогена црни бор 46 год.	7 410 300 4 783 400	Црни бор 13 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
			Црни бор 15 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Дубочица-Баре 11/б	Антропогена црни бор 50 год.	7 411 000 4 783 600	Црни бор 15 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
			Црни бор 14см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
			Црни бор 24 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Дубочица-Баре 13/б	Антропогена црни бор 46 год.	7 410 400 4 784 200	Црни бор 17 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
			Црни бор 16 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
			Црни бор 18 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
			Бели бор 16 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Дубочица-Баре 13/б	Антропогена црни бор 31 год.	7 410 500 4 784 500	Црни бор 17 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
			Црни бор 18 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
			Црни бор 16 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
			Бели бор 16 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Дубочица-Баре 119/а	Висока састојина смрча	7 407 700 4 776 450	Смрча 60 цм	ЈАК 3	<i>Ips typographus</i>
Дубочица-Баре 122/а	Висока састојина смрча	7 409 680 4 776 570	Смрча 26 цм	ЈАК 2	<i>Ips typographus</i>
Дубочица-Баре 123а	Висока састојина смрча	7 408 750 4 776 750	Смрча 29 цм	ЈАК 2	<i>Ips typographus</i>
Голија-Јавор 2/а	Антропогена црни бор, 33 год.	7 422 300 4 806 800	Црни бор 16 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
			Црни бор 19 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Голија-Јавор 2/е	Антропогена црни бор, 33 год.	7 422 500 4 807 100	Смрча 23 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Голија-Јавор 101/а	Антропогена црни бор, 33 год.	7 426 800 4 796 000	Црни бор 20 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
			Црни бор 21 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Голија-Јавор 115/а	Антропогена црни бор, 33 год.	7 429 800 4 795 000	Црни бор 23 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Дервента - Бабињача 3/а	Антропогена црни бор, 40 год.	7 414 600 4 795 700	Црни бор 15 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
			Црни бор 19 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Дервента - Бабињача 6/а	Антропогена црни бор, 41 год.	7 415 600 4 794 300	Бели бор 22 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
			Црни бор 21 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>

Газдинска јединица одељење, одсек (КО, МЗВ)	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављеног контролног стабла	Врста контролног стабла и пречник	Интензитет напада број убушних отвора по дм ²	Врста поткорњака
Дервента - Бабињача 12/в	Антропогена састојина црни бор, 37 год.	7 416 600 4 795 550	Црни бор 19см	JAK 1	<i>Ips sexdentatus</i>
			Црни бор 22 см	JAK 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Дервента - Бабињача 24/с	Антропогена црни бор, 37 год.	7 411 500 4 796 800	Црни бор 20 см	JAK 1	<i>Ips sexdentatus</i>
			Црни бор 17 см	JAK 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Цмиљевац-Букова глава 9/а	Антропогена црни бор, 35 год.	7 423 900 4 767 000	Црни бор 18 см	JAK 2	<i>Ips sexdentatus</i>
			Црни бор 17 см	JAK 2	<i>Ips sexdentatus</i>
			Црни бор 20 см	JAK 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Цмиљевац-Букова глава 10/а	Антропогена црни бор, 33 год.	7 425 000 4 765 800	Црни бор 16 см	JAK 1	<i>Ips sexdentatus</i>
			Црни бор 17 см	JAK 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Цмиљевац-Букова глава 11/а	Антропогена црни бор, 35 год.	7 424 600 4 765 000	Црни бор 18 см	JAK 1	<i>Ips sexdentatus</i>
			Црни бор 16 см	JAK 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Цмиљевац-Букова глава 15/д	Антропогена црни бор, 34 год.	7 423 600 4 764 000	Смрча 20 см	JAK 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Цмиљевац-Букова глава 15/е	Антропогена састојина смрча, 34 год.	7 423 300 4 763 800	Смрча 20 см	JAK 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Цмиљевац-Букова глава 157/а	Антропогена црни бор, 60 год.	7 414 000 4 810 000	Црни бор 25 см	JAK 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Цмиљевац-Букова глава 163/с	Антропогена црни бор, 27 год.	7 417 500 4 830 000	Црни бор 16 см	JAK 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Царичина-Жари, 8/а	Антропогена црни бор, 34 год.	7 412 100 4 820 000	Црни бор 21 см	JAK 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Царичина-Жари, 11/в	Антропогена смрча, 29 год.	7 416 000 4 793 300	Смрча 20 см	JAK 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Царичина-Жари, 11/г	Антропогена смрча, 32 год.	7 416 500 4 793 500	Црни бор 21 см	JAK 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Царичина-Жари, 13/в	Антропогена смрча, 50 год.	7 416 800 4 792 700	Смрча 25 см	JAK 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Царичина-Жари 16/а	Антропогена црни бор, 32 год.	7 413 900 4 780 000	Црни бор 18см	JAK 1	<i>Ips sexdentatus</i>
			Црни бор 20 см	JAK 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Царичина-Жари 16/а	Антропогена црни бор, 32 год.	7 413 600 4 791 100	Црни бор 16 см	JAK 1	<i>Ips sexdentatus</i>
			Црни бор 18 см	JAK 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Царичина-Жари, 30/а	Антропогена црни бор, 30 год.	7 412 800 4 790 000	Црни бор 20 см	JAK 1	<i>Ips sexdentatus</i>

ШУ ИВАЊИЦА КУШИЋИ

Газдинска јединица одељење, одсек (КО, МЗВ)	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављеног контролног стабла	Врста контролног стабла и пречник	Интензитет напада број убушних отвора по дм ²	Врста поткорњака
Јадар-Црвена гора 9/б	Антропогена састојина смрча, 42 год.	7 428 000 4 819 000	Смрча 14 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
			Смрча 12 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Јадар-Црвена гора, 10/ј	Антропогена црни бор, 45 год.	7 429 000 4 821 000	Црни бор 19 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Јадар-Црвена гора, 11/ф	Антропогена бели бор, 45 год.	7 431 000 4 822 000	Бели бор 15 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Јадар-Црвена гора, 12/е	Антропогена црни бор, 46 год.	7 432 000 4 822 000	Црни бор 19 см	ЈАК 2	<i>Ips sexdentatus</i>
Јадар-Црвена гора, 21/б	Антропогена црни бор, 46 год.	7 433 000 4 822 000	Црни бор 21 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Јадар-Црвена гора, 22/б	Антропогена црни бор, 46 год.	7 431 000 4 822 000	Црни бор 16 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Мучањ 42/м	Антропогена црни бор, 60 год.	7 424 780 4 825 430	Црни бор 20 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Мучањ 42/н	Антропогена црни бор, 51 год.	7 425 100 4 826 050	Црни бор 22 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Мучањ 43/е	Антропогена бели бор, 39 год.	7 425 080 4 826 350	Бели бор 22 см	ЈАК 2	<i>Ips sexdentatus</i>
Мучањ 43/д	Антропогена бели бор, 48 год.	7 424 900 4 826 830	Бели бор 24 см	ЈАК 2	<i>Ips sexdentatus</i>
Мучањ 44/а	Антропогена црни бор, 53 год.	7 424 670 4 827 220	Црни бор 18 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
			Црни бор 20 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Мучањ 45/а	Антропогена састојина црни бор, 56 год.	7 422 810 4 828 350	Црни бор 21 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
			Црни бор 20 см	ЈАК 2	<i>Ips sexdentatus</i>
Мучањ 46/ф	Антропогена црни бор, 64 год.	7 421 750 4 829 180	Црни бор 21 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
			Црни бор 19 см	ЈАК 2	<i>Ips sexdentatus</i>
Мучањ 48/д	Антропогена бели бор, 48 год.	7 425 300 4 828 170	Бели бор 19 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Мучањ 61/д	Антропогена бели бор, 53 год.	7 422 960 4 823 210	Бели бор 20 см	ЈАК 2	<i>Ips sexdentatus</i>
			Бели бор 21 см	ЈАК 2	<i>Ips sexdentatus</i>
Мучањ 62/а	Антропогена бели бор, 53 год.	7 423 280 4 822 600	Бели бор 20 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Мучањ 62//д	Антропогена бели бор, 53 год.	7 422 860 4 823 170	Бели бор 22 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Мучањ 63//а	Антропогена црни бор, 53 год.	7 423 140 4 822 370	Црни бор 20 см	ЈАК 2	<i>Ips sexdentatus</i>
			Црни бор 21 см	ЈАК 1	<i>Ips sexdentatus</i>
Клековица 28/а	Антропогена смрча, 37 год.	7 444 000 4 822 500	Смрча 25 см	ЈАК 3	<i>Ips typographus</i>
Клековица 29/а	Антропогена црни бор, 51 год.	7 444 600 4 822 500	Црни бор 24 см	ЈАК 3	<i>Ips sexdentatus</i>

Газдинска јединица одељење, одсек (КО, МЗВ)	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављеног контролног стабла	Врста контролног стабла и пречник	Интензитет напада број убушних отвора по дм ²	Врста поткорњака
			Црни бор 26 см	JAK 2	<i>Ips sexdentatus</i>
Клековица 29/д	Антропогена црни бор, 53 год.	7 444 800 4 821 900	Црни бор 23 см	JAK 2	<i>Ips sexdentatus</i>
Клековица 30/и	Антропогена црни бор, 53 год.	7 445 050 4 821 550	Црни бор 22 см	JAK 2	<i>Ips sexdentatus</i>
			Црни бор 25 см	JAK 3	<i>Ips sexdentatus</i>
			Црни бор 26 см	JAK 2	<i>Ips sexdentatus</i>
Клековица 64/а	Антропогена црни бор, 58 год.	7 441 000 4 818 500	Црни бор 21 см	JAK 2	<i>Ips sexdentatus</i>
			Црни бор 25 см	JAK 2	<i>Ips sexdentatus</i>
			Црни бор 23 см	JAK 2	<i>Ips sexdentatus</i>
Клековица 70/с	Антропогена црни бор, 64 год.	7 443 050 4 816 900	Црни бор 36 см	JAK 2	<i>Ips sexdentatus</i>
ШУ ГОЛИЈСКА РЕКА					
Дајићке планине 6/а	Висока шума смрча разнодобна	7 441 000 4 806 000	Смрча 46 см	JAK 4	<i>Ips typographus</i>
Дајићке планине 5/б	Висока шума смрча разнодобна	7 441 150 4 807 000	Смрча 33 см	JAK 3	<i>Ips typographus</i>
Дајићке планине 8/а	Висока шума смрча разнодобна	7 444 100 4 808 000	Смрча 43 см	JAK 3	<i>Ips typographus</i>
		7 444 800 4 808 100	Смрча 47 см	JAK 4	<i>Ips typographus</i>
Дајићке планине 10/а	Висока шума смрча разнодобна	7 444 400 4 808 600	Смрча 43 см	JAK 4	<i>Ips typographus</i>
		7 445 100 4 808 150	Смрча 40 см		
Дајићке планине 11/а	Висока шума смрча разнодобна	7 444 500 4 808 800	Смрча 46 см	JAK 4	<i>Ips typographus</i>
		7 445 100 4 809 400	Смрча 40 см	JAK 5	<i>Ips typographus</i>
Дајићке планине 12/а	Висока шума смрча разнодобна	7 445 300 4 811 600	Смрча 57 см	JAK 4	<i>Ips typographus</i>
Дајићке планине 13/а	Висока шума смрча разнодобна	7 445 200 4 811 800	Смрча 48 см	JAK 3	<i>Ips typographus</i>
Дајићке планине 13/а	Висока шума смрча разнодобна	7 445 100 4 812 000	Смрча 42 см	JAK 4	<i>Ips typographus</i>
Дајићке планине 15/а	Висока шума смрча разнодобна	7 445 200 4 810 700	Смрча 40 см	JAK 3	<i>Ips typographus</i>
		7 445 300 4 810 500	Смрча 41 см	JAK 3	<i>Ips typographus</i>
Дајићке планине	Висока шума смрча	7 446 100 4 809 500	Смрча 41 см	JAK 3	<i>Ips typographus</i>

Газдинска јединица одељење, одсек (КО, МЗВ)	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављеног контролног стабла	Врста контролног стабла и пречник	Интензитет напада број убушних отвора по дм ²	Врста поткорњака
16/б	разнодобна	7 446 300 4 809 700	Смрча 40 см		
Дајишке планине 21/а	Висока шума смрча разнодобна	7 444 100 4 808 800	Смрча 43 см	ЈАК 3	<i>Ips typographus</i>
		7 444 200 4 808 300	Смрча 40 см		
Дајишке планине 22/а	Висока шума смрча разнодобна	7 443 700 4 808 500	Смрча 39 см	ЈАК 3	<i>Ips typographus</i>
		7 443 900 4 808 300	Смрча 43 см	ЈАК 4	<i>Ips typographus</i>
Дајишке планине 23/а	Висока шума смрча разнодобна	7 443 100 4 808 200	Смрча 51 см	ЈАК 3	<i>Ips typographus</i>
		7 442 800 4 808 300	Смрча 45 см	ЈАК 3	<i>Ips typographus</i>
Дајишке планине 24/а	Висока шума смрча разнодобна	7 443 200 4 808 600	Смрча 46 см	ЈАК 4	<i>Ips typographus</i>
		7 443 400 4 808 500	Смрча 39 см	ЈАК 5	<i>Ips typographus</i>
Дајишке планине 25/а	Висока шума смрча разнодобна	7 443 000 4 808 500	Смрча 43 см	ЈАК 5	<i>Ips typographus</i>
		7 443 400 4 808 700	Смрча 41 см	ЈАК 3	<i>Ips typographus</i>
Дајишке планине 26/б	Висока шума смрча разнодобна	7 441 900 4 808 600	Смрча 47 см	ЈАК 3	<i>Ips typographus</i>
		7 441 300 4 808 700	Смрча 46 см	ЈАК 3	<i>Ips typographus</i>
Голија 22/б	Висока шума смрча разнодобна	7 440 150 4 802 480	Смрча 46 см	ЈАК 3	<i>Ips typographus</i>
		7 440 150 4 802 480	Смрча 51 см	ЈАК 3	<i>Ips typographus</i>
Голија 24/б	Висока шума смрча разнодобна	7 441 000 4 803 000	Смрча 51 см	ЈАК 3	<i>Ips typographus</i>
		7 441 000 4 803 000	Смрча 61 см	ЈАК 4	<i>Ips typographus</i>
Голија 28/а	Висока шума смрча разнодобна	7 442 100 4 804 250	Смрча 51 см	ЈАК 4	<i>Ips typographus</i>
		7 442 100 4 804 250	Смрча 54 см	ЈАК 3	<i>Ips typographus</i>
Голија 29/а	Висока шума смрча разнодобна	7 442 450 4 804 500	Смрча 67 см	ЈАК 3	<i>Ips typographus</i>
		7 442 450 4 804 680,3	Смрча 52 см	ЈАК 3	<i>Ips typographus</i>
Голија 30/б	Висока шума смрча разнодобна	7 442 700 4 804 200	Смрча 50 см	ЈАК 4	<i>Ips typographus</i>
		7 442 450 4 800 250	Смрча 57 см	ЈАК 3	<i>Ips typographus</i>
Голија 69/а	Висока шума смрча разнодобна	7 439 750 4 802 670	Смрча 50 см	ЈАК 3	<i>Ips typographus</i>
Кољешница 58/а	Висока шума смрча разнодобна	7 446 100 4 802 600	Смрча 57 см	ЈАК 3	<i>Ips typographus</i>
		7 446 300 4 802 900	Смрча 56 см	ЈАК 4	<i>Ips typographus</i>

Газдинска јединица одељење, одсек (КО, МЗВ)	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављеног контролног стабла	Врста контролног стабла и пречник	Интензитет напада број убушних отвора по дм ²	Врста поткорњака
Кољешница 57/а	Висока шума смрча разнодобна	7 445 800 4 802 200	Смрча 43 см	JAK 4	<i>Ips typographus</i>
		7 445 300 4 802 400	Смрча 61 см	JAK 4	<i>Ips typographus</i>
Кољешница 61/а	Висока шума смрча разнодобна	7 445 500 4 802 700	Смрча 53 см	JAK 5	<i>Ips typographus</i>
		7 445 200 4 802 500	Смрча 55 см	JAK 5	<i>Ips typographus</i>
Кољешница 63/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 444 900 4 801 600	Смрча 64 см	JAK 4	<i>Ips typographus</i>
Кољешница 64/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 444 900 4 801 500	Смрча 60 см	JAK 5	<i>Ips typographus</i>
Кољешница 43/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 442 900 4 798 000	Смрча 49 см	JAK 4	<i>Ips typographus</i>
		7 442 800 4 798 100	Смрча 57 см	JAK 5	<i>Ips typographus</i>
Кољешница 42/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 443 200 4 797 700	Смрча 59 см	JAK 5	<i>Ips typographus</i>
		7 443 300 4 797 600	Смрча 59 см	JAK 4	<i>Ips typographus</i>
Кољешница 44/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 443 500 4 798 000	Смрча 62 см	JAK 4	<i>Ips typographus</i>
		7 443 700 4 797 800	Смрча 60см	JAK 5	<i>Ips typographus</i>
Кољешница 45/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 444 000 4 798 000	Смрча 48 см	JAK 5	<i>Ips typographus</i>
		7 444 100 4 797 900	Смрча 70 см	JAK 5	<i>Ips typographus</i>
Кољешница 45/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 445 000 4 797 800	Смрча 44 см	JAK 5	<i>Ips typographus</i>
		7 444 800 4 797 600	Смрча 46 см	JAK 5	<i>Ips typographus</i>
Кољешница 47/е	Висока шума смрча, разнодобна	7 445 200 4 798 000	Смрча 52 см	JAK 5	<i>Ips typographus</i>
		7 445 300 4 797 900	Смрча 41 см	JAK 4	<i>Ips typographus</i>
Кољешница 50/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 444 900 4 798 600	Смрча 43 см	JAK 3	<i>Ips typographus</i>
		7 445 000 4 798 650	Смрча 42 см	JAK 4	<i>Ips typographus</i>
Кољешница 51/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 444 500 4 798 700	Смрча 46 см	JAK 5	<i>Ips typographus</i>
		7 444 800 4 798 800	Смрча 48 см	JAK 4	<i>Ips typographus</i>
Кољешница 66/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 444 000 4 798 000	Смрча 46 см	JAK 4	<i>Ips typographus</i>
Кољешница 66/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 444 000 4 798 800	Смрча 48 см	JAK 5	<i>Ips typographus</i>

Газдинска јединица одељење, одсек (КО, МЗВ)	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављеног контролног стабла	Врста контролног стабла и пречник	Интензитет напада број убушних отвора по дм ²	Врста поткорњака
Кољешница 67/б	Висока шума смрча, разнодобна	7 443 700 4 798 600	Смрча 60 см	JAK 4	<i>Ips typographus</i>
Кољешница 68/б	Висока шума смрча, разнодобна	7 443 000 4 798 700	Смрча 50 см	JAK 4	<i>Ips typographus</i>
		7 443 200 4 798 600	Смрча 52 см	JAK 5	<i>Ips typographus</i>
Голија 24/б	Висока шума смрча, разнодобна	7 441 000 4 803 000	Смрча 48 см	JAK 3	<i>Ips typographus</i>
		7 441 000 4 803 000	Јела 48 см	JAK 4	<i>Ips typographus</i>
Голија 26/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 441 000 4 803 500	Смрча 47 см	JAK 4	<i>Ips typographus</i>
		7 441 000 4 803 500	Јела 36 см	JAK 3	<i>Ips typographus</i>
Голија 28/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 441 000 4 804 000	Смрча 44 см	JAK 3	<i>Ips typographus</i>
		7 441 000 4 804 000	Смрча 45 см	JAK 3	<i>Ips typographus</i>
Голија 29/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 441 000 4 804 000	Смрча 50 см	JAK 3	<i>Ips typographus</i>
		7 441 000 4 804 000	Смрча 36 см	JAK 3	<i>Ips typographus</i>
Голија 32/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 441 000 4 805 000	Смрча 47 см	JAK 3	<i>Ips typographus</i>
Голија 41/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 440 000 4 804 000	Смрча 45 см	JAK 3	<i>Ips typographus</i>
		7 440 000 4 804 000	Смрча 37 см	JAK 3	<i>Ips typographus</i>
Голија 62/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 439 000 4 800 000	Смрча 47 см	JAK 4	<i>Ips typographus</i>
Голија 65/б	Висока шума смрча, разнодобна	7 439 000 4 800 000	Смрча 45 см	JAK 4	<i>Ips typographus</i>
		7 439 300 4 800 130	Смрча 40 см	JAK 3	<i>Ips typographus</i>
Голија 66/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 439 000 4 801 000	Смрча 44 см	JAK 3	<i>Ips typographus</i>
		7 439 000 4 801 000	Смрча 53 см	JAK 3	<i>Ips typographus</i>
Голија 67/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 439 000 4 802 000	Смрча 40 см	JAK 4	<i>Ips typographus</i>
Голија 68/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 439 000 4 802 000	Смрча 43 см	JAK 3	<i>Ips typographus</i>
		7 439 000 4 802 000	Смрча 48 см	JAK 3	<i>Ips typographus</i>
Голија 73/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 439 000 4 804 000	Јела 37 см	JAK 3	<i>Ips typographus</i>

ШУ ДЕВИЋИ – I СЕРИЈА ЛОВНИХ СТАБАЛА

Газдинска јединица одељење, одсек (КО, МЗВ)	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављеног контролног стабла	Врста контролног стабла и пречник	Интензитет напада број убушних отвора по дм ²	Врста поткорњака
Црепуљник 51/а	Антропогена састојина смрча, 47 год.	7 451 000 4 816 000	Смрча 24 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 451 000 4 816 000	Смрча 25 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Црепуљник 51/е	Антропогена састојина смрча, 28 год.	7 451 150 4 816 200	Смрча 25 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Црепуљник 45/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 447 000 4 816 000	Смрча 45 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 447 000 4 816 000	Смрча 36 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Црепуљник 43/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 446 00 4 816 00	Смрча 40 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 446 00 4 816 00	Смрча 35 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Црепуљник 49/б	Антропогена састојина Смрча, 52 год.	7 448 000 4 816 000	Смрча 33 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Црепуљник 64/а	Антропогена састојина црни бор, 52 год.	7 450 000 4 818 000	Црни бор 36 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 450 000 4 818 000	Црни бор 46 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Црепуљник 63/а	Антропогена састојина црни бор, 54 год.	7 450 250 4 818 100	Црни бор 30 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 450 250 4 818 100	Црни бор 28 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 450 250 4 818 100	Црни бор 30 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Црепуљник 61/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 450 100 4 819 000	Смрча 30 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 450 000 4 819 000	Смрча 36 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Црепуљник 66/б	Висока шума смрча, разнодобна	7 451 000 4 819 000	Смрча 36 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 451 000 4 819 000	Смрча 32 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 451 000 4 819 000	Смрча 33 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Црепуљник 14/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 452 000 4 812 000	Смрча 37 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 452 000 4 812 000	Смрча 35 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Црепуљник 15/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 452 150 4 812 050	Смрча 34 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 452 150 4 812 050	Смрча 38 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Брусничке шуме 12/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 452 960 4 807 137	Смрча 34 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 452 960 4 807 137	Смрча 35 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Брусничке шуме	Висока шума смрча,	7 452 850 4 806 939	Смрча 42 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>

Газдинска јединица одељење, одсек (КО, МЗВ)	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављеног контролног стабла	Врста контролног стабла и пречник	Интензитет напада број убушних отвора по дм ²	Врста поткорњака
13/а	разнодобна	7 452 850 4 806 939	Смрча 46 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Брусничке шуме 18/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 451 783 4 805 108	Смрча 32 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 451 783 4 805 108	Смрча 41 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Брусничке шуме 20/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 452 010 4 804 409	Смрча 33 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 452 010 4 804 409	Смрча 43 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Брусничке шуме 35/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 450 681 4 803 197	Смрча 37 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 450 681 4 803 197	Смрча 36 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Брусничке шуме 36/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 450 681 4 803 197	Смрча 38 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 450 681 4 803 197	Смрча 39 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Брусничке шуме 37/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 450 854 4 803 634	Смрча 41 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 450 854 4 803 634	Смрча 42 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Брусничке шуме 37/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 451 100 4 803 926	Смрча 40 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 451 100 4 803 926	Смрча 42 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Брусничке шуме 39/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 451 182 4 804 296	Смрча 32 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 451 182 4 804 296	Смрча 43 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Брусничке шуме 40/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 450 159 4 805 030	Смрча 31 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 450 159 4 805 030	Смрча 42 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Брусничке шуме 41/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 450 725 4 805 522	Смрча 37 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 450 725 4 805 522	Смрча 39 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Брусничке шуме 48/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 448 770 4 804 880	Смрча 40 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 448 770 4 804 880	Смрча 39 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Брусничке шуме 49/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 449 594 4 804 689	Смрча 37 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 449 594 4 804 689	Смрча 38 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Брусничке шуме, 50/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 449 237 4 803 712	Смрча 36 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Брусничке шуме 51/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 448 959 4 803 551	Смрча 38 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 448 959 4 803 551	Смрча 41 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>

Газдинска јединица одељење, одсек (КО, МЗВ)	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављеног контролног стабла	Врста контролног стабла и пречник	Интензитет напада број убушних отвора по дм ²	Врста поткорњака
Брусничке шуме 53/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 446 685 4 802 178	Смрча 37 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 446 685 4 802 178	Смрча 43 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Кољешница 4/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 447 709 4 798 713	Смрча 42 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 447 709 4 798 713	Смрча 41 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Кољешница 5/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 447 307 4 798 723	Смрча 39 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 447 307 4 798 723	Смрча 45 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Кољешница 11/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 446 835 4 797 629	Смрча 47 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 446 835 4 797 629	Смрча 38 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Кољешница 15/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 446 247 4 797 065	Смрча 42 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 446 247 4 797 065	Смрча 46 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Кољешница 21/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 446 647 4 795 160	Смрча 42 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 446 647 4 795 160	Смрча 37 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Бисер вода - Црни врх - Радул. 1/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 455 000 4 802 000	Смрча 46 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 455 000 4 802 000	Смрча 38 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Бисер вода - Црни врх - Радул. 2/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 455 200 4 802 250	Смрча 32 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 455 200 4 802 250	Смрча 42 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Бисер вода - Црни врх - Радул. 3/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 455 360 4 802 720	Смрча 32 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 455 360 4 802 720	Смрча 40 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Бисер вода - Црни врх - Радул. 4/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 451 160 4 803 080	Смрча 45 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 451 160 4 803 080	Смрча 42 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Бисер вода - Црни врх - Радул. 5/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 451 220 4 803 250	Смрча 44 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 451 220 4 803 250	Смрча 56 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 451 220 4 803 250	Смрча 35 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
Бисер вода - Црни врх - Радул. 12/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 453 420 4 805 750	Смрча 37 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 453 420 4 805 750	Смрча 35 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>
		7 453 420 4 805 750	Смрча 35 см	СЛАБ 0,1	<i>Ips typographus</i>

Газдинска јединица одељење, одсек (КО, МЗВ)	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављеног контролног стабла	Врста контролног стабла и пречник	Интензитет напада број убушних отвора по дм ²	Врста поткорњака
Бисер вода - Црни врх - Радул. 31/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 650 120	Смрча	СЛАБ	<i>Ips typographus</i>
		4 798 170	36 см	0,1	
Бисер вода - Црни врх - Радул. 42/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 650 120	Смрча	СЛАБ	<i>Ips typographus</i>
		4 798 170	33 см	0,1	
Бисер вода - Црни врх - Радул. 43/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 950 000	Смрча	СЛАБ	<i>Ips typographus</i>
		4 797 000	45 см	0,1	
Бисер вода - Црни врх - Радул. 43/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 950 000	Смрча	СЛАБ	<i>Ips typographus</i>
		4 797 000	38 см	0,1	
Бисер вода - Црни врх - Радул. 43/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 953 150	Смрча	СЛАБ	<i>Ips typographus</i>
		4 797 450	36 см	0,1	
Бисер вода - Црни врх - Радул. 43/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 953 150	Смрча	СЛАБ	<i>Ips typographus</i>
		4 797 450	40 см	0,1	
Бисер вода - Црни врх - Радул. 44/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 449 600	Смрча	СЛАБ	<i>Ips typographus</i>
		4 798 100	32 см	0,1	
		7 449 600	Смрча	СЛАБ	
4 798 100	35 см	0,1			
Бисер вода - Црни врх - Радул. 44/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 449 600	Смрча	СЛАБ	<i>Ips typographus</i>
		4 798 100	31 см	0,1	
		7 449 600	Смрча	СЛАБ	
4 798 100	31 см	0,1			
Бисер вода - Црни врх - Радул. 45/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 451 300	Смрча	СЛАБ	<i>Ips typographus</i>
		4 798 800	36 см	0,1	
Бисер вода - Црни врх - Радул. 45/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 451 300	Смрча	СЛАБ	<i>Ips typographus</i>
		4 798 800	36 см	0,1	
Бисер вода - Црни врх - Радул. 47/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 452 090	Смрча	СЛАБ	<i>Ips typographus</i>
		4 799 130	32 см	0,1	
		7 452 090	Смрча	СЛАБ	
4 799 130	30 см	0,1			
Бисер вода - Црни врх - Радул. 47/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 452 090	Смрча	СЛАБ	<i>Ips typographus</i>
		4 799 130	31 см	0,1	
		7 452 090	Смрча	СЛАБ	
4 799 130	31 см	0,1			
Бисер вода - Црни врх - Радул. 48/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 453 070	Смрча	СЛАБ	<i>Ips typographus</i>
		4 800 140	37 см	0,1	
		7 453 070	Смрча	СЛАБ	
4 800 140	43 см	0,1			
Бисер вода - Црни врх - Радул. 48/а	Висока шума смрча, разнодобна	7 502 470	Смрча	СЛАБ	<i>Ips typographus</i>
		4 805 730	42 см	0,1	
		7 502 470	Смрча	СЛАБ	
4 805 730	42 см	0,1			
ШУ ЧАЧАК					
Јелица 47/б	Антропогена црни бор, 53 год.	7 452 180	Црни бор	ЈАК	<i>Ips sexdentatus</i>
		4 848 880	21 см	2	
Јелица 47/б	Антропогена црни бор, 53 год.	7 452 320	Црни бор	ЈАК	<i>Ips sexdentatus</i>
		4 848 710	22 см	3	
Овчар-Каблар 14/б	Антропогена црни бор, 57 год.	7 435 470	Црни бор	ЈАК	<i>Ips sexdentatus</i>
		4 857 890	21 см	2	
Овчар-Каблар 14/б	Антропогена црни бор, 57 год.	7 435 470	Црни бор	ЈАК	<i>Ips sexdentatus</i>
		4 857 890	22 см	2	
Јелица 6/е	Антропогена састојина црни бор, 56 год.	7 445 580	Црни бор	ЈАК	<i>Ips sexdentatus</i>
		4 853 190	20 см	2	
Јелица 6/е	Антропогена састојина црни бор, 56 год.	7 445 620	Црни бор	ЈАК	<i>Ips sexdentatus</i>
		4 852 910	18 см	2	
Овчар-Каблар 14/б	Антропогена црни бор, 57 год.	7 435 470	Црни бор	ЈАК	<i>Ips sexdentatus</i>
		4 857 890	17 см	2	
Мрчајевац 2/ф	Антропогена црни бор, 40 год.	7 450 840	Црни бор	ЈАК	<i>Ips sexdentatus</i>
		4 832 380	13 см	2	

Газдинска јединица одељење, одсек (КО, МЗВ)	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављеног контролног стабла	Врста контролног стабла и пречник	Интензитет напада број убушних отвора по дм ²	Врста поткорњака
		7 450 800 4 832 680	Црни бор 19 см	ЈАК 3	<i>Ips sexdentatus</i>
Мрчајевац 3/б	Антропогена црни бор, 40 год.	7 451 080 4 832 050	Црни бор 17 см	ЈАК 2	<i>Ips sexdentatus</i>
		7 450 970 4 832 560	Црни бор 13 см	ЈАК 3	<i>Ips sexdentatus</i>

Слаб до средњи интензитет напада прве генерације *Ips sexdentatus* забележен је у ГЈ Клековица, а *Ips typographus* у газдинским јединицама Дајићке планине, Кољешница и Голија. Међутим, штете на терену су много веће и одговарају јаком интензитету напада наведених врста.

Иако нису достављене информације о постављању друге серије ловних стабала, на семинару и радионици одржаној у априлу, дате су јасне смернице о томе:

- ✓ друга серија контролних ловних стабала обара се почетком јуна, а свакако пре излетања младих имага нове генерације
- ✓ ако је на стаблима положеним у првој серији констатован јак напад поткорњака, број стабала у другој серији треба повећати најмање за 50%
- ✓ ако је напад био слаб, или га местимично није било, број положених стабала може се смањити за 50%
- ✓ ако није било напада, тада се оборена стабла из прве серије могу користити за даљу контролу напада
- ✓ број положених контролних ловних стабала може и да одступа од напред наведених, у зависности од конфигурације терена, величине шуме или културе, успешности раније изведене акције сузбијања и др.

Јак интензитет напада за обе врсте поткорњака (*Ips typographus* и *Ips sexdentatus*) је забележен на подручју целог газдинства. Градација је у току. Достављени резултати прве серије ловних стабала нису показивали овакво стање, међутим нашим прегледом је још тада указано да су штете на терену много веће.

Резултати мониторинга поткорњака методом феромонских клопки:

Газдинска јединица одељење, одсек	Састојинска припадност и старост	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада Просечан број уловљених имага поткорњака			
			<i>Ips typographus</i>		<i>Pityogenes chalcographus</i>	
			Генерација		Генерација	
			I	II	I	II
ШУ ИВАЊИЦА-КУШИЋИ						
Јад-Црв. гора 27/а	Антропогена смрче, 71 год.	Баријерне IT-PC Ecolure	СРЕДЊИ 3925	СРЕДЊИ 2380	СЛАБ 2525	СЛАБ 890
Мучањ 13/а	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СРЕДЊИ 1182	СЛАБ 145	СЛАБ 505	СЛАБ 2230
Мучањ 14/а	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СРЕДЊИ 1132	СЛАБ 105	СЛАБ 620	СЛАБ 135
Мучањ 3/а	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СРЕДЊИ 1667	СЛАБ 112	СЛАБ 674	СЛАБ 380
Мучањ	Висока смрче,	Баријерне	СРЕДЊИ	СРЕДЊИ	СЛАБ	СЛАБ

Газдинска јединица одељење, одсек	Састојинска припадност и старост	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада Просечан број уловљених имага поткорњака			
			<i>Ips</i> <i>typographus</i>		<i>Pityogenes</i> <i>chalcographus</i>	
			Генерација		Генерација	
			I	II	I	II
4/a	разнодобна	IT-PC Ecolure	1720	1125	723	2150
Мучањ 5/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 733	СЛАБ 199	СЛАБ 311	СЛАБ 1350
Мучањ 9/e	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СРЕДЊИ 1312	СЛАБ 693	СЛАБ 461	СЛАБ 500
Мучањ 11/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СРЕДЊИ 1592	СЛАБ 402	СЛАБ 721	СЛАБ 1530
Ковиље-Рабр. 31/a	Антропогена смрче, 36 год.	Баријерне IT-PC Ecolure	0	СЛАБ 21	СЛАБ 2400	СЛАБ 1650
Ковиље-Рабр. 37/b	Антропогена смрче, 38 год.	Баријерне IT-PC Ecolure	0	СЛАБ 71	СЛАБ 2740	СЛАБ 2100
Ковиље-Рабр. 23/b	Антропогена смрче, 47 год.	Баријерне IT-PC Ecolure	0	СЛАБ 100	СЛАБ 2930	СЛАБ 890
Ковиље-Рабр. 44/a	Антропогена смрче, 39 год.	Баријерне IT-PC Ecolure	0	СЛАБ 40	СЛАБ 3100	СЛАБ 2230
Ковиље-Рабр. 42/e	Антропогена смрче, 43 год.	Баријерне IT-PC Ecolure	0	СЛАБ 105	СЛАБ 3300	СЛАБ 135
Ковиље-Рабр. 6/a	Антропогена смрче, 36 год.	Баријерне IT-PC Ecolure	0	СЛАБ 45	СЛАБ 3500	СЛАБ 380
Ковиље-Рабр. 5/c	Антропогена смрче, 41 год.	Баријерне IT-PC Ecolure	0	СЛАБ 73	СЛАБ 3500	СЛАБ 2150
ШУ ГОЛИЈСКА РЕКА						
Дајићке план. 2/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 542	СЛАБ 442	СЛАБ 163	СЛАБ 405
Дајићке план. 6/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 652	СЛАБ 594	СЛАБ 171	СЛАБ 488
Дајићке планине 7/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 680	СЛАБ 961	СЛАБ 183	СЛАБ 605
Дајићке планине 10/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 820	СЛАБ 115	СЛАБ 543	СЛАБ 816
Дајићке планине 11/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 790	СЛАБ 568	СЛАБ 485	СЛАБ 584
Дајићке планине 12/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 110	СЛАБ 280	СЛАБ 162	СЛАБ 349
Дајићке планине 12/c	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 84	СЛАБ 457	СЛАБ 175	СЛАБ 468
Дајићке планине 13/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 72	СЛАБ 363	СЛАБ 168	СЛАБ 441
Дајићке планине 13/b	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 65	СЛАБ 503	СЛАБ 162	СЛАБ 616
Дајићке планине 15/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 145	СЛАБ 706	СЛАБ 196	СЛАБ 809
Дајићке планине 21/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 252	СРЕДЊИ 1720	СЛАБ 1084	СЛАБ 700
Дајићке планине 22/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 314	СЛАБ 980	СЛАБ 1144	СЛАБ 420
Дајићке планине 23/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 321	СЛАБ 950	СЛАБ 1212	СЛАБ 500
Дајићке планине 24/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 265	СЛАБ 600	СЛАБ 1200	СЛАБ 230
Дајићке планине 25/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 252	СРЕДЊИ 1470	СЛАБ 1068	СЛАБ 510

Газдинска јединица одељење, одсек	Састојинска припадност и старост	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада Просечан број уловљених имага поткорњака			
			<i>Ips</i> <i>typographus</i>		<i>Pityogenes</i> <i>chalcographus</i>	
			Генерација		Генерација	
			I	II	I	II
Дајићке планине 26/b	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 275	СРЕДЊИ 1230	СЛАБ 1102	СЛАБ 480
Кољешница 51/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 250	СЛАБ 466	СЛАБ 221	СЛАБ 269
Кољешница 61/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 286	СЛАБ 471	СЛАБ 220	СЛАБ 383
Кољешница 57/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 428	СЛАБ 513	СЛАБ 257	СЛАБ 394
Голија 5/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 323	СЛАБ 55	СЛАБ 268	СЛАБ 16
Голија 5/b	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 342	СЛАБ 70	СЛАБ 281	СЛАБ 37
Голија 6/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 321	СЛАБ 126	СЛАБ 278	СЛАБ 28
Голија 7/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 398	СЛАБ 147	СЛАБ 218	СЛАБ 41
Голија 7/b	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 358	СЛАБ 97	СЛАБ 136	СЛАБ 26
Голија 8/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 435	СЛАБ 319	СЛАБ 332	СЛАБ 101
Голија 9/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 390	СЛАБ 305	СЛАБ 345	СЛАБ 105
Голија 10/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 323	СЛАБ 489	СЛАБ 164	СЛАБ 459
Голија 29/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 140	СЛАБ 801	СЛАБ 126	СЛАБ 465
Голија 30/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 321	СЛАБ 364	СЛАБ 142	СЛАБ 235
Голија 32/b	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 302	СЛАБ 489	СЛАБ 181	СЛАБ 197
Голија 17/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 51	СРЕДЊИ 1462	СЛАБ 22	СЛАБ 2730
Голија 18/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 52	СЛАБ 947	СЛАБ 23	СЛАБ 1531
ШУ ДЕВИЋИ						
Брусничке шуме 20/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 12	СЛАБ 321	СЛАБ 472	СЛАБ 812
Бисер вода-Цр. Врх Радуловац 8/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 6	СЛАБ 377	СЛАБ 193	СЛАБ 595
Брусничке шуме 60/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 556	СРЕДЊИ 1238	СЛАБ 225	СЛАБ 1043
Брусничке шуме 75/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 67	СЛАБ 457	СЛАБ 505	СЛАБ 524
Црепуљник 36/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 55	СЛАБ 110	СЛАБ 173	СЛАБ 157
Брусничке шуме, 76/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 76	СЛАБ 560	СЛАБ 168	СЛАБ 534
Црепуљник 35/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 88	СЛАБ 160	СЛАБ 185	СЛАБ 162
Бисер вода-Цр. Врх Радуловац 22/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 181	СЛАБ 101	СЛАБ 82	СЛАБ 1183
Бисер вода-Цр. Врх	Висока смрче,	Баријерне	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ

Газдинска јединица одељење, одсек	Састојинска припадност и старост	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада Просечан број уловљених имага поткорњака			
			<i>Ips typographus</i>		<i>Pityogenes chalcographus</i>	
			Генерација		Генерација	
			I	II	I	II
Радуловац 47/a	разнодобна	IT-PC Ecolure	283	104	79	1454
Бисер вода-Цр. Врх Радуловац 55/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 624	СРЕДЊИ 1500	СЛАБ 580	СЛАБ 2090
Црепуљник 10/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 97	0	СЛАБ 743	0
Црепуљник 12/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 83	СЛАБ 28	СЛАБ 690	СЛАБ 135
Црепуљник 14/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 89	СЛАБ 42	СЛАБ 423	СЛАБ 250
Црепуљник 35/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 158	СЛАБ 11	СЛАБ 319	СЛАБ 190
Црепуљник 36/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 201	СЛАБ 26	СЛАБ 330	СЛАБ 215
Црепуљник 38/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 109	СЛАБ 21	СЛАБ 1307	СЛАБ 274
Црепуљник 39/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 138	СЛАБ 20	СЛАБ 295	СЛАБ 223
Црепуљник 40/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 140	СЛАБ 25	СЛАБ 273	СЛАБ 146
Црепуљник 41/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 143	СЛАБ 45	СЛАБ 284	СЛАБ 464
Црепуљник 43/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 124	СЛАБ 202	СЛАБ 388	СЛАБ 974
Црепуљник 45/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 142	СЛАБ 34	СЛАБ 449	СЛАБ 253
Црепуљник 51/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 44	СЛАБ 22	СЛАБ 143	СЛАБ 166
Црепуљник 53/a	Висока смрче, разнодобна	Баријерне IT-PC Ecolure	СЛАБ 161	СЛАБ 63	СЛАБ 430	СЛАБ 379

Средњи напад *Ips typographus* је забележен у ГЈ Јад-Црв. Гора 27/a и ГЈ Мучањ одељења 3/a, 4/a, 5/a, 9/e, 11/a, 13/a и 14/a. И у овом случају су штете на терену веће од очекиваних са овом бројношћу поткорњака.

11. ШГ Шумарство Рашка

Резултати мониторинга поткорњака методом феромонских клопки:

Газдинска јединица одељење, одсек	Састојинска припадност и старост	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада Просечан број уловљених имага поткорњака			
			<i>Ips typographus</i>		<i>Pityogenes chalcographus</i>	
			Генерација		Генерација	
			I	II	I	II
ШУ РАШКА						
Б. Вода 2с	57664421	Цеваста	СЛАБ 148	СЛАБ 17	СЛАБ 437	СЛАБ 163
Б. Вода 7d	56827611	Ecotrap	СРЕДЊИ 2225	СРЕДЊИ 2743	СРЕДЊИ 6359	СЛАБ 2870
Б. Вода 13b	57832471	Theysohn	ЈАК 4610	ЈАК 6400	СРЕДЊИ 9011	СЛАБ 2740

Газдинска јединица одељење, одсек	Састојинска припадност и старост	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада Просечан број уловљених имага поткорњака			
			<i>Ips typographus</i>		<i>Pityogenes chalcographus</i>	
			Генерација		Генерација	
			I	II	I	II
ШУ РАШКА						
Б.Вода 15a	57827611	Theysohn	СЛАБ 868	СРЕДЊИ 2120	СРЕДЊИ 7629	СЛАБ 1924
Б.Вода 15a	57827611	Ecotrap	ЈАК 5800	СРЕДЊИ 2620	СРЕДЊИ 6557	СЛАБ 891
Б.Вода 16b	57681471	Цеваста	СЛАБ 75	СЛАБ 579	СЛАБ 784	СЛАБ 435
Б.Вода 19a	57664421	Цеваста	СЛАБ 103	СЛАБ 116	-	СЛАБ 0
Диван 1a	57829515	Theysohn	СЛАБ 648	СРЕДЊИ 1382	СРЕДЊИ 4809	СЛАБ 2809
Влашица 59b,d	53402471	Ecotrap	СРЕДЊИ 1967	СЛАБ 989	СРЕДЊИ 5025	СЛАБ 2625
Влашица 60a	53402471	Theysohn	СРЕДЊИ 1646	СРЕДЊИ 1641	СРЕДЊИ 5173	СЛАБ 3285
Влашица 60f	53402471	Ecotrap	ЈАК 4152	СРЕДЊИ 2722	СРЕДЊИ 11686	СЛАБ 3129
ШУ ТУТИН						
Мојстирске шуме 8a	10403472	Налетна велика		СРЕДЊИ 1610	СЛАБ 110	
Мојстирске шуме 25a	10401611	Налетна мала		СРЕДЊИ 1720	СЛАБ 660	
Мојстирске шуме 26a	10403472	Налетна велика		СРЕДЊИ 1870	СЛАБ 840	
Мојстирске шуме 56a	10405471	Велика цеваста		СЛАБ 515	СЛАБ 95	
Драшке планине 2a	10405471	Налетна велика		СРЕДЊИ 1790	СЛАБ 310	
Драшке планине 13c	10401611	Налетна мала		СРЕДЊИ 1300	СЛАБ 390	
Драшке планине 81a	10402611	Налетна велика		СРЕДЊИ 1490	СЛАБ 360	
Драшке планине 2a	10405771	Велика цеваста		СЛАБ 850	СЛАБ 330	
Ђерекарски омар 9a	10814472	Налетна мала			СЛАБ 62	СЛАБ 1403
Ђерекарски Омар 10a	10814472	Налетна велика			СЛАБ 10	СЛАБ 1008
Врањача Дијелову 14e	10476421	Налетна велика			СЛАБ 82	СЛАБ 855
Врањача Дијелови 8a	10471421	Налетна мала			СЛАБ 110	СЛАБ 483

Резултати мониторинга поткорњака методом конвенционалних ловних стабала:

Газдинска јединица одељење, одсек (КО, МЗВ)	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављеног контролног стабла	Врста контролног стабла и пречник	Интензитет напада број убушних отвора по дм ²	Врста поткорњака
Б.Вода 7d	56827611	7457024 4802402	Смрча 43 см	ЈАК 5	?

Газдинска јединица одељење, одсек (КО, МЗВ)	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављеног контролног стабла	Врста контролног стабла и пречник	Интензитет напада број убушних отвора по дм ²	Врста поткорњака
Б.Вода 13а	57669421	7456774 4800858	Смрча 28см	ЈАК 4	?
Б. Вода 15а	57827611	7456367 4799947	Смрча 33 см	ЈАК 5	?
Б. Вода 15а	57827611	7456102 4800009	Смрча 34 см	ЈАК 6	?
Диван 1а	57829515	7455802 4804591	Смрча 24см	ЈАК 4	?
Влашица 59а	53404471	7458442 4805701	Смрча 24см	ЈАК 6	?
Влашица 60а	53404471	7458490 4805307	Смрча 23см	ЈАК 4	?
Влашица 48а	53358421	7456906 4803467	Бели бор 18 цм	ЈАК 4	?
Влашица 48а	53358421	7456314 4803932	Бели бор 27 цм	ЈАК 6	?
Буковик 111d	10381514	7466360 4794149	Црни бор 18 см	ЈАК 9	?
Буковик 112с	10381514	7465914 4794378	Црни бор 18 см	ЈАК 10	?
Буковик 118а	10381514	7466333 4796753	Црни бор 17 см	ЈАК 10	?
Буковик 118а	10381514	7466271 4796959	Црни бор 34 см	ЈАК 10	?
Буковик 119а	10381514	7465225 4797404	Црни бор 22 см	ЈАК 9	?
Влашица 2d	26381514	7466066 4798377	Црни бор 17 см	ЈАК 9	?
Влашица 2d	26381514	7466329 4798245	Црни бор 24 см	ЈАК 10	?
32001 105а	10395471	7454435 4745810	Смрча 38 цм	ЈАК 4,6	<i>Ips typographus</i>
32001 111а	10404471	7455830 4745430	Смрча 35 цм	ЈАК 3,7	<i>Ips typographus</i>
32001 112а	10405471	7455010 4744605	Смрча 37 цм	ЈАК 4,2	<i>Ips typographus</i>
32001 113b	10358471	7455175 4744220	Смрча 34 цм	ЈАК 3,8	<i>Ips typographus</i>
32021 2а	10405471	-	Смрча 39 цм	ЈАК 3,9	<i>Ips typographus</i>
32021 13с	10401611	-	Смрча 37 цм	ЈАК 4,6	<i>Ips typographus</i>
32021 81а	10402611	-	Смрча 34 цм	ЈАК 4	<i>Ips typographus</i>
32004 9а	-	7431800 4761700	Смрча	ЈАК 3,8	<i>Ips typographus</i>
32004 11а	-	7431100 4761400	Јела	ЈАК 3,4	<i>Ips curvidens</i>
32004 10а	-	7431300 4761400	Јела	ЈАК 3,7	<i>Ips curvidens</i>
32004 17а	-	7429900 4760800	Јела	ЈАК 3,2	<i>Ips curvidens</i>
32002 17а	-	7444000 4754500	Смрча	ЈАК 4,2	<i>Ips typographus</i>

Газдинска јединица одељење, одсек (КО, МЗВ)	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављеног контролног стабла	Врста контролног стабла и пречник	Интензитет напада број убушних отвора по дм ²	Врста поткорњака
32002 7b	-	7444000 4754500	Смрча	ЈАК 3,2	<i>Ips typographus</i>
32002 55b	-	7444000 4754500	Јела	ЈАК 2,2	<i>Ips curvidens</i>

Изразито јак напад на ловним стаблима *Ips typographus* и *Ips curvidens* забележен је у целом подручју ШУ ТУТИН.

12. ШГ Столови Краљево

У подручју шумског газдинства Столови Краљево, а према Извештају 2062/2 од 19. 06. 2017. године, контролна стабла су постављена и редовно контролисана, на следећим локалитетима:

1. ШУ Ушће, ГЈ Радочело Црепуљник, од. 12/а - 16 стабала смрче, констатован средњи до јак напад *Ips typographus* (1-3) и јак *Pityogenes chalcographus* (2,5-3)
2. ШУ Ушће, ГЈ Радочело Црепуљник, од. 18/а - 14 стабала смрче, констатован средњи до јак напад *Ips typographus* (1-3) и јак *Pityogenes chalcographus* (2-3).
4. ШУ Ушће, ГЈ Горња Студеница, од. 40/а - 5 стабала смрче, констатован средњи до јак напад *Ips typographus* (1-2) и средњи *Pityogenes chalcographus* (1).
5. ШУ Ушће, ГЈ Горња Студеница, од. 39 - 9 стабала смрче, констатован средњи до јак напад *Ips typographus* (0,5-2) и средњи *Pityogenes chalcographus* (1-2)
6. ШУ Ушће, ГЈ Горња Студеница, од. 41/а - 5 стабала смрче, констатован средњи до јак напад *Ips typographus* (0,5-2,5).

Мониторинг поткорњака смрче методом феромонских клопки:

Газдинска јединица	Одељење одсек	Састојинска припадност старост	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада Просечан број уловљених имага поткорњака			
				<i>Ips typographus</i>		<i>Pityogenes chalcographus</i>	
				Генерација		Генерација	
				I	II	I	II
ШУ КРАЉЕВО							
Сокоља	161/а	Антропогена састојина смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 8700	СЛАБ	СЛАБ	СЛАБ
	160/ф	Антропогена састојина смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 6388	СРЕДЊИ 2727	СЛАБ	СЛАБ
ШУ БОГУТОВАЦ							
Чемерно	?	Антропогена састојина смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	-	-
	?	Антропогена састојина смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	СЛАБ	СЛАБ	-	-
	?	Антропогена састојина смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	СЛАБ	СРЕДЊИ 1500	-	-

Газдинска јединица	Одељење одсек	Састојинска припадност старост	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада Просечан број уловљених имага поткорњака			
				<i>Ips typographus</i>		<i>Pityogenes chalcographus</i>	
				Генерација		Генерација	
				I	II	I	II
ШУ УШЋЕ							
Радочело Црепуљник	7/б	Висока шума смрче и б. бора	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 5500	СРЕДЊИ 3130	СЛАБ	СЛАБ
	11/а	Висока шума смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	СРЕДЊИ 3754	ЈАК 4107	СЛАБ	СЛАБ 4036
	12/а	Висока шума смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	СРЕДЊИ 2943	СРЕДЊИ 3210	СЛАБ	СЛАБ 4405
	15/а	Вис.шума смрче и букве	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 4185	СРЕДЊИ 3455	СЛАБ	СЛАБ 4120
	16/а	Вис.шума смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 4934	ЈАК 4610	СЛАБ	СЛАБ 4313
	17/а	Вис.шума смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 4103	СРЕДЊИ 3584	СЛАБ	СЛАБ 4585
	18/а	Вис.шума смрче, јела и буква	Ecotrap PC IT Ecolure	СРЕДЊИ 3862	ЈАК 4562	СЛАБ	СЛАБ 4075
	18/б	Висока шума смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	СРЕДЊИ 4070	СРЕДЊИ 3030	СЛАБ	СЛАБ
	19/а	Висока шума смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	СРЕДЊИ 3803	СРЕДЊИ 3240	СЛАБ	СЛАБ
	20/а	Висока шума смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	СРЕДЊИ 3000	СРЕДЊИ 3910	СЛАБ	СЛАБ 4600
	23/а	Висока шума смрче, јела и букве	Ecotrap PC IT Ecolure	СРЕДЊИ 3730	СРЕДЊИ 3158	СЛАБ	СЛАБ
	25/а	Висока шума смрче, јела и букве	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 6950	СРЕДЊИ 2725	СЛАБ	СЛАБ
	26/с	Висока шума смрче, јела и букве	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 8267	ЈАК 5100	СЛАБ	СЛАБ
	30/а	Висока шума смрче, јела и букве	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 6550	ЈАК 4027	СЛАБ	СРЕДЊИ 7123
	31/а	Висока шума смрче, јела и букве	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 6150	ЈАК 4250	СЛАБ	СЛАБ
	31/б	Висока шума смрче, јела и букве	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 13275	ЈАК 6050	СЛАБ	СЛАБ
32/а	Висока шума смрче, јела и букве	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 7533	ЈАК 6383	СЛАБ	СЛАБ	

Газдинска јединица	Одељење одсек	Састојинска припадност старост	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада Просечан број уловљених имага поткорњака			
				<i>Ips typographus</i>		<i>Pityogenes chalcographus</i>	
				Генерација		Генерација	
				I	II	I	II
	32/c	Висока шума смрче, јела и букве	Ecotrap PC IT Ecolure	СРЕДЊИ 2572	ЈАК 9025	СЛАБ	СЛАБ
	33/a	Изданацка шума букве и смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 5100	ЈАК 5100	СЛАБ	СЛАБ
	33/d	Изданацка шума букве и смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 10250	ЈАК 4400	СЛАБ	СЛАБ
	?	Висока шума бкукве и смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 8850	ЈАК 6788	СЛАБ	СЛАБ
	35/a	Висока шума бкукве и смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 9750	СРЕДЊИ 3400	СЛАБ	СЛАБ
	35/b	Висока шума смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 760	СРЕДЊИ 3100	СЛАБ	СЛАБ
	35/c	Изданацка шума букве и смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 5800	ЈАК 7125	СЛАБ	СЛАБ
	36/a	Висока шума бкукве и смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	СРЕДЊИ 3400	СРЕДЊИ 3175	СЛАБ	СЛАБ
	45/a	Висока шума смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 4295	СРЕДЊИ 3641	СЛАБ	СЛАБ 4412
	45/b	Висока шума смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	СРЕДЊИ 3408	ЈАК 4000	СЛАБ	СЛАБ 4395
	46/a	Висока шума смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 5582	СРЕДЊИ 3005	СЛАБ	СЛАБ 4570
	47/a	Висока шума смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 5256	СРЕДЊИ 3936	СЛАБ	СЛАБ
Жељин	28/b	Антропогена састојина смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 4800	ЈАК 5500	СЛАБ	СРЕДЊИ 5800
	62/g	Антропогена састојина смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 8400	ЈАК 8950	СЛАБ	СЛАБ
	60/g	Антропогена састојина смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 8700	ЈАК 7000	СЛАБ	СЛАБ
	47/e	Антропогена састојина смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 9500	ЈАК 10080	СЛАБ	СЛАБ
	77/d	Антропогена састојина смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 13000	ЈАК 9560	СЛАБ	СЛАБ
	46/c	Антропогена	Ecotrap	ЈАК	ЈАК	СЛАБ	СРЕДЊИ

Газдинска јединица	Одељење одсек	Састојинска припадност старост	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада Просечан број уловљених имага поткорњака			
				<i>Ips typographus</i>		<i>Pityogenes chalcographus</i>	
				Генерација		Генерација	
				I	II	I	II
		састојина смрче	PC IT Ecolure	5900	6900		5210
	83/c	Антропогена састојина смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 9800	ЈАК 11850	СЛАБ	СЛАБ 4450
	66/b	Антропогена састојина смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 6400	ЈАК 6000	СЛАБ	СЛАБ
Горња Студеница	2/a	Висока шума бкукве и смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 4700	ЈАК 9025	СЛАБ	СРЕДЊИ 5400
	13/a	Висока шума смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 4616	СРЕДЊИ 1983	СЛАБ	СЛАБ
	14/a	Висока шума бкукве и смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 6702	СРЕДЊИ 3517	СЛАБ	СЛАБ
	23/b	Висока шума бкукве и смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	СРЕДЊИ 2980	СРЕДЊИ 3647	СЛАБ	СЛАБ
	39/a	Висока шума бкукве и смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	СРЕДЊИ 1125	СРЕДЊИ 2125	СЛАБ	СЛАБ
	40/a	Висока шума бкукве и смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	СРЕДЊИ 3220	СРЕДЊИ 1650	СЛАБ	СЛАБ
	41/a	Висока шума бкукве и смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 4025	СРЕДЊИ 1675	СЛАБ	СЛАБ
	56/a	Висока шума бкукве и смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 4200	СРЕДЊИ 3100	СЛАБ	СЛАБ
	59/a	Висока шума бкукве и смрче	Ecotrap PC IT Ecolure	ЈАК 4145	СРЕДЊИ 1750	СЛАБ	СЛАБ

На основу анализе резултата мониторинга прве генерације поткорњака (Табела), може се закључити да је стање у праћеном подручју шумских управа Краљево и Ушће, **КРИТИЧНО**. Неопходно је угустити мрежу феромонских клопки и поставити додатна ловна стабла, како би се ухватио што већи број имага и смањила бројност у другој генерацији.

Феромонска клопка Ecotrap:
ШГ Столови Краљево, ШУ Ушће,
ГЈ Радочело Црепуљник

По завршетку мониторинга, утврђен је јак интензитет напада друге генерације *Ips typographyus* у ШУ Ушће, у већини одељења ГЈ Радочело Црепуљник, као и у ГЈ Жељин, док је у ГЈ Горња Студеница средњи. Врста *Pityogenes chalcographus* је слабог интензитета напада. У ШУ Краљево, друга генерација *Ips typographyus* је у мањој бројности у односу на прву у свим прегледаним клопкама и средњег је интензитета напада.

13. ШГ Ниш

Мониторинг прве генерације поткорњака, методом контролних ловних стабала, у подручју шумске управе Алексинац, обављен је помоћу 10 ловних стабала постављених у антропогеним састојинама црног бора старости од 35 до 50 година, у газдинским јединицама ЛШЦ, Мали Јастребац II и Обла Глава. Праћене су врсте *Blastophagus minor* и *Ips sexdentatus*, а контрола је вршена 23. марта, 10. и 20. априла, 19. и 31. маја. Приликом прегледа, констатовано је од 0,00 до 0,13 убушних отвора по dm².

У подручју шумске управе Ниш – Бела Паланка, на 3 ловна стабла постављена у газдинским јединицама Каменички Вис I и Сврљишко Гулијанске планине, у антропогеним састојинама црног бора старости од 38 до 41 године, присутан је *Ips sexdentatus*, а контрола је вршена 10, 20 и 30. априла, 10, 20 и 30. маја и 10. јуна 2017. Број убушних отвора по dm² износио је од 0,00 до 6,38 (ГЈ Сврљишко Гулијанске планине, одељење 20/с).

Резултати мониторинга прве генерације поткорњака методом ловних стабала:

Газдинска јединица одељење, одсек (КО, МЗВ)	Врста дрвећа, старост	Координате постављеног контролног стабла	Интензитет напада број убушних отвора по дм ²	Врста поткорњака
ШУ АЛЕКСИНАЦ				
ЛШЦ, 11/б	црни бор, 40 год.	4821820 7565176	0,09	<i>Blastophagus minor</i>
ЛШЦ, 11/с	црни бор, 35 год.	4822340 7565316	0,11	<i>Ips sexdentatus</i>
		4855122 7565224	0,02	<i>Blastophagus minor</i>
Мали Јастребац II, 23/д	црни бор, 50 год.	4808518 7554950	0	-
Мали Јастребац II, 23/д	црни бор, 50 год.	4808293 7555060	0,02	<i>Blastophagus minor</i>
Мали Јастребац II, 23/д	црни бор, 50 год.	4808078 7555060	0,02	<i>Blastophagus minor</i>
Мали Јастребац I, 16/д	црни бор, 38 год.	4806600 7551215	0	-
Мали Јастребац I, 16/д	црни бор, 38 год.	4806856 7551279	0	-
Обла глава, од. 83/с	црни бор, 37 год.	4822772 7550442	0,04	<i>Blastophagus minor</i>
Обла глава, од. 84/с	црни бор, 37 год.	-	0,03	<i>Blastophagus minor</i>
ШУ НИШ – БЕЛА ПАЛАНКА				
Каменички вис I, 21/ф	бели бор, 38 год.	4807923 7575890	0	-
		4807947 7576130	0	-
Каменички вис I, 48/б	црни бор, 41 год.	4803246	СРЕДЊИ	<i>Ips</i>

Газдинска јединица одељење, одсек (КО, МЗВ)	Врста дрвећа, старост	Координате постављеног контролног стабла	Интензитет напада број убушних отвора по дм ²	Врста поткорњака
		7589814	0,55	<i>sexdentatus</i>
		4803144 7590032	ЈАК 2,22	<i>Ips</i> <i>sexdentatus</i>
Сврљишко – гулијанске планине, 20/с	црни бор, 40 год.	4800182	ЈАК	<i>Ips</i>
		7603337	1,61	<i>sexdentatus</i>
		4800028 7603687	ЈАК 6,38	<i>Ips</i> <i>sexdentatus</i>

У подручју ШУ Алексинац, у антропогеним састојинама смрче старости 27 до 45 година, прати се 51 феромонска клопка, у газдинским јединицама Велики Јастребац, Мали Јастребац II, Буковик Алексиначки и Обла Глава. Од феромона су коришћени IT Ecolure, PC Ecolure, XL Ecolure. Клопке су постављене у периоду од 7. до 26. априла, а преглед је вршен 28. априла, 19., 30. или 31. маја, 16., 23. и 30. јуна, 14. и 30. јула, 18. и 31. августа, те 15. и 29. септембра 2017. На основу анализе резултата мониторинга прве генерације поткорњака (Табела), може се закључити да је стање у праћеном подручју ШУ Алексинац, **КРИТИЧНО**. Неопходно је угустити мрежу феромонских клопки и поставити додатна ловна стабла, како би се ухватио што већи број имага и смањила бројност у другој генерацији.

Газдинска јединица КО	Одељење одсек МЗВ	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављене клопке	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада и број уловљених имага		Врста поткорњака
					Генерација		
					I	II	
ШУ АЛЕКСИНАЦ							
Велики Јастребац	69/a	антропогена 32 год., смрча	x=4806413 y=7543786	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 30	СЛАБ 160	<i>Ips</i> <i>typographus</i>
	68/a	антропогена 32 год., смрча	x=4804866 y=7546789	Ecotrap PC Ecolure	СРЕДЊИ 5740	СЛАБ 330	<i>Pityogenes</i> <i>chalcographus</i>
	64/b	антропогена 31 год., смрча	x=4805969 y=7543611	Ecotrap IT Ecolure	СРЕДЊИ 1380	СЛАБ 130	<i>Ips</i> <i>typographus</i>
	62/d	антропогена 35 год., смрча	x=4806160 y=7543557	Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 4970	СЛАБ 230	<i>Pityogenes</i> <i>chalcographus</i>
	60/g	антропогена 32 год., смрча	x=4805870 y=7544223	Ecotrap IT Ecolure	СРЕДЊИ 1050	СЛАБ 190	<i>Ips</i> <i>typographus</i>
	61/b	антропогена 38 год., смрча	x=4805165 y=7543969	Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 4630	СЛАБ 820	<i>Pityogenes</i> <i>chalcographus</i>
				Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 130	СЛАБ 200	<i>Ips</i> <i>typographus</i>
	45/c	антропогена 45 год., смрча	x=4803852 y=7540790	Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 410	СЛАБ 440	<i>Pityogenes</i> <i>chalcographus</i>
	44/d	антропогена 48 год., смрча	x=4803819 y=7540633	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 685	СЛАБ 150	<i>Ips</i> <i>typographus</i>
	34/c	антропогена 30 год., смрча	x=4802704 y=7541715	Ecotrap PC Ecolure	ЈАК 20190	СЛАБ 490	<i>Pityogenes</i> <i>chalcographus</i>
	33/c	антропогена 30 год., смрча	x=4802827 y=7542714	Ecotrap IT Ecolure	СРЕДЊИ 1035	СЛАБ 330	<i>Ips</i> <i>typographus</i>
	23/c	антропогена 27 год., смрча	x=4802290 y=7543915	Ecotrap PC Ecolure	ЈАК 21340	СЛАБ 1500	<i>Pityogenes</i> <i>chalcographus</i>
	17/b	антропогена 40 год., смрча	x=4802148 y=7544031	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 115	СЛАБ 490	<i>Ips</i> <i>typographus</i>
	6/b	антропогена 39 год., смрча	x=4802226 y=7545188	Ecotrap PC Ecolure	ЈАК 25210	СЛАБ 680	<i>Pityogenes</i> <i>chalcographus</i>

Газдинска јединица КО	Одељење одсек МЗВ	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављене клопке	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада и број уловљених имага		Врста поткорњака
					Генерација		
					I	II	
			x=4801960 y=7545123	Ecotrap IT Ecolure	ЈАК 5465	СЛАБ 140	<i>Ips typographus</i>
	8/e	антропогена 39 год., смрча	x=4802444 y=7545707	Ecotrap, PC Ecolure	СРЕДЊИ 7235	СЛАБ 1050	<i>Pityogenes chalcographus</i>
Мали Јастребац II	100/f	антропогена 41 год., смрча	x=4801946 y=7547700	Ecotrap IT Ecolure	СРЕДЊИ 2260	СЛАБ 730	<i>Ips typographus</i>
	82/b	антропогена 38 год., смрча	x=4804346 y=7550071	Ecotrap, PC Ecolure	СРЕДЊИ 4975	СЛАБ 270	<i>Pityogenes chalcographus</i>
			x=4804346 y=7550071	Ecotrap IT Ecolure	СРЕДЊИ 1470	СЛАБ 40	<i>Ips typographus</i>
	82/d	антропогена 38 год., смрча		Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 1420	СЛАБ 900	<i>Pityogenes chalcographus</i>
	71/e	антропогена 37 год., смрча	x=4804574 y=7550185	Ecotrap IT Ecolure	ЈАК 7715	СЛАБ 340	<i>Ips typographus</i>
	71/d	антропогена 45 год., смрча	x=4804654 y=7550556	Ecotrap PC Ecolure	СРЕДЊИ 6760	СЛАБ 1300	<i>Pityogenes chalcographus</i>
	71/c	антропогена 40 год., смрча		Ecotrap IT Ecolure	ЈАК 8250	СЛАБ 700	<i>Ips typographus</i>
	70/b	антропогена 38 год., смрча	x=4804762 y=7550731	Ecotrap, PC Ecolure	СРЕДЊИ 7075	СРЕДЊИ 5500	<i>Pityogenes chalcographus</i>
	69/c	антропогена 48 год., смрча	x=4805372 y=7551377	Ecotrap IT Ecolure	ЈАК 10050	СРЕДЊИ 1000	<i>Ips typographus</i>
	38/b	антропогена 38 год., смрча	x=4805638 y=7551567	Ecotrap PC Ecolure	СРЕДЊИ 7620	СЛАБ 400	<i>Pityogenes chalcographus</i>
	37/c	антропогена 37 год., смрча	x=4805355 y=7551615	Ecotrap IT Ecolure	ЈАК 6455	СЛАБ 120	<i>Ips typographus</i>
	37/b	антропогена 37 год., смрча	x=4805082 y=7551787	Ecotrap PC Ecolure	ЈАК 34310	СЛАБ 240	<i>Pityogenes chalcographus</i>
	36/c	антропогена 48 год., смрча	x=4804978 y=7551986	Ecotrap IT Ecolure	ЈАК 6705	СЛАБ 140	<i>Ips typographus</i>
	35/b	антропогена 36 год., смрча	x=4804772 y=7552299	Ecotrap, PC Ecolure	СРЕДЊИ 8180	СЛАБ 700	<i>Pityogenes chalcographus</i>
			x=4806542 y=7550729	Ecotrap IT Ecolure	СРЕДЊИ 2665	СЛАБ 210	<i>Ips typographus</i>
	61/e	антропогена 33 год., смрча	x=4806454 y=7550813	Ecotrap PC Ecolure	СРЕДЊИ 5940	СЛАБ 1000	<i>Pityogenes chalcographus</i>
	32/f	антропогена 37 год., смрча	x=4806989 y=7553439	Ecotrap IT Ecolure	СРЕДЊИ 3040	СРЕДЊИ 1252	<i>Ips typographus</i>
	16/b	антропогена 37 год., смрча	x=4806307 y=7553246	Ecotrap IT Ecolure	ЈАК 6970	СЛАБ 521	<i>Ips typographus</i>
	9/b	антропогена 37 год., смрча	x=4804030 y=7552713	Ecotrap IT Ecolure	ЈАК 5090	СЛАБ 414	<i>Ips typographus</i>
	8/b	антропогена 37 год., смрча	x=4803512 y=7553120	Ecotrap IT Ecolure	ЈАК 7020	СЛАБ 546	<i>Ips typographus</i>
x=4803889 y=7554077			Ecotrap IT Ecolure	ЈАК 6230	СЛАБ 468	<i>Ips typographus</i>	
7/b	антропогена 37 год., смрча	x=4803463 y=7553617	Ecotrap, PC Ecolure	СРЕДЊИ 19350	СЛАБ 1200	<i>Pityogenes chalcographus</i>	
Буковик Алексина- чки	12/д	антропогена 42 год., смрча	x=4839043 y=7552078	Ecotrap IT Ecolure	СРЕДЊИ 3298	СРЕДЊИ 1047	<i>Ips typographus</i>
	21/с	антропогена 43 год., смрча	x=4840066 y=7553797	Ecotrap, IT Ecolure	ЈАК 6632	СЛАБ 655	<i>Ips typographus</i>
			x=4840258 y=7553512	Ecotrap, PC Ecolure	ЈАК 34696	СРЕДЊИ 6980	<i>Pityogenes chalcographus</i>

Газдинска јединица КО	Одељење одсек МЗВ	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављене клопке	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада и број уловљених имага		Врста поткорњака
					Генерација		
					I	II	
	27/b	антропогена 44 год., смрча	x=4840508 y=7554266	Ecotrap, IT Ecolure	ЈАК 10049	СЛАБ 555	<i>Ips typographus</i>
	30/b	антропогена 45 год., смрча	x=4840650 y=7554858	Ecotrap, IT Ecolure	ЈАК 4063	СЛАБ 737	<i>Ips typographus</i>
Обла Глава	38/d	антропогена 38 год., смрча	x=4828031 y=7561031	Ecotrap, PC Ecolure	СРЕДЊИ 10650	СЛАБ 240	<i>Pityogenes chalcographus</i>
	40/b	антропогена 35 год., смрча	x=4828512 y=7560410	Ecotrap, IT Ecolure	СЛАБ 340	СЛАБ 40	<i>Ips typographus</i>
	40/c	антропогена 35 год., смрча	x=4828316 y=7560643	Ecotrap, IT Ecolure	СРЕДЊИ 1378	СЛАБ 135	<i>Ips typographus</i>
	51/d	антропогена 35 год., смрча	x= y=	Ecotrap, PC Ecolure	СЛАБ 2538	СЛАБ 248	<i>Pityogenes chalcographus</i>
	53/d	антропогена 36 год., смрча	x= y=	Ecotrap, IT Ecolure	ЈАК 7687	СЛАБ 107	<i>Ips typographus</i>
	53/f	антропогена 35 год., смрча	x= y=	Ecotrap XLEcolure	0	0	<i>Xyloterus lineatus</i>
	56/a	антропогена 35 год., смрча	x=4828888 y=7559240	Ecotrap, PC Ecolure	СЛАБ 2162	СЛАБ 76	<i>Pityogenes chalcographus</i>
59/b	антропогена 34 год., смрча	x=4828061 y=7559127	Ecotrap, IT Ecolure	СЛАБ 261	СЛАБ 41	<i>Ips typographus</i>	

У подручју ШУ Ниш – Бела Паланка прати се 7 феромонских клопки у газдинским јединицама Каменички Вис, Шљивовачки Вис, Селичевица Коритник и Сува планина Ракош, у антропогеним састојинама смрче старости 38 до 55 година. Клопке су постављене 30. марта 2017. године, а преглед је вршен 10., 20., 30. априла, 10, 20., 30. маја, 10., 20., 30. јуна, 10., 20., 30. јула, 10., 20., 30. августа, те 10., 20. и 30. септембра. Од феромона су коришћени IT Ecolure, PC Ecolure и IAC Ecolure. На основу достављених података се може рећи да јак напад врста *Ips typographus* и *Pityogenes chalcographus* није за сада присутан ни на једном локалитету у ШУ Ниш – Бела Паланка, док је средњи констатован у ГЈ Каменички Вис, од 2 и 43/c (*Ips typographus* – 4.530 + 1.390 имага, *Pityogenes chalcographus* 10.140 + 3.240 имага укупно).

Газдинска јединица КО	Одељење одсек	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављене клопке	Тип клопке Врста феромона	Сума		Врста поткорњака
					Генерација		
					I	II	
ШУ НИШ – БЕЛА ПАЛАНКА							
Каменички вис 2	43/c	антропогена 38 год., смрча	x=4808101 y=7579333	Ecotrap IT Ecolure	ЈАК 4530	СРЕДЊИ 1390	<i>Ips typographus</i>
			x=4807808 y=7579167	Ecotrap PC Ecolure	СРЕДЊИ 10140	СЛАБ 3240	<i>Pityogenes chalcographus</i>
Шљивовачки вис	38/b	антропогена 52 г., ц. бор	x=4785049 y=7607834	Ecotrap IAC Ecol.	СЛАБ 520	СЛАБ 1355	<i>Ips sexdentatus</i>
Селичевица Коритник	37/f	антропогена 50 год., смрча	x=4780750 y=7576650	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 452	СЛАБ 125	<i>Ips typographus</i>
			x=4780750 y=7576650	Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 1310	СЛАБ 250	<i>Pityogenes chalcographus</i>
Сува планина Ракош	55/b	антропогена 55 год., смрча	x=4780839 y=7602844	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 3	СЛАБ 21	<i>Ips typographus</i>
			x=4780839 y=7602844	Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 28	СЛАБ 43	<i>Pityogenes chalcographus</i>

У подручју Шумске управе Сокобања, у периоду од 10. до 13. априла 2017. године, у антропогеним састојинама смрче, црног и белог бора, старости 31 до 57 година, постављене су 73 феромонске клопке са агрегационим феромонима IT Ecolure, PC Ecolure, IAC Ecolure, XL Ecolure, а преглед је вршен 22. априла, 10., 17. и 29. маја, 8., 15., 22. и 29. јуна, 7., 14. и 25. јула, 4., 11., 18. и 25. августа. Констатоване врсте поткорњака су *Ips typographus*, *Pityogenes chalcographus*, *Ips sexdentatus* и *Trypadendron lineatum*. Приликом контролних прегледа, јак напад нигде није констатован.

Газдинска јединица КО	Одељење, одсек МЗВ	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављене клопке	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада Број уловљених имага поткорњака		врста поткорњака	
					Генерација			
					I	II		
ШУ СОКОБАЊА								
Обла Глава	7c	антропогена 37 год., смрча	x=4829253 y=7563510	Ecotrap IT Ecolure	СРЕДЊИ 1085	СЛАБ 800	<i>Ips typographus</i>	
			x=4829253 y=7563689	Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 2230	СЛАБ 1265	<i>Pityogenes chalcographus</i>	
	10b	антропогена 36 год., смрча	x=4830270 y=7563321	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 670	СЛАБ 341	<i>Ips typographus</i>	
			x=4830178 y=7563411	Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 1690	СЛАБ 840	<i>Pityogenes chalcographus</i>	
	11b	антропогена 31 год., смрча	x=4830388 y=7560822	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 429	СЛАБ 328	<i>Ips typographus</i>	
			x=4830204 y=7562827	Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 779	СЛАБ 655	<i>Pityogenes chalcographus</i>	
	12a	антропогена 39г., ц. бор	x=4829807 y=7563369	Ecotrap IAC Ecol.	СЛАБ 41	СЛАБ 131	<i>Ips sexdentatus</i>	
	22e	антропогена 39 г., ц. бор	x=4832097 y=7563610	Ecotrap IAC Ecol.	СЛАБ 102	СЛАБ 158	<i>Ips sexdentatus</i>	
	24f	антропогена 36 г., ц. бор	x=4833371 y=7561610	Ecotrap IAC Ecol.	СЛАБ 29	СЛАБ 71	-	
	25b	антропогена 35 г., смрча	x=4832387 y=7561977	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 513	СЛАБ 327	<i>Ips typographus</i>	
			x=4832449 y=7561999	Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 1065	СЛАБ 845	<i>Pityogenes chalcographus</i>	
	Озрен Лесковик	5d	антропогена 50 г., б. бор	x=4831597 y=7570663	Ecotrap IAC Ecol.	СЛАБ 30	СЛАБ 98	<i>Ips sexdentatus</i>
		9b	антропогена 29 г., ц. бор	x=4878587 y=7616633	Ecotrap IAC Ecol.	СЛАБ 64	СЛАБ 203	<i>Ips sexdentatus</i>
		15c	антропогена 57 г., ц. бор	x=4828631 y=7572173	Ecotrap IAC Ecol.	СЛАБ 62	СЛАБ 112	<i>Ips sexdentatus</i>
20d		антропогена 55 г., ц. бор	x=4828637 y=7571615	Ecotrap IAC Ecol.	СЛАБ 116	СЛАБ 121	<i>Ips sexdentatus</i>	
20g		антропогена 50 г., смрча	x=4828554 y=7571513	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 955	СЛАБ 592	<i>Ips typographus</i>	
			x=4828425 y=7571715	Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 2220	СЛАБ 1408	<i>Pityogenes chalcographus</i>	
21c		антропогена 35 г., ц. бор	x=4874923 y=7618904	Ecotrap IAC Ecol.	СЛАБ 107	СЛАБ 204	<i>Ips sexdentatus</i>	
21f		антропогена 40 г., ц. бор	x=4873177 y=7619626	Ecotrap IAC Ecol.	СЛАБ 86	СЛАБ 124	<i>Ips sexdentatus</i>	
22j		антропогена 34 год., смрча	x=4873212 y=7616438	Ecotrap IT Ecolure	СРЕДЊИ 1149	СЛАБ 799	<i>Ips typographus</i>	
			x=4873456 y=7618038	Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 2140	СЛАБ 1392	<i>Pityogenes chalcographus</i>	
22k		антропогена	x=4871849	Ecotrap	СЛАБ	СЛАБ	<i>Ips</i>	

Газдинска јединица КО	Одељење, одсек МЗВ	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављене клопке	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада Број уловљених имага поткорњака		врста поткорњака	
					Генерација			
					I	II		
		34 г., б. бор	y=7619673	IAC Ecol.	116	165	<i>sexdentatus</i>	
		антропогена 34 г., б. бор	x=4870975 y=7619131	Ecotrap IAC Ecol.	СЛАБ 114	СЛАБ 119	<i>Ips sexdentatus</i>	
	27i	антропогена 41 г., смрча	x=4876760 y=7618069	Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 1970	СЛАБ 1139	<i>Pityogenes chalcographus</i>	
	27h	антропогена 39 г., смрча	x=4876485 y=7618230	Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 1900	СЛАБ 1207	<i>Pityogenes chalcographus</i>	
	30b	антропогена 37 год., смрча	x=4875009 y=7616786	Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 2210	СЛАБ 1620	<i>Pityogenes chalcographus</i>	
			x=4829010 y=7570061	Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 1270	СЛАБ 945	<i>Pityogenes chalcographus</i>	
	32b	антропогена 40 г., смрча	x=4876112 y=7614516	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 800	СЛАБ 548	<i>Ips typographus</i>	
		антропогена 40 г., смрча	x=4875741 y=7614567	Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 1915	СЛАБ 1152	<i>Pityogenes chalcographus</i>	
	33e	антропогена 50 г., б.бор	x=4829772 y=7569178	Ecotrap IAC Ecol.	СЛАБ 71	СЛАБ 156	<i>Ips sexdentatus</i>	
	43c	антропогена 45 г., б. бор	x=4876684 y=7613726	Ecotrap IAC Ecol.	СЛАБ 67	СЛАБ 109	<i>Ips sexdentatus</i>	
			x=4830350 y=7568276	Ecotrap IAC Ecol.	СЛАБ 77	СЛАБ 80	<i>Ips sexdentatus</i>	
	Девица	9d	антропогена 34 г., смрча	x=4829586 y=7572654	Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 2470	СЛАБ 1560	<i>Pityogenes chalcographus</i>
		10e	антропогена 33 г., смрча	x=4876308 y=7620372	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 957	СЛАБ 654	<i>Ips typographus</i>
				x=4830267 y=7572246	Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 2455	СЛАБ 1322	<i>Pityogenes chalcographus</i>
16b		антропогена 32 год., смрча	x=4875388 y=76762045	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 947	СЛАБ 667	<i>Ips typographus</i>	
			x=4829721 y=7573081	Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 2510	СЛАБ 1555	<i>Pityogenes chalcographus</i>	
20a		антропогена 34 го., смрча	x=4829886 y=7573999	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 780	СЛАБ 501	<i>Ips typographus</i>	
			x=4829505 y=7573128	Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 1590	СЛАБ 1220	<i>Pityogenes chalcographus</i>	
			x=4829350 y=7573036	Ecotrap IT Ecolure	СРЕДЊИ 1083	СЛАБ 673	<i>Ips typographus</i>	
			x=4829086 y=7573561	Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 2200	СЛАБ 1410	<i>Pityogenes chalcographus</i>	
47c		антропогена 34 год., б. бор	x=4869098 y=7624495	Ecotrap IAC Ecol.	СЛАБ 90	СЛАБ 158	<i>Ips sexdentatus</i>	
			x=4868914 y=7624498	Ecotrap IAC Ecol.	СЛАБ 126	СЛАБ 183	<i>Ips sexdentatus</i>	
60a		антропогена 36 год., б. бор	x=4864709 y=7627457	Ecotrap IAC Ecol.	СЛАБ 80	СЛАБ 107	<i>Ips sexdentatus</i>	
			x=4864092 y=7627446	Ecotrap IAC Ecol.	СЛАБ 101	СЛАБ 117	<i>Ips sexdentatus</i>	
Буковик- Мратиња		64b	антропогена 32 год., смрча	x=4842950 y=7560230	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 872	СЛАБ 640	<i>Ips typographus</i>
	x=4843037 y=7560265			Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 1960	СЛАБ 825	<i>Pityogenes chalcographus</i>	
	x=4843431 y=7557982			Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 640	СЛАБ 556	<i>Ips typographus</i>	

Газдинска јединица КО	Одељење, одсек МЗВ	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављене клопке	Тип клопке Врста феромона	Интензитет напада Број уловљених имага поткорњака		врста поткорњака
					Генерација		
					I	II	
Газдинска јединица КО	50b	антропогена 34 г., смрча	x=4842724 y=7558529	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 666	СЛАБ 620	<i>Ips typographus</i>
	51b	антропогена 32 год., смрча	x=4843685 y=7558762	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 468	СЛАБ 325	<i>Ips typographus</i>
			x=4843128 y=7558747	Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 1930	СЛАБ 811	<i>Pityogenes chalcographus</i>
	18c	антропогена 35 г., смрча	x=4839206 y=7556362	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 944	СЛАБ 415	<i>Ips typographus</i>
	63c	антропогена 37 г., смрча	x=4842740 y=7560195	Ecotrap XL Ecol.	СЛАБ 38	СЛАБ 16	<i>Trypodendron lineatum</i>
	53b,d,f	антропогена 32 г., смрча	x=4843602 y=7559556	Ecotrap XL Ecol.	СЛАБ 78	СЛАБ 38	<i>Trypodendron lineatum</i>
	68d	антропогена 36 г., смрча	x=4843924 y=7561401	Ecotrap IT Ecolure	СРЕДЊИ 1300	СЛАБ 742	<i>Ips typographus</i>
	69a	антропогена 33 г., смрча	x=4844385 y=7561173	Ecotrap,PC Ecolure	СЛАБ 1695	СЛАБ 1298	<i>Pityogenes chalcographus</i>
	71a	антропогена 40 г., смрча	x=4844496 y=7559807	Ecotrap,IT Ecolure	СРЕДЊИ 1465	СЛАБ 850	<i>Ips typographus</i>
	72b	антропогена 33 г., смрча	x=4843372 y=7559994	Ecotrap, XL Ecol.	СЛАБ 68	СЛАБ 36	<i>Trypodendron lineatum</i>
	72d	антропогена 38 г., смрча	x=4843832 y=7559525	Ecotrap XL Ecol.	СЛАБ 77	СЛАБ 50	<i>Trypodendron lineatum</i>
	74b	антропогена 34 г., смрча	x=4845673 y=7560266	Ecotrap IT Ecolure	СРЕДЊИ 1250	СЛАБ 592	<i>Ips typographus</i>
	79a	антропогена 36 г., смрча	x=4845207 y=7560002	Ecotrap IT Ecolure	СРЕДЊИ 1627	СЛАБ 790	<i>Ips typographus</i>
	91h	антропогена 40 г., смрча	x=4844036 y=7559366	Ecotrap XL Ecol.	СЛАБ 44	СЛАБ 44	<i>Xyloterus lineatus</i>
	92c	антропогена 39 г., смрча	x=4843692 y=7559389	Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 2100	СЛАБ 1162	<i>Pityogenes chalcographus</i>
	93b	антропогена 33 г., смрча	x=4843998 y=7559364	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 574	СЛАБ 438	<i>Ips typographus</i>
	132b	антропогена 30 г., смрча	x=4847794 y=7559397	Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 1632	СЛАБ 1220	<i>Pityogenes chalcographus</i>
	134a	антропогена 30 г., смрча	x=4847740 y=7560225	Ecotrap IT Ecolure	СРЕДЊИ 1118	СЛАБ 749	<i>Ips typographus</i>
	136a	антропогена 30 г., смрча	x=4847312 y=7560631	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 638	СЛАБ 357	<i>Ips typographus</i>
	138a	антропогена 30 г., смрча	x=4847038 y=7561081	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 934	СЛАБ 576	<i>Ips typographus</i>
140a	антропогена 33 г., смрча	x=4847346 y=7560989	Ecotrap PC Ecolure	СЛАБ 1460	СЛАБ 1240	<i>Pityogenes chalcographus</i>	
Ртањ	33f	антропогена 55 г., ц. бор	x=4840821 y=7582723	Ecotrap IAC Ecol.	СЛАБ 23	СЛАБ 52	<i>Ips sexdentatus</i>
	34c	антропогена 55 г., смрча	x=4840357 y=7582616	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 557	СЛАБ 465	<i>Ips typographus</i>
	36f	антропогена 57 г., б. бор	x=4840066 y=7584007	Ecotrap IAC Ecol.	СЛАБ 119	СЛАБ 68	<i>Ips sexdentatus</i>
	37d	антропогена 52 г., б. бор	x=4839883 y=7584301	Ecotrap IAC Ecol.	СЛАБ 22	СЛАБ 72	<i>Ips sexdentatus</i>

14. ШГ Пирот

ШГ Пирот је у 2017. години доставило два извештаја о мониторингу поткорњака методом феромонских клопки, а које су постављене 4. и 5. маја, углавном у вештачки подигнутим састојинама смрче, у газдинским јединицама Широке Луке и Арбиње (по 10 клопки). Од феромона, аплицирани су ИТ и РС Ecolure. По подацима наведеним у табелама, види се да је бројност поткорњака мала.

Газдинска јединица	Одељење одсек	Састојинска припадност старост	Координате	Тип клопке Врста феромона	Број уловљених имага поткорњака			
					<i>Ips typographus</i>		<i>Pityogenes chalcographus</i>	
					I	II	I	II
Арбиње	32/a	Висока смрче	7646236 4798535	Ecotrap IT PC Ecolure	0	СЛАБ 159	0	0
	32/b	Висока букве и смрче	7646127 4798679	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 340	СЛАБ 219	-	-
	41/c	Висока букве и смрче	7647069 4798758	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 690	СЛАБ 419	0	0
	41/d	Висока смрче	7647318 4798581	Ecotrap IT PC Ecolure	СЛАБ 417	СЛАБ 333	0	0
	41/e	Висока смрче	7647517 4798531	Ecotrap IT Ecolure	СЛАБ 360	СЛАБ 141	-	-
	41/f	Висока смрче	7647651 4798511	Ecotrap PC Ecolure	-	-	СЛАБ 80	СЛАБ 133
	50/d	Висока смрче и букве	7645550 4796088	Ecotrap IT PC Ecolure	0	0	СЛАБ 80	0
Широке Луке	12/f	Антропогена смрче; 45 год.	7650171 4790483	Ecotrap IT Ecolure	0	0	-	-
	16/b	Антропогена смрче; 45 год.	7650224 4792044	Ecotrap PC Ecolure	-	-	0	0
	18/e	Антропогена смрче; 45 год.	7650101 4792270	Ecotrap IT Ecolure	0	СЛАБ 14	-	-
	19/b	Антропогена смрче са буквом; 38 г.	7649813 4792586	Ecotrap PC Ecolure	-	-	0	0
	26/a	Антропогена смрче; 49 год.	7649710 4792611	Ecotrap IT Ecolure	0	0	-	-
	48/b	Антропогена смрче са буквом; 24 г.	7650929 4792870	Ecotrap IT Ecolure	0	СЛАБ 615	-	-
	50/c	Антропогена смрче са буквом; 35 г.	7651677 4792821	Ecotrap PC Ecolure	-	-	0	0
	56/f	Антропогена смрче са буквом; 35 г.	7651569 4791608	Ecotrap IT Ecolure	0	СЛАБ 60	-	-
	57/e	Антропогена смрче са буквом; 37 г.	7651648 4791384	Ecotrap PC Ecolure	-	-	0	0
63/e	Антропогена смрче са буквом; 45 г.	7650510 4790670	Ecotrap IT Ecolure	0	СЛАБ 513	-	-	

15. ШГ Шума Лесковац

Шумско газдинство Шума Лесковац је у извештајном периоду доставило два извештаја о мониторинга поткорњака у 2017. години.

Резултати мониторинга прве и друге генерације поткорњака методом феромонских клопки:

Газдинска јединица	Одељење одсек	Састојинска припадност и старост	Координате клопке	Врста феромона	Интензитет напада		Врста поткорњака
					Број уловљених имага поткорњака		
					Генерација		
					I	I	
Петрова Гора С. Вис	6/b	Антропогена 31 год., смрча	7298500 4766000	IT Ecolure	СЛАБ 391	СЛАБ 372	<i>Ips typographus</i>
	16/i	Антропогена 38 год., смрча	7298600 4764100	IT Ecolure	СЛАБ 12	СЛАБ 35	<i>Ips typographus</i>
Пуста Река	16/a	Антропогена 29 год., ц. бор	7547300 4761200	Sexowit	СЛАБ 48	СЛАБ 33	<i>Ips sexdentatus</i>
Шиловачке шуме	20/a	Антропогена 40 год., ц. бор	7566762 4751967	Sexowit	СЛАБ 45	СЛАБ 18	<i>Ips sexdentatus</i>
		Антропогена 40 год., ц. бор	7555400 4752500	Sexowit	СЛАБ 48	СЛАБ 9	<i>Ips sexdentatus</i>
		Антропогена 40 год., ц. бор	7557200 4752100	Sexowit	СЛАБ 42	СЛАБ 9	<i>Ips sexdentatus</i>
Веља Глава Копиљак	56/a	Антропогена 29 год., смрча	7558400 4729800	IT Ecolure	СРЕДЊИ 1215	СЛАБ 99	<i>Ips typographus</i>
Кукавица Зеленград	6/b	Антропогена 38 год., смрча	5683500 7399300	PC Ecolure	СЛАБ 29	СЛАБ 228	<i>Ips typographus</i>
	66/c	Антропогена 36, смрча-ц.б	5753200 7397300	PC Ecolure	СЛАБ 84	СЛАБ 261	<i>Ips typographus</i>
Кукавица Накривањ	103/d	Антропогена 50 год., ц. бор	5780800 7450100	Sexowit	СЛАБ 40	СЛАБ 28	<i>Ips sexdentatus</i>
Качер – Зеленичје	3/c	Антропогена 50 год., смрча		IT Ecolure	СЛАБ 686	ЈАК 4329	<i>Ips typographus</i>
		Антропогена 50 год., смрча		PC Ecolure	СЛАБ 464	СЛАБ 3055	<i>Pityogenes chalcographus</i>
		Антропогена 50 год., смрча		IT Ecolure	СЛАБ 374	СРЕДЊИ 2403	<i>Ips typographus</i>
		Антропогена 50 год., смрча		PC Ecolure	СЛАБ 72	СЛАБ 567	<i>Pityogenes chalcographus</i>
Букова Глава Чобанац	36/a	Антропогена 43 год., смрча		IT Ecolure	СРЕДЊИ 1431	СРЕДЊИ 1388	<i>Ips typographus</i>
		Антропогена 43 год., смрча		PC Ecolure	СЛАБ 1785	СЛАБ 3162	<i>Pityogenes chalcographus</i>
Горња Јабланица	73/a	Антропогена 35 г., ц. бор	4750830- 7553650	Sexowit	СЛАБ 22	СЛАБ 8	<i>Ips sexdentatus</i>
Горња Власина	34/a	Састојина смрче		PC Ecolure	СЛАБ 90	СЛАБ 1021	<i>Pityogenes chalcographus</i>

У делу Извештаја, који се односи на мониторинг методом феромонских клопки се наводи да их је, у периоду од 30. марта до 17. априла, постављено укупно 18, и то у газдинским јединицама Петрова Гора – Соколов Вис, Пуста Река, Шиловачке шуме, Веља Глава – Копиљак, Кукавица Зеленград, Кукавица Накривањ, Качер Зеленичје, Букова Глава – Чобанац и Горња Јабланица. Коришћене су цевасте импровизоване Вакеове клопке са феромонима IT Ecolure, PC Ecolure и Sexowit. Преглед и пребројавање поткорњака вршено је у десетодневним интервалима. Констатоване врсте поткорњака су *Ips typographus*, *Ips sexdentatus* и *Pityogenes chalcographus*. Јак интензитет напада забележен је у ГЈКачер-Зеленичје, одељење 3/c.

Резултати мониторинга прве генерације поткорњака методом ловних стабала:

Газдинска јединица одељење, одсек (КО, МЗВ)	Врста дрвећа и старост	Координате постављеног контролног стабла	Интензитет напада број убушних отвора по дм ²	Врста поткорњака
Г. Јабланица 8/а	Црни бор, 17 год.	4743460-7549240	0	-
Г. Јабланица 68/а	Црни бор, 18 год.	4751280-7548700	0	-
Г.Јабланица 69/d	Црни бор, 18 год.	4748750-7549700	0	-
Г. Јабланица 71/g	Црни бор, 17 год.	4751050-7551100	0	-
	Црни бор, 18 год.	4751650-7550950		
Г. Јабланица 73/а	Црни бор, 17 год.	4750800-7553700	0	-
	Црни бор, 18 год.	4750800-7553800		
ЗАШ 69/b	Смрча, 22 год.	4732750-7541200	0	-
ЗАШ 25/а	Смрча, 23 год.	4730500-7549200	0	-
ЗАШ 39/g	Смрча, 25 год.	4735050-7545850	0	-
Петрова Гора – С. Вис 38/b	Црни бор, 23 год.	4735050-7545850	0	-
	Црни бор, 21 год.	4735050-7545850		
Качер – Зеленичје 104/c	Смрча, 25 год.	-	0	-
Качер – Зеленичје 98/b	Смрча, 25 год.	-	0	-
Качер – Зеленичје 119/c	Смрча, 20 год.	-	0	-
Качер – Зеленичје 41/d	Смрча, 14 год.	-	0	-
Качер – Зеленичје 41/d	Смрча, 18 год.	-	0	-
	Смрча, 22 год.	-		
	Смрча, 18 год.	-		
	Смрча, 25 год.	-		
Качер – Зеленичје 24/d	Смрча, 16 год.	-	0	-
Кукавица Слатина 16/d	Смрча, 22 год.	-	0	-
	Смрча, 25 год.	-		
	Смрча, 20 год.	-		
	Смрча, 21 год.	-		
	Смрча, 25 год.	-		
Барнос Видњиште 112/а	Смрча, 17 год.	-	0,03	<i>Pityogenes chalcographus</i>
Барнос Видњиште 38/b	Смрча, 16 год.	-	0,03	<i>Pityogenes chalcographus</i>
Барнос Видњиште 68/b	Смрча, 18 год.	-	0,03	<i>Pityogenes chalcographus</i>
Барнос Видњиште 68/h	Смрча, 18 год.	-	0,03	<i>Pityogenes chalcographus</i>
Горња Власина 44/а	Смрча, 19 год.	-	0,03	<i>Pityogenes chalcographus</i>
	Смрча, 21 год.	-	0,03	
Горња Власина 61/а	Смрча, 19 год.	-	0,03	<i>Pityogenes chalcographus</i>
	Смрча, 25 год.	-	0,03	
Горња Власина 57/а	Смрча, 21 год.	-	0,03	<i>Pityogenes chalcographus</i>
Горња Власина 58/а	Смрча, 19 год.	-	0,03	<i>Pityogenes chalcographus</i>
Горња Власина 61/а	Смрча, 20 год.	-	0,03	<i>Pityogenes chalcographus</i>

Газдинска јединица одељење, одсек (КО, МЗВ)	Врста дрвећа и старост	Координате постављеног контролног стабла	Интензитет напада број убушних отвора по дм ²	Врста поткорњака
Горња Власина 64/b	Смрча, 21 год.	-	0,05	<i>Pityogenes chalcographus</i>
Кукавица Зеленград 6/b	Смрча, 18 год.	7574780-473044	0,05	<i>Ips typographus</i>
	Смрча, 24 год.	7574795-473055	0,03	<i>Pityogenes chalcographus</i>
Кукавица Зеленград 30/e	Црни бор, 21 год.	7573815-4742275	0.01	<i>Ips</i>
	Црни бор, 22 год.	7573820-4742285	0.01	<i>sexdentatus</i>
Кукавица Зеленград 30/d	Смрча, 17 год.	7574137-4741793	0,03	<i>Ips</i>
	Смрча, 25 год.	7574145-4741799	0.01	<i>typographus</i>
Кукавица Зеленград 59/d	Смрча, 28 год.	7574780-4730344	0.01	<i>Ips typographus</i>
Кукавица Зеленград 66/c	Смрча, 24 год.	7575120-4740354	0.01	<i>Ips</i>
	Смрча, 29 год.	757128-4740362	0,03	<i>typographus</i>
Кукавица Накривањ 27/e	Смрча, 24 год.	7579305-4740840	0,03	<i>Ips</i>
	Смрча, 21 год.	7579315-4740848	0,03	<i>typographus</i>
Кукавица Накривањ 33/b	Смрча, 11 год.	7578494-4740548	0,03	<i>Ips</i>
	Смрча, 20 год.	7578499-4740552	0,03	<i>typographus</i>
Кукавица Накривањ 10/b	Смрча, 22 год.	7570441-4739415	0,06	<i>Ips typographus</i>
В.Глава-Копиљак 5/b	Смрча, 19 год.	7563500-4730000	0	-
	Смрча, 20 год.	7563400-4730100		
В.Глава-Копиљак 16/b	Смрча, 20 год.	7562200-4729100	0	-
	Смрча, 18 год.	7562250-4729150		
Радевичка Чесма 23/d	Бели бор, 15 год.	7556500-4737100	0,03	<i>Ips typographus</i>
	Црни бор, 17 год.	7556450-4737100	0,03	
	Црни бор, 16 год.	7556550-4737050	0,04	
Радевичка Чесма 50/b	Црни бор, 22 год.	7562700-4739800	0,05	<i>Ips</i>
	Црни бор, 21 год.	7562650-4739800	0.02	<i>sexdentatus</i>
	Црни бор, 23 год.	7562700-4739750	0	-
Шиловачке шуме 16/a	Црни бор, 22 год.	7555400-4752600	0	-
	Црни бор, 19 год.	7547500-4761400		
	Црни бор, 21 год.	7547450-4761400		
	Црни бор, 20 год.	7555350-4752600		
Шиловачке шуме 17/a	Црни бор, 21 год.	7555800-4752600	0	-
	Црни бор, 19 год.	7555750-4752600		
Шиловачке шуме 18/a	Црни бор, 22 год.	7556200-4752600	0	-
	Црни бор, 23 год.	75562004752550		
Шиловачке шуме 20/a	Црни бор, 20 год.	7556900-4752200	0	-
	Црни бор, 21 год.	7556850-4752250		
Пуста Река 17/a	Црни бор, 22 год.	7548100-4761400	0	-
	Црни бор, 19 год.	7548100-4761350		
П.Гора – С. Вис 31/c	Црни бор, 24 год.	7300200-4761900	0	-
	Црни бор, 25 год.	7300200-4761850		
Доња Власина 4/c	Црни бор, 15 год.	-	0.01	<i>Ips sexdentatus</i>
Доња Власина 7/e	Црни бор, 13 год.	-	0.01	<i>Ips sexdentatus</i>

У делу Извештаја који се односи на мониторинг поткорњака методом ловних стабала, наводи се да је у подручју којим газдује ШГ Шума Лесковац, у периоду од 18. фебруара до 31. марта, постављено њих 78, углавном у антропогеним састојинама црног и белог бора и смрче. Преглед је вршен од 10. до 27. априла 2017 године. Од констатованих врста поткорњака наведени су *Ips sexdentatus*, *I. typographus* и *Pityogenes chalcographus*.

На основу броја убушних отвора по dm^2 , може се рећи да је слаб напад поткорњака за сада регистрован у газдинским јединицама Горња Власина, Доња Власина, Кукавица Зеленград, Кукавица Накривањ, Радевичка Чесма и Барнос Видњиште. У овим газдинским јединицама за сада напад износи од 0,01 до 0,05 убушних отвора по dm^2 .

Екипа у саставу др Мирослава Марковић из Института за шумарство у Београду, Биљана Стаменковић - Миленковић, референт за гајење и заштиту из ШГ Шума Лесковац, Синиша Филиповић, реонски шумар на Ивањском реону (ШУ Лебане), дипл. инж. Милан Милић, реверни инжењер (ШУ Предејане), Дејан Рајковић, реонски шумар (ШУ Медвеђа), Станоје Досић, реонски шумар (ШУ Вучје,) у периоду од 12. до 16. јуна 2017. године извршила је контролу постављених ловних стабала и феромонских клопки на следећим локалитетима:

1. ШУ Лебане

ГЈ Петрова Гора, од. 6/б

Постављена цеваста, импровизована феромонска клопка. Приликом прегледа утврђено присуство већег броја поткорњака.

2. ШУ Лебане

ГЈ Петрова Гора, од. 16/а

Постављено ловно стабло. Приликом прегледа није утврђено убушивање поткорњака.

3. и 4. ШУ Предејане

ГЈ Качер - Зеленичје, од. 3/с

ГЈ Качер - Зеленичје, од. 3б/с

На овим локалитетима, велики број одраслих смрчевих стабала страдало је од снеголома у зиму 2015. године. Рађена је санација и велики број изваљених и сломљених стабала је уклоњен, тако да је сада на највећем делу површине прогала обрасла купинама. Околна стабла смрче, која су остала после снеголома, се такође делом суше и с обзиром да то практично више и није састојина, требало би постојеће феромонске клопке уклонити и пребацити у околна одељења где постоји неупоредиво већа дрвна маса.

Клопке постављене у овим одељењима су такође импровизоване, цевасте, а на истом месту су већ више од 15 година. Од феромона, аплицирани су IT Ecolure и PC Ecolure. Последње бројање уловљених поткорњака извршено је 26. маја 2017. Приликом контролног прегледа, утврђено је да је у клопкама присутан већи број имага.

5. ШУ Предејане

ГЈ Качер - Зеленичје, од. 24

На овом локалитету извршена је контрола два постављена ловна стабла. На једном је присутан већи број убушних отвора, док на другом они нису констатовани.

6. ШУ Медвеђа

ГЈ Горња Јабланица, од. 73/а

На ободу културе црног бора, коректно постављено ловно стабло, на коме нема убушних отвора поткорњака, а у близини је и импровизирана цеваста феромонска клопка са аплицираним феромоном Sexowit. Приликом контролног прегледа констатован је улов врло малог броја поткорњака.

7. ШУ Медвеђа

ГЈ Горња Јабланица, од. 71/g

У култури белог и црног бора коректно постављено ловно стабло на коме нису примећени убушни отвори поткорњака. Околна стабла црног бора здрава и витална.

8. ШУ Медвеђа

ГЈ Горња Јабланица, од. 68/a

На ободу културе црног бора, правилно постављено ловно стабло на коме нису примећени убушни отвори поткорњака. Култура здрава и витална. шумски ред врло коректно успостављен.

9. ШУ Вучје

ГЈ Кукавица - Зеленград, од. 30/b

У састојини смрче, прегледана два ловна стабла и на њима констатовани убушни отвори поткорњака.

Такође, на околним дубећим стаблима смрче, примећено сушење и напад поткорњака.

16. ШГ Врање

Шумско Газдинство Врање је доставило извештај о прегледу ловних стабала и утврђивању интензитета убушивања поткорњака (извештај достављен мејлом 05. 07. 2017. године). Према овом извештају, у подручју ШГ Врање, у вештачки подигнутим састојинама црног и белог бора, постављено је укупно 30 контролних ловних стабла. Детаљни подаци везани за интензитет убушивања поткорњака су приказани у табели у наставку.

Р. бр.	Газдинска јединица одељење, одсек (КО, МЗВ)	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављеног контролног стабла	Врста контролног стабла и пречник	Интензитет напада број убушних отвора по дм ²	Врста поткорњака
ШУ ВРАЊЕ						
1	Трговиште 16/б	Антропогена састојина црни бор 37 год.	7588431 4691837	20 cm	пре корања 3	<i>Ips sexdentatus</i>
					пре корања 5	<i>Ips acuminatus</i>
2	Трговиште 26/а	Антропогена састојина бели бор 37 год.	7593369 4695454	22 cm	пре корања 4	<i>Ips sexdentatus</i>
					пре корања 3	<i>Ips acuminatus</i>

Р. бр.	Газдинска јединица одељење, одсек (КО, МЗВ)	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављеног контролног стабла	Врста контролног стабла и пречник	Интензитет напада број убушних отвора по дм ²	Врста поткорњака
3	Трговиште 26/а	Антропогена састојина бели бор 37 год.	7593663 4695271	24 cm	пре корања 3	<i>Ips sexdentatus</i>
					пре корања 4	<i>Ips acuminatus</i>
4	Петрова гора 24/б	Антропогена састојина црни бор 27 год.	7595390 4705244	23 cm	пре корања 3	<i>Ips sexdentatus</i>
					пре корања 4	<i>Ips acuminatus</i>
5	Петрова гора 24/б	Антропогена састојина црни бор 27 год.	7595430 4705300	19 cm	пре корања 3	<i>Ips sexdentatus</i>
					пре корања 3	<i>Ips acuminatus</i>
ШУ БУЈАНОВАЦ						
1	Рујан б/б	Антропогена 24 год., ц. бор	7567162 4690934	Црни бор	пре корања 0,5	<i>Ips sexdentatus</i>
2	Рујан 8/а	Антропогена 24 год., ц. бор	7566726 4691276	Црни бор	пре корања 0,6	<i>Ips sexdentatus</i>
3	Рујан 49/а	Антропогена 40 год., црни бор	7570332 4699322	Црни бор	пре корања 0,5	<i>Ips sexdentatus</i>
4	Рујан 41/к	Антропогена 34 год., ц. бор	7568846 4699513	Црни бор	пре корања 0,5	<i>Ips sexdentatus</i>
5	Прешево 126/а	Антропогена састојина црни бор 48 год.	7446985 4689905	Црни бор	пре корања 0,6	<i>Ips sexdentatus</i>
6			7446985 4689906	Црни бор	пре корања 0,6	<i>Ips acuminatus</i>
7	Прешево 150/а	Антропогена састојина црни бор 45 год.	7556638 4693200	Црни бор	пре корања 0,5	<i>Ips sexdentatus</i>
8			7556638 4693201	Црни бор	пре корања 0,5	<i>Ips acuminatus</i>
9	Прешево 149/а	Антропогена састојина црни бор 31 год.	7556265 4693123	Црни бор	пре корања 1,5	<i>Ips sexdentatus</i>
10			7556265 4693124	Црни бор	пре корања 1,5	<i>Ips acuminatus</i>
ШУ ВЛАДИЧИН ХАН						
1	ЈМ 44/б	Антропогена састојина бели бор 36 год.	7586118 4727072	Бели бор 18 см	пре корања 1,0	<i>Ips sexdentatus</i>
2			7586019 4727200	Бели бор 17 см	пре корања 0,8	<i>Ips sexdentatus</i>
3			7585926 4727112	Бели бор 16 см	пре корања 1,1	<i>Ips acuminatus</i>
4			7585789 4727188	Бели бор 17 см	пре корања 1,0	<i>Ips sexdentatus</i>
5			7585671 4727237	Бели бор 16 см	пре корања 1,1	<i>Ips acuminatus</i>
6	ЈМ 45/а	Антропогена састојина бели бор 36 год.	7586122 4728336	Бели бор 18 см	пре корања 1,0	<i>Ips sexdentatus</i>
7			7586049 4728331	Бели бор 17 см	пре корања 0,9	<i>Ips acuminatus</i>
8			7585965 4728336	Бели бор 16 см	пре корања 0,7	<i>Ips sexdentatus</i>
9			7585779 4728347	Бели бор 17 см	пре корања 1,0	<i>Ips acuminatus</i>

Р. бр.	Газдинска јединица одељење, одсек (КО, МЗВ)	Порекло и старост састојине, доминантна врста	Координате постављеног контролног стабла	Врста контролног стабла и пречник	Интензитет напада број убушних отвора по дм ²	Врста поткорњака	
10			7585602 4728364	Бели бор 16 см	пре корања 0,8	<i>Ips sexdentatus</i>	
11	ЈМ 103/а	Антропогена састојина црни бор 37 год.	7589598 4725595	Црни бор	пре корања 1,2	<i>Ips acuminatus</i>	
12			7589550 4725660	Црни бор	пре корања 1,2	<i>Ips sexdentatus</i>	
13			7589473 4725731	Црни бор	пре корања 1,4	<i>Ips acuminatus</i>	
14			7589409 4725793	Црни бор	пре корања 1,3	<i>Ips sexdentatus</i>	
15			7589424	Црни бор	4725883	пре корања 1,5	<i>Ips acuminatus</i>

У контролисаном подручју шумских управа Врање, Владичин Хан и Бујановац, на 29 од 30 постављених ловних стабала, интензитет напада врста *Ips sexdentatus* и *Ips acuminatus*, био је јак. Резултати обављеног мониторинга је реална слика стања на терену, где је већ дуже време изражено сушење борових култура.

Подаци наведени у табели нису тачни – газдинство неправилно обавило мониторинг!

17. ШГ Пријепоље

Резултати мониторинга прве генерације поткорњака *Ips typographus*, *Pityogenes chalcographus* и *Ips acuminatus* методом феромонских клопки (ECOTRAP):

Газдинска јединица одељење, одсек	Састојинска припадност старост	Координате	Интензитет напада и број уловљених имага прве генерације поткорњака					
			<i>Ips typographus</i>		<i>Pityogenes chalcographus</i>		<i>Ips acuminatus</i>	
			Генерација		Генерација		Генерација	
			I	II	I	II	I	II
Шербетовац 6/б	Приближно једнодобна шума смрче	7383001 4809969	СЛАБ 336	СЛАБ 183				
Шербетовац 10/а	Приближно једнодобна шума смрче	7382047 4809269	СЛАБ 428	СЛАБ 219				
Шербетовац 12/б	Разнодобна шума смрче и јеле	7379793 4810685	СЛАБ 473	СЛАБ 191				
Шербетовац 16/а	Приближно једнодобна шума смрче	7378469 4810803	СЛАБ 405	СЛАБ 206				
Шербетовац 17/а	Приближно једнодобна шума смрче	7379807 4811132	СЛАБ 420	СЛАБ 200				
Шербетовац 22/б	Разнодобна шума смрче	7381957 4811811	СЛАБ 383	СЛАБ 130				
Шербетовац 25/с	шума смрче, јеле и букве	7381367 4811334	СЛАБ 408	СЛАБ 168				
Гусиње-Суводо 15/с	Разнодобна шума смрче	7385261 4814967	СЛАБ 376	СЛАБ 431				
Јадовник-Дер. 35/а	Разнодобна шума смрче, јеле и букве	7400096 4796815	СЛАБ 765	СРЕДЊИ 1435				
Јадовник-Дер. 57/а	Разнодобна шума смрче, јеле и букве	7401796- 4796809	СЛАБ 815	СРЕДЊИ 1278				
Јадовник-Дер. 70/а	Разнодобна шума смрче, јеле	7404102 4795194			СЛАБ 213	СЛАБ 144		

Газдинска јединица одељење, одсек	Састојинска припадност старост	Координате	Интензитет напада и број уловљених имага прве генерације поткорњака					
			<i>Ips typographus</i>		<i>Pityogenes chalcographus</i>		<i>Ips acuminatus</i>	
			Генерација		Генерација		Генерација	
			I	II	I	II	I	II
Златар 2 3/a	Разнодобна шума смрче, јеле и букве	7401279 4809261	СЛАБ 145	СРЕД-ЊИ 1115				
Златар 2 55/a	Разнодобна шума смрче, јеле	7401035 4807075	СЛАБ 190	СРЕД-ЊИ 1320				
Златар 2 59/b	Разнодобна шума смрче, јеле	7400775 4806086			СЛАБ 35	СЛАБ 599		
Златар 2 61/a	Разнодобна шума смрче, јеле и букве	7400038 4805195	СЛАБ 97	СЛАБ 623				
Црни В.-К. Гора 37/a	Разнодобна шума смрче, јеле	7406076 4803802	СЛАБ4 10	СЛАБ 240				
Црни В.-К. Гора 51/a	Разнодобна шума смрче		СЛАБ 420	СЛАБ 165				
Црни В.-К. Гора 64/a	Разнодобна шума смрче	7384965 4794738			СЛАБ 600	СЛАБ 105		
Црни В.-К. Гора 77/b	Разнодобна шума смрче,јеле	7382024 4793024			СЛАБ 600	СЛАБ 105		
Црни В.-К.Гора 81/a	Разнодобна шума смрче и јеле	7381190 4798583			СЛАБ 495	СЛАБ 180		
Пландиште 22/a	Разнодобна шума смрче	-	СРЕД-ЊИ 1426	СЛАБ 295				
Златар I 40/a	Разнодобна шума смрче и бора	-	СЛАБ 351	СЛАБ 251				
Златар I 3/b	Разнодобна шума смрче	7408349 4802054	СЛАБ 331	СЛАБ 306				
Златар I 102/ b	Разнодобна шума смрче и јеле	-			СЛАБ 202	-		
Златар I 22/a	Разнодобна шума смрче и јеле	-		СЛАБ 295	СЛАБ 272			
Златар I 81/a	Разнодобна шума смрче, јеле и букве	7402893 4808915	СЛАБ 203	СЛАБ 313				
Босање 13/d	Разнодобна шума смрче и јеле	7408183 4815535			СЛАБ 625	СЛАБ 539		
Босање 11/a	Разнодобна шума смрче и јеле	7407930 4815436	СРЕД-ЊИ 1001	СЛАБ 378				
Вучја-Козомор-Вран, 57/d	Једнодобна шума смрче	7406013 4814212			СРЕД-ЊИ 5350	СРЕД-ЊИ 5150		
Црни врх - Гола брда, 16/a	ВПС црног и белог бора, једнодобна	7398424 4827602					СЛАБ 230	СЛАБ 450
Црни врх - Гола брда, 28/a	ВПС црног бора, једнодобна	7400532 4825711					СЛАБ 90	СЛАБ 615
Црни врх - Гола брда, 29/a	ВПС црног бора, једнодобна	7400520 4825669					СЛАБ 168	СЛАБ 275
Црни врх - Гола брда, 30/a	ВПС црног бора, једнодобна	7400106 4824823					СЛАБ 203	СЛАБ 355
Црни врх - Гола брда, 35/a	ВПС црног бора, једнодобна	7399215 4824559					СЛАБ 110	СЛАБ 490
Црни врх - Гола брда, 64/a	ВПС црног бора, једнодобна	7402708 4822238					СЛАБ 230	СЛАБ 330
Црни Врх – Љесковац, 61/b	Црни бор	7393821 4826023					СЛАБ 570	СЛАБ 109
Црни Врх – Љесковац, 74/c	Црни бор	7387075 4826390					СЛАБ 212	СЛАБ 173
Црни Врх – Љесковац, 31/c	Црни бор	7384801 4829142					СЛАБ 383	СЛАБ 177

Газдинска јединица одељење, одсек	Састојинска припадност старост	Коорди- нате	Интензитет напада и број уловљених имага прве генерације поткорњака					
			<i>Ips typographus</i>		<i>Pityogenes chalcographus</i>		<i>Ips acuminatus</i>	
			Генерација		Генерација		Генерација	
			I	II	I	II	I	II
Црни Врх – Љесковац, 81/б	Црни бор	7382845 4828870					СЛАБ 150	СЛАБ 154
Црни Врх – Љесковац, 66/а	Црни бор	7390661 4826468					СЛАБ 245	СЛАБ 154
Црни Врх - Љесковац, 9/а	Црни бор	7379915 4832314					СЛАБ 225	СЛАБ 136
Лиса Стена – Гусиње, 5/а	Смрча	7384224 4816151			СЛАБ 260	СЛАБ 196		
Лиса Стена – Гусиње, 28/б	Јела	7381099 4819443			СЛАБ 141	СЛАБ 114		
Поблаћеница 1 23/б	Шума смрче	7358497 4846278			СЛАБ 289	СЛАБ 129		
Чагљевица 29/а	Шума смрче	7357273 4820762			СЛАБ 238	СЛАБ 133		
Чагљевица 30/а	Разнодобна шума смрче и јеле	7357124 4821640			СЛАБ 142	СЛАБ 148		
Чагљевица 25/а	Шума смрче	7360016 4817668			СЛАБ 205	СЛАБ 160		
Чагљевица 38/б	Шума смрче	7359422 4820964	СЛАБ 356	СЛАБ 158				
Чагљевица 36/а	Шума смрче	7374439 4816124	СЛАБ 288	СЛАБ 162				
Чагљевица 28/а	Шума смрче	73578964 820794	СЛАБ 218	СЛАБ 206				
Ожаљ. 35/а	Разнодобна шума смрче и јеле	-	СЛАБ 87	СЛАБ 95				
Ожаљ. 36/а	Разнодобна шума смрче и јеле	7374439 4816124			СЛАБ 92	СЛАБ 125		
Ожаљ 23/а	Разнодобна шума смрче и јеле	-			СЛАБ 88	СЛАБ 118		
Г. Брда Понор 9/б	Разнодобна шума смрче и јеле	-			СЛАБ 105	СЛАБ 97		
Г. Брда Понор 25/б	Разнодобна шума смрче и јеле	-			СЛАБ 84	СЛАБ 98		
Г. Брда Понор 26/а	Разнодобна шума смрче и јеле	-	СЛАБ 101	СЛАБ 119				
Г. Брда Понор 36/а	Разнодобна шума смрче и јеле	7370384 4809141			СЛАБ 105	СЛАБ 85		
Г. Брда Понор 38/а	Разнодобна шума смрче и јеле	7370736 4808070	СЛАБ 111	СЛАБ 134				
Г. Брда Понор 40/а	Разнодобна шума смрче и јеле		СЛАБ 76	СЛАБ 92				
Г. Брда Понор 41/а	Разнодобна шума смрче и јеле	7371604 4807668			СЛАБ 112	СЛАБ 112		
Г. Брда Понор 43/а	Разнодобна шума смрче и јеле	7371338 4807598	СЛАБ 96	СЛАБ 121				

ЈП НП КОПАОНИК

У подручју ЈП НП Копаоник, у периоду од 22. до 30. маја 2017. године, постављено је 200 баријерних феромонских Theysohn® клопки (ГЈ Самоковска река 84, ГЈ Гобелска река 58, ГЈ Брзећка река 12 и ГЈ Барска река 46 комада). Аплициран је агрегациони феромон за врсту *Ips acuminatus* - IAC Ecolure, а који нема довољну ефикасност у привлачењу врста *Ips typographus* и *Pityogenes chalcographus*.

Како се ради о планинском подручју, наведене две врсте имају само једну потпуну генерацију годишње, а која се завршава у другој половини јула, па је мониторинг завршен у августу. Када је у питању врста *Ips typographus*, заступљени су сви

интензитети напада (ГЈ Самоковска река: 47 одсека, слаб – 19,15%, средњи – 76,7%, јак – 4,2%; ГЈ Гобењска река: 18 одсека, средњи – 72,2%, јак – 27,8%; ГЈ Барска река и ГЈ Брзећка река: по 12 одсека, слаб – 100%). Најлошије стање је у ГЈ Гобењска река, где је у једној клопци у одељењу 48а, утврђен и највећи број имага праћене врсте - 10.657. Далеко боља ситуација је са врстом *Pityogenes chalcographus*. Слаб интензитет забележен је 97,7% одсека, а средњи у само 2, од контролисаних 89.

Газдинска јединица	Одељење, одсек	Састојинска припадност	Број клопки	Интензитет напада Просечан број рој уловљених имага поткорњака	
				<i>Ips typographus</i>	<i>Pityogenes chalcographus</i>
Самоковска река	7а	Висока шума смрче	3	ЈАК 6070,0	СЛАБ 2855,0
	8а	Висока шума смрче	1	СЛАБ 815,0	СЛАБ 140,0
	9а	Висока шума смрче	1	СРЕДЊИ 1290,0	СЛАБ 1090,0
	9b	Висока шума смрче	1	СРЕДЊИ 1050,0	СЛАБ 1010,0
	14b	Висока шума смрче	1	СЛАБ 500,0	СЛАБ 160,0
	15а	Висока шума смрче	1	СРЕДЊИ 1430,0	СЛАБ 815,0
	17а	Висока шума смрче	1	СЛАБ 775,0	СЛАБ 420,0
	18а	Висока шума смрче	10	СРЕДЊИ 1546,0	СЛАБ 1390,5
	19а	Висока шума смрче	10	СРЕДЊИ 2224,4	СЛАБ 1456,0
	19b	Висока шума смрче	2	СРЕДЊИ 2447,5	СЛАБ 1092,5
	20b	Висока шума смрче	2	СРЕДЊИ 1585,0	СЛАБ 895,0
	27а	Висока шума смрче	1	СРЕДЊИ 1320,0	СЛАБ 470,0
	30а	Висока шума смрче	2	ЈАК 5005,0	СЛАБ 2900,0
	31а	Висока шума смрче	1	СЛАБ 870,0	СЛАБ 730,0
	31b	Висока шума смрче	1	СЛАБ 630,0	СЛАБ 500,0
	32а	Висока шума смрче	2	СРЕДЊИ 3405,0	СЛАБ 2540,0
	33а	Висока шума смрче	2	СРЕДЊИ 2235,0	СЛАБ 1555,0
	33b	Висока шума смрче	3	СРЕДЊИ 2120,0	СЛАБ 1320,0
	36b	Висока шума смрче	1	СРЕДЊИ 1300,0	СЛАБ 1300,0
	45а	Висока шума смрче	1	СРЕДЊИ 1720,0	СЛАБ 4460,0
45b	Висока шума смрче	1	СРЕДЊИ 1200,0	СЛАБ 1340,0	
46а	Висока шума смрче	3	СРЕДЊИ 2663,3	СЛАБ 2386,7	
46b	Висока шума смрче	2	СРЕДЊИ 2255,0	СЛАБ 1100,0	

Газдинска јединица	Одељење, одсек	Састојинска припадност	Број клопки	Интензитет напада Просечан број рој уловљених имага поткорњака	
				<i>Ips typographus</i>	<i>Pityogenes chalcographus</i>
	54b	Висока шума смрче	1	СРЕДЊИ 1600,0	СЛАБ 1450,0
	55a	Висока шума смрче	1	СРЕДЊИ 1290,0	СЛАБ 1950,0
	55b	Висока шума смрче	1	СРЕДЊИ 1340,0	СЛАБ 1680,0
	55c	Висока шума смрче	1	СРЕДЊИ 1320,0	СЛАБ 1450,0
	56a	Висока шума смрче	2	СРЕДЊИ 1820,0	СЛАБ 2050,0
	56b	Висока шума смрче	3	СРЕДЊИ 1363,3	СЛАБ 1526,0
	56c	Висока шума смрче	1	СРЕДЊИ 1430,0	СЛАБ 1600,0
	57a	Висока шума смрче	1	СРЕДЊИ 1240,0	СЛАБ 1720,0
	57b	Висока шума смрче	1	СРЕДЊИ 1670,0	СЛАБ 1870,0
	58b	Висока шума смрче	1	СРЕДЊИ 1350,0	СЛАБ 1600,0
	59b	Висока шума смрче	1	СРЕДЊИ 1350,0	СЛАБ 1345,0
	60a	Висока шума смрче	2	СРЕДЊИ 1680,0	СЛАБ 1455,0
	60b	Висока шума смрче	1	СРЕДЊИ 1560,0	СЛАБ 1270,0
	62a	Висока шума смрче	5	СРЕДЊИ 2076,0	СЛАБ 1678,0
	65c	Висока шума смрче	1	СРЕДЊИ 1440,0	СЛАБ 1800,0
	67a	Висока шума смрче	1	СРЕДЊИ 1430,0	СЛАБ 1480,0
	75a	Висока шума смрче	1	СРЕДЊИ 1670,0	СЛАБ 1900,0
	90a	Висока шума смрче	1	СРЕДЊИ 1790,0	СЛАБ 1460,0
	91a	Висока шума смрче	1	СРЕДЊИ 1800,0	СЛАБ 1500,0
	96a	Висока шума смрче	3	СРЕДЊИ 1343,3	СЛАБ 1483,3
	97b	Висока шума смрче	1	СЛАБ 990,0	СЛАБ 830,0
	102a	Висока шума смрче	1	СЛАБ 700,0	СЛАБ 650,0
	107b	Висока шума смрче	1	СЛАБ 820,0	СЛАБ 800,0
	117a	Висока шума смрче	1	СЛАБ 270,0	СЛАБ 320,0
Гобелјска река	2a	Висока шума смрче	1	ЈАК 6728,0	СРЕДЊИ 5443,0
	36c	Висока шума смрче	1	ЈАК 4453,0	СЛАБ 3194,0
	41a	Висока шума смрче	1	СРЕДЊИ 2994,0	СЛАБ 1144,0

Газдинска јединица	Одељење, одсек	Састојинска припадност	Број клопки	Интензитет напада Просечан број рој уловљених имага поткорњака	
				<i>Ips typographus</i>	<i>Pityogenes chalcographus</i>
	48a	Висока шума смрче	1	ЈАК 10657,0	СРЕДЊИ 6806,0
	53a	Висока шума смрче	1	ЈАК 7313,0	СЛАБ 4624,0
	58a	Висока шума смрче	1	СРЕДЊИ 1200,0	СЛАБ 1340,0
	65a	Висока шума смрче	1	СРЕДЊИ 1380,0	СЛАБ 1410,0
	68a	Висока шума смрче	1	СРЕДЊИ 1305,0	СЛАБ 1100,0
	69a	Висока шума смрче	1	СРЕДЊИ 2200,0	СЛАБ 1870,0
	70a	Висока шума смрче	2	ЈАК 4200,0	СЛАБ 3560,0
	71a	Висока шума смрче	1	СРЕДЊИ 2900,0	СЛАБ 2190,0
	71b	Висока шума смрче	4	СРЕДЊИ 3050,0	СЛАБ 2795,0
	72a	Висока шума смрче	2	СРЕДЊИ 2900,0	СЛАБ 2875,0
	73b	Висока шума смрче	2	СРЕДЊИ 1760,0	СЛАБ 1500,0
	74b	Висока шума смрче	1	СРЕДЊИ 1450,0	СЛАБ 2200,0
	78a	Висока шума смрче	2	СРЕДЊИ 1370,0	СЛАБ 1275,0
	87a	Висока шума смрче	1	СРЕДЊИ 1540,0	СЛАБ 1650,0
	87b	Висока шума смрче	1	СРЕДЊИ 1310,0	СЛАБ 1400,0
Барска река	18a	Висока шума смрче	1	СЛАБ 490,0	СЛАБ 500,0
	24a	Висока шума смрче	1	СЛАБ 330,0	СЛАБ 370,0
	34b	Висока шума смрче	2	СЛАБ 710,0	СЛАБ 745,0
	35b	Висока шума смрче	2	СЛАБ 525,0	СЛАБ 520,0
	36b	Висока шума смрче	2	СЛАБ 630,0	СЛАБ 570,0
	37a	Висока шума смрче	4	СЛАБ 690,0	СЛАБ 827,5
	38b	Висока шума смрче	5	СЛАБ 964,0	СЛАБ 986,0
	39a	Висока шума смрче	2	СЛАБ 565,0	СЛАБ 690,0
	42b	Висока шума смрче	1	СЛАБ 340,0	СЛАБ 500,0
	43a	Висока шума смрче	2	СЛАБ 650,0	СЛАБ 760,0
	45a	Висока шума смрче	9	СЛАБ 785,5	СЛАБ 773,3
	46b	Висока шума смрче	2	СЛАБ 480,0	СЛАБ 680,0

Газдинска јединица	Одељење, одсек	Састојинска припадност	Број клопки	Интензитет напада Просечан број рој уловљених имага поткорњака	
				<i>Ips typographus</i>	<i>Pityogenes chalcographus</i>
Брзећка река	29a	Висока шума смрче	1	СЛАБ 50,0	СЛАБ 65,0
	30a	Висока шума смрче	1	СЛАБ 70,0	СЛАБ 30,0
	37a	Висока шума смрче	1	СЛАБ 40,0	СЛАБ 20,0
	65a	Висока шума смрче	1	СЛАБ 20,0	СЛАБ 20,0
	75a	Висока шума смрче	1	СЛАБ 10,0	СЛАБ 10,0
	77b	Висока шума смрче	1	СЛАБ 450,0	СЛАБ 925,0
	79b	Висока шума смрче	1	СЛАБ 520,0	СЛАБ 1060,0
	80b	Висока шума смрче	1	СЛАБ 10,0	СЛАБ 15,0
	105a	Висока шума смрче	1	СЛАБ 770,0	СЛАБ 1555,0
	105b	Висока шума смрче	1	СЛАБ 825,0	СЛАБ 1400,0
	110b	Висока шума смрче	1	СЛАБ 830,0	СЛАБ 1915,0
	111b	Висока шума смрче	1	СЛАБ 830,0	СЛАБ 800,0

Феромонска клопка у ГЈ Самоковска рек

ЈП НАЦИОНАЛНИ ПАРК ТАРА

За потребе мониторинга поткорњака на површини од око 6 229,8 ha, на надморским висинама од 900-1400 м, у пребирним састојине букве, јеле и смрче, Панчићеве оморике и нешто састојина црног и белог бора, коришћене су налетно-баријерне клопке са сувим контејнерима, типа THEYSOHN®, које се постављају на држаче од летве попречног пресека 3x5 cm. Почетком априла вршено је постављање феромонских клопки (905 у државним и 100 у шумама сопственика), а коришћени су агрегациони феромони за врсте *Ips typographus*, *Pityogenes chalcographus*, *Pityokteines curvidens*, *Ips sexdentatus* и *Tripodendron lineatum* (IAC, PCIT, PC, IT, XL Ecolure, Sexowit) . Феромонски диспензери замењени су почетком јула, а сам процес мониторинга трајао је до средине октобра.

Клопке су контролисане и пражњене сваких 10-15 дана. Уловљени поткорњааци су пребројавани запреминском методом у калибрисаној посуди. У једном ml (1 cm³) је сса 40 јединки *Ips typographus*, односно 400 јединки *Pityogenes chalcographus*. За *Pityokteines sp.* утврђено је искуствено да у једном мл има цца 200 јединки. Обрада података у клопкама са различитим феромонима (комбиновани феромони PCIT, IT+Pch) вршено је методом узорка, где се пребројавањем утврдио однос великог и малог смрчевог поткорњака у појединим клопкама. Подаци пребројавања обрађивани су у Microsoft Excel-у 2010, а добијене вредности затим унете у GIS програм, и тако је добијена карта угроженог подручја према јачини напада, која представља основу за прогнозу и мониторинг у наредним годинама.

Врста поткорњака	Укупно ухваћених поткорњака
<i>Ips typographus</i>	3.552.565
<i>Pityogenes chalcographus</i>	10.525.172
<i>Pityokteines curvidens</i>	16.445
<i>Ips sexdentatus</i>	927
<i>Tripadendron lineatum</i>	11.254

Распоред клопки у ГЈ Тара са прегледом јачине напада *Ips typographus*:

Распоред клопки у ГЈ “Црни врх“са прегледом јачине напада *Ips typographus*:

Распоред клопки у ГЈ “Звезда“са прегледом јачине напада *Ips typographus*:

Газдинска јединица	Одељење одсек	Састојинска припадност старост	Тип клопке Врста феромона	Просечан број уловљених имага поткорњака			
				<i>Ips typographus</i>		<i>Pityogenes chalcographus</i>	
				I	II	I	II
Црни врх	4/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure	ЈАК 5600	ЈАК 14040		
	5/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 5181	ЈАК 5491	СРЕДЊИ 17190	ЈАК 32380
	6/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2100	ЈАК 4210	СЛАБ 4504	ЈАК 33200
	9/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure		СЛАБ 300		СЛАБ 1200
	10/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure		СРЕДЊИ 2222		
	13/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 5158	СРЕДЊИ 3240	СРЕДЊИ 14420	
	14/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 3590	СРЕДЊИ 1855	ЈАК 22200	ЈАК 29320
	15/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 13250	ЈАК 9819	ЈАК 45000	ЈАК 36420
	16/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure			СЛАБ 0	СЛАБ 0
	17/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2560	СРЕДЊИ 3780	СЛАБ 2137	СРЕДЊИ 8100
	18/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 5412	ЈАК 5560	СРЕДЊИ 14909	СРЕДЊИ 5693
	20/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 4720	СРЕДЊИ 1644	СЛАБ 3765	СРЕДЊИ 7760
	21/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure	ЈАК 5300	СРЕДЊИ 3265		
	22/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 6867	СРЕДЊИ 3460	СЛАБ 2	СЛАБ 0
	23/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure	ЈАК 4700	СРЕДЊИ 3401		
24/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 12200	ЈАК 8050	СРЕДЊИ 8840	ЈАК 26200	
27/a	Висока разнодобна	IT Ecolure	ЈАК 10400	ЈАК 7610			

Газдинска јединица	Одеље- ње одсек	Састојинска припадност старост	Тип клопке Врста феромона	Просечан број уловљених имага поткорњака			
				<i>Ips</i> <i>typographus</i>		<i>Pityogenes</i> <i>chalcographus</i>	
				I	II	I	II
		јеле, букве и смрче					
29/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 6309	СРЕДЊИ 2299	СЛАБ 2720	СРЕДЊИ 9720
31/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure	ЈАК 8800	ЈАК 6810		
32/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 5589	СРЕДЊИ 2217	СРЕДЊИ 14220	СРЕДЊИ 9860
34/a		Висока разнодобна јеле ,букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СЛАБ 0	ЈАК 6371	СРЕДЊИ 6320	ЈАК 24764
34/b		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 6494		СРЕДЊИ 7060	
36/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 8494	ЈАК 11780	СЛАБ 4520	ЈАК 36800
37/a		Висока разнодобна јеле ,букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 4874	СРЕДЊИ 4871	СРЕДЊИ 8245	СРЕДЊИ 7844
38/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1266	СРЕДЊИ 3024	СЛАБ 1579	СРЕДЊИ 8160
39/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure			СЛАБ 5	СЛАБ 0
40/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure	ЈАК 9000			
41/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1090	СРЕДЊИ 1911	СЛАБ 750	СЛАБ 1850
42/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 6571	СРЕДЊИ 3788	ЈАК 24547	ЈАК 26520
43/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 6486	ЈАК 4697	СРЕДЊИ 17140	ЈАК 29540
44/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2282	СЛАБ 194	СЛАБ 595	СЛАБ 212
45/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure				СЛАБ 0
47/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СЛАБ 766	СРЕДЊИ 1200	СЛАБ 1171	СЛАБ 3100
48/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure			СЛАБ 2	СЛАБ 0
51/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure			СЛАБ 7	СЛАБ 0
52/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1085		СРЕДЊИ 6360	СЛАБ 0
53/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure		СРЕДЊИ 2117		СРЕДЊИ 11930
57/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure	ЈАК 7400			
58/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 5228	ЈАК 4440	СРЕДЊИ 15720	
60/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 3870	СРЕДЊИ 3090	СРЕДЊИ 11300	ЈАК 20700
60/e		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure	ЈАК 9200	СЛАБ 600		
61/c		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure	ЈАК 4400			
61/b		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2496	СРЕДЊИ 1018	СРЕДЊИ 7040	СРЕДЊИ 5160
62/a		Висока разнодобна	IT Ecolure	СРЕДЊИ	СРЕДЊИ	СРЕДЊИ	СРЕДЊИ

Газдинска јединица	Одеље- ње одсек	Састојинска припадност старост	Тип клопке Врста феромона	Просечан број уловљених имага поткорњака			
				<i>Ips</i> <i>typographus</i>		<i>Pityogenes</i> <i>chalcographus</i>	
				I	II	I	II
		јеле, букве и смрче	PC Ecolure	1964	1720	8720	8800
63/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2903	СРЕДЊИ 1209	СРЕДЊИ 5314	СРЕДЊИ 5440
64/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure		ЈАК 9805		
65/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 3870	СРЕДЊИ 4589	СРЕДЊИ 6846	СРЕДЊИ 10767
67/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 6645	СРЕДЊИ 1308	СРЕДЊИ 1828	СЛАБ 2509
68/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 4303	СРЕДЊИ 3253	СРЕДЊИ 17300	СРЕДЊИ 16407
69/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СЛАБ 0	СРЕДЊИ 2080	ЈАК 28520	СРЕДЊИ 13200
70/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СЛАБ 632	СЛАБ 638	СЛАБ 1680	СЛАБ 4020
70/c		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 7155		СРЕДЊИ 13787	
71/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure	СЛАБ 3400			
72/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 5850	СЛАБ 609	СРЕДЊИ 16500	СЛАБ 2520
73/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СЛАБ 150	СЛАБ 120	СЛАБ 250	СЛАБ 133
75/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 4185	СРЕДЊИ 1373	СРЕДЊИ 11154	СЛАБ 4180
77/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 9422	СРЕДЊИ 5660	ЈАК 21783	ЈАК 24700
78/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure		СЛАБ 616		СРЕДЊИ 5600
79/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 3915	СЛАБ 616	СЛАБ 3942	СЛАБ 900
80/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2959	СРЕДЊИ 1211	СЛАБ 4945	СЛАБ 2036
81/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 4170	СРЕДЊИ 3083	СРЕДЊИ 11555	СРЕДЊИ 10940
82/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2234	СРЕДЊИ 2583	СРЕДЊИ 5088	СРЕДЊИ 8480
84/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 3093		СЛАБ 3147	
85/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure			СЛАБ 3	СЛАБ 0
86/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2872	СРЕДЊИ 2317	СЛАБ 3348	СЛАБ 1371
87/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 3096	СРЕДЊИ 3179	СРЕДЊИ 6688	СРЕДЊИ 11465
88/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1640	СРЕДЊИ 2222	СЛАБ 2	СРЕДЊИ 6728
90/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2432	СРЕДЊИ 1921	СРЕДЊИ 19282	ЈАК 20330
91/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2196	СРЕДЊИ 2277	СРЕДЊИ 6040	СРЕДЊИ 8830
92/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure			СЛАБ 2	СЛАБ 0
93/a		Висока разнодобна	IT Ecolure	СЛАБ	СЛАБ		

Газдинска јединица	Одељење одсек	Састојинска припадност старост	Тип клопке Врста феромона	Просечан број уловљених имага поткорњака			
				<i>Ips typographus</i>		<i>Pityogenes chalcographus</i>	
				I	II	I	II
		јеле ,букве и смрче		50	0		
	94/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 7118	СЛАБ 5	СЛАБ 910	СЛАБ 0
	95/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2638		СРЕДЊИ 1264	
	96/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СЛАБ 830	СРЕДЊИ 1522	СЛАБ 569	СРЕДЊИ 2474
	97/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 4075	СРЕДЊИ 2014	СРЕДЊИ 10451	СРЕДЊИ 5047
	98/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2664	СРЕДЊИ 1689	СЛАБ 4021	СРЕДЊИ 5547
	100/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure			СЛАБ 23	СЛАБ 0
	101/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure				СЛАБ 0
	102/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure		СРЕДЊИ 2855		СРЕДЊИ 13000
	103/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СЛАБ 2854	СРЕДЊИ 1541	СРЕДЊИ 10460	СРЕДЊИ 8890
	104/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 5549	СРЕДЊИ 2721	ЈАК 75510	СРЕДЊИ 19290
	107/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 5700	СРЕДЊИ 1048	СРЕДЊИ 16008	СРЕДЊИ 12137
	108/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 4890	СРЕДЊИ 1256	СРЕДЊИ 13100	СРЕДЊИ 11660
Звезда	4/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 3379	СЛАБ 968	СРЕДЊИ 8207	СРЕДЊИ 8720
	7/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure				СЛАБ 2
	8/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СЛАБ 300	СЛАБ 31	СЛАБ 1000	СЛАБ 920
	29/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2598	СРЕДЊИ 3996	СРЕДЊИ 7015	ЈАК 29712
	30/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2541	СРЕДЊИ 1387	СРЕДЊИ 5730	СЛАБ 4740
	32/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1839	СЛАБ 629	СРЕДЊИ 3697	СЛАБ 3473
	33/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2339	СРЕДЊИ 2040	СРЕДЊИ 5300	СРЕДЊИ 12834
	34/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1039	СЛАБ 410	СЛАБ 1308	СЛАБ 1362
	35/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2228	СЛАБ 948	СЛАБ 3635	СРЕДЊИ 5822
	36/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure	СРЕДЊИ 1800		СЛАБ 565	
	37/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 5400	СРЕДЊИ 1330	СЛАБ 2	СЛАБ 1449
	38/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СЛАБ 940	СЛАБ 0	СЛАБ 1463	СЛАБ 0
	39/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 3025	СРЕДЊИ 3479	СРЕДЊИ 5480	СЛАБ 3520
	40/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure			СЛАБ 20	СЛАБ 1
	41/a	Висока разнодобна	PC Ecolure			СЛАБ	СЛАБ

Газдинска јединица	Одељење одсек	Састојинска припадност старост	Тип клопке Врста феромона	Просечан број уловљених имага поткорњака			
				<i>Ips typographus</i>		<i>Pityogenes chalcographus</i>	
				I	II	I	II
		јеле, букве и смрче			12	0	
	42/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure			СЛАБ 3	СЛАБ 4
	43/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 6308	ЈАК 4714	СЛАБ 3234	ЈАК 23260
	44/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 4911	ЈАК 5573	СЛАБ 2352	СРЕДЊИ 10254
	45/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2739	СЛАБ 501	СЛАБ 4729	СЛАБ 2943
	46/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure			СЛАБ 31	СЛАБ 0
	47/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 4283	СРЕДЊИ 2492	СЛАБ 3725	СРЕДЊИ 15247
	48/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2924	СЛАБ 154	СЛАБ 3388	СЛАБ 672
	49/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1012	СРЕДЊИ 3407	СЛАБ 1530	СРЕДЊИ 12898
	50/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 8640	ЈАК 7148	СРЕДЊИ 10963	СРЕДЊИ 16980
	51/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2859	СРЕДЊИ 3591	СРЕДЊИ 6921	СРЕДЊИ 15390
	52/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 3267	СРЕДЊИ 1530	СРЕДЊИ 8330	СРЕДЊИ 9700
Калуђерске Баре	3/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure		СРЕДЊИ 1018		СРЕДЊИ 11220
	21/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2706	СРЕДЊИ 2581	СРЕДЊИ 8620	СРЕДЊИ 5924
	22/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 3316	СРЕДЊИ 2753	СРЕДЊИ 10600	СРЕДЊИ 6903
Тара	5/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1785	СРЕДЊИ 3128	СРЕДЊИ 12770	СРЕДЊИ 13062
	5/b	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure				СЛАБ 20
	6/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2960	СРЕДЊИ 3275	СРЕДЊИ 12425	ЈАК 31100
	9/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2922	СРЕДЊИ 2046	СРЕДЊИ 12556	СРЕДЊИ 9603
	10/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1500	СРЕДЊИ 2230	СРЕДЊИ 5690	СЛАБ 4231
	11/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure	СЛАБ 570	СЛАБ 360	СЛАБ 3	СЛАБ 2200
	12/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 4500	СРЕДЊИ 1542	СЛАБ 155	СЛАБ 2471
	17/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure	СРЕДЊИ 3600	ЈАК 9000	ЈАК 9000	СРЕДЊИ 3600
	18/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 4320	ЈАК 10800	СРЕДЊИ 8840	СЛАБ 21
	19/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure	ЈАК 6000	ЈАК 9966	СЛАБ 17	ЈАК 62680
	20/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1750	ЈАК 9371	СРЕДЊИ 6603	ЈАК 32256
	24/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure	СРЕДЊИ 4000	ЈАК 10320		
	25/a	Висока разнодобна	IT Ecolure	ЈАК	ЈАК	СРЕДЊИ	СРЕДЊИ

Газдинска јединица	Одељење одсек	Састојинска припадност старост	Тип клопке Врста феромона	Просечан број уловљених имага поткорњака			
				<i>Ips typographus</i>		<i>Pityogenes chalcographus</i>	
				I	II	I	II
		јеле, букве и смрче	PC Ecolure	4300	5540	6042	9469
30/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure	СРЕДЊИ 4000	ЈАК 5880	СЛАБ 3	СЛАБ 2
31/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure			СЛАБ 155	СЛАБ 3
32/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure				СЛАБ 0
34/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure				СЛАБ 1
35/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2820	СРЕДЊИ 2597	СЛАБ 2	СРЕДЊИ 3017
40/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure			СЛАБ 413	СЛАБ 2
42/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 4873		СЛАБ 3980	СЛАБ 0
43/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure		ЈАК 7421		ЈАК 31080
47/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure		СРЕДЊИ 2180		СРЕДЊИ 6200
49/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2159	СРЕДЊИ 2558	СРЕДЊИ 8518	СРЕДЊИ 9687
50/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1318	ЈАК 5353	СРЕДЊИ 9204	СРЕДЊИ 10376
53/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1075	СРЕДЊИ 1500	СРЕДЊИ 8977	СРЕДЊИ 11964
54/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1322		СРЕДЊИ 9860	СЛАБ 1
55/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure	СЛАБ 55	СЛАБ 0		
58/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 3060		ЈАК 20100	
59/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2338	СРЕДЊИ 2840	СЛАБ 85	
60/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 3970	СРЕДЊИ 3422	СРЕДЊИ 12184	ЈАК 24600
61/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure	СРЕДЊИ 3500			
64/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СЛАБ 950	СРЕДЊИ 2947	СРЕДЊИ 7500	СРЕДЊИ 18667
65/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2275		СРЕДЊИ 18500	
66/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure			СЛАБ 14	СЛАБ 5
67/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1280	СЛАБ 0	ЈАК 60000	СРЕДЊИ 19337
68/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1840	СРЕДЊИ 1139	СРЕДЊИ 14277	СЛАБ 4573
70/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure			СЛАБ 15	СЛАБ 0
71/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 4476	СРЕДЊИ 2337	СРЕДЊИ 9465	СРЕДЊИ 15110
73/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure			СЛАБ 28	СЛАБ 33
75/a		Висока разнодобна	PC Ecolure			СЛАБ	СЛАБ

Газдинска јединица	Одеље- ње одсек	Састојинска припадност старост	Тип клопке Врста феромона	Просечан број уловљених имага поткорњака			
				<i>Ips</i> <i>typographus</i>		<i>Pityogenes</i> <i>chalcographus</i>	
				I	II	I	II
		јеле, букве и смрче			20	8	
	76/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure			СЛАБ 18	СЛАБ 0
	77/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure		СРЕДЊИ 1355		СРЕДЊИ 14540
	81/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure			СЛАБ 0	СЛАБ 0
	82/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure	СЛАБ 80	СЛАБ 22		
	83/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СЛАБ 932	СЛАБ 3087	СЛАБ 1708	СРЕДЊИ 13192
	84/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure			СЛАБ 2	
	85/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure		СРЕДЊИ 1455		СРЕДЊИ 1500
	86/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure		СРЕДЊИ 3554	СЛАБ 15	ЈАК 20064
	88/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СЛАБ 642	СЛАБ 480	СЛАБ 1182	СЛАБ 1500
	89/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure			СЛАБ 0	
	91/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2400	СЛАБ 0	СРЕДЊИ 6967	СЛАБ 15
	92/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1908		СЛАБ 3	СЛАБ 0
	93/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure		СРЕДЊИ 2132	СЛАБ 7	СРЕДЊИ 5740
	94/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СЛАБ 30	СЛАБ 899	СЛАБ 5	СРЕДЊИ 5211
	95/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1611	СЛАБ 614	СРЕДЊИ 1577	СЛАБ 4060
	96/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СЛАБ 920		СЛАБ 2000	СЛАБ 0
	97/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure			СЛАБ 10	СЛАБ 0
	99/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 3614	СРЕДЊИ 2932	СРЕДЊИ 9060	СРЕДЊИ 14743
	100/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1979	СРЕДЊИ 1280	СЛАБ 3474	СЛАБ 4500
	101/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2750		СЛАБ 3254	СЛАБ 0
	102/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure		СЛАБ 367		СЛАБ 3420
	105/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure			СЛАБ 0	СЛАБ 1
	106/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 3105	СРЕДЊИ 2704	СЛАБ 5841	СРЕДЊИ 14138
	108/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СЛАБ 1714	СРЕДЊИ 2232	СЛАБ 1638	СЛАБ 4027
	112/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 5420	СРЕДЊИ 2830	СРЕДЊИ 6915	СЛАБ 3815
	113/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 6280	СРЕДЊИ 3732	СЛАБ 3292	СРЕДЊИ 17959
	114/a	Висока разнодобна	IT Ecolure	СРЕДЊИ	СРЕДЊИ	СЛАБ	СЛАБ

Газдинска јединица	Одеље- ње одсек	Састојинска припадност старост	Тип клопке Врста феромона	Просечан број уловљених имага поткорњака			
				<i>Ips</i> <i>typographus</i>		<i>Pityogenes</i> <i>chalcographus</i>	
				I	II	I	II
		јеле, букве и смрче	PC Ecolure	2588	1834	1813	3681
116/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure		СЛАБ 564		СРЕДЊИ 4026
118/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure			СЛАБ 2	СЛАБ 0
119/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1260	СРЕДЊИ 2825	СЛАБ 810	СРЕДЊИ 9747
120/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2021	СРЕДЊИ 1521	СРЕДЊИ 5859	СРЕДЊИ 8832
120/c		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 3073	СРЕДЊИ 1552	СРЕДЊИ 7669	СРЕДЊИ 9297
121/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 3160	СЛАБ 426	СРЕДЊИ 8400	СЛАБ 2540
122/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 3008	СРЕДЊИ 2634	СРЕДЊИ 13120	СРЕДЊИ 5830
123/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 3524	СРЕДЊИ 1514	СЛАБ 4388	СЛАБ 4553
124/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure			СЛАБ 5	СЛАБ 0
125/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure			СЛАБ 22	
126/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 3263	ЈАК 5109	СЛАБ 1701	СЛАБ 2979
127/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1746	СРЕДЊИ 1706	СЛАБ 1558	СЛАБ 2061
128/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2598		СЛАБ 2015	СЛАБ 2
129/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 3524	СРЕДЊИ 1452	СЛАБ 4405	СЛАБ 2228
130/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure		СЛАБ 258		СЛАБ 1416
131/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure		ЈАК 4222		СРЕДЊИ 10090
132/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure		ЈАК 7106		СРЕДЊИ 19570
134/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 4300	ЈАК 9440	СЛАБ 10	СЛАБ 0
135/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure		СЛАБ 640		СЛАБ 0
136/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure		СЛАБ 560	СЛАБ 4	СЛАБ 880
137/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2304	СРЕДЊИ 1039	СЛАБ 697	СЛАБ 2810
138/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1702	СРЕДЊИ 1411	СЛАБ 2244	СЛАБ 2630
139/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure		СРЕДЊИ 1300	СЛАБ 2	СЛАБ 0
140/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure		СРЕДЊИ 1222	СЛАБ 20	СРЕДЊИ 5290
141/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure			СЛАБ 14	ЈАК 38000
143/a		Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1366	СРЕДЊИ 1981	СЛАБ 4340	СРЕДЊИ 13040
144/a		Висока разнодобна	IT Ecolure	СЛАБ	СРЕДЊИ	СЛАБ	СЛАБ

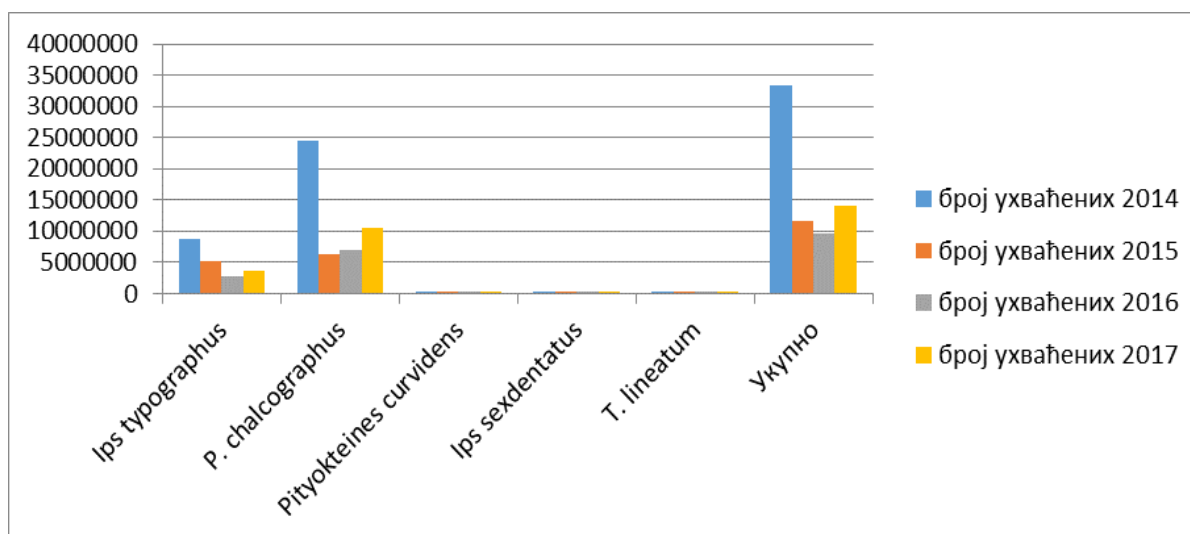
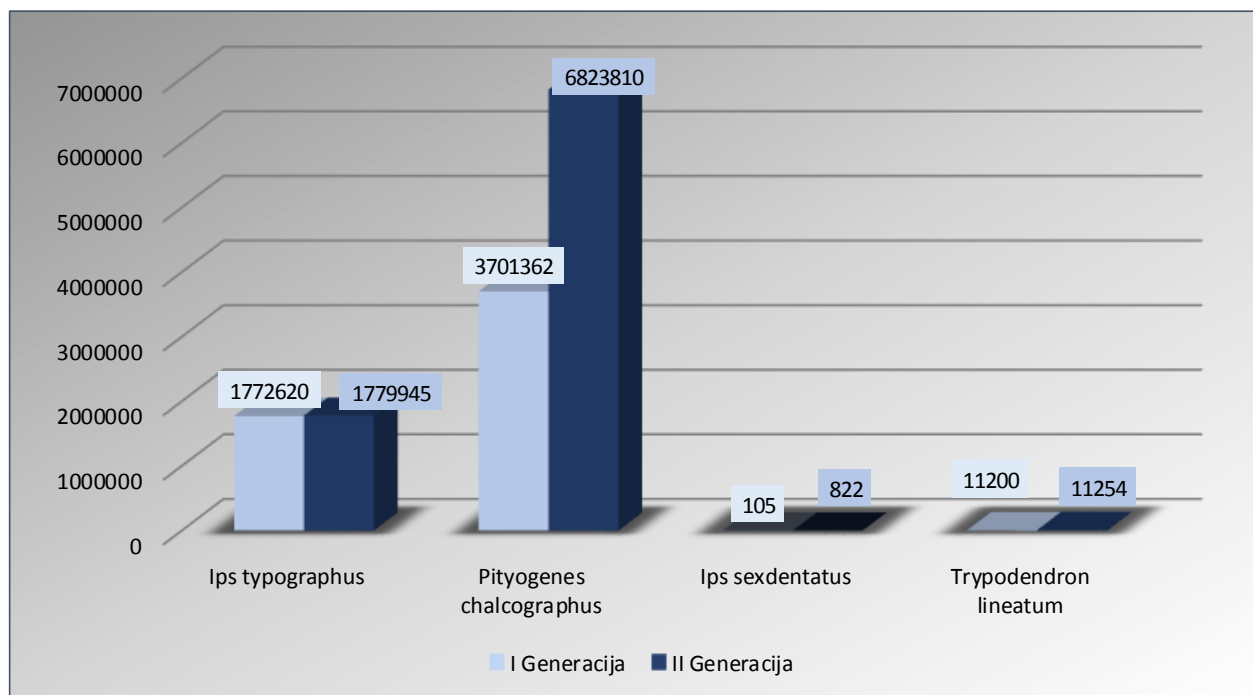
Газдинска јединица	Одеље- ње одсек	Састојинска припадност старост	Тип клопке Врста феромона	Просечан број уловљених имага поткорњака			
				<i>Ips</i> <i>typographus</i>		<i>Pityogenes</i> <i>chalcographus</i>	
				I	II	I	II
		јеле, букве и смрче	PC Ecolure	477	1136	1260	3727
146/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1000	СЛАБ 670	СЛАБ 6	СЛАБ 2660	
147/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СЛАБ 646	СЛАБ 1940	СЛАБ 0	СЛАБ 0	
148/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2507	СРЕДЊИ 2963	СЛАБ 4819	СРЕДЊИ 7159	
149/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 3413	СРЕДЊИ 3118	СЛАБ 540	СЛАБ 620	
150/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1063	СЛАБ 196	СЛАБ 2165	СЛАБ 324	
151/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2617	СРЕДЊИ 2628	СЛАБ 2987	СРЕДЊИ 8754	
153/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2521	СРЕДЊИ 2497	СРЕДЊИ 6380	СРЕДЊИ 15663	
154/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2914	СРЕДЊИ 2999	СРЕДЊИ 5896	СРЕДЊИ 8880	
155/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2250		СЛАБ 1512		
158/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СЛАБ 916	СРЕДЊИ 3900	СЛАБ 2840	ЈАК 33000	
159-a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СЛАБ 497	СЛАБ 344	СЛАБ 494	СЛАБ 987	
160/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2387	СРЕДЊИ 3294	СЛАБ 3202	СРЕДЊИ 11757	
161-a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1403	СЛАБ 75	СЛАБ 185	СЛАБ 220	
162/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СЛАБ 943	СЛАБ 991	СЛАБ 2568	СРЕДЊИ 7897	
163/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1183	СРЕДЊИ 2569	СЛАБ 567	СРЕДЊИ 6460	
164/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1348	СРЕДЊИ 2372	СЛАБ 3724	СРЕДЊИ 11653	
166/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 6865	СРЕДЊИ 3142	СЛАБ 3589	СРЕДЊИ 16688	
167/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1912	СРЕДЊИ 1808	СЛАБ 3362	СРЕДЊИ 6420	
168/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	ЈАК 6655	СРЕДЊИ 3349	СЛАБ 3417	СРЕДЊИ 15285	
169/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1558	СРЕДЊИ 1338	СЛАБ 3935	СРЕДЊИ 9051	
170-a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СЛАБ 549	СЛАБ 728	СЛАБ 2110	СЛАБ 4826	
173-a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 3008	СЛАБ 360	СРЕДЊИ 13120	СЛАБ 2400	
174/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СЛАБ 966	СРЕДЊИ 1572	СЛАБ 1888	СРЕДЊИ 7480	
175/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СЛАБ 2104	СРЕДЊИ 2853	СРЕДЊИ 5940	СРЕДЊИ 14040	
176/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СЛАБ 1820	СРЕДЊИ 3860	СЛАБ 2688	СРЕДЊИ 9008	
178/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure			СЛАБ 18	СЛАБ 3	
179/a	Висока разнодобна	PC Ecolure			СЛАБ	СЛАБ	

Газдинска јединица	Одељење одсек	Састојинска припадност старост	Тип клопке Врста феромона	Просечан број уловљених имага поткорњака			
				<i>Ips typographus</i>		<i>Pityogenes chalcographus</i>	
				I	II	I	II
		јеле, букве и смрче			15	0	
	180/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 3353	ЈАК 4913	СРЕДЊИ 6328	ЈАК 26788
	181/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2528	СЛАБ 0	СЛАБ 1743	СЛАБ 28
КО Јагош-тица	Браутово брдо	Разнодобна смрче и букве	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2941	СРЕДЊИ 3040	СРЕДЊИ 15347	СРЕДЊИ 17600
	Пиштала	Разнодобна смрче и букве	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2934		СЛАБ 4945	
	Преседо	Разнодобна смрче и букве	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1864		СРЕДЊИ 6660	
Бесеро-вина	Сумбулић брдо	Висока, разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 2117		СРЕДЊИ 6121	
Коњска река	Ђуровина	Висока, разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 3460		СЛАБ 4705	
Коло-коло		Висока, разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1115		СРЕДЊИ 5714	
Ослуша		Висока, разнодобна јеле, букве и смрче	PC Ecolure			СЛАБ 0	СЛАБ 0
Шљиво-вица		Висока, разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1264		СЛАБ 1681	
Бањска Стена		Висока, разнодобна јеле, букве и смрче	IT Ecolure PC Ecolure	СРЕДЊИ 1200		СЛАБ 1602	
Секулић		ливада	IT Ecolure PC Ecolure	СЛАБ 0		СЛАБ 203	

Газдинска јединица	Одељење одсек	Састојинска припадност старост	Тип клопке Врста феромона	Просечан број уловљених имага поткорњака	
				<i>Ips sexdentatus</i>	
				I	II
Црни врх	6/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	Sexowit	0	0
	9/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	Sexowit	0	0
	26/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	Sexowit	0	0
	51/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	Sexowit	0	0
	55/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	Sexowit	0	0
	87/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	Sexowit	0	СЛАБ 20
	109/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	Sexowit	СЛАБ 4	СЛАБ 20
Калуђерске Баре	3/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	Sexowit	0	СЛАБ 2
	3/c	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	Sexowit	0	СЛАБ 7
	21/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	Sexowit	СЛАБ 21	0
Тара	5/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	Sexowit	0	0
	49/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	Sexowit	0	0

	54/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	Sexowit	0	0
	60/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	Sexowit	0	0
	93/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	Sexowit	0	0
	97/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	Sexowit	0	0
	126/	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	Sexowit	0	0
	141/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	Sexowit	0	0
	147/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	Sexowit	0	0
	157/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	Sexowit	0	0
	158/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	Sexowit	0	0
	161/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	Sexowit	0	0
	169/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	Sexowit	0	0
	174/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	Sexowit	0	0
	176/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	Sexowit	0	0

Газдинска јединица	Одељење одсек	Састојинска припадност старост	Тип клопке Врста феромона	Просечан број уловљених имага поткорњака
				<i>Xyloterus lineatum</i>
Црни врх	6/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	XL Ecolure	0
	49/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	XL Ecolure	0
	96/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	XL Ecolure	0
	138/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	XL Ecolure	0
Шљивовица		Висока, разнодобна јеле, букве и смрче	XL Ecolure	0
Звезда	51/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	XL Ecolure	JAK 6300
	52/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	XL Ecolure	JAK 4900
Тара	96/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	XL Ecolure	0
	161/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	XL Ecolure	0
	169/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	XL Ecolure	0
	174/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	XL Ecolure	0
	176/a	Висока разнодобна јеле, букве и смрче	XL Ecolure	0

Укупан број имага поткорњака прве и друге генерације за 2017. годину

Бројност поткорњака за период 2014-2017. године

У шумама Националног парка Тара у 2017. години, дошло је до повећања бројности у односу на претходну годину. констатована је већа бројност поткорњака у односу на претходну годину.

ЛП ШУМЕ ГОЧ, ВРЊАЧКА БАЊА

На основу Извештаја ЛП Шуме Гоч (бр. 01-608 од 08. 06. 2017. и 01-1353 од 30. 10. 2017. године), 53 контролна ловна стабала била су постављена на следећим локалитетима:

1-24. ГЈ Грачац, одељења 3/а, 17/б, 15/с, 16/б, 18/а, 24/б,с,д, 25/б,с, 26/с, 28/г,и,к, 32/с,е, 47/е, 48/б, 51/б, 52/б, 53/б, 54//а, 89/б, 91/е (24 контролна ловна стабла јеле, смрче, црног бора и дуглазије). На контролним стаблима није утврђено присуство убушних отвора прве и друге генерације поткорњака.

25-36. ГЈ Врњачка Бања, одељења 2/а, 5/и, 6/г, 8/б, 9/и, 11/д, 12/а, 13/а, 14/б, 25/б, 53/б, 66/б (12 контролних ловних стабала смрче, црног бора, јеле, боровца и дуглазије). На контролним стаблима није утврђено присуство убушних отвора прве и друге генерације поткорњака.

37-44. ГЈ Гоч-Селиште, одељења 7/б, 8/а, 13/а, 14/а, 16/а, 21/а, 24/а, 26/б (8 контролних ловних стабала смрче и јеле). На контролним стаблима није утврђено присуство убушних отвора прве и друге генерације поткорњака.

45-53. ГЈ Гоч-Станишинци, одељења 17/б,н, 18/л,м, 21/б, 24/б, 25/с, 27/б, 48/б (9 контролних ловних стабала црног бора и смрче). На стаблима смрче у од. 17/п и 18/т забележен је јак интензитет напада прве и друге генерације *Ips typographus*.

ГЈ Гоч – Станишинци

обрада контролног стабла смрче

ЈП ЕПС БЕОГРАД, ОГРНАК РБ КОЛУБАРА

Према извештају број 0402-556693/1-17 од 06.11.2017. године, на територији РБ постављена су контролна стабла у антропогеним састојинама црног бора, у следећим одељењима ГЈ РЕИК Колубара: 16 (координате: 7440284, 49279319), 49/а, (координате: 7451913, 4919953), 53/б (координате: 7452242, 4919755), 44/б, (координате: 7451686, 4920114) и 64/б (координате: 7453985, 4915821).

На контролним стаблима није утврђено присуство убушних отвора прве и друге генерације поткорњака.

МОНИТОРИНГ БИОТИЧКИХ УЗРОЧНИКА СУШЕЊА АНТРОПОГЕНИХ И ПРИРОДНИХ САСТОЈИНА ЧЕТИНАРА И ЛИШЋАРА

ЈП ЗА ГАЗДОВАЊЕ ШУМАМА – СРБИЈАШУМЕ

1. ШГ Топлица Куршумлија

1. ШУ Блаце, ГЈ Велики Јастребац 1, КО Попова, вештачки подигнута састојина тополе. Прегледом састојине је забележено интензивно сушење тополе, где је преко 50%

стабала било захваћено сушењем. Такође, велики број стабала је био захваћен ломовима на различитим позицијама, а на сувим и поломљеним стаблима забележен је читав низ оштећења од инсеката, као и појава плодноносних тела гљива трулежница.

2. ШУ Блаце, КО Попова, мешовите приватне састојине лишћара. Присутно сушење и пропадање стабала букве. Узрочник пропадања је болест коре, чији су симптоми забележени током овог прегледа.

Сушење тополе у КО Попова

Плодоносна тела *Fomes fomentarius*

Плодоносна тела гљива у приданку стабла тополе

Оштећења на тополи узрокована инсектима

3. ШУ Куршумлија, ГЈ Рударе, одељење 12, састојина храста сладуна и цара. забележено сушење појединачних, посебно потиштених, стабала. У приданку присутне печурке врста из рода *Armillaria*, које нису имале разгранате ризоморфе, што је карактеристика врсте *A. mellea*.

Печурке *Armillaria* у приданку осушеног стабла и на мртвој простирци у ГЈ Рударе
4. ШУ Блаце, ГЈ Велики Јастребац 1, одељење 63/а. Састојина сладуна и цера, где је прегледом забележено сушење појединачних и стабала у групама. Наиме, о ситуацији у овој састојини смо писали у претходним извештајима и указали на појаву сушења. Током овог прегледа, у приданку сувих и насушених стабала цера и сладуна, поново су забележене бројне печурке врста из рода *Armillaria*.

5. ШУ Блаце, ГЈ Велики Јастребац 2, одељење 1/а, састојина сладуна и цера. Забележено сушење појединачних и стабала у групама. У приданку и на простирци присутне печурке врста из рода *Armillaria* (слика 3).

6. ШУ Прокупље, ГЈ Пасјача, одељење 4, антропогена састојина црног бора. Забележено сушење појединачних, рубних, стабала. Прегледом је забележено присуство ризоморфи врста из рода *Armillaria*, испод коре сувих стабала бора.

6. КО Барбатовић, састојина сладуна и цера. Прегледом нису забележене веће штете на стаблима, осим појединачног сушења.

7. КО Туларе, састојина црне јове у приватном власништву. Налази се у приобалном делу реке, која пресушује током лета. У састојини су забележени симптоми одумирања стабала од врха, грана и јака проређеност крошње. Такође, у приданку стабала су забележени симптоми у виду некрозе коре, те је све ово указивало на инфекције врстама из рода *Phytophthora*. Међутим, све изолације су биле негативне, при покушајима постављања делова ткива на селективну хранљиву подлогу.

2. ШГ Расина Крушевац

1. ШУ Крушевац, ГЈ Срнаљска река, одељење 94 - природна састојина букве. Детљаним прегледом састојине нису забележена оштећења лисне масе од дефолијатора. Међутим, забележена су блага оштећења лисне масе узрокована мразом, као и присуство *Mikiola fagi* на лишћу букве.

2. ШУ Крушевац, ГЈ Срнаљска река, одељење 35 - природна састојина букве. Детљаним прегледом састојине нису забележена оштећења лисне масе од дефолијатора као ни присуство повећаног оштећења лисне масе.

3. ШУ Крушевац, ГЈ Срнаљска река, одељење 53 - природна састојина букве, јавора и других племенитих лишћара. Детљаним прегледом састојине нису забележена оштећења лисне масе букве од дефолијатора. Међутим, забележена су блага оштећења лисне масе на грабу и јавору, као и присуство изражене провидности крошњи на јасену, о чему ће касније бити више речи.

Оштећења на грабу и јавору у одељењу 53

4. ШУ Крушевац, ГЈ Срнаљска река, одељење 83 - природна састојина букве. Детљаним прегледом састојине нису примећена оштећења лисне масе од дефолијатора, док је забележена незнатна бројности *Mikiola fagi* на лишћу букве.

Изглед лишћа букве и *Mikiola fagi* у одељењу 83

5. ШУ Крушевац, ГЈ Срнаљска река, одељење 87 - природна састојина букве и племенитих лишћара. Прегледом састојине није забележено присуство дефолијатора као ни оштећења лисне масе.

6. ШУ Крушевац, ГЈ Петинска река, одељење 5 - природна састојина букве и племенитих лишћара. Прегледом састојине није забележено присуство дефолијатора као ни оштећења лисне масе.

7. ШУ Александровац, ГЈ Жељин, одељење 121 - природна састојина букве. Прегледом састојине није утврђено присуство дефолијатора, али су забележена знатна оштећења од мраза.

Оштећења од мраза на букви у одељењу 121

8. ШУ Александровац, ГЈ Жељин, одељење 120 - природна састојина букве. Прегледом састојине није утврђено присуство дефолијатора као ни већа оштећења лисне масе од дефолијатора, али су забележена незнатна оштећења од мраза.

9. ШУ Александровац, ГЈ Жељин, одељење 122/а - природна састојина букве. Прегледом састојине није утврђено присуство дефолијатора као ни већа оштећења лисне масе од дефолијатора.

10. ШУ Александровац, ГЈ Жељин, одељење 138/а - природна састојина букве. Прегледом састојине није утврђено присуство дефолијатора као ни већа оштећења лисне масе од дефолијатора.

11. ШУ Александровац, ГЈ Жељин, одељење 130/ф - природна састојина букве. Прегледом састојине није утврђено присуство дефолијатора као ни већа оштећења лисне масе од дефолијатора. Прегледом састојине су забележена незнатна оштећења од мрза као и делимично просветљавање крошњи узроковано штетама од овог абиотичког фактора.

12. ШУ Александровац, ГЈ Жељин, одељење 137/с - природна састојина букве. Детаљним прегледом састојине није утврђено присуство дефолијатора као ни губитак лисне масе од дефолијатора.

Током вршења планираних послова у оквиру дијагностике штетних организама и заштите здравља шумског биља на територији Републике Србије, без АП Војводине у подручју Шумског газдинства Расина Крушевац, у присуству самосталног референта дипл. инж. Гордане Миладиновић, као и на подручју Шумског газдинства Топлица, Куршумлија у присуству самосталног референта дипл. инж. Слађане Цветковић, извршен је преглед и сакупљани су узорци из четинарских и лишћарских састојина, захваћених процесом сушења. Прегледу ових састојина и сакупљању узорака, присуствовали су и шеф шумске управе Трстеник дипл. инж. Игор Дробњак, шеф шумске управе Александровац дипл. инж. Милан Милосављевић, као и реверни инжењери и лугари на појединим реонима.

13. ШГ Расина Крушевац, ШУ Александровац, ГЈ Жељин, одељење 116/с, вештачки подигнута састојина смрче. Ова састојина је већ пар година захваћена сушењем, извалама и ломовима стабала и о њеном здравственом стању смо извештавали у претходним годинама. У току прегледа примећено је сушење додатних стабала, а структура састојине је значајно нарушена. Главни узрочник сушења је патогена гљива *Heterobasidion parviporum*. Такође, на великом броју стабала је забележено присуство секундарних штеточина, пре свега поткорњака и сапрофитних гљива.

Пропадање стабала смрче у одељењу 116/с

Централна трулеж на попречном пресеку трупца смрче

Појава плодноносних тела *Heterobasidion parviporum*

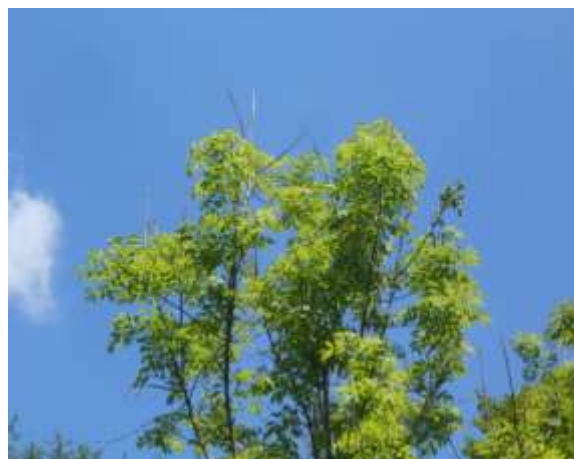
Плодносна тела *Trichaptum* spp. На дубећем сувом стаблу смрче

14. ШГ Расина Крушевац, ШУ Александровац, КО Рогавчина, приватне шуме различитих лишћара. Прегледом ових састојина забележено је присуство одумирања избојака белог јасена (слика 29), где су забележени симптоми јако подсећали на инфекције патогеном гљивом *Hymenoscyphus fraxineus* (nf. *Chalara fraxinea*). Сушењем су углавном била нападнута млађа стабла (слика 30), али и избојци на гранама старијих стабала. Детаљнијим прегледом и сакупљањем узорака, као и каснијим изолацијама у лабораторији потврђено је присуство ове патогене гљиве, те је мониторингу њеног присуства и ширења у Републици Србији потребно посветити додатну пажњу.

Одумирање избојака и младих стабала белог јасена у КО Рогавчина услед дејства патогене гљиве *Hymenoscyphus fraxineus*

15. ШГ Расина Крушевац, ШУ Крушевац, ГЈ Срдњаљска Река, одељење 53, природна састојина букве, јавора и других племенитих лишћара, од којих треба истаћи јасен. Наиме прегледом ове састојине забележени су интензивни симптоми пропадања на белом јасену и то у виду смањене запремине крошње, одумирања крошње од врха, одумирања избојака и грана и појаве изражених некроза на деблу и гранама. такође, део лисне масе је показивао знаке увелости и превременог опадања. Сви наведени симптоми су указивали на присуство патогене гљиве *Hymenoscyphus fraxineus*, која је претходно забележена у КО Рогавчина.

Проређеност и одумирање врхова крошњи јасена у одељењу 53

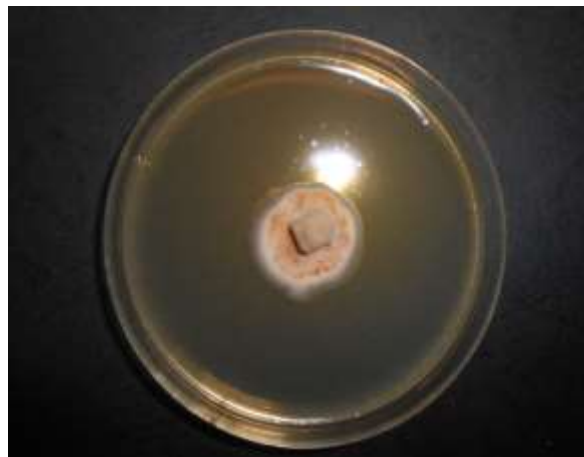

Одумирање избојака и грана и некроза око убијеног младог избојка на стаблу јасена

Одумирање јасена узроковано гљивом *Hymenoscyphus fraxineus* (н.ф. *Chalara fraxinea*) је болест која се у Европи појавила почетком 90их година прошлог века и то на североистоку Европе, одакле се касније раширила у већину Европских земаља у којима се јавља бели јасен. Гљива је по први пут описана 2006. године у Пољској и то њена бесполна фаза (несавршена форма) као *Chalara fraxinea* Kowalski. У почетку се сматрало да је њена полна фаза гљива *Hymenoscyphus albidus* (Kowalski and Holdenrieder 2009) у оквиру класе *Ascomycetes*, међутим касније је откривено да је то уствари нова врста, веома сродна првој и која је описана као *Hymenoscyphus pseudoalbidus* (Queloz *et al.* 2011). Коначно, ова патогена гљива је преименована у *Hymenoscyphus fraxineus* (Baral *et al.* 2015), као комбинација назива рода и првоописане бесполне фазе ове врсте. Гљива првенствено напада подмладак, младе избојке и гране, али нису поштеђена ни старија стабла. У стабла продире преко лишћа, петелки и избојака, прстенује избојке и гране тањих димензија те доводи до препознатљивих симптома увелости лишћа које иако убијено остаје прикачено за гране или превремено опада са грана, затим одумирања избојака, грана и врхова крошњи, као и јаке проређености крошње стабала јасена. Такође, један од препознатљивих симптома јесте и појава изражених некроза на различитим деловима, пре свега на убијеним младим избојцима, или на различитим позицијама на деблу око убијених избојака (слика 34). У неким случајевима може изазвати и изразите некрозе кореновог врата. Из свих ових некротичних делова гљива се може лако изоловати на вештачким хранљивим подлогама у лабораторији, али је потребна велика пажња и искуство пошто гљива веома споро расте, те достиже димензије од око 1-1,5 cm за месец дана раста на температури од око 20°C.

Изолатија из некротичних делова ткива
избојака из одељења 53 у лабораторији

Чиста култура гљиве *H. fraxineus* после 4
недеље раста МЕА подлози

Гљива је присутна у већини Европских земаља у којима је заступљен бели јасен и на коме чини велике штете и прети да економски уништи ову врсту. Наиме, у неким земљама је обустављена расадничка производња ове врсте због немогућности заштите младих биљака и великог процента заразе. Током редовних послова из области дијагностике штетних организама и утврђивања здравственог стања расадника на подручју централне и јужне Србије, ова патогена гљива је констатована на средњедобним стаблима белог јасена у три расадника у првој половини јуна 2017. године. Поред белог јасена који је најосетљивији, пољски јасен је такође осетљив (Kirisits *et al.* 2010) и присуство симптома ове гљиве у главним састојинама пољског јасена у Србији (Сремско шумско подручје) је раније извештавано од стране колега са Института за низијско шумарство и животну средину из Новог Сада. Од земаља у окружењу, ова патогена гљива је регистрована у Хрватској (Barić and Diminić 2010), Босни и Херцеговини 2014 (Станивуковић, Караџић и Миленковић, Шумарство 3-4, 2014). У Србији је њено присуство потврђено 2015., а распрострањење и идентификација су објављени од стране Кеџа *et al.* (2017, *Baltic Forestry*, 23). Земља у којој је ова гљива најскорије забележена је Црна Гора (Milenković *et al.* 2017, *Forest Pathology*).

Примена било каквих хемијских мера заштите у природним састојинама није оправдана из еколошких и економских разлога. Хемијско третирање је донекле могуће применити у расадничкој производњи, али се поставља питање шта касније са тим биљкама пошто ће свакако већина њих бити осуђена на пропаст после уношења у природне екосистеме и после излагања инокулуму са околних заражених стабала. Једина мера која се може препоручити у овом тренутку је потрага за природно отпорним јединкама и даљи рад са њима, пошто је овај феномен забележен у неколико Европских земаља, посебно на северу континента. Такође, избегавање сече стабала јасена је једна од мера коју би требало увести као обавезну током израде и спровођења планова газдовања.

Додатна забрињавајућа ствар везана за ову патогену гљиву је та што је недавно установљено да је у стању да инфицира и црни јасен, који се до сада сматрао релативно отпорним (Kirisits and Schwanda 2015). Узимајући у обзир велику заступљеност све три врсте јасена широм различитих екосистема у Србији, потребно је извршити детаљни мониторинг на присуство ове патогене гљиве, посебно на стаблима црног јасена.

16. ШГ Расина Крушевац, ШУ Трстеник, ГЈ Трстеничке шуме, одељење 27, састојина букве уз присуство других лишћара. У овој састојини је забележено сушење и појава

болести коре букве. На кори стабала су забележени симптоми болести коре у бикве у виду некроза са цурењем тамног ексудата.

Сушење и болест коре букве у одељењу 27

Некрозе у приданку стабала букве у одељењу 27

Плодоносна тела *Biscogniauxia nummularia* на сувим стаблима букве

Плодоносна тела *Huroxylon fragiforme* и *Trametes* spp. на стаблима букве и озледама у приданку у одељењу 27

Такође, на сувим и насушеним стабала букве забележен је низ гљива које се налазе у сукцесији после болести коре букве, пре свега друга опасна патогена гљива на букви *Biscogniauxia nummularia*, као и *Huroxylon fragiforme*. Још је битно истаћи да је у овој састојини забележен и велики број стабала са озледама у приданку и на различитим позицијама у доњим деловима дебала, које су највероватније настале током узгојних радова прореда у овој састојини. На овим местима је дошло до развоја низа организама,

пре свега гљива трулежница, деструктора дрвета, као што су *Fomes fomentarius*, *Vjerkandera adusta*, *Trametes* spp. и друге. Ово је горући проблем не само у овој, него и у великом броју других састојина букве у Србији где се озледама стабала и већим разбијањем склопа стварају услови за инфекције патогенима слабости и улазак секундарних штеточина на осетљива стабла букве, чиме долази до уланчавања штета.

17. ШУ Брус, ГЈ Бруске шуме, одељење 28/b, антропогена састојина црног бора. забележено сушење појединачних и мањих група стабала црног бора. Детаљнијим прегледом сувих и насушених стабала, установљено је присуство ризоморфи врста из рода *Armillaria* у приданку, као и присуство оштећења насталих дејством поткорњака.

Ризоморфе *Armillaria* у приданку и штете од поткорњака на стаблима црног бора у одељењу 28/b

18. ШУ Крушевац, ГЈ Ломничка река, одељење 47, састојина букве. Забележено сушење појединачних и рубних стабала, као и присуство болести коре букве, чији је узрочник *Neonectria coccinea*. Наиме, на рубним стаблима су забележени симптоми проређености крошње и одумирања стабала од врха.

Изглед рубних стабала букве у одељењу 47 ГЈ Ломничка река

Болест коре букве и појава гљива трулежница на рак рани на букви

На угроженим стаблима су присутни симптоми испуцале коре и рак ране, које су се шириле уз осу дебла. На површини испуцале коре налазе се бројнаплодоносна тела различитих гљива трулежница, укључујући *Trametes hirsuta*, *Hypoxylon fragiforme* и *Fomes fomentarius*. На једном стаблу је забележено и присуство патогене гљиве *Biscogniauxia nummularia*, те неколико плодоносних тела врста из рода *Pholiota* (*P. adiposa* или *P. cerifera*), познатим колонизаторима стабала инфицираних узрочником болести коре букве.

Штете и присуство болести коре букве нису изненађујуће у овој састојини, узимајући у обзир да су стабла нагло изложена сунчевој светлости и без заштите плашта састојине, о чему смо извештавали у више наврата у претходним извештајима. Међутим, у овом случају одговорност треба приписати вишој сили, пошто је суседна састојина смрче, са чије стране је и почело сушење у овој састојини букве, била захваћена јаким процесима сушења у претходним годинама, те је посматрана састојина остала без битне заштите и изложена директној сунчевој светлости.

19. ШУ Трстеник, ГЈ Трстеничке шуме, одељење 27, састојина китњака и осталих лишћара. Забележено сушење појединачних и стабала у групама, где је најугроженији био храст китњак. Симптоми су били различити, укључујући одумирање од стабла од врха, одумирање грана, појава ризоморфи врста из рода *Armillaria* испод коре у приданку сувих и насушених стабала и појаву плодноносних тела ових гљива. Такође, у овом одељењу је прегледана и састојина букве где је, слично претходним прегледима, забележен велики број стабала са старим повредама у приданку које су биле колонизоване различитим гљивама. Најчешће заступљена је била патогена гљива *Viscogniauxia nummularia*, али и читав низ других гљива које се јављају на букву услед озледа или болести коре букве.

Печурке *Armillaria* и плодносна тела *Viscogniauxia nummularia* у приданку букве у одељењу 27

20. ШУ Крушевац, ГЈ Срндаљска река, одељење 110/а, природна шума сладуна и цера. Забележено сушење само појединачних стабала. Печурке врста из рода *Armillaria* су присутне само на шумској простирци, а разгранате ризоморфе нису примећене, те се највероватније ради о врсти *A. mellea*.

21. ШУ Крушевац, КО Петина, приватне шуме сладуна и цера. Прегледом је забележено присуство печурки врста из рода *Armillaria*.

22. ШУ Крушевац, КО Петина, приватна састојина белог јасена. Прегледом ове састојине забележени су симптоми одумирања од врха стабала, грана и посебно избојака. Детаљном анализом избојака јасена, забележене су некрозе, које су се шириле уздужно уз осу избојка. Узрочник ових симптома је идентификован као *Hymenoscyphus fraxineus*, о коме смо више говорили раније и који је претходноутврђен у подручју ШУ Крушевац.

Изглед стабала белог јасена у КО Петина

Одумирање избојака и превремено опадање лишћа белог јасена у КО Петина

23. ШУ Крушевац, КО Петина, појединачна стабла дуда у приобалном екосистему. У приданку насушених стабала дуда, присутне бројне печурке врста из рода *Armillaria*.

24. ШУ Крушевац, КО Пољаци, приватна шума сладуна и цера. Забележено је сушење појединачних стабала и печурке врста из рода *Armillaria*, у основи пањева и сувих стабала.

25. ШУ Крушевац, КО Пољаци, стабла ораха у приобалном екосистему. Прегледом ових стабала забележени су симптоми одумирања од врха и проређености крошње. Детаљнијим прегледом, забележена је бела трулеж дебла и грана. Такође, на једном стаблу су присутна и плодносна тела *Fomes fomentarius*.

Проређеност крошњи и трулеж грана ораха у КО Пољаци

Fomes fomentarius на деблу ораха у КО Пољаци

26. ШУ Трстеник, ГЈ Трстеничке шуме, одељење 22/б, састојина китњака, цера и осталих лишћара. Забележено значајно просветљавање крошњи и одумирање појединачних и стабала у групама. Такође, присутне су и извале, посебно цера и сладуна. У основи сувих стабала забележене су бројне печурке врста из рода *Armillaria*.

Печурке *Armillaria* на мртвој простирци ГЈ Велики Јастребац 2

Печурке *Armillaria* у основи стабала сладуна у ГЈ Трстеничке шуме.

27. ШУ Трстеник, КО Брезовица, приватне шуме сладуна и цера. Присутне бројне печурке врста из рода *Armillaria*, како у приданку стабала тако и на мртвој простирци.

28. ШУ Трстеник, КО Брезовица, састојина букве. Утврђено сушење појединачних стабала букве. Осушена стабла су била захваћена процесом трулежи, углавном гљивом *Fomes fomentarius*. Такође, неколико њих је показивало симптом проређености крошње, док је већина преосталих здрава и без симптома.

29. ШУ Трстеник, КО Беласица, састојина сладуна и цера уз присуство осталих лишћара. Забележена појава сушења појединачних стабала цера и бреста. На стаблима цера присутни симптоми појаве врста из рода *Armillaria*, у виду разгранатих ризоморфи и беле мицелије испод коре сувих стабала, као и плодносна тела - печурке ових патогених гљива на изваљеним стаблима и пањевима. Такође, на убијеним стаблима су забележене и друге гљиве узрочници трулежи и деструкције дрвета, као на пример *Schizophyllum commune*. Стабла бреста су била захваћена графиозом, чији је узрочник *Ophiostoma ulmi*, позната као Холандска болест бреста, уз присуство карактеристичних симптома одумирања од врха.

Појава плодносних тела *S. commune* на осушеним стаблима цера

Одумирање бреста у КО Беласица

3. ШГ Северни Кучај Кучево

1. ШУ Мајданпек, ГЈ Равна Река 2, од. 139/g, 4913220,04, 7581029, antropogena састојина црног бора, површине 3,78 ha, старости 50 година. Сушење појединачних, до

групе, стабала. У узорку коре утврђено присуство *Ips sexdentatus* Voern. У крошњи стабала, на четинама и шишарицама црног бора, уочени су симптоми карактеристични за гљиву *Sphaeropsis sapinea*, а под кором сувих стабала, ризоморфе *Armillaria* врсте. Санитарна сеча је извршена у 2016. години.

2. ШУ Мајданпек, ГЈ Равна Река 2, од. 158/б, антропогена састојина црног бора, 4908885, 7587180, површине 15,89 ha, старости 40 година, 190-320 мнв, југ-југоисток. Утврђено је сушење појединачних стабала. У узорку коре присутан *Ips sexdentatus* Voern.

3. ШУ Кучево, ГЈ Доњи Пек, од. 26/а, антропогена састојина смрче, 7553176, 4928679, старости 36 година, површине 26,35 ha., 360-500 мнв, јужна експозиција. Уочено је сушење појединачних стабала на којима је утврђено присуство гљива трулежница корена *Armillaria sp* и *Heterobasidion annosum*, као и других биотичких узрочника оштећења. На узорцима смрче детерминисани су шестозуби *Pityogenes chalcographus* и осмозуби *Ips typographyus* смрчин поткорњак и зелени смрчин хермес.

4. ШУ Кучево, ГЈ Доњи Пек, од. 26/с, антропогена састојина боровца, старости 35 година, површине 36,25 ha, 280-490 мнв, јужна експозиција. Утврђено је присуство врста рода *Armillaria* и *Pineus strobi* (Insecta: Hemiptera: Adelgidae).

5. ШУ Кучево, ГЈ Доњи Пек, од. 26/с, антропогена састојина смрче, старости 35 година, површине 36,25 ha, 280-490 мнв, јужна експозиција. Уочено је сушење у круговима стабала на којима је утврђено присуство гљиве трулежнице корена *Armillaria sp*.

6. ШУ Кучево, ГЈ Доњи Пек, од. 158/а, антропогена састојина црниог бора, старости 40 година, површине 15,89 ha, 180-250 мнв. Присутни симптоми које изазива *Sphaeropsis sapinea* (Fr.) Dyko et Sutton.

ЛАБОРАТОРИЈСКЕ АНАЛИЗЕ И ЕКСПЕРТИЗЕ:

1. На достављеним узорцима смрче из ШУ Кучево, ГЈ Доњи Пек, одељење 26/а, детерминисан је шестозуби *Pityogenes chalcographus* и осмозуби *Ips typographyus* смрчин поткорњак.

2. На узорцима багрема из ШУ Мајданпек, ГЈ Равна река 2, , (7587460,52 и 4908632,15), где је утврђено сушење, није потврђено присуство биотичких узрочника. Претпоставка је да је сушење багрема последица плитког, јако киселог земљишта, јужне експозиције и суше током 2017. године. Потребно је извршити реконструкцију читаве површине.

4. ШГ Јужни Кучај Деспотовац

1. ШУ Деспотовац, ГЈ Витановача Витачеље, од 22/а, висока шума букве. На сувим стаблима утврђено присуство проузроковача трулежи корена - врсте рода *Armillaria*.

2. ШУ Деспотовац, ГЈ Левачке шуме - Царина, одељење 4/ј, антропогена састојина боровца, старости 36 година, површине 1,15 ha. Утврђено је сушење појединачних, до групе, стабала са тенденцијом даљег ширења. Констатовано је присуство врста рода *Armillaria*, које изазивају трулеж корена.

3. ШУ Ћуприја, ГЈ Јухор 1, одељење 82/к, антропогена састојина боровца, смрче и ариша, површине 1,84 ha, 29 година старости. Уочено присуство *Pineus strobi* (Insecta: Hemiptera: Adelgidae).

4. ШУ Ћуприја, ГЈ Јухор 2, одељење 18, опожарена површина на којој је у 2013. години извршено пошумљавање садницама јавора и трешње. На јоавору је уочен проузроковач катранасте пегавости листа *Rhytisma acerinum*.

5. ШУ Ћуприја, ГЈ Јухор 2, одељење 28/d, антропогена састојина смрче, старости 40 година, површине 1,82 ha. Приметно сушење појединачних, рубних стабала. Утврђено је присуство трулежница корена рода *Armillaria* и других биотичких узрочника.

6. ШУ Ћуприја, ГЈ Јухор 2, одељење 42/d, антропогена састојина смрче, површине 5,25 ha, старости 31 годину. Утврђено је сушење појединачних, до групе, стабала, код којих је у приданку, уочено присуство врста рода *Armillaria*, које изазивају трулеж корена и симптоми карактеристични за фитопатогену гљиву *Heterobasidion annosum*. Поред наведених гњива изазивача трулеж корена, присутни су и шестозуби *Pityogenes chalcographus* и осмозуби *Ips tyrographus* смрчин поткорњака.

ЛАБОРАТОРИЈСКЕ АНАЛИЗЕ И ЕКСПЕРТИЗЕ:

1-2. На достављеним узорцима коре смрче из ШУ Јагодина, ГЈ Јухор 2, одељење 42/d и одељење 28/d, уочено је присуство шестозубог *Pityogenes chalcographus* и осмозубог *Ips tyrographus* смрчиног поткорњака.

3. ГЈ Јухор 1, одељење 53/b, антропогена састојина смрче, 8,03ha, старости 40 год, утврђено је присуство шестозубог *Pityogenes chalcographus* и осмозубог *Ips tyrographus* смрчиног поткорњака.

5. ШГ Борања Лозница

1. ШУ Шабац, ГЈ Цер Видојевица, у одељења 3/е, 39/f и 40/h, антропогене састојине Сушење појединачних, до групе, стабала. У приданку присутне ризоморфе врста рода *Armillaria*, као и осмозуби *Ips tyrographus* и шестозуби *Pityogenes chalcographus* смрчин поткорњака.

ГЈ Цер Видојевица
сушење стабала смрче

2-4. ШУ Ваљево, ГЈ Јеље Маглеш, одељења 63/a (7404990, 4890947), 67/a (7405041, 4890834) и 68/b (7404885, 4890702), антропогене састојине смрче. Сушењем су захваћена појединачна, до групе, стабала. У приданку, утврђено присуство врста рода *Armillaria*, а на стаблима симптоми карактеристични за фитопатогену гљиву *Heterobasidion annosum*.

5-7. ШУ Мали Зворник, ГЈ Торничка Бобија 2, одељења 36/b (7381659, 4893168) и 37/е (7382019, 4893340), те ГЈ Торничка Бобија 1, одељење 41/b (7386241, 4894575). Утврђено је присуство ризоморфи *Armillaria* врсте, као и други биотички узрочници.

8. ШУ Мали Зворник, ГЈ Торничка Бобија 1, одељење 43/d, изданацка шума букве, површине 8,87 ha, 850-990 мнв, северне експозиције. Уочено је сушење појединачних до групе стабала букве. Утврђено је присуство симптома изазваних патогеном гљивом *Neonectria coccinea* (Pers.) Rossman and Samuels, узрочника болести коре букве. Болест коре букве је у прогресивном ширењу, посебно је уочљива на стаблима која су

изложена директној сунчаној светлости. Сушењу су допринели и велики нагиб, ветроломи и снеголоми. На стаблима букве уочено је присуство и гљива трулежница *Armillaria* и *Schizophyllum commune*.

ШГ Лозница, ШУ Ваљево,
ГЈ Јеље Маглеш - сушење смрче

ЛАБОРАТОРИЈСКЕ АНАЛИЗЕ И ЕКСПЕРТИЗЕ:

1-6. На достављеним узорцима коре, из антропогених састојина смрче ШУ Ваљево, ГЈ Јеље Маглеш одељења 58/а, 637/а и 677/а, ШУ Мали Зворник, ГЈ Торничка Бобија 2, одељења 37/е, 36/б и ГЈ Торничка Бобија 1, одељење 41/б, утврђен је шестозуби смрчин поткорњак *Pityogenes chalcographus* и осмозуби смрчин поткорњак *Ips typographus*.

6. ШГ Столови Краљево

1-12. ШУ Ушће, ГЈ Радочело Црепуљник, одељења, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34 и 35, потез тзв Планиница, укупна површина 384,08 ha, мешовите састојине смрче, јеле и букве. Присутно је сушење, које је захватило више од 40% наведене површине. У горе назначеним одељењима је, у претходним годинама, вршен мониторинг поткорњака, постављене су клопке са агрегационим феромонима осмозубог и шестозубог смрчиног поткорњака, међутим онемогућено је спровођење мера газдовања корисницима шума - ШГ Краљево од стране мештана села Река и Палеж, општина Краљево. У од. 31 започето је премазивање пањева Рот-стоп препаратом, али је и оно обустављено из безбедносних разлога.

На изваљеним и посеченим стаблима смрче, уочени су симптоми карактеристични за фитопатогену гљиву *Heterobasidion annosum* и ризоморфе врста рода *Armillaria*, које изазивају трулеж корена, као и присуство осмозубог *Ips typographus* и шестозубог *Pityogenes chalcographus* смрчиног поткорњака. На стаблима букве приметна су оштећења од мраза и од буквиног сурлаша минера *Rhynchaenus fagi*.

Неопходно је, што хитније, омогућити несметани приступ корисницима шума ради спровођења адекватних мера санације, изношење сушика, ветроизвала и ветролома како би се спречило даље уланчавање и ширење штета.

Планиница - сушење стабала смрче

13-16. ШУ Ушће, ГЈ Радочело Црепуљник, одељења 12/а (површина 28,37 ха, 1080-1190 мнв), 17/а (површина 29,83 ха, 1000-1130 мнв), 18/а (површина 21,38 ха, 1000-1100 мнв), у високим шумама смрче, сушењем су захваћене групе, док је у одељењу 16/а (површина 21,30 ха, 1010-1150 мнв), оно изражено на појединачним стаблима. На изваљеним и посеченим стаблима смрче уочени су симптоми карактеристични за фитопатогену гљиву *Heterobasidion annosum*. У приданку, утврђено је присуство врста рода *Armillaria* које изазивају трулеж корена као и други биотички узрочници.

Према Извештају Газдинства, број 3989/1 од 26.10.2017. године, у ШУ Ушће, ГЈ Радочело Црепуљник, одељењима 17/а, 18/а, 20/а, 15/с, 16/а, 11/а, 12/а, 7/б, 45/а, 45/б, 47/а извршено је третирање 4360 пањева смрче, заражених гљивом трулежницом корена, на укупној површини од 169,15 ха, препаратом Рот Стоп. У истог газдинској јединици у одељењима, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34 и 35, потез тзв Планиница, укупне површине 384,08 ха, у мешовитим састојинама смрче, јеле и букве, присутно је сушење, а захватило је више од 40% наведене површине. У наведеним одељењима је, у претходним годинама, вршен мониторинг поткорњака, постављене су клопке са агрегационим феромонима осмозубог и шестозубог смрчиног поткорњака, међутим, онемогућено је спровођење мера газдовања корисницима шума - ШГ Краљево од стране мештана села Река и Палеж, општина Краљево. У од. 31 започето је премазивање пањева Рот-стоп препаратом али је и оно обустављено из безбедносних разлога. На изваљеним и посеченим стаблима смрче уочени су симптоми карактеристични за фитопатогену гљиву *Heterobasidion annosum* и ризоморфе врста рода *Armillaria*, као и присуство осмозубог смрчиног подкорњака *Ips typographus* и шестозубог смрчиног поткорњака *Pityogenes chalcographus*. На стаблима букве приметна су оштећења од мраза и од буквиног сурлаша минера *Rhynchaenus fagi*. Неопходно је, што хитније, омогућити несметани приступ корисницима шума, ради спровођења адекватних мера санације, изношење сушика, ветроизвала и ветролома, како би се спречило даље уланчавање и ширење штета.

ЛАБОРАТОРИЈСКЕ АНАЛИЗЕ И ЕКСПЕРТИЗЕ:

1-4. На достављеним узорцима коре из високих шума смрче ШУ Ушће, ГЈ Радочело Црепуљник, одељења: 18/а, 17/а, 12/а и 16/а, утврђено је присуство осмозубог *Ips typographus* и шестозубог смрчиног поткорњака *Pityogenes chalcographus*.

7. ШГ Голија Ивањица

У подручју ШГ Голија Ивањица, у састојинама где је у претходном периоду констатовано сушење и присуство гљива трулежница корена, ове године се наставило са третманом пањева после сече препаратом Rot-Stop, а у циљу спречавања ширења трулежнице корена и срчике јеле и смрче (*Heterobasidion annosum sensu lato*).

Примена препарата Rot-Stop у подручју ШГ Голија Ивањица (март, април, мај, септембар 2017. године)

Редни број	Газдинска јединица	Одељење одсек	Површина	Врста сече	Третирана површина (ha)
1	Голија	36/a	36,85	Груп. пребирна	10,34
2	Голија	36/b	0,34	Проредне сече	0,34
3	Голија	36/c	0,17	Проредне сече	0,17
4	Голија	55/a	2,00	Груп. пребирна	2,00
5	Голија	55/b	17,78	Груп. пребирна	6,38
6	Дајићке планине	6/a	3,00	Санитарне сече	3,00
7	Дајићке планине	7/a	18,65	Проредне сече	9,60
8	Дајићке планине	9/a	46,00	Проредне сече	8,00
9	Дајићке планине	23/b	3,50	Санитарне сече	3,50
10	Дајићке планине	25/a	0,60	Санитарне сече	0,60
11	Брусничке шуме	16/a	3,08	Проредне сече	1,30
12	Брусничке шуме	31/a	5,97	Проредне сече	5,97
13	Брусничке шуме	34/a	8,00	Проредне сече	8,00
14	Брусничке шуме	34/b	2,00	Проредне сече	1,00
15	Брусничке шуме	34/c	2,00	Проредне сече	0,20
16	Брусничке шуме	49/b	12,33	Проредне сече	4,20
17	Клековица	64/a	16,71	Проредне сече	7,50
18	Ков.-Рабровица	14/b	6,58	Проредне сече	2,50
19	Голија-Јавор	9/a	20,24	Груп. пребирна	20,24
20	Дајићке планине	7/a	7,60	Проредне сече	7,60
21	Дајићке планине	6/a	3,93	Санитарне сече	3,93
22	Кољешница	31/a	24,02	Груп. пребирна	16,02
23	Голија	36/a	10,34	Груп. пребирна	2,46
24	Голија	57/a	16,78	Груп. пребирна	6,78
25	Дајићке планине	9/a	38,00	Проредне сече	25,90
26	Дајићке планине	9/b	5,75	Проредне сече	5,75
27	Голија	55/b	11,40	Груп. пребирна	4,00
28	Брусничке шуме	48/a	22,22	Груп. пребирна	7,22
29	Брусничке шуме	49/b	8,13	Проредне сече	8,13
30	Црепуљник	43/a	0,60	Санитарне сече	0,60
31	Бисер вода-Ц. врх-Радул	32/a	14,88	Груп. пребирна	7,88
32	Брусничке шуме	34/b	1,00	Проредне сече	1,00
33	Брусничке шуме	34/c	1,80	Проредне сече	1,80
34	Мучањ	61/a	50,8	Проредне сече	2,0
35	Ковиље-Рабровица	14/b	4,08	Проредне сече	4,08
36	Ковиље-Рабровица	14/c	1,73	Проредне сече	1,73
37	Ковиље-Рабровица	14/e	3,57	Проредне сече	3,57
38	Ковиље-Рабровица	14/f	0,21	Проредне сече	0,21
39	Ковиље-Рабровица	14/h	1,98	Проредне сече	1,98
40	Ковиље-Рабровица	14/i	2,02	Проредне сече	2,02
41	Ковиље-Рабровица	14/j	1,57	Проредне сече	1,57
42	Ковиље-Рабровица	14/k	1,19	Проредне сече	1,19
43	Ковиље-Рабровица	15/b	1,86	Проредне сече	1,86
44	Ковиље-Рабровица	15/e	0,60	Проредне сече	0,60
45	Ковиље-Рабровица	15/f	0,12	Проредне сече	0,12
46	Царичина-Жари	84/a	18,50	Проредне сече	5,00

Редни број	Газдинска јединица	Одељење одсек	Површина	Врста сече	Третирана површина (ha)
47	Царичина-Жари	84/б	20,57	Проредне сече	5,00
48	Бисер вода-Ц. врх-Радул	49/а	10,00	Групим.-пребирна	5,00
49	Бисер вода-Ц. врх-Радул	51/а	7,32	Групим.-пребирна	7,32
50	Црепуљник	1/а	7,79	Проредне сече	7,79
51	Мучањ	61/а	10,77	Проредне сече	7,92
УКУПНО					233,06

Преглед састојина у којима је констатовано сушење већих размера

1. ШУ Девићи, ГЈ Црепуљник, одељење 40/б (површина око 30 хектара, надморска висина између 950 и 1160 метара, експозиција север-североисток): суше се стабла у групама у високој, разнодобној састојини смрче..
2. ШУ Девићи, ГЈ Црепуљник, одељење 46/а (површина 15,32 хектара, надморска висина између 1000-1190 метара, експозиција исток-североисток): суше се стабла у групама у високој, разнодобној састојини смрче.
3. ШУ Девићи, ГЈ Црепуљник, одељење 47/а (површина 8,52 хектара, надморска висина између 1000-1150 метара, експозиција североисточна): такође се суше стабла у групама у високој, разнодобној састојини смрче.

У сва три одељења налазе се дубећа стабла осушена чак, и пре десетак година. У састојинама су присутне трулежнице корена и приданка *Heterobasidion parviporum* и *Armillaria ostoyae*. Од инсеката забележено је присуство осмозубог смрчиног поткорњака *Ips tyrographus* (L.).

У подручју целе ГЈ Црепуљник, на листовима букве констатован је средњи напад буквиног сурлаша минера (*Rhynchaenus fagi*). Листови букве су мањих димензија и оштећени дејством минера, што ће се негативно одразити на прираст, а уколико се напад продужи више година може доћи и до физиолошке слабости ових стабала.

Сушење стабала у групама (ГЈ Црепуљник)

У наведеним одељењима, неопходно је хитно предузети мере санације, које морају, првенствено, бити усмерене на спречавање градиције поткорњака. Уколико се не предузму мере санације, ситуација ће бити иста као што је сада у ГЈ Дайћке планине.

4. ШУ Сјеница, ГЈ Дервента-Бабињача, одељење 3а, вештачки подигнута састојина црног и белог бора, старости 38 година: На боровим иглицама констатовано је присуство гљива *Naematocylus niveus* (Pers.) Sacc., *Naematocylus minor* Butin, *Lophodermium pinastri* (Schrad.) Chevall., *Lophodermium seditiosum* Minter., Staley, and

Millar и *Sclerophoma pityophila* (Corda) Höhn. У приданку појединачних осушених стабала присутне су *Armillaria* sp. И *Trichaptum abietinum*. Уочена је и активно поткорњака *Ips sexdentatus* (Boerner), *Myelophilus piniperda* L. и *Myelophilus minor* Hart.

Жутило борових иглица
(ГЈ Дервента-Бабињача, одељење 3а)

Armillaria sp.

Ips sexdentatus

Naemaclyclus minor

Lophodermium seditiosum

5. . ШУ Сјеница, ГЈ Царичина - Жари, одељење 50/а, антропогена састојина белог бора, старости око 30 година, експозиција северна, нагиб 6-15 степени, геолошка подлога кречњак, земљиште плитко 15-30 cm, суво и песковито, надморска висина између 1120 и 1220 метара. У приданку неколико сувих стабала констатована је лепезаста мицелија карактеристична за врсте из рода *Armillaria*, а на асимилационим органима *Sphaeropsis sapinea* (изазива сушења младих избојака бора), *Lophodermium seditiosum* (изазива црвенило и осипање младих борових четина) и *Lophodermium pinastri* (изазива жутило и осипање четина). У доњем делу крошње присутна је црна паучинаста мицелија карактеристична за *Herpotrichia nigra*. Од инсеката регистровани су *Ips sexdentatus* (шестозуби боров поткорњак) и *Pissodes castaneus* (мали боров сурлаш).

Armillaria sp.

Ips sexdentatus

Sphaeropsis sapinea-нападнути избојак

Sphaeropsis sapinea-пикниди

У подручју ШГ Голија Ивањица, у току је градација поткорњака, као и сушење шума смрче и јеле на више локалитета, што је већ више пута констатовано и у ранијим извештајима.

8. ШГ Ужице

Осушена и изваљена стабла – ГЈ Муртеница, одељење 6

У ГЈ Муртеница прегледана су четири одељења и то: 6, 26, 27 и 43. У одељењима 6 и 43 заступљене су јела и смрча, а у 26 и 27, поред ове две врсте, присутна је и буква.

У свим одељењима забележено је појединачно сушење стабала јеле и смрче. Само је на једном месту, у одељењу 6, присутна мала група сувих стабала. На појединим стаблима у фази сушења, констатоване су карпофоре и мицелија карактеристични за трулежнице корена и приданка *Heterobasidion parviporum*, *H. abietinum* и *Armillaria ostoyae*. На млађим стаблима јеле, повремено се јавља *Melampsorella caryophyllacearum*, која изазива рак ране и "вештиничне метле". Од поткорњака најчешћи је осмозуби смрчин (*Ips tyrographus*) и кривокуби јелин *Pytiacteines curvidens* (Germ.). У одељењима 26 и 27, на листовима букве, нарочито на млађим стаблима, констатован је средњи напад буквиног сурлаша минера (*Rhynchaenus fagi*). Листови букве су мањих димензија и оштећени дејством минера, што ће се негативно одразити на прираст, а уколико се напад продужи више година, може доћи и до физиолошке слабости ових стабала. На појединачним стаблима букве констатовано је и присуство следећих гљива: *Fomes fomentarius* (L.) Fr., *Diatrype stigma* (Hoffm.) Fr., *Trametes gibbosa* (Pers.) Fr., и *Trametes hirsuta* (Wulfen) Pilát.

У свим наведеним одељењима урађена је дознака и сеча стабала, и тренутно нема опасности од појачаног сушења, као и од градације поткорњака.

Трулеж корена

(*Heterobasidion parviporum*)

Armillaria ostoyae

Melampsorella caryophyllacearum

9. ШГ Пријепоље

1. ШУ Пријепоље, ГЈ Црни Врх - Камена Гора, одељење 52/а: Констатовано је сушење стабала смрче, појединачно и у мањим групама. Шума смрче је висока, разнодобна. Налази се на стрмом терену, између 1340 и 1400 метара надморске висине. Експозиција је источна, земљиште смеђе на кречњаку, суво, скелетно. У овом одељењу урађена је дознака и сеча сувих стабала, али се процес сушења наставља. Суше се стабла у мањим групама 3-5, као и појединачна. Присутни су и ломови и извале. На највећем броју сувих стабала уочени су симптоми присуства гљива трулежница корена и приданка (*Heterobasidion parviporum* и *Armillaria ostoyae*), као осмозуби *Ips typographus* (L.) и поткорњак и шестозуби *Pityogenes chalcographus* (L.) смрчин поткорњак. Такође, на стаблима је честа и карпофора *Fomitopsis pinicola*, а која изазива мрку, призматичну трулеж. У овом одељењу и поред извршене дознаке и сече стабала, процесом сушења су захваћена ободна стабла. У наредном периоду неопходно је предузети мере за спречавање градације поткорњака.

Највећи утицај на сушење стабала у овом одељењу има трулежница корена и приданка *H. parviporum*. Симптоми ове гљиве присутни су на изваљеним стаблима, на пањевима као и на посеченим трупцима. У већини случајева, заједно са наведеном врстом, присутна је и *Armillaria ostoyae*. На осушеним и стаблима која су у фази сушења, повећана је бројност осмозубог и шестозубог смрчиног поткорањака.

H. parviporum - централна трулеж

H. parviporum - плодносна тела

Armillaria ostoyae - ризоморфе

Изваљена и поломљена стабла

Fomitopsis pinicola

У подручју ШУ Нова Варош, већ више година, присутно је појачано сушење смрче и јеле, посебно у приватним шумама и шумама нерешеног имовинског статуса.

2. Локалитет Камал, висока, разнодобна шумска састојина, на стрмом терену, између 1000 и 1200 метара надморске висине.). На овом локалитету велике површине шума су у приватном власништву и несређених имовинско правних односа. Констатовано сушење стабала смрче и јеле, појединачно и у пет-шест мањих група (20-30). Присутни

пањеви, изваљена и поломљена стабла, што значи да је процес сушења започео знатно раније. На највећем броју сувих и изваљених стабала констатовани су симптоми гљива трулежница корена и приданка (*Heterobasidion parviporum* и *Armillaria ostoyae*), као и ходници и имага осмозубог *Ips typographus* и шестозубог *Pityogenes chalcographus* смрчиног поткорњака. На појединачним стаблима јеле присутни су симптоми карактеристични за *Melampsorella caryophyllacearum*. Поред ових гљива, на стаблима су честе карпофоре *Fomitopsis pinicola*, која изазива мрку, призматичну трулеж. У наредном периоду неопходно је предузети мере за спречавање градације поткорњака.

Група сувих стабала

Melampsorella caryophyllacearum

Изваљена стабла - узрочник *H. parviporum*

H. parviporum – трулеж

Armillaria ostoyae - ризоморфе

Поткорњаци - ходници и убушни отвори

10. ШГ Тимочке шуме Бољевац

Појединачна гнезда жутотрбе (*Euproctis chrysorrhoe* L.) и кукавичије сузе (*Malacosoma neustria* L.), у подручју ШУ Зајечар, забележена су и ове године. Поред ове две врсте дефолијатора констатована је још једна алергена врста, чије су биљке хранитељке такође лишћари, храстов четник *Thaumetopoea processionea* L. У свим шумским комплексима ШГ Тимочке шуме Бољевац, поред наведених врста, примећено је и повећање бројности и све чећа оштећења лисне масе од стране врста из фамилије Curculionidae, Cynipidae i Cecidomyiidae,

У ШУ Бор, ГЈ Стол, констатован је јак напад *Janetia cerris* (Diptera: Cecidomyiidae) у изданачкој шуми храста. У четинарским састојинама ШУ Књажевац и у ШУ Зајечар, примећен је боров савијач *Rhyacionia buoliana*.

У периоду од 30.10-03.11. 2017. године, екипа из Института за шумарство, у присуству референта за гајење и заштиту ШГ Тимочке шуме Бољевац, дипл.инж. Драгане Лазаревић, реверних инжењера и републичких шумарских и ловних инспектора, обавила је контролу здравственог стања појединих четинарских и лишћарских састојина:

1. ШУ Доњи Милановац, ГЈ Мироч, од. 41/а (75 99138, 4925073), изданачка шума граба и китњака. Присутна појединачна осушена стабла букве, са трулежницама *Fomes fomentarius* (L.: Fr) Fr., *Pholiota adipose*, *Hypoxylon fragiforme* (Pers. ex Fr.) Kickx.
2. ШУ Доњи Милановац, ГЈ Мироч, од. 57/а (7598603, 4923223), висока шума китњака и букве. Забележено је присуство *Taphrina carpini*.
3. ШУ Бор, ГЈ Стол, од. 54/а, висока шума салдуна цера и лужњака, средњег квалитета. Велики број стабала у фази распадања, са масовним карпофорама *Fomes fomentarius* (L.: Fr) Fr. врсте.
4. ШУ Бор, ГЈ Стол одељење 55, висока шума китњака, цера и граба. Велики број изваљених стабала у фази одумирања, са карпофорама гљива трулежница. Стабла дивљег кестена, са новоформираним листовима. На опалом лишћу евидентиране су мине *Cameraria ochridella*, кестеновог минера, као и гљиве *Guignardia aesculi*, који су изазвали превремено опадање лишћа и формирање нове лисне масе, чиме се биљка додатно слаби. Урод семена је јако лош. Ксилофагни инекти, проузроковали су оштећења на дубећим, осушеним стаблима, на којима се налазе и карпофоре трулежница. Предуго задржавање осушених стабала у састојини. Поред наведених врста, присутна је и штеточина семена храста *Curculio glandium* L. (Coleoptera, Curculionidae).

5. ШУ Бољевац, ГЈ Ртањ, од. 26/а (7576407, 4846162), антропогена састојина смрче, једнодобна (средњедобна), површине 9,74 ха. Регистроване су разгранате ризоморфе *Armillaria sp.*, као и нове гале зеленог смрчиног хермеса *Sacchiphantes viridus*, јаког интензитета напада и ове године.

6-8. ШУ Бољевац, ГЈ Ртањ, одељења 73 (7569001/4849369), 77 (7568480/4849360) и 78 (7568797,4849225), високе једнодобне шуме букве. Санација оштећених стабала ледоломима из 2014. године је и даље у току. Од штетних биотичких фактора, констатоване су врсте *Schizophyllum commune* Fr, *Trametes sp.*, *Fomes fomentarius* (L.: Fr) Fr., прозуклост и лажно срце букве као и *Pleurotus ostreatus*. У односу на прошлу годину, здравствено стање осталих стабала који су претрпеле последице ледолома, је лошије у односу на прошлу годину. Осетљивост букве на озледе, пуцање коре и инфекције, довеле су до све већег броја трулежница и секундарних инсеката. Трулежница је далеко више.

9. ШУ Бољевац, ГЈ Честобродица, од. 27/а, специјални резерват природе, висока шума букве. Констатоване су следеће врсте: *Schizophyllum commune* Fr, *Trametes sp.*, *Fomes fomentarius* (L.: Fr) Fr, *Hypoxylon fragiforme* (Pers. ex Fr.) Kickx. . Лошег здравственог стања, престарела састојина.

10. ШУ Бољевац, ГЈ Честобродица, од. 25/d, антропогена састојина смрче. Примећене су разгранате ризоморфе *Armillaria sp.*, старе и нове гале зеленог смрчиног хермеса *Sacchiphantes viridus*, јаког интензитета напада. Присутни су и поткорњаци смрче. Састојина лошег квалитета.

Гале зеленог смрчиног хермеса *Sacchiphantes viridus* и сатбло храста са карпофорама

Новоформиранли листови кестена и *Fomes fomentarius* (L.: Fr) Fr.

11-12. ШУ Неготин, ГЈ Дели Јован, одељења 50/б (антропогена сатојина црног бора, 65 год., 7602500, 4897681) и 51/а (антропогена састојина црног бора, 50 год., 7602258, 4897148). У приданку, на лисној маси храста примећена је пепелница, *Microsphaera alphitoides* Griff. et Maubl, и велики број оса шишаруша из фамилије Сунипidae (*Andricus quercustozae* (Bosc.), *Neuroterus quercusbaccarum* (L.), *Synips quercusfolii* (L.), *Synips caputmedusae* Hart.). У културама црног бора нађене су мицелије *Armillaria sp.*, и оштећења од поткоњака бора и боровог срчника. Бројност боровог поткоњака у овом подручју је ниска, односно слабог интензитета напада, зато је неопходно додати клопку са феромоном за боровог срчника, како би се проверио интензитет напада и ове штеточине.

13. ШУ Кладово, ГЈ Каменичка река II, у лићарским састојинама букве и трешње, а на трешњи, забележене су трулежнице рода *Phellinus spp.*, *Trametes sp.*, *Fomes fomentarius* (L. : Fr) Fr. У антропогеним састојинама смрче уочено је групимично сушење, повећање бројности поткорњака, те присуство *Neonectria coccinea* (Pers.) Rossman & Samuels, и *Neonectria ditissima* (Tul. & C. Tul.) Samuels & Rossm.

14-16. ШУ Књажевац, ГЈ Тресибаба, одељења 16/а, 17/а и 18/а, изданацке састојине храста. забележен је јак напад оса шишаруша из фамилије Cynipidae (*Andricus quercustozae* (Bosc.), *Neuroterus quercusbaccarum* (L.), *Cynips quercusfolii* (L.), *Cynips caputmedusae* Hart.).

Biorhiza pallida
Euproctis chrysorrhoea

17. ШУ Зајечар, ГЈ Вршка чука - Баба Јона - Трећи врх, од. 39/а (7593432, 4850670), изданацка мешовита састојина цера. Као и прошле године, примећена су стара и нова легла жутотрбе *Euproctis chrysorrhoea* L. (Lepidoptera, Erebidae). Интензитет напада је и даље слаб. За сада није дошло до ширења. Ипак треба и даље вршити мониторинг над овом економски штетном и алергогеном врстом. Присутне су и *Oblodiplosis robiniae* Hald. (Diptera, Cecidomyiidae), *Paractopa robinella* Clem. (Lepidoptera, Gracillariidae) оса шишаруша из фамилије Cynipidae и пепелница, *Microsphaera alphitoides* Griff. et Maubl.

11. ШГ Београд

Поводом дописа број 2212, од дана 06.07.2017. године, упућеног Институту за шумарство, а од стране ШГ Београд, везаног за:

„Достављање узорка саднице тополе *Populus x euramericana* клон I-214 са насталим оштећењем”, где корисник шума обавештава да је у ШУ „Липовица”, а у ГЈ Кошутњачке шуме, одељење 72 одсек d, дошло до делимичног сушења и опадања листова садница тополе. Детаљним прегледом установљено је да је дошло и до промене боје на уздужном пресеку, као и на корену биљке. Површина која је захваћена сушењем износи 3,93 ha. Пошумљавање површине извршено је у јесен 2016. године, садницама тополе *Populus x euramericana* клон I-214, стрости 1/1.

Детаљним прегледом достављене саднице, није установљен проузроковач болести, што је довело до закључка да је за бољу детерминацију и констатовање патогена неопходно извршити теренски обилазак поменуте површине.

Дана 04.08.2017. године екипа у стаставу: др Иван Миленковић, научни сарадник и Марија Милосављевић, истраживач сарадник, испред Института за шумарство а у присуству ревирног инжењера ШУ „Липовица”, Немања Глишића, дипл.инж.шум. и Миодрага Калабића чувара шума, испред ШГ „Београд”, извршила је обилазак терена и преглед садница тополе. Ревирни инжењер Немања Глишић дипл.инж.шум., ШУ „Липовица”, усменим путем, дао је детаљно саопштење о историјату подручја и наводи следеће:

- 2014.године дошло је до пропадања засада услед поплава и физиолошког стреса;
- 2015.године, услед јаког напада малог топоиног стаклокрилица, *Paranthrene tabaniformis* (Rott.), извршене су репресивне мере вађења и уништавања свих нових садница;
- 2016. године поновно формиран засад из претходне године, претрпео је јак напад малог топоиног стаклокрилица, *P. tabaniformis* (Rott.), услед чега су извршене санитарне мере као и у 2015.години.

Новоформиран засад у 2017. години третиран је инсектицидом са активном материјом тиаклоприд, из групе неоникотиноида, који делују контактно и дигестивно на штетног инсекта, ометајући пренос надражаја у нервном систему.

Током прегледа плантаже тополе у одељењу 72 одсек d, забележени су типични симптоми пролећног опадања лишћа и антрахнозе избојака тополе, чији је узрочник патогена гљива *Venturia populina* (Vuill.) Fabric., са својом бесполном фазом *Pollaccia elegans* Serv.

Симптоми *Venturia populina* на прегледаним садницама тополе

Такође, на избојцима тополе нападнутих стаклокрилицима, као и на избојцима који су имали симптоме антрахнозе, забележени су симптоми присуства некрозе коре тополе чији је узрочник патогена гљива *Valsa sordida* Nits. Наиме, на кори нападнутих и убијених биљака, утврђено је присуство плодноносних тела бесполне фазе ове гљиве *Cytospora chrysosperma* (Pers.). На површини коре избојака тополе су утврђена еруптивна плодносна тела и споре, које су се ослобађале у виду наранџастог црвуљка.

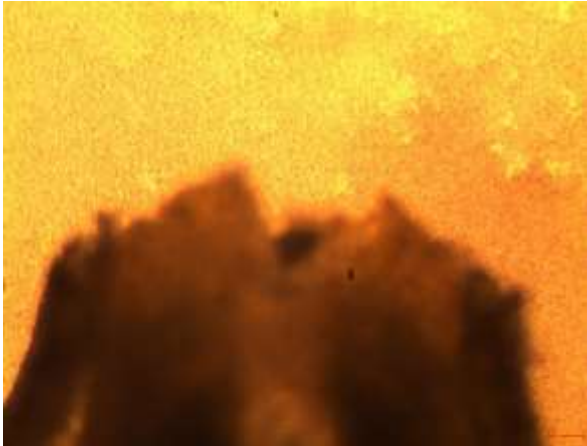
Некроза коре тополе

Некроза коре тополе-детал, ослобађање спора у виду наранџастог црвуљка.

Ради тачне идентификације и детерминисања врсте која је узрочник некрозе коре тополе, извршена је лабораторијска анализа при чему су направљени привремени препарати који су касније посматрани под светлосним микроскопом на увеличањима $\times 200$ и $\times 400$.

После посматрања под светлосним микроскопом забележено је присуство типичних плодноносних тела-пикнида гљиве *Cytospora chrysosperma*, као и мноштво једноћелијских, безбојних и релативно малих пикноспора.

Вршни део пресеченог плодносног тела *C. chrysosperma* на увеличању $\times 200$

Једноћелијске, безбојне споре *C. chrysosperma* на увеличању $\times 400$

У скоро свим садницама тополе, у овом одељењу, потврђено је присуство малог тополиног стаклорилца, у фази ларве. Узети узорак донешен је у лабораторију Института за шумарство, где се у климакомори у контролисан условима, врши даље гајење, ради испитивања виталности и могућег присуства паразитоида.

Ларва малог тополиног
стаклорилца
P. tabaniformis (Rott.)

Прогноза и закључак:

Гљива *Venturia populina* је тропопаразит и презимљава на опалом лишћу помоћу своје бесполне фазе, а на пролеће идуће године узрокује примарне инфекције путем спора полне фазе чиме се животни циклус комплетира. За њен развој је потребна повећана количина влаге, те јој плантаже топола изузетно пријају за развој, посебно млађа стабла и лишће у нижим деловима где је уједно и већа влага.

Велику отпорност на ову гљиву је показао клон I214, те се осим одржавања физиолошке кондиције стабала, избегавања озлеђивања младих избојака и елиминисања других штетних фактора, посебне хемијске мере заштите не препоручују. Друга гљива забележена у овој пропадајућој плантажи тополе *Valsa sordida*, познатија по својој бесполној фази *Cytospora chrysosperma* је паразит слабости или сапрофит и напада само физиолошки ослабела стабла. Прегледом на терену, утврђено је да су скоро сва стабала заражена овом гљивом, али и гљивом *V. populina*, претходно била нападнута и колонизирана штетним инсектима стаклокрилцима. Јасни симптоми напада ове штеточине, као и саме ларве, су такође забележени прегледом на терену.

Узимајући у обзир све претходно наведено, мере које се требају предузети у овој састојини би се огледале у следећем:

1. Сеча на чеп и спаљивање свих заражених младих стабала у овој плантажи;
2. Сакупљање преосталог лишћа и његово спаљивање ради смањења извора инокулума *V. populina*;
3. Садњу нових резница/садница по могућству извршити истог дана када и вађење, ради одржавања физиолошке кондиције;
4. Третирање свих резница пре транспорта и садње фунгицидима на бази бакра;
5. Избегавање озлеђивања биљака током различитих узгојних третмана, пошто су и минималне озледе одлична места уласка раније забележених, али и других штетних гљива;
6. Директне хемијске мере сузбијања ових гљива треба избегавати због брзог раста топола, али је могуће спровести превентивно третирање стабала убрзо по кретању вегетације и развоја стабала топола и то неким од фунгицида на бази бакра, посебно због непосредне близине старије плантаже тополе, која је уједно одличан извор инокулума различитих штетних гљива, али и инсеката;
7. Потпуна елиминација и контрола штетних инсеката, посебно стаклокрилаца, пошто озледе настале њиховим дејством, као и физиолошко слабљење биљака услед њиховог дејства представљају одличан субстрат за развој гљива, посебно узрочника антракнозе и некрозе коре тополе;

Препоруке и мере које се могу предузети за малог тополиног стаклокрилца су следеће:

Женка малог тополиног стаклокрилаца, *Paranthrene tabaniformis* (Rott.), након копулације положи и до 1000 јаја. За полагање јаја женка бира *оуметена* места или у близини пупољака. Гусенице се убушују у меко ткиво око озледа. Убушује се у почетку периферно да би касније градила уздужни ходник округлог пресека. На местима где се налази убушни отвор ствара се *гала* (отеблина), асиметричног облика, која је јасан показатељ да је биљка нападнута овом штеточином. Гусенице нападају све старосне класе топола а најопаснија је за младе биљке 2-5 година старости, као што су саднице на истраживаном подручју. Како се услед оштећења гусеница, културе морају у потпуности обнављати, мали тополин стаклокрилац представља једну од најопаснијих штеточина младих топола. Наша препорука, за поменути врсту, у циљу смањења њеног штетног деловања, је следећа:

1. Превентивне мере су забрана уношења зараженог материјала, строга контрола садница;

2. Детаљан преглед садница; саднице које су озлеђене или оштећење није пожељно уносити;
3. Саднице које су заражене потребно је исећи и уништити, спаљивањем, на одговарајућим и безбедним местима;
4. Могућа употреба феромонских клопки, које је потребно поставити пре ројења имага (почетком маја); ефективно деловање феромона, зависно од произвођача, траје 4-6 недеља. Истраживања су показала да је потребно од 15 до 30 клопки по хектару;
5. Уколико је присуство имага у већој бројности препоручљиво је и третирање младих садница неким од регистрованих инсектицида из групе синтетисаних пиретроида. То су контактни и дигестивни инсектициди и брзо делују на нервни систем инсеката (активне материје: делтаметрин, алфа-циперметрин);
6. Репресивне мере у случају убушавања ларви, су могуће коришћење фумиганата (етар, угљендисулфид, тетрахлоуроугљеник) у проширени убушни отвор, или директно ињектовање у галу.

Поред малог тополиног стаклокрилца, примећене су и ларве мале тополине стрижибубе, *Saperda populnea* L., која је важна економски штетна врста различитих врста топола. За малу тополину стрижибубу карактеристично да се на месту полагања јаја ствара отеклина, као код претходне врсте, такозвана гала. Јајоликог је облика и издужена и за разлику од малог тополиног стаклокрилца прави потковичасти зарез а у циљу одвајања коре од белике. Штете се огледају у следећем: део гранчице тополе изнад гале је тањи, а листови су мањи, због смањеног протока сокова са хранљивим амтеријама. Током хладних дана, мрза и под утицајем снега гранчице се лако ломе, а такође често кроз галу у гранчицу продиру и гљиве које изазивају разна обољења и трулеж дрвета. Од механичких мера добре резултате даје спаљивање и одсечених грана са галама, до од хемисјких се могу препоручити превентивне мере третирање лишћа тополе пред еклозију имага (почетком маја), и то инсектицидиом са продуженим деловањем на бази фенитротиона.

12. ШГ Ниш

За потребе дијагностике могућег присуства штетних организама, у временском периоду од 15. до 17. новембра 2017. године, екипа у саставу др Мирослава Марковић из Института за шумарство у Београду, дипл. Инж. Тања Радовановић, руководилац службе за планирање и газдовање, дипл.инж. Саша Станковски и Милан Виденовић из ШГ Ниш, извршила је преглед следећих локалитета:

1. ШУ Алексинац, ГЈ Обла глава, од. 38,
2. ШУ Алексинац, ГЈ Обла глава, од. 49/е
3. Алексинац, ГЈ Обла глава, од. 41
4. Алексинац, ГЈ Обла глава, од. 85/б (координате: 4822668;7560226)
5. Алексинац, ГЈ Обла глава, од. 98/а (координате: 4824370;7561639)
6. Алексинац, ГЈ Обла глава, од. 103/а (координате: 4823534;7561600)
7. Алексинац, ГЈ Обла глава, од. 106/б (координате: 4823237;7561683)
8. ШУ Ниш-Бела Паланка, ГЈ Каменички Вис I, од. 47/б
9. ШУ Ниш-Бела Паланка, ГЈ Сврљишко-Гулијанске планине, од. 65/а,б
10. ШУ Ниш-Бела Паланка, ГЈ Сврљишко-Гулијанске планине, од. 66/е,ф
11. ШУ Ниш-Бела Паланка, ГЈ Сврљишко-Гулијанске планине, од. 63/а

12. ШУ Ниш-Бела Паланка, ГЈ Сврљишко-Гулијанске планине, од. 64/a
 13. ШУ Ниш-Бела Паланка, ГЈ Сврљишко-Гулијанске планине, од. 69/a
 14. ШУ Ниш-Бела Паланка, ГЈ Сврљишко-Гулијанске планине, од. 71/b

На површинама које су у четинарским састојинама, под редним бројевима 1 до 3, вршена је санација после ледолома. Прегледом је утврђено да је у свим деловима, на којима је санација рађена, успостављен шумски ред и нема опасности од појава и ширења опасних болести и штеточина. На мањим деловима наведених површина, санација је још у току.

На површинама под редним бројевима 4 до 7, у изданацким шумама храста сладуна са примесамa цера, на надморским висинама од 220 до 580 m, постављене су сталне огледне површине за узимање узорака и контролу бројности хростових дефолијатора. Огледне површине су обележене флуоресцентно зеленом бојом, стабла обројчана и ту ће бити постављени лепљиви појасеви. На свим наведеним сталним огледним површинама присутна је појава сушења стабала у мањој мери.

Сталне огледне површине у
ГЈ Обла Глава

На површини под редним бројем 8, у вештачки подигнутој састојини црног и белог бора, присутно је спорадично сушење стабала.

На површинама под редним бројевима 9 и 11 до 13, у изданацким шумама букве, констатовано да су састојине доброг здравственог стања и није примећена појава болести и штеточина. Легла губара нису констатована.

На површини под редним бројем 10, у мешовитој састојини цера и китњака присутно је спорадично сушење стабала.

Површина под редним бројем 14, у вештачки подигнута састојина црног бора, доброг је здравственог стања и није примећена појава болести и штеточина.

На основу свега наведеног, може се рећи да се у подручју којим газдује ШГ Ниш наредне године не очекује ескалација неких опасних болести и штеточина, али је праћење стања и редовно извештавање и даље неопходно.

13. ШГ Шума Лесковац

У циљу редовне контроле појаве и ширења опасних болести и штеточина, у временском периоду од 25. до 26. септембра 2017. године, екипа у саставу др Мирослава Марковић из Института за шумарство у Београду, са надлежним лицима из ШГ Шума Лесковац (Биљана Стаменковић - Миленковић, референт за гајење и заштиту из ШГ Лесковац, Дејан Лепојевић из ШУ Власотинце, Владимир Митровић, реверни инжењер из ШУ Црна Трава), извршила је преглед следећих локалитета:

1. ШУ Власотинце, ГЈ Букова Глава – Чобанац, од. 36/а
2. ШУ Црна Трава, ГЈ Горња Власина, од. 36/а
3. ШУ Црна Трава, ГЈ Горња Власина, од. 35/а

На првом наведеном локалитету утврђено је јако сушење стабала, као последица дејства поткорњака. Постављена је цеваста, ручно рађена клопка, а пребројавање се вршило редовно. У моменту прегледа није било уловљених поткорњака.

На другом локалитету постављена је клопка Escotrap, а праћење и пребројавање поткорњака се вршило редовно.

На трећем наведеном локалитету, од 2009. године, траје сушење стабала белог бора у концентричним круговима, као последица дејства поткорњака. На овом локалитету сече се врше стално и у последње време сушење се постепено зауставља.

На основу наведеног, може се рећи да у следећој години у подручју којим газдује ШГ Шума Лесковац, постоји реална опасност од ширења поткорњака у угроженим подручјима и зато се на ову штеточину мора обратити посебна пажња.

14. ШГ Врање

У циљу редовне контроле појаве и ширења опасних болести и штеточина, у временском периоду од 10. до 12. октобра 2017. године, екипа у саставу др Мирослава Марковић из Института за шумарство у Београду, са надлежним лицима из шумске управе Босилеград – Васил Стаменов, шеф ШУ Босилеград и реверни инжењер за ГЈ Божица и Клисуре, извршила је преглед следећих локалитета:

1. ШУ Босилеград, ГЈ Божица, од 37
2. ШУ Босилеград, приватна шума у власништву школе
3. ШУ Босилеград, ГЈ Божица, од 39
4. ШУ Босилеград, приватна шума у власништву задруге
5. ШУ Босилеград, ГЈ Божица, од. 38

Прегледом првог наведеног локалитета је утврђено сушење стабала у круговима, а по речима надлежних лица, оно је почело почетком септембра 2017. Такође је констатовано сушење подмлатка и присуство гљива трулежница корена.

На другом и четвртом локалитету, такође присутно сушење, као последица дејства поткорњака, а оно новијег датума је примећено крајем лета 2017. године.

На трећем и петом локалитету, у састојини белог бора, сушење је почело 2015. године, обављене су санитарне сече, али се оно наставља.

На свим наведеним локалитетима присутни поткорњаци у великом броју. Феромонске клопке нису постављене. У следећој години може се очекивати даље повећање бројности ових штеточина.

Сушење у концентричним круговима у ШУ Босилеград, ГЈ Божица

ЈП НП ТАРА

Руководиоци Службе за гајење и заштиту у ЈП НП Тара, извршили су санацију заражених површина који се односи на сечу и уклањање сувих стабала, извршено је и третирање заражених и незаражених пањева четинара биофунгицидом под именом Ротстоп. Са третирањем се почело почетком априла. Укупно је истретирано око 4000 пањева и утрошено 525 грама препарата. Такође треба придодати да имамо на одређеним површинама сушење букве.

1-3. ГЈ Комуналне шуме, одељења 18/а, 19/а и 20/а. Уочено сушење стабала букве на укупној површини од 80,27 ha. Њихово тренутно стање указује на: појаву упале коре - физиолошко обољење, фитопатолошка обољења и нападе економски штетних врста инсеката, те могућност њиховог ширења на околне шуме. Поменути површину обишла је и екипа из Института за шумарство 24. 05. 2017. године, заједно са Ћировић Станојлом, републичким шумским инспектором, као и са руководиоцем службе за заштиту и гајење шума, Небојшом Митровићем и Душком Милекићем, шефом радилишта Рача и комуналне шуме. Реч је о високим састојинама букве на кречњаку и доломиту, са средње дубоким, свежим и скелетоидним земљиштем са средње повољним поцесом хумификације. У доњем спрату налази се добро развијени подмладак док се у горњим партијама налази дозревајућа састојина лошег квалитета. Услед уланчавања штетних фактора дошло је до последице у виду изумирања стабала. Ово стање захтева хитно спровођење мера у циљу спречавања ширења штета на подмладак и даљи развој састојине. Осим тога, код букве је примећено повећано присуство букове лисне ваши *Phyllaphis fagi* L. у делу ГЈ Звезда - локалитет Смиљевац.

4. Газдинска јединица Калуђерске баре, од. 155/а, шума букве јеле и смрче. На ободу одељења примећена су стабла букве на којима се налазе појединачне гале *Mikiola fagi* Hart. (Cecidomyiidae; Diptera). Ова мушица је врло честа у нашим шумама, слаб интензитет напада не претставља проблем (2-3 гале по листу), док услед јаког (преко 10 гала по листу), може доћи до потпуног деформитета листа, а самим тим и нарушавања нормалног функционисања биљке и умањења асимилационе површине. При јачем

нападу, у шумским комплексима, третирање инсектицидима, не долази у обзир. Стабла смрче, здрава, витална без симптома присутности ентомолошких и фитопатолошких обољења. На појединачним стаблима смрче, примећене су гале смрчиног хермеса *Sacchiphantes viridis* Ratz (Adelgidae: Hemiptera) слабог интензитета напада. Смрчин хермес може проузроковати деформисаности сушење младих избојака. Када ларве хермеса напусте галу, она се суши и постаје мрко смеђа. Услед повећање бројности, поред наведених деформитета - кривљења избојака и сушења, може доћи и до физиолошког слабљења и заостајања у порасту, а јако нападнуте биљке се могу и осушити.

5-9. ГЈ Калуђерске баре, одељења 151, 153, 166 и 167, шума букве, јеле и смрче. Присутна су појединачна осушена дубећа стабла смрче.

10. ГЈ Калуђерске баре 169/а, шума букве јеле и смрче. Спорадично, на стаблима јеле, присутна вештичија метла *M.caryophyllacearum*. Незнатна оштећења лића букве од буквиног сурлаша (*Orchestes fagi* L.), слабог интензитета напада. На појединачним стаблима јавора присутна је катранаста пегавост лишћа (*Rhytisma acerinum* Pers.). Код ове врсте карактеристично је да се у пролеће појављују хлоротичне пеге, које лети добијају црну боју на лицу, а која потиче од строматичне масе, коју гљива образује у ткиву лишћа. Мере борбе се врше у расадницима и културама, уколико је интензитета напада јак.

11. ГЈ Калуђерске баре, од. 150, шума букве јеле и смрче. Примећена су појединачна сува дубећа стабла, у групама. На лежавинама присутна гљива *Fomitopsis pinicola* (Fr.) P. Karst. Која изазива мрку призматичну трулеж, а посебно је честа на престарелим стаблима јеле и смрче. Неопходно је нападнути материјал изнети из шуме, што је пре могуће.

ЛП НП Тара, писаним путем обавештава Институт за шумарство о променама на стаблима јеле (*Abies alba* Mill.), а које се огледају у деколоризацији четина на основама грана, дуж целог стабла. Унутрашњост крошње изгледа осушено („потпаљено“), четине су суве, светло браон боје и на њима се голим оком не виде некрозе или оштећења услед напада инсекта, док врхови грана и врх крошње изгледају здраво и имају потпуну колоризацију четина. Остали делови стабла, такође немају видљиве симптоме неког патогена или напада инсекта. Ова појава је констатована на стаблима јеле различите старости и забележена крајем јула и почетком августа 2017. године, у свим деловима где је присутна јела.

ЛАБОРАТОРИЈСКА АНАЛИЗА:

1. Како Служба за заштиту шума наводи, постоји могућност да врста, услед временских прилика (сушног периода), има особину да одбацује већи број четина, нарочито старије, па тиме смањује процес транспирације и на тај начин задржава влагу тј. преживљава сушни период. На основу наведеног, и обавезе према надлежним институцијама, ЛП НП Тара, односно Стручна служба за заштиту шума, послала је узорак са стабла јеле, Институту за шумарство у Београду, како би се детаљније, у лабораторији, анализирао ова појава. Према препоруци Института, на стручну анализу донешен је узорак стабла јеле у виду котурова, различитих пречника, минимално са три висине.

Симптоми централне трулежи
*Heterobasidion abietinum*и вештинине метле
у крошњи околних стабала *Melampsorella*
caryophyllacearum

На донешеном узорку нису констатовани економски штетни инсекти, нити оштећења. Од фитопатолошких појава, стручна лица из области фитопатологије Института за шумарство, закључују да се на донесеним узорцима примећују симптоми карактеристични за почетну фазу трулежи коју изазива *Heterobasidion abietinum* (Niemelä & Korhonen). *H. abietinum* проузрокује централну трулеж дебла, а штете се огледају у извалама и ломовима од снега и ветра. Поред симптома ове трулежнице забележене су и мицелије врсте *Armillaria ostoyae* (Romang.) Herink, која изазива трулеж корена, а као последица тога, први симптоми се испољавају у круни. Услед развоја болести долази до смањења висинског прираста, промене боје четина и проређености круне. Ова гљива узрокује меку, белу трулеж корена, а после неког времена и белу трулеж дрвета у основи стабла. *A. ostoyae* је јако патогена гљива за четинарске врсте дрвећа и често доводи до сушења млађих стабала, пре свега јеле и оморице, а понекада убија и старија. Истраживања у подручју ЈП НП Тара су показала да ова гљива напада здрава стабла јеле (пречника 30-40 cm) и убија их у периоду од 2 године по инфекцији (Karadžić *et al.*). Како се гљива шири у концентричним круговима, треба после откривања заразе извршити копање шанчева, како би се физички спречило даље ширење гљиве ризоморфама, на корење других стабала. Даља препорука је појачан мониторинг и праћење здравственог стања осталих стабала са сличним симптомима, као и повећана опрезност и контрола бројности поткорњака јеле. На суседним сатблима уочени су и вештинине метле које формира *Melampsorella caryophyllacearum* (Link) Schroter. Стабла која су заражена гљивом *M. caryophyllacearum*, физиолошки слабе и врло брзо бивају нападнуте паразитном гљивом *A. ostoyae* које доводи до потпуног уништења техничке вредности дрвета.

Неопходно је одстранити гране на којима се формирала гљива, треба сва оболела стабла уклонити и отворити склоп и на тај начин умањити садржај влаге како влага погодује развоју овог паразита.

2. Такође, Стручна служба ЈП НП Тара, доставила је на анализу шишарке смрче (*Picea abies* (L.) Karst.), (допис бр.1073, од дана 01.11.2017. год.). На терену је утврђено да је

број нападнутих шишарки смрче око 30%. Наиме, уочени су изливи смоле и партикула измета на површини шишарке, те се доставља нападнути материјал Институту за шумарство, ради дијагностике штетног организма. Конкретан узорак достављен на анализу потиче из ГЈ Црни врх, одељење 37/а, где се налази пребирна шума букве, јеле и смрче, старости око 100 година. У прегледаном материјалу нису нађене ларве ниједног штетног инсекта. Врста која избацује партикуле измета и која је узрочних штета, је пламенац смрчаних шишарки, *Dioryctria abietella* Schiff.. Услед њеног напада може доћи до смањења урода семена. Неопходно је прикупити нападнуте шишарке и уништити, а одређени део њих донети на гајење у лабораторију Института за шумарство, како би се тачно детерминисао узрочник насталих оштећења.

ЛП НП ЂЕРДАП

1. ГЈ Поречке шуме, од. 43/а (7585 000, 4 927 000), изданацка шума китњака, једнодобна, очувана, осредњег здравственог стања. Детаљним прегледом, није забележено присуство значајнијих изазивача болести и штета. Присутна су стабла букве на којима се налазе појединачне гале *Mikiola fagi* Hart. (Cecidomyiidae; Diptera). На храстовима средњеи интензитет напада оса шишаруша из фамилије Cynipidae (*Andricus quercustozae* (Bosc.), *Neuroterus quercusbaccarum* (L.), *Cynips quercusfolii* (L.)). Такође, на листовима пепелница *Microsphaera alphitoides*.

2. ГЈ Поречке шуме, од. 59/а (7584 900, 4928 200), изданацка мешовита шума китњака, осредњег квалитета. Стабла у фази одумирања, у групама. На букви забележена стара легла губара. Више стабала, преломељених, са плодноним телима сапрофитних гљива из рода *Dyatripe* spp. Такође присутни су и буквин штитац *Cryptococcus fagisuga* (Hemiptera: Eriosoccidae) и осе шишаруше из фамилије Cynipidae.

3. ГЈ Поречке шуме, од. 61/а (7583 850 4927 630), изданацка шума букве, густог склопа. Детаљним прегледом стабала у овој састојини, забележена је болест коре букве узрокована патогеном гљивом *Neonectria coccinea*. Појединачна изломљена стабла, са карпофорама трулежница *Fomes fomentarius* (L.: Fr) Fr.

4. ГЈ Бољетинска река, од. 12/а (7581 550, 4925 600), висока шума букве, граба и липе. Састојина без економски значајних фитопатолошких и ентомолошких узрочника.

5. ГЈ Поречке шуме, од. 20/а (7581 550, 4925 600), Висока (разнодобна) шума букве. На појединачним стаблима јавора присутна је катранаста пегавост лишћа (*Rhytisma acerinum* Pers.).

6. ГЈ Златица, од. 96/а (7582 800, 4926 385), висока шума китњака, букве, граба и липе, једнодобна (зрела) састојина. На појединачним стаблима јавора присутна је катранаста пегавост лишћа (*Rhytisma acerinum* Pers.) и то до 100%.

7. ГЈ Црни Врх, од. 15 (7598 480, 4924070), висока једнодобна шума букве, доброг до средњег квалитета. На појединачним стаблима присутан је буквин штитац, *Cryptococcus fagisuga*, а на онима у фази одумирања, *Schizophyllum commune* Fr.

ЛП ШУМЕ ГОЧ, ВРЊАЧКА БАЊА

1. ГЈ Гоч Станишинци, од. 18/м, антропогена мешовита састојина смрче, једнодобна, површине 3,00 ha, експозиција југозападна, старости 55 год., 1040-1060 мнв. Уочено сушење појединачних, до групе, стабала. Велики број превршених стабала смрче. У приданку стабла утврђено присуство врста рода *Armillaria*, које доводе до трулежи корена, као и врсте *Heterobasidion annosum*, која изазива трулеж корена и приземног

дела стабла. На узорцима коре присутни осмозуби *Ips typographus* и шестозуби *Pityogenes chalcographus* смрчини поткорњак.

2. ГЈ Гоч Селиште, од. 9/б, антропогена састојина смрче, једнодобна, старости 39 година. површине 1,3 ha. Уочено сушење појединачних, до групе, стабала. Велики број превршених стабала смрче. У приданку, утврђено присуство врста рода *Armillaria* која доводи до трулежи корена као и врсте *Heterobasidion annosum*, која изазива трулеж корена и приземног дела стабла. На узорцима коре присутни осмозуби *Ips typographus* и шестозуби *Pityogenes chalcographus* смрчини поткорњак.

3-4. ГЈ Врњачка Бања одељења 36/б (антропогена састојина смрче, старости 57 год, површине 2,2 ha) и 30/б (антропогена састојина смрче, старости 56 год., површине 2,00 ha), где је у 2016. години уочено сушење и спроведена санитарна сеча, настављен је процес. На материјалу присутном у шуми, утврђени су симптоми карактеристични за фитопатогену гљиву *Heterobasidion annosum*. У приданку стабла, уочена је врста рода *Armillaria*. Присутни су и други биотички узрочници сушења.

5-6. ГЈ Врњачка Бања, од. 39/б и 43/б, у високим шумама букве, уочено је сушење појединачних до групе стабала. Утврђено је присуство симптома изазваних патогеном гљивом *N. coccinea* - узрочника болести коре букве. Болест коре букве је у прогресивном ширењу, нарочито је присутна на стаблима која су изложена директној сунчаној светлости. На стаблима букве уочено је и присуство трулежница *Armillaria Fomes fomentarius*, *Schizophyllum commune*.

7. ГЈ Гоч Станишинци, одељење 18/м, антропогена, мешовита, састојина смрче, старости 56 год., површинае 3 ha. Уочено је сушење стабала у круговима. По извршеној санитарној сечи, оно се наставило. У приданку стабла, утврђено је присуство врста рода *Armillaria*. Присутни су и други биотички узрочници сушења.

8. ГЈ Грачац, одељење 69/с, антропогена састојина смрче, старости 44 године, површине 1,71 ha. Уочено је сушење групе стабала. По извршеној санитарној сечи, оно се наставило. У приданку стабла, присутна је врста рода *Armillaria*. Уочени су и други биотички узрочници сушења.

Ради спречавања даљег ширења *Armillaria* врста на свим, горе наведеним локалитетима, потребно је извршити санитарну сечу и уклањање пањева, како би се смањила количина инокулума и успорило даље ширење. Једна од мера борбе је и замена осетљивих врста отпорнијим.

Зараза *Heterobasidion annosum* се остварује директно мицелијом у контакту здравог и зараженог ткива, као и базидиоспорама које падају на свеже посечене пањеве, те је неопходно исте заштитити премазивањем (Крезот, Уреа, Амонијум-сулфат, Боракс, Натријум-нитритом и комбинацијом Натријум-нитрита и Цинк-хлорида). Најефикаснија мера борбе у спречавању нових инфекција и ширења *Heterobasidion annosum* је сапрофитна гљива *Phlebiopsis (Peniophora) gigantea*. У Европи се данас користи неколико комерцијалних препарата на поменуте гљиве.

ЛАБОРАТОРИЈСКЕ АНАЛИЗЕ И ЕКСПЕРТИЗЕ:

1-4. На прегледаним узорцима коре смрче из антропогених састојина ГЈ Врњачка Бања, одељења 36/б и 30/б, ГЈ Гоч-Станишинци, одељење 18/м и ГЈ Грачац, одељење 69/с, утврђено је присуство осмозубог поткорњака *Ips typographus* и шестозубог смрчиног поткорњака *Pityogenes chalcographus*.

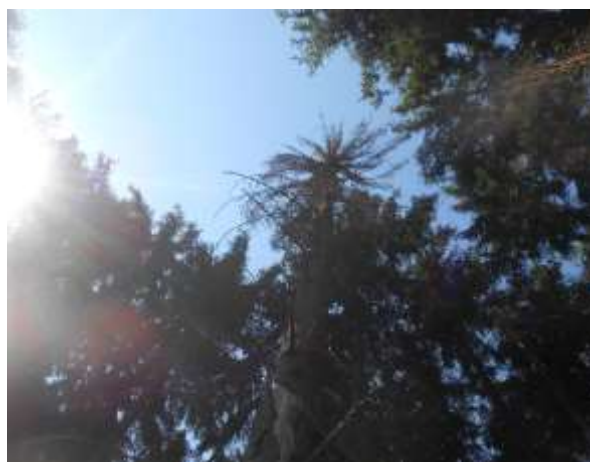
ШУМЕ МАНАСТИРА ЕПАРХИЈЕ КРУШЕВАЧКЕ

Током теренских истраживања за потребе дијагностике штетних организама и заштите здравља шумског биља, извршен је обилазак вештачки подигнутих састојина четинара на Јастребцу, а којима управљају Шуме Епархије Крушевачке.

1-3. ГЈ Наупаре, одељење 8, одсеци f, h и i, антропогена састојина смрче. Укупна површина наведених одсека је 2,78 ha, док је укупна запремина 932,57 m³. Прегледом састојине утврђено је присуство сушења у виду већих или мањих група, при чему је структура састојина била јако нарушена и склоп разбијен. Наиме, забележен је велики број стабала са сувим крошњама, затим са још увек зеленим крошњама али без коре, те са делимично опалом кором и промењеном бојом крошњи. Такође, присутан је велики број поломљених и изваљених стабала, а посебно забрињавајућу слику су давала још увек дубећа, али стабла са поломљеним врховима и оваквих је било око 70% у свим горе наведеним одсецима.

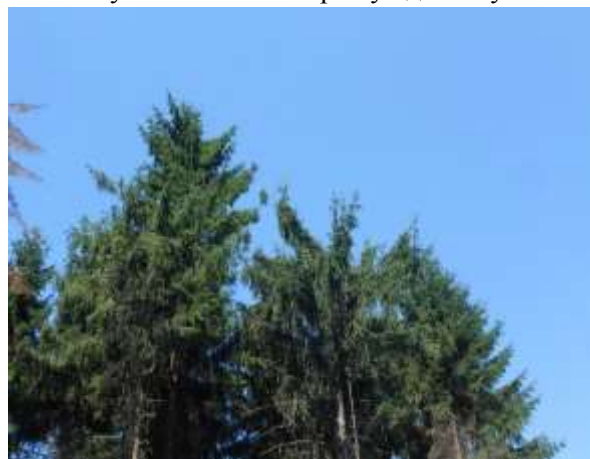
Изглед осушене састојине смрче у одељењу 8

Осушено стабло смрче у одељењу 8

Суво стабло у одељењу 8

Стабла са поломљеним врховима у одељењу 8h

Испод коре сувих и насушених стабала забележени су карактеристични ходници и изгризине шестозубог смрчиног поткорњака (*Pityogenes chalcographus*), где су такође забележена имага и јаја ове важне штеточине смрче. Такође, забележен је велики број секундарних штеточина које су поред поткорњака причињавале штете на сувим и насушеним стаблима смрче.

Ходници поткорњака испод коре смрче

Имага и положена јаја шестозубог смрчиног поткорњака

Секундарне штеточине забележене испод коре смрче

4. ГЈ Наупаре, одељење 9/б, антропогена састојина смрче, површина 5,27 ha, укупна запремина 1353,86 m³. Забележена слична ситуација као у одељењу 8. Присутан велики број стабала захваћеним сушењем (35-40%). Такође, забележен је и велики број стабала са поломљеним врховима (70%).

Сушење и ломови стабала смрче у одељењу 9/b

Даљим детаљним прегледом састојине забележени су симптоми присуства врста из рода *Armillaria* на убијеним стаблима смрче, у виду појаве ризоморфи и карактеристичне лепезасте мицелије ове патогене гљиве.

Ризоморфе *Armillaria* и бела лепезаста мицелија *Armillaria* испод коре смрче у одељењу 8

Испод коре сувих и насушених стабала такође су забележени карактеристични ходници и оштећења од поткорњака. Такође, на сувим дубећим стаблима, као и на лежавини, присутна су бројна плодносна тела лигниколне гљиве *Fomitopsis pinicola*, узрочника трулежи дрвета.

Оштећења од поткорњака испод коре смрче у одељењу 8

Карпофоре *Fomitopsis pinicola* на лежавини смрче

Карпофоре *Fomitopsis pinicola* на дубећим стаблима смрче

Прегледом ове састојине је забележено присуство подмладка аутохтоне лишћарске вегетације у различитим фазама развоја. Посебно је битно истаћи присуство здравог подмлатка белог јасена (*Fraxinus excelsior* L.), који је јако угрожен услед напада агресивне, патогене гљиве *Hymenoscyphus fraxineus* Baral et al. на подручју планине Јастребац, те ова забележена група отпорних стабала представља важан извор генофонда ове угрожене дрвенасте врсте.

5. ГЈ Наупаре, одељење 10/е, антропогена састојина смрче, површина 0,61 ha, укупна запремина 126,58 m³. Забележена слична ситуација као и у претходним одељењима, преко 50% осушених и преко 70% стабала захваћених ломовима. Поломљена и осушена стабла су била изложена нападу поткорњака.

ГЕНЕРАЛНИ ЗАКЉУЧАК И ПРЕПОРУКЕ ЗА ДАЉИ РАД:

Обзиром да се сушење у последње време јавља у већим размерама, да јако брзо напредује, да је захваћено готово читаво подручје Европе, па самим тим и Србије, и да се јавља код одраслих стабала скоро свих најважнијих врста дрвећа (у централној Србији, осим јаче израженог сушења смрче и црног бора, примећена је и појава сушења букве и храста), без обзира на надморску висину, старост и негованост састојина, потребно је извршити много детаљнија мултидисциплинарна истраживања, на основу којих би се могле дати прецизније оцене о узроцима ове појаве и направити детаљан програм заштите.

Велика је вероватноћа да примарни узрочник могу бити и постојеће климатске промене. Заправо, утицај климатских фактора, уколико није пресудан фактор који се одражава на убрзано сушење шума, свакако није ни занемарљив.

Познато је да промене климе имају велики утицај на здравствено стање и опстанак шума. Значајно је и врло забрињавајуће да се, по неким проценама, за јужну Европу у наступајућим годинама очекује повећање температуре ваздуха за око 2°C преко зиме и око 2-3°C у току лета. Такође се очекује смањење падавина у току лета од 5-15%, што ће проузроковати још интензивније и дуготрајније суше.

Балканско полуострво спада у сушом угрожено подручје на коме врло извесно долази до смањења виталности шума и њиховог постепеног пропадања. Ова појава ће се јавити (и вероватно се већ јавља) услед смањене влаге у земљишту, скраћења вегетационог периода, отежане репродукције. Из тога резултира смањење отпорности на штетне биотичке факторе, долази до појаве епифитоција патогених гљива и градација штетних инсеката, што за последицу има сушење шума широких размера.

Критични моменти за вегетацију настају услед дисхармоније утицаја климатских параметара и појаве фенофаза, карактеристичних за одређени регион. Из тог разлога, може се сматрати да ће могућности појаве болести проузрокованих пре свега штетним биотичким факторима, убудуће долазити све више до изражаја. Тако се предвиђа да ће се из године у годину повећавати јачина болести и штете начињене на шумским врстама дрвећа.

Међу шумским врстама дрвећа, најугроженије су четинарске врсте са плитким тањирастим кореном, као што је смрча.

Осим тога, од утицаја суше првенствено страдају одрасла стабла, јер док су стабла млађа, мањи су им и захтеви за водом, док одрасла стабла имају велике потребе за водом, па је штетно дејство суше јако изражено и врло брзо долази до физиолошког слабљења и сушења читавих стабала.

Ако је клима у пресудан фактор у сушењу шума, ту мало шта ми можемо да учинимо осим да као крајњу меру извршимо замене најугроженијих врста где год је то могуће.

За сада, може се само вршити уклањање осушених стабала, да би се ублажиле нове штете и појава низа секундарних болести и штеточина, али ова мера није ни коначно, ни трајно решење проблема. Уколико постоји могућност, можда би требало овај проблем подићи на виши ниво и контактирати стручњаке из наших суседних балканских земаља, па уколико су се слични проблеми већих размера јавили и код њих, разменити искуства и направити неку заједничку стратегију борбе.

У сваком случају, неопходно је стално бити на опрезу и користити сва расположива средства за санацију постојећег стања, да не би дошло до масовног сушења и губитка дрвне масе, које може нанети велике и непоправљиве штете шумској привреди.

Када је у питању подручје централне Србије, неопходно је у наредном периоду регистровати такве површине и где је могуће утврдити узрочнике сушења. На овакву ситуацију највећи утицај су имале екстремно сушни периоди током неколико узастопних година. Такође, јак мраз у фебруару 2012. године, после топлог јануара допринео је оваквом стању. На неким подручјима сушењу су допринели и пожари током прошле године. Најугроженије су састојине на плиткој, неодговарајућој подлози, на јужним експозицијама и изложеним гребенима.

Од биотичких фактора највеће штете на четинарским врстама изазива гљива *Heterobasidion annosum*. Нажалост, у нашој шумарској пракси штете које изазива ова гљива се потцењују. Поред директних штета које наноси сама гљива она је прва карика у ланцу пропадања, јер отвара врата нападу секундарних болести и штеточина (првенствено *Armillaria* врста и поткорњака).

Heterobasidion annosum посебну опасност представља у монокултурама. У плантажама се јављају веће штете него у природним састојинама зато што се чешће проређују и што је коренов систем од исте врсте дрвета повезан и чини непрекинуту мрежу. Економски губици првенствено се испољавају кроз смањење прираста и одумирање стабала. Утврђено је да финансијски губици износе двоструко више од цене спровођења заштитних мера. Инфекције се остварују и преношењем мицелије након контакта између инфицираног и здравог ткива. За инфекције старијег корења потребна је рана, док млади корен мицелија пробија директно кроз перидерм, а ране само поспешују инфекцију. До озледа на корену долази на плићем земљишту највише због распуцавања коре корена најчешће услед суше. Преко таквих рана омогућена је зараза и базидиоспорама. Након површинског насељавања пањева мицелија гљиве продире у њих просечном брзином око 1 m годишње. Инфекциона места *H. annosum* су и повреде на стаблима, из којих се гљива шири у приданак и даље у корен. Инфекцијама су подложни делови корена на површини земљишта, посебно ако су озлеђени.

Најугроженије састојине налазе на песковитим, алкалним земљиштима. Брзо ширење болести у овим земљиштима приписује се нижим популацијама конкурентних микроорганизама. Дрвеће на теренима са великим нагибом је подложније нападу *H. annosum*. Суша утиче на бржу пенетрацију корена гљивом. Присуство *H. annosum* је веће у земљиштима са мање органске материје, песковитом и иловастом земљишту и на местима где је мање заступљен травни покривач.

Ширење мицелије другачија је код борова него код смрче и дуглазије. Код борова се мицелија шири претежно у зони камбијума корена према приданку дебла, али је ту по правилу зауставља појачано излучивање смоле као и раст озледног перидерма који спречавају даље напредовање. Нападнути део корена пропада, али код слабијег напада само једног дела корена стабла борова преживе напад. Ако је код борова нападнут већи део корена, гљива допире до наведених препрека од смоле и озледног перидерма и тада та стабла умиру, при чему трулеж није захватила дебло. Код смрче и дуглазије излучивање смоле и стварање озледног перидерма је мањег обима и интензитета, па се мицелија преко приданка шири високо у стабло.

Трулеж код смрче може достићи висину преко 16 m. Иако се трулеж распростире високо у дебло, на зараженим стаблима смрче се не уочавају никакви спољашњи знаци болести, стабло и даље расте, круна му је пуна и развијена, а спољашњи години потпуно сачувани. Само у ретким случајевима и код смрче може доћи до потпуног одумирања корења, па се такво стабло суши. Сличан је процес и код дуглазије само нешто спорији.

Инфекцијама су обично обухваћене групе стабала, а инфекциона жаришта у састојинама су неправилног облика. Жаришта се временом повећавају сразмерно броју инфицираног дрвећа. Када се инфицирана стабла извале или се посеку, анализом главног корена запажа се типична мека влакнаста трулеж. Труло дрво се често одваја дуж годишњег прстена (года), а мале јамице, пречника 1-2 mm, се уочавају са једне стране листовитог дрвета. Плодоносна тела су најчешће ресупинантна и најчешће се формирају на влажним местима где нису изложена дејству сунца.

Досадашњим истраживањима описано је више морфолошких форми које се разликују по специјализацији за различите врсте домаћина и географском распрострањењу. У Европи *H. annosum* је подељен на три врсте: *H. parviporum* Niemelä & Korhonen (на смрчи), *H. annosum* (Fr.) Bref. (на бору) и *H. abietinum* Niemelä & Korhonen (на јели).

Као и са другим узрочницима трулежи корена, борба против *H. annosum* је веома тешка. Најприхватљивији метод борбе је премазивање свежих пањева суспензијом спора гљиве *Peniophora gigantea*. На бази спора ове гљиве у свету је регистровано неколико биофунгицида (PG Suspension у Енглеској, Penofil у Мађарској и Rotstop у Финској). Препарат се примењује када дневне температуре достигну 8°C (од априла до новембра) у воденом раствору (1 g препарата растворен у 1 l воде). Третира се цела површина пања и мећанички оштећена места на приданку, одмах по сечи или најкасније неколико сати по сечи, у дози од 2 l суспензије на 1 m² површине пањева. На пањева се прскалицом наноси слој од 1 mm. Садржај ампуле који се помеша са 5 l воде и 5 g неке боје, довољан је за заштиту 100 пањева пречника око 20 cm. Главни проблем код нас је недостатак наведених биопрепарата, компликована процедура за увоз и недостатак законске регулативе (обавеза третирања пањева биопрепаратима током сече стабала). Од осталих мера борбе у обзир долази сакупљање и уништавање карпофора, замена осетљивих врста и избегавање монокултура.

Поткорњаци (Coleoptera, Scolytidae), као типични секундарне штеточине, мада у одређеним околностима могу попримити и примарни карактер, један су од најчешћих узрока економских губитака и еколошких поремећаја у шумским екосистемима. С

обзиром на то, до сада је развијен велик број метода и поступака праћења бројности и анализе квалитативних особина њихових популација. Исто тако, у свету и код нас, проводе се различите репресивне мере које имају за циљ смањење њихових популација. Спектар данас расположивих метода је широк и осим традиционалних међаничких, културалних, биолошких и хемијских, све више се уводе различите биотехничке методе, којима се успешно одржавају популације ових организама испод границе штетности. Револуцију су у том смислу донела открића механизма хемијске комуникације унутар појединих врста поткорњака, односно често компликованих, али врло кохерентних и једнообразних хемијских носилаца информација и њиховог деловања на понашање инсеката. Биолошка чињеница мноштруко повећане атрактивности стабала у фази почетка насељавања поткорњака, последица је биопродукције агрегационих феромона. Многобројни синтетички производи које данас имамо на тржишту, управо су имитација или идентична копија оваквих супстанци, а служе нам за примамљивање и лов циљаних врста поткорњака. Значајна је при томе особина селективности, тј. најчешће се ради о супстанцама које привлаче тек блиске врсте поткорњака, а често и само једну врсту. Технолошка чистоћа производа обично је предуслов уске биолошке делотворности која је углавном пожељна. У Еуропи се данас у програмима праћења динамике популација поткорњака али и њиховом сузбијању, употребљавају производи за неколико економски најважнијих врста: *Ips typographus*, *Ptyiogenes chalcographus* и *Trypodendron lineatum*. У процесу истраживања и пробне примене налазе се производи који су намењени лову врста *Tomicus piniperda* и *T. minor*, *Ips sexdentatus*, *I. acuminatus* и неких мање опасних поткорњака. За поткорњаке дрвенаре, осим за врсту *T. lineatum*, до данас још нажалост нема готових препарата, али истраживања су и у том смеру покренута. У шумарству Србије, оперативно се користе феромонски производи већ споменутих најважнијих европских врста поткорњака. До сада су кориштене цевасте клопке, али оне се данас замењују ефикаснијим баријерним клопкама развијеним управо за масован улов и снижавање повећаних популација смрчаних поткорњака у њиховим жариштима. Осим принципа примамљивања и хватања инсеката, у праксу неких изваневропских земаља уводи се и метода комбиновања примамљивања и репеленције. Ради се о томе да су истраживања хемијске комуникације код поткорњака утврдила и појаву лучења твари које одбијају надоласеће јединке и тако их усмеравају на друга погодна стабла за насељавање. Технолошке имитације оваквих спојева одвраћају поткорњаке од убушавања док их се истовремено са агрегационим препаратима сакупља и уништава. Нежељене последице по шумски екосистем код примене ових метода неупоредиво су мање од класичних хемијских метода прскања трупаца. Управо стога оне све чвршће узимају учешћа у примењеној науци, али и напреднијем шумарству и друштвима развијене свести о нужности очувања околине.

Према тренутном стању, четинарима у наредном периоду прети избијање градација поткорњака. Нарочито је угрожен НР Тара, где су угрожене и јела и смрча (*Ptyiokteines curvidens*, *Cryphalus picea*, *Ips typographus*, *Polygraphus polygraphus*). Веома је важно да се почетком следеће године постави довољан број ловних стабала. Уколико буде потребно поставити и додатне серије ловних стабала. Прва серија се поставља од јануара до априла, друга месец дана од констатовања убушавања сипаца у стабла прве серије, а трећа средином лета, пред излет имага прве генерације. Такође је важно одредити тренутак када треба третирати ловно стабло (огулити кору или третирати хемијским средством). Када се под кором констатују прве лутке сипаца приступа се обради стабла.

Уколико се газдинства одлуче за набавку феромонских клопки и феромона за умањење штета од поткорњака могу се користити следећи производи:

- а) За врсту *Polygraphus polygraphus* L. која је велика опасност за смрчу постоји агрегациони феромон под називом POLYWIT (произвођач Witasek, Аустрија);
- б) За врсту *Pityogenes chalcographus* L. постоје агрегациони феромони под називима CHALCOPRAX (BASF, Аустрија), CHALCOWIT и КОМБИВИТ (Witasek, Аустрија), РС-ЕКОЛУРЕ и РСИТ-ЕКОЛУРЕ (Bio-trend, Република Чешка);
- в) За врсту *Ips typographus* L. постоје агрегациони феромони под називима: PHEROPRAX (BASF, Аустрија), IPSOWIT и КОМБИВИТ (Witasek, Аустрија), ИТ-ЕКОЛУРЕ и РСИТ-ЕКОЛУРЕ (Bio-trend, Република Чешка);
- г) За најопаснију врсту борових сипаца поткорњака врсту *Ips sexdentatus* (Boern.) постоји агрегациони феромон под називом SEXOWIT (Witasek, Аустрија). Овај препарат се може користити превентивно у циљу контроле бројности на површинама где је забележено сушење ове врсте.

ТОКОМ СЛЕДЕЋЕ ГОДИНЕ НЕОПХОДНА ЈЕ СПРОВОЂЕЊЕ СЛЕДЕЋИХ МЕРА:

1. Санација постојећег стања (сеча и извлачење сувих и извањених стабала). Овом мером успорава се процес сушења и спречава се градација поткорњака.
2. Третирање пањева и озледа насталих обарањем околних стабала биофунгицидима, произведеним на бази гљиве *Peniophora gigantea*. У недостатку биопрепарата пањева третирају неким од наведених антисептика. Зимском сечом ова гљива се спорије шири јер је потенцијал инокулума знатно мањи и услови за развој гљиве су знатно неповољнији.
3. Борба против поткорњака. За спречавање градације поткорњака на пролеће је неопходан појачан мониторинг поткорњака. Неопходно је планирати постављање одговарајућег броја феромонских клопки или ловних стабала. Такође, треба обратити пажњу и на велику количину тањег материјала који остаје после сече. Он може бити жариште градације па је неопходно и његовотретирање одговарајућим инсектицидима.

Посебан проблем представља сушење оморике на подручју НП Тара. Он је сажет у њеном статусу као реликтне и ендемичне врсте нашег поднебља. Зато је у наредном периоду неопходно интензивирати активности на:

1. Вештачкој производњи семена и садног материјала и интензивирању подизања интензивних засада оморике свуда и на сваком месту у планинском појасу Србије, и посебно на пожариштима у сливу Рзава испод Заовина;
2. Сакупљање семена уз претходну проверу квалитета са стабала која је захватило сушење;
3. Стварање банке гена (чувањем семена) и заштита за будућност;
4. Мониторинг уочене појаве и контрола од надлежних институција, пописом целог инвентара оморике у Србији посебно на природним стаништима;
5. Израдом пројеката заштите и очувања оморике на природним и другим стаништима.

БОЛЕСТИ И ШТЕТОЧИНЕ СЕМЕНА, САДНОГ МАТЕРИЈАЛА И ПОЈЕДИНИХ ВРСТА ШУМСКОГ ДРВЕЋА У СЕМЕНСКИМ САСТОЈИНАМА

У периоду јануар-јун 2017. године, урађена је фитопатолошка и ентомолошка анализа 46 узорака семена.

Степен заражености гљивама утврђиван је микроскопски и фитопатолошким анализом семена, а присуство инсеката макроскопски (изглед оштећења, присуство ларви и сл.). Уколико се на претходни начин није могао утврдити узрочник заразе, приступало се фитопатолошкој анализи семена у влажној комори или на хранљивој подлози.

Констатоване гљиве и инсекти приказани су у следећој табели:

Биљна врста	Корисник	Утврђене гљиве и инсекти на семену
<i>Corylus colurna</i>	ШГ Крагујевац	<i>Balaninus sp.</i>
<i>Fagus moesiaca</i>	ШГ Бољевац	<i>Cydia fagiglandana</i>
<i>Quercus petraea</i>	ШГ Бољевац	<i>Balaninus sp.</i>
<i>Pinus nigra</i>	расадник Чедово, Сјеница	<i>Aureobasidium pullulans</i>
<i>Picea abies</i>	расадник Чедово, Сјеница	<i>Aureobasidium pullulans</i>

Анализу здравственог стања семена урадили су др Катарина Младеновић, др Златан Радуловић, др Мирослава Марковић и др Иван Миленковић.

У току обављања обавезних здравствених прегледа објеката за производњу шумског семена и садног материјала у подручју централне Србије, где год се појавила сумња на присуство штетног биотичког агенса, вршено је узорковање, а сви узорци су у лабораторијама Института прошли кроз детаљну анализу. Такође, након обраде резултата, расадничарима су препоручене адекватне мере. Овај посао је, на основу Закона о заштити биља, уврштен као део обавезних активности на дијагностици штетних организама.

Констатовани економски штетни организми у семенским састојинама, као и на садницама шумских и хортикултурних врста дрвећа и грмља, приказани су у следећој табели:

Економски штетни организам	Домаћин	Објекат
<i>Gloeosporium sp.</i> – пегавост листова	Бели јасен 1+0	ШГ Тимочке шуме Бољевац – расадник Селиште
<i>Cydia strobillela</i>	Шишарице смрче	ШГ Голија Ивањица - ГЈ Голија, од. 25/б, 24/а, 13/а, 14/а, 27/а
		ШГ Ужице - ГЈ Муртеница, од. 11/б
		ШГ Пријепоље - ГЈ Златар I, одељења 68/б, 28/б
<i>Dioryctria abietellia</i>	Шишарице смрче	ШГ Голија Ивањица - ГЈ Голија, од. 25/б, 24/а, 13/а, 14/а, 27/а
		ШГ Ужице - ГЈ Муртеница, од. 11/б
		ШГ Пријепоље - ГЈ Златар I, одељења 68/б, 28/б
<i>Chrysomya pirolata</i> - рђа шишарица смрче	Шишарице смрче	ШГ Голија Ивањица - ГЈ Голија, од. 25/б, 24/а, 13/а, 14/а, 27/а
		ШГ Пријепоље - ГЈ Златар I, од. 28/б
<i>Phyllactinia guttata</i> - пепелница на листовима	Бели јасен 1+0	ШГ Тимочке шуме Бољевац – расадник Селиште
<i>Phytophthora sp.</i>	Смрча 3+0	ШГ Тимочке шуме Бољевац – расадник Селиште
<i>Lophodermium pinastri</i>	бели бор 2+0 и 3+0	ШГ Пријепоље – расадник

Економски штетни организам	Домаћин	Објекат
		Камена Гора
<i>Microsphaera alphitoides</i>	храст	ШГ Голија Ивањица - расадник Лучка Река
		ШГ Београд, семенска састојина
<i>Guignardia aesculi</i>	дивљи кестен	расадник Васић, Косјерић
		расадник Лепо Поље, Љиг
		расадник Станојчић, Врњачка Бања
<i>Rhytisma acerinum</i> узрочник катранасте пегавости лишћа	јавор	расадник Лепо Поље, Љиг
		расадник РЕИК
		ШГ Тимочке шуме Бољевац, семенска састојина
<i>Pestalotiopsis funerea</i>	тује и чемпреси	ШГ Ужице, расадник Горјани
		ШГ Ужице, расадник Пожега
		Расадник Васић, Косјерић
		расадник Равна Гора, Мионица
<i>Palmar festiva</i>	тује	Биоктош, Севојно
<i>Phyllactinia corylea</i> пепелница магнолије	магнолија	расадник Радоја, Београд
		расадник Јовановић, Врњачка Бања
<i>Phloesinus thujae</i> тујин поткорњак	тује	расадник Цвејић, општина Богатић
<i>Ovalisia festiva</i>	тује	Расадници у Великом Шиљеговцу
<i>Physokermes piceae</i> лажни штиташ смрче	<i>Picea glauca</i>	Расадник Ранковић, Крупањ
<i>Rhynchaenus fagi</i> буквин сурлаш минер	буква	ШГ Јужни Кучај Деспотовац, семенска састојина
<i>Mikiola fagi</i> буквина мува галица		
<i>Acalitus stenaspis</i> (Acari) узрочник увијености листа		
<i>Cameraria ochridella</i> кестенов минер	дивљи кестен	расадник Станојчић, Врњачка Бања
<i>Cydalima perspectalis</i>	шимшир	расадник у Рио Костолац
		расадник Станојчић, Врњачка Бања
		Расадник Хидроелектране Ђердап, Кладово

У реализацији Оперативног плана за 2017. годину, из Института за шумарство у Београду, директно су учествовали:

1. Др Мара Табаковић-Тошић, научни саветник - руководица послова и ентомолог
2. Др Љубинко Ракоњац, научни саветник – директор Института, фитоеколог
3. Др Снежана Рајковић, научни саветник - фитопатологија

4. Др Мирослава Марковић, научни сарадник – фитопатологија и ентомологија
5. Др Златан Радуловић, научни сарадник – фитопатологија и ентомологија
6. Др Катарина Младеновић, научни сарадник - акарологија и ентомологија
7. Др Саша Еремија, педологија
8. Др Ђорђе Јовић, научни сарадник – гајење шума
9. Др Иван Миленковић, научни сарадник – фитопатологија и ентомологија
10. Дипл. инж. Марија Милосављевић, мастер - ентомологија
11. Мр Владо Чокеша, истраживач сарадник - гајење шума
12. Дипл. инж. Радојица Пижурица, семенарство и расадничка производња
13. Дипл. инж. Горан Чешљар, истраживач сарадник – гис и екологија шума
14. Рајка Домузин, лаборант-техничар

На основу члана 4, став 6, Уговора о обављању послова од јавног интереса у области дијагностике штетних организама и заштите здравља шумског биља на територији Републике Србије, без територије Аутономне Покрајине Војводине, у периоду од 2015. до 2019. године, чије финансирање обезбеђује Република Србија, да у научном часопису, у виду научног рада објави резултате добијене у току реализације Оперативних планова, стручна и научна лица из Института, су научној јавности презентовали следеће радове:

1. Milosavljević Marija, Tabaković-Tošić Mara (2017): *Neodryinus typhlocybae* (Hymenoptera: Dryinidae) – PRILOG POZNAVANJA PARAZITOIDA *Metcalfa pruinosa* (Hemiptera: Flatidae) U SRBIJI. IV Savetovanje o zaštiti bilja, 27. novembar – 1. decembar, Zlatibor.

Invazivna vrsta, medeći cvrčak, *Metcalfa pruinosa* (Say, 1830) (Hemiptera: Flatidae), prisutna je u Evropi još od 1979. godine, kada je slučajno introdukovana u pokrajinu Treviso (Italija). Za samo nekoliko decenija proširila se i na ostale delove Evrope. U Srbiji je prvi put primećena 2005. godine u okolini Beograda. Nedostatak prirodnih neprijatelja značajno je doprineo njenom širenju. Široko je polifaga, sa velikim brojem biljki hraniteljki (preko 300), od kojih su većinom drvenaste i žbunaste vrste. Proizvodeći mednu rosu, stvara pogodne uslove za razvoj čađavice, koja utiče na asimilacione organe i doprinosi i estetskom narušavanju biljke domaćina.

U području prirodnog rasprostranjenja domaćina, glavni neprijatelj je *Neodryinus typhlocybae* (Ashmed) (Hymenoptera: Dryinidae). U cilju biološkog suzbijanja, ovaj ektoparazitoid je introdukovana u Italiju 1989 godine. U području Srbije prvi put je pronađena 2013. godine – okolina Beograda (leg. et det. dr Milka Glavdenkić). Ženka *N. typhlocybae*, je predator i parazitoid, hrani se mlađim larvama medećeg cvrčka, dok III, IV i V stadijum parazitira i u stanju je da redukuje brojnost *M. pruinosa*, do 50%. Intenzivna istraživanja obavljena su u 2016. i 2017. godini, na sledećim lokalitetima: Cerak (N 44°45'05", E 20°25'01"), Košutnjak (N 44°45'51", E 20°26'11"), Veliko ratno ostrvo (N 44°49'55", E 20°26'57") i Ada Ciganlija (N 44°47'27", E 20°24'58"), na parkovskim i šumskim žbunastim i drvenastim vrstama.

Laboratorijsko ispitivanje prikupljenih kokona, s ciljem determinacije vrste, obavljeno je u Institutu za šumarstvo 2016. i 2017. godine, u kontrolisanim uslovima sredine (D:N - 14:10 h, 23°C), u klimakomori tipa SPX-300B-G. Tek u drugoj godini došlo je do eklozije imaga iz gajenih kokona. Standardnim metodama determinacije potvrđeno je da se radi o parazitoidu *N. typhlocybae*.

Kokoni parazitoida *N. typhlocybae* potvrđeni su na sledećim drvenastim vrstama, gde su se ujedno nalazile kolonije *M. pruinosa*: *Acer campestre* (L.), *Acer platanoides* (L.), *Acer pseudoplatanus* (L.), *Fraxinus angustifolia* (Vahl.), *Juglans regia* (L.), kultivari Rosaceae sp., *Maclura pomifera* (Raf.), *Prunus laurocerasus* (L.), *Syringa vulgaris* (L.), *Tillia cordata* (L.), *Ulmus laevis* (Pall.), *Vitis vinifera* (L.).

2. Tabaković-Tošić Mara, Marija Milosavljević (2017): IMPACT OF THE FUNGAL PATHOGEN *Entomophaga aulicae* ON THE BROWNTAIL MOTH PARASITIDS. VIII International Agriculture Symposium "Agrosym 2017), 5-8. Oktobar, Jahorina, Bosna I Hercegovina.

In the period 2015-2016, parasitoids of Diptera order of the browntail moth *Euproctis chrysorrhoea*, some of the most economically harmful, outbreaking species of forest defoliators, were studied in 12 forest stands in the region of Novi Pazar (south-west Serbia), in which browntail moth increased in number and where entomopathogenic fungus *Entomophaga aulicae* was established. In the investigation period, 40 newly browntail moth litters were collected and analyzed. In the litters, there were 388 pupae, of which 23% were parasites by species from order Diptera. Host mortality caused by parasitoids in different localities varied between 11.2 % and 33.1%. A total of 89 Diptera pupae were reared from browntail moth pupae. Out of these, 83 died as pupae, resulting in an extremely high overall mortality of 93.2%.

By the detailed microscope survey, *E. aulicae* resting spores were observed on the surface of 72.8%, but not in internal tissues of the dead pupae. The lack of resting spores inside dead Diptera pupae is an indication of the absence of a direct effect of fungal pathogen on parasitoids. Diptera evidently do not become infected by *E. aulicae* while parasitizing the infected host, but the presence of resting spores on the surface of Diptera puparia is an evidence of development of entomopathogenic fungus in parasitized browntail moth larvae. The causes of Diptera mortality during their development in host larvae which have been parasitized by *E. aulicae* are not clarified but it is likely a result of the competition between the fungus and parasitoids.

3. Tabaković-Tošić Mara, Marija Milosavljević (2017): ENTOMOPATHOGENIC FUNGUS *Entomophaga aulicae* AS AGENTS IN CLASSIC BIOLOGICAL CONTROL OF BROWNTAIL MOTH IN SOME BROADLEAF FOREST IN SERBIA. 16th Meeting of the IOBC-WPRS Working Group "Microbial and Nematode Control of Invertebrate Pests". June 11-15, Tbilisi, Georgia.

In some forest areas of Central Serbia, entomopathogenic fungus *Entomophaga aulicae* was first discovered in 2015. In the literature, this species is referred as entomopathogen of browntail moth larvae, and there is no data about its pathogenicity for other development stages, primarily for pupae.

The studies were conducted during the growing season in the period 2015-2016, in some broadleaved forests in Novi Pazar region. A detailed quantitative and qualitative analysis of sampled browntail moth *Euproctis chrysorrhoea* caterpillars litters were conducted at the laboratory of the Institute of Forestry. In the litters, there were an average of 9.7 pupae, of which 15% were alive, 23% were parasites by species from order Diptera, and 62% dead (causing ocular invisible). By the detailed microscope survey of the causes of the mortality of the browntail moth pupae, the presence of hyphal bodies, primary conidia and resting spores of the entomopathogenic fungus *E. aulicae* were confirmed in them. As entomopathogenic fungus on two development stages of the host, larvae and pupae, presented results indicate

that *E. aulicae* is a promising microbial control agent against the browntail moth in some broadleaf forests and orchards in central part of Serbia.

4. Renata Gagić-Serdar, Tomislav Stefanović, Ilija Đorđević, Goran Češljarić, Marija Milosavljević, Natalija Momirović, Zoran Poduška, Ivana Živanović (2017): FIRST RECORD OF THE PARASITOID (HYMENOPTERA: EULOPHIDAE) AS NATURAL ENEMY OF HONEY LOCUST SEED BEETLE *Megabruchidius tonkineus* (Pic, 1904). VIII International Agriculture Symposium "Agrosym 2017", 5-8. Oktobar, Jahorina, Bosna I Hercegovina.

The genus and species of this parasitoid (Hymenoptera: Eulophidae) of established wasp still have not been determinate but it has been concluded that is presumably the indigenous polyphagous ectoparasitoid of seed beetle imago specimens. Insect have been recognized with **exuvia**, dead adult seed beetle with emerge hole on abdomen and preserved adult specimens. *Megabruchidius tonkineus* (Coleoptera: Chrysomelidae: Bruchinae) as new species are established in Republic of Serbia during intensive studies from 2012 to 2017. These seed-beetles develop in pods of woody legume the honey locust, *Gleditsia triacanthos* and the Kentucky coffee tree, *Gymnocladus dioicus*, widely grown ornamental trees in Serbia. Materials were collected from the many localities inhabited by those host plants in Republic of Serbia, both woody introduced legumes, resulting with detection of seed predation confirmation. About 300 seeds per locality were investigated in detail, representing local populations of host plants and seed beetles' interspecies relation. Several recent reports reveal that this species are well established in France, Hungary, and Bulgaria. Species of Bruchinae, closely related to *Megabruchidius* usually are hosts to many experimentally reared specimens of parasitoids (Hymenoptera: Braconidae; Pteromalidae; Eulophidae; Eupelmidae, Braconidae.) and the presence of hyperparasitism is also detected, during mentioned our experimental work. Until now, this is the first recognized parasitoid wasp on *Megabruchidius tonkineus*, in the region, even anything similar does not exist in the literature generally.

5. Milenković, I., Jung, T., Stanivuković Z., Karadžić, D. (2017): FIRST REPORT OF *Hymenoscyphus fraxineus* ON *Fraxinus excelsior* IN MONTENEGRO. Forest Pathology 47(5), (doi: 10.1111/efp.12359).

During the monitoring of the mycological complex on different forest tree species in the Biogradska Gora National Park in north-east Montenegro, symptoms indicative of ash dieback caused by *Hymenoscyphus fraxineus* were observed on young *Fraxinus excelsior* trees in the protected virgin forest, including dieback of plants and branches, wilting of leaves and shoots leading to a "flag-like" habitus, premature shedding of leaves and longitudinal bark necroses. Using standard isolation methods, slow-growing cultures with numerous phialides, typical of the asexual phase of the ash dieback fungus, were obtained. In addition, petioles with numerous characteristic apothecia were also recorded. This is the first report of *H. fraxineus* on common ash in Montenegro. Possible pathways of introduction and implications of the findings are discussed.

6. Pacia, A., Nowakowska, J.A., Tkaczyk, M., Sikora, K., Tereba, A., Borys, M., Milenković, I., Pszczółkowska, A., Okorski, A. and Oszako, T. (2017): COMMON ASH STAND AFFECTED BY ASH DIEBACK IN THE WOLICA NATURE RESERVE IN POLAND. *Baltic Forestry* 23(1): 183-197.

The ash stand in Wolica reserve (Poland), affected with ash dieback, was studied. Isolations performed from collected ash tissues and rhizosphere soil samples revealed 28 isolates of *Hymenoscyphus fraxineus* and 27 isolates of *Phytophthora* spp., respectively. The vitality and

defoliation of 198 and 176 trees were studied, respectively in 2012 and 2013. In 2013 only one tree was completely vital, while 83 trees were within the degeneration phase. These results suggested that trees being classified in this class are the most vital and the natural genetic resistance should be sought among this vitality class in the future. In total, 112 trees were classified to the stage 2 of vitality, for which large deformation of shoots is typical. Further, monitoring of defoliation in 2013 revealed that the largest number of trees in the stand (126) were moderately damaged trees (defoliation 26-60%), while 47 trees had over 60% of defoliation. The synthetic damage index was 1.58 in 2012 and 1.66 in 2013 indicating that advanced disease processes are occurring in this stand. In addition, sampling, isolation, morphological and molecular identifications of *Phytophthora* species were performed. After the isolation tests, *P. megasperma*, *P. sp. hungarica*, and *P. plurivora* were obtained. These results were confirmed after the PCR and ITS sequencing. This is the first report of *P. sp. hungarica* and *P. megasperma* in the stands of common ash in Poland. The natural genetic variation of the *Fraxinus excelsior* genome was studied to improve understanding of its role in the adaptation and tolerance processes facing ash dieback phenomenon. Six nuclear microsatellite markers and four chloroplast microsatellite markers have been used in order to assess the genetic diversity of *Fraxinus excelsior* stand in Poland, categorized into three different Roloff' classes of vitality 0+1, 2 and 3. We demonstrated lack of correlation between three different vitality classes of ash trees and their nuclear or chloroplast genetic differentiation. Nevertheless, the observed heterozygosity (HO) value was significantly different between vitality classes 2 and 3 assessed with nuclear SSR markers ($p = 0.000183$ in HSD Tukey test, $p < 0.05$). Also private (Ap) alleles distribution of chloroplast SSR markers significantly differ ($p = 0.000$ in HSD Tukey test, $p < 0.05$) between the vitality classes 0+1 and 3 of ash trees. Those data suggest that DNA differentiation of *F. excelsior* at local spatial scale may be driven by gene based tolerance. Keywords: Ash dieback, *Fraxinus excelsior*, defoliation, vitality, *Phytophthora* spp., nuclear and chloroplast SSR markers.

7. Tkaczyk, M., Milenković, I., Nowakowska J. A., Borys, M., Kałuski, T., Gawlak, M., Czyż, M., Oszako, T. (2017): MORPHOLOGICAL AND MOLECULAR IDENTIFICATION OF *PHYTOPHTHORA* SPECIES ISOLATED FROM THE RHIZOSPHERE OF DECLINING OAK TREES IN KROTOSZYN PLATEAU. *Genetika* 49 (1): 203-215. (10.2298/GENSR1701203T).

The following paper presents the results on the determination of the diversity of species from the *Phytophthora* genus occurring in the declining oak stands in Krotoszyn Plateau in Poland. From the 50s of the last century, significant deterioration of oak health was observed in these stands, and *Phytophthora* species were suggested as one of the factors of the decline. In order to determine the presence of pathogenic organisms from the *Phytophthora* genus in these stands, 180 rhizosphere soil samples from three forest districts throughout the Krotoszyn Plateau were collected and subjected to the isolation method. *Phytophthora* species were consistently isolated from all the sampled stands, and 194 isolates from 111 positive samples were obtained. However, 150 (77%) and 44 (23%) isolates originated from the samples taken under the symptomatic and asymptomatic trees, respectively. All the obtained isolates were morphologically classified using the light and scanning electron microscopy and divided into morphological groups. Genomic DNA was isolated from selected isolates representing each group, ITS regions were amplified and sequence analyses were performed. In total, four different *Phytophthora* species were detected, including *P. cactorum*, *P. plurivora*, *P. quercina* and *P. europaea*. The most often isolated species were *P. cactorum* and *P. plurivora*. This is the first report of *P. europaea* in oak stands in Poland.

8. Карацић Д., Радуловић З., Миленковић И., Вемић А. (2017): НАЈЧЕШЋЕ *PHOLIOTA* ВРСТЕ У ШУМАМА СРБИЈЕ И ЦРНЕ ГОРЕ (The most common *Pholiota* species in the forests of Serbia and Montenegro). Шумарство, УШИТС, Београд, бр 1-2: 1-24.

Према Kirk, P.M. *et al.* (2008), род *Pholiota* спада у фамилију *Strophariaceae* (ред Agaricales, класа Agaricomycetes). Плодоносна тела су печурке, а хименофор је изграђен из листића. Већина ових врста се јавља на лежавинама или пањевима, али један број колонизира и дубећа (жива) стабла, тј. развија се као паразит настављајући своју активност и по обарању стабала. На дубећим стаблима инфекције се остварују преко површинских озледа, поломљених или ураслих грана. У току ових истраживања констатовано је 13 врста у роду *Pholiota*: *P. adiposa*, *P. aurivella*, *P. cerifera*, *P. flammans*, *P. gummosa*, *P. jahnii*, *P. lenta*, *P. limonella*, *P. mutabilis*, *P. populnea*, *P. squarrosa*, *P. squarrosoides* и *P. tuberculosa*.

9. Голубовић Ђургуз В., Миленковић И., Радуловић З. (2017): НАЈЗНАЧАЈНИЈЕ ПЕПЕЛНИЦЕ НА БИЉНИМ ВРСТАМА У УРБАНИМ СРЕДИНАМА (The most significant powdery mildew fungi on the plant species in urban areas). Шумарство, УШИТС, Београд, бр 1-2: 159-174.

У раду су наведене најчешће врсте гљива, које изазивају пепелнице на дрвенастим и украсним врстама, које се налазе у урбаним срединама. На дрвенастим врстама пепелницу изазивају гљиве које припадају следећим родовима: *Phyllactinia*, *Uncinula*, *Microsphaera*, *Erysiphe*, *Leveillula*, *Oidium*, *Sphaerotheca*. Највише врста је у оквиру рода *Microsphaera*. На цветним врстама пепелницу изазивају гљиве које припадају следећим родовима: *Erysiphe*, *Oidium* и *Sphaerotheca*. Поједине врсте гљива у оквиру ових родова могу да паразитирају на различитим домаћинима. Оптимални услови за развој већине пепелница су температура 21 - 25° С и релативна влага ваздуха 97 - 99%. Пепелнице се могу контролисати применом интегралних мера борбе, а у случајевима, када су потребне апликације фунгицида, најефикаснији су препарати на бази сумпора.

10. Milenkovic I., Keča N., Karadžić D., Nowakowska J.A., Oszako T., Sikora K., Tkaczyk M. (2017): INTERACTION BETWEEN *Hymenoscyphus fraxineus* AND *Phytophthora* SPECIES IN COMMON PATHOGENICITY TEST ON YOUNG ASH (*Fraxinus excelsior*) SEEDLINGS. IUFRO Working Party 7.02.02, Conference, May 7-11, 2017., Niagara Falls, Ontario, Canada, pp. 45.

During the studies of ash dieback phenomenon in Wolica Nature reserve in Poland, *Hymenoscyphus fraxineus* was constantly isolated from the symptomatic ash tissues. In addition, trees showed the symptoms that could be indicative for the *Phytophthora* infections, such as increased crown transparency, decay and loss of fine roots, and necrosis and wounds of mother roots. After the sampling and isolations from the soil collected under the symptomatic ash trees, three different *Phytophthora* species were isolated, including *P. plurivora*, *P. megasperma* and *P. sp. hungarica*, and *P. plurivora* was the most frequently isolated species. However, beside the high aggressiveness of *Hymenoscyphus fraxineus* to European ash, little is known about the interactions between this pathogen and species from the *Phytophthora* genus that infect the roots and tissues of ash trees. Based on this, common pathogenicity test on ash plants was performed with using the isolates of *Hymenoscyphus fraxineus* and three different *Phytophthora* species isolated under the declining ash trees in Wolica Nature reserve in Poland. After the necrosis lengths analysis, there was no statistically significantly difference among the different treatments, and necrosis lengths averaged 1.67 cm. After the root analyses, infected in the soil infestation test, five out of 10 tested root parameters showed statically significant difference, and after the Duncan test significant

difference was recorded only comparing to control group of plants, while there was no difference among the treatments. The biggest root loss was recorded in the treatment with common infection with *H. fraxineus* and *P. plurivora*, and both fine and total root lengths were 2.3 and 2.27 times smaller than control group of plants, respectively. Also, the first mortality of young ash plants was observed in this treatment. Obtained results showed high aggressiveness of *H. fraxineus* to young ash plants, but also suggested that root infections with *Phytophthora* species may contribute to bigger damages of the plants in some cases.

11. Rajkovic, S., Rakonjac, LJ., Markovic, M. (2017): HOW TO SOLVE PROBLEMS IN FORESTRY BY BIOFUNGICIDES. International scientific conference Sustainable forestry – fact or fiction?, 4-6 October 2017, Skopje, book of abstracts, p 47-48.

It was studied the fungicidal activity of AGROSEPT at concentrations of 2% and 3%, the exposure times of 5, 15 and 60 minutes, and culture age from one to the fourteenth day of the fungi: *Mucor* spp., *Rhizopus* spp., *Monilia* spp., *Aspergillus* spp. and *Penicillium* spp. Evaluation of efficiency of AGROSEPT was performed after 1, 3, 5 and 7 days. Also, it can be used to disinfect soil watering (aqueous concentrations of 0.1-0.5%), before planting, immediately after sowing and germination of plants. Test results are of the efficacy of pathogens of pathogen decay of seeds and seedlings. AGROSEPT had fungicidal activity of all tested strains at concentrations of 2-3% aqueous solution if achieved mycelial contact with the substance. AGROSEPT can be used to disinfect soil watering (aqueous concentrations of 0.1-0.5%), before planting, immediately after sowing and germination of plants and disinfection of equipment and tools, container and other vegetation objects (dipping or spraying multiple consecutive minutes) 2 - 3% aqueous solution. AGROSEPT is effective for surface disinfection of seeds of many plants.

У раду је вршено истраживање фунгицидног деловања препарата АГРОСЕПТ у концентрацијама 2 и 3%, при експозицији од 5, 15 и 60 минута у културама гљива старим 1 до 14 дана: *Mucor* spp., *Rhizopus* spp., *Monilia* spp., *Aspergillus* spp. и *Penicillium* spp. Оцена ефикасности препарата је вршена након 1, 3, 5 и 7 дана. АГРОСЕПТ се може користити за дезинфекцију земљишта заливањем (водена концентрација 0,1 до 0,5%) пре садње, одмах после сејања. АГРОСЕПТ је такође ефикасан за површинску дезинфекцију семена многих биљних врста.

12. Markovic, M., Rajkovic, S., Rakonjac, LJ. (2017): IMPACT OF *LAETIPORUS SULPHUREUS* (BULL. EX FR.) MURRILL ON DECREASE STATIC MODULUS OF RUPTURE OF THE WOOD. VIII Међународни пољопривредни симпозијум Agrosym 2017, Jahorina, 5-8. oktobar, Bosna i Hercegovina, Book of abstracts, p 1389.

Samples for the research have been taken from the heart wood zone of a sound tree of *Quercus petraea* from the area of Debeli Lug (Serbia), from association *Quercetum montanum* (Čer. et Jov., 1953). In the periods of 2, 4 and 6 months, the samples have been exposed to the impact of the mycelia of the brown rot fungus on oak tree *Laetiporus sulphureus* (Bull. ex Fr.) Murrill (Sulphur Polypore). Effect of to the impact of the brown rot-fungi *Laetiporus sulphureus* (Bull. ex Fr.) Murrill was investigated, in decrease of static modulus of rupture *Q. petraea* agg. The static modulus of rupture caused by *L. sulphureus* after 2, 4 and 6 months decreased in comparison with initial ones (100%) and reached 91.73, 75.17 and 63.25%. By using correlation analyses of *Q. petraea* agg. static modulus of rupture - σ_s (dependent variable) of fungi time influence (T-independent variable) strong correlation between variables was established, and regression equation is: $\sigma_s = 151,514 \pm 30,657 T$

У раду је вршено истраживање дејства гљиве *Laetiporus sulphureus* (Bull. ex Fr.) Murrill на губитак механичког својства (чврстоће на савијање) дрвета *Q. petraea* agg. После 2, 4 и 6 месеци дејства. Констатовано је да је губитак чврстоће на савијање износи 91.73,

75.17 и 63.25% после 2, 4 и 6 месеци излагања дејству ове гљиве и израчуната је регресиона једначина која гласи: $\sigma_s = 151,514 \pm 30,657 T$.

13. Rajkovic, S., Rakonjac, L.J., Lucic, A., Markovic, M. (2017): BIOFUNGICIDE CONTROL DISEASE IN FOREST. VIII Међународни пољопривредни симпозијум Agrosym 2017, Jahorina, 5-8. октобар, Bosna i Hercegovina, Book of abstracts, p 728.

In forestry, fungus *Heterobasidion annosum* is the most damaging pathogen of conifers root in the northern hemisphere. It progresses from the root of the base of the tree, causing significant economic decay. Once established fungus infection is nearly impossible to eradicate, and it progressively spreads through contact with infected root. It is therefore necessary to develop biological measures in combating this pathogen. When the stumps begin to rot they can be colonized by a number of other pathogenic fungi. For this reason, rangers usually treated surface grinders with mildly toxic chemicals, such as urea, boron compounds or ammonium sulphates. This can be environmentally undesirable. These treatments may be replaced by a highly efficient biological control system on the basis of Rotstop - *Phlebiopsis gigantea* fungus, having a low parasitic effect without threatening to a healthy tree. If immediately after cutting we treat the stump with *Phlebiopsis gigantea*, then we can prevent infection with *H. annosum*, and there is no need of chemical treatments. *Phlebiopsis gigantea* grows readily in laboratory culture, producing a large number of particles, such as the dispute caused by the fragmentation of hyphae. In this biopreparate RotStop spores were placed in a sugar solution, in order to raise the osmotic potential, and to prevent the sprout during storage, and then were mixed with paint and sealed in pouches. They could be stored up to 6 months in the refrigerator. In application, the contents of the bag had to be diluted with water and sprayed with a fresh surface of the stumps. The fungus quickly forms colonies, a carpophores visible a year later. *P. gigantea* has an interesting mode of operation as a biological control agent.

У раду је вршено истраживање дејства биолошког препарата РотСтоп – на бази гљиве *Phlebiopsis gigantea*, на гљиву *Heterobasidion annosum* која причињава велике штете у четинарских шумама. *P. gigantea* се лако развија у лабораторијским условима. У биопрепарату РотСтоп споре ове гљиве могу се складиштити до 6 месеци у фрижидеру. Приликом апликације раствара се у воиди и прска по свежим пањевима. Антагонистичка гљива врло брзо формира колоније, али карпофоре бивају видљиве годину дана касније. Гљива *P. gigantea* има врло занимљив механизам деловања као биолошки агенс.

14. Стојнић, Б., Младеновић, К. (2017): АНАЛИЗА ПРЕДАТОРСКИХ КОМПЛЕКСА ГРИЊА ФАМИЛИЈЕ РНУТОСЕИДАЕ У СРБИЈИ. Зборник абстракта са Симпозијума ентомолога Србије, са међународним учешћем, Гоч 17-21. септембар 2017. године
Епифилне гриње фамилије Пхутосеидае Берлесе су у природним стаништима предатори разних микроартропода, али су најзначајније као регулатори бројности фитофагних гриња група Тетрануцхоидае и Ериопхуоидеа. Поред плена, многе фитозеиде алтернативно једу полен, биљни сок, пепелнице и друго. До данас је описано 2479 валидних врста фитозеида (Demite et al., 2016). Више од 20 врста фитозеида се сада већ деценијама комерцијално гаји и успешно користи у програмима биолошке контроле штетних фитофагних гриња и инсеката редова Thysanoptera и Homoptera у биљној производњи (Kostiainen & Ноу, 1996).

Диверзитет фитозеида на одређеној биљној врсти је веома значајан показатељ, али је променљив у простору и времену – суседне биљке могу да настањују различите комбинације врста фитозеида у кохабитацији, а на истој биљци се могу сукцесивно смењивати различите врсте фитозеида, што утиче на композицију предаторског комплекса на листовима. Диверзитет фитозеида и њихова дистрибуција на појединим

биљним врстама на територији Србије су у фази систематских истраживања. Од првих фаунистичких радова (Радивојевић и Петановић, 1984; Kropczynska & Петановић, 1987; Стојнић, 1993), па до најновијих (Младеновић, 2014; Стојнић и остали, 2017), истраживања су већином била усмерена на гајене и коровске биљке у агроекосистемима, шумске дрвенасте и самоникле воћне врсте у шумским екосистемима, украсне и рудералне биљке у насељима. До данас је остала најмање истражена фауна фитозеида на зељастим биљкама и травама у природним стаништима у Србији. У овом раду смо извршили анализу специјског и функционалног састава предаторских комплекса фитозеида које смо до сада регистровали у Србији.

Анализа је обухватила део базе података о епифилним грињама Србије, сакупљеним у периоду од 1981-2016. године, односно налазе фитозеида у 749 узорака биљног материјала који су пореклом са 169 биљних врста из 110 родова и 51 фамилије, са више стотина локалитета широм Србије. Статистички смо обрадили податке о 46 врста, из 15 родова и 3 потфамилије фитозеида. Прво смо утврдили фреквентност појединачних врста у суми свих узорака, а потом квантитативну заступљеност појединих врста на репрезентативним биљним родовима (*Corylus*, *Juglans*, *Malus*, *Prunus*, *Rubus*) методом утврђивања константности (Dajoz, 1983; Tischler, 1948). Интерспецијска асоцираност парова врста фитозеида на биљкама родова *Malus*, *Prunus* и *Rubus* је анализирана помоћу Јaccard-овог индекса (Jaccard, 1912; Ludwig & Reynolds, 1988), да би се проценила могућност њихове постојане кохабитације. Потом је шире разматрана комплементарност врста унутар комплекса фитозеида према установљеној подели фитозеида на предаторе специјалисте и генералисте, сврстане у четири групе (McMurtry et al., 2013).

РУКОВОДИЛАЦ

Послова од јавног интереса у области
дијагностике штетних организама и заштите
здравља шумског биља

ДИРЕКТОР ИНСТИТУТА

Др Мара Табаковић-Тошић
научни саветник

Др Љубинко Ракоњац
научни саветник